

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bb/MOB1- B/25	Názov predmetu: Študentská mobilita súvisiaca s profilom absolventa - Učiteľstvo biológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent získa prehľad o odborných témach, ktoré rozširujú alebo dopĺňajú jeho profil absolventa, v medzinárodnom a interkultúrnom kontexte. - Osvojí si poznatky získané počas mobility, ktoré nie sú priamo súčasťou jeho študijného plánu, ale sú relevantné pre jeho odbornosť. - Porozumie spôsobu, akým sa odborné vedomosti uplatňujú v rôznych akademických alebo pracovných prostrediach v zahraničí. Zručnosti: - Študent vie aplikovať získané poznatky z mobility vo svojom ďalšom štúdiu alebo v praxi. - Dokáže komunikovať a spolupracovať v medzinárodnom tíme, v cudzom jazyku a v rôznorodom kultúrnom prostredí. - Vie reflektovať na vlastné vzdelávacie potreby a prispôbiť sa novému akademickému alebo pracovnému prostrediu. Kompetentnosti: - Študent si rozvíja kompetentnosti potrebné pre celoživotné vzdelávanie, flexibilitu a prispôsobivosť. - Posilňuje svoju schopnosť aktívne sa zapojiť do medzinárodných vzdelávacích aktivít a projektov. - Zvyšuje si mieru samostatnosti, zodpovednosti a iniciatívy pri riešení úloh mimo domáceho akademického prostredia.	
Stručná osnova predmetu:	

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobility programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

a	n
0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bb/MOB2- B/25	Názov predmetu: Skúsenosti zodpovedajúce akademickej mobilite - Učiteľstvo biológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent získa odborné poznatky v súlade s profilom absolventa, sprostredkované zahraničným akademickým pracovníkom v medzinárodnom kontexte. - Oboznámi sa s rôznymi prístupmi, konceptmi a metódami využívanými v zahraničnom akademickom a výskumnom prostredí. - Získa prehľad o aktuálnych trendoch a poznatkoch v danom odbore z medzinárodnej perspektívy. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent dokáže komunikovať a pracovať v cudzom jazyku, rozvíja svoje jazykové a interkultúrne komunikačné schopnosti. - Vie aktívne využívať získané poznatky vo vlastnom študijnom a odbornom kontexte. - Rozvíja schopnosť kriticky analyzovať a aplikovať nové poznatky z medzinárodného akademického prostredia. - Rozvíja schopnosť integrovať nové poznatky zo sprostredkovaného medzinárodného výskumu do vlastného výskumu alebo do praxe. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent si posilňuje schopnosť orientovať sa v medzinárodnom akademickom priestore a aktívne sa doň zapájať. - Zvyšuje si úroveň adaptability, samostatnosti a flexibility pri štúdiu v interkultúrnom prostredí. - Rozvíja otvorenosť voči rôznorodým odborným a kultúrnym prístupom, schopnosť tímovej spolupráce aj samostatnej práce.	

Stručná osnova predmetu:

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobilitného programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

a	n
0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/ BCH1/25	Názov predmetu: Biochémia a molekulárna biológia I.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vypracuje laboratórne cvičenia zamerané na rôzne biochemické témy: sacharidy, lipidy, enzýmy, bunkové dýchanie a kvasenie, fotosyntéza. Praktické cvičenia absolvujú študenti v laboratóriu, okrem toho aj doma ako domácu úlohu, pričom tieto postupy budú jednoduché, a nevyžadujú náročné materiálne a prístrojové vybavenie, študenti tieto pokusy zvládnu aj neskôr vo svojej praxi. Protokoly budú dokumentované vlastnou fotodokumentáciou. Z vypracovania praktickej časti predmetu študent odovzdá na konci semestra protokoly na kontrolu. V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu z prednáškovej časti. Účasť na ústnej skúške je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov z písomnej previerky. Záverečné hodnotenie: podiel ústnej skúšky, písomnej previerky a protokolov na známke: 30% - 48% - 22%. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení; 29-44 hodín samoštúdium a príprava na test a ústnu skúšku; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent vie charakterizovať chemické zloženie živých organizmov (sacharidov, mastných kyselín, triacylglycerolov, komplexných lipidov, jednotlivých typov sacharidov a lipidov, a ich najvýznamnejších predstaviteľov) a taktiež energetické procesy v živých organizmoch.	

- Študent vie charakterizovať biologický význam bunkových membrán, ich stavby s vysvetlením modelu tekutého mozaiku.
- Študent vie charakterizovať pojmy: enzým, apoenzým, koenzým, kofaktorov, vitamínov.
- Študent vie charakterizovať metabolické reakcie v živých systémoch, mitochondrie a v nich prebiehajúce biochemické deje, metabolizmus sacharidov, fotosyntézu.

Zručnosti:

- Študent je schopný popísať základné biochemické procesy v živých systémoch, ktoré sa týkajú sacharidov, lipidov a enzýmov.
- Študent je schopný svoje teoretické vedomosti z prednášok aplikovať na praktických cvičeniach, ktoré vypracuje doma a ktoré sú zamerané na demonštráciu biochemických dejov v bunke a v organizmoch.
- Študent je schopný svoje praktické zručnosti využiť následne v školskej praxi a vo svojej profesii vo vyučovacom procese, v čom sú nápomocné vytvorené protokoly aj s fotodokumentáciou a dostatočným teoretickým vysvetlením experimentu.

Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny postoj k samotnému predmetu kvôli pochopeniu jednotlivých chemických procesov z biologického hľadiska, čím priblížime viac tieto procesy k ľudskému telu a k prírode.
- Študent má prehľad o biochemických procesoch v ľudskom organizme, pričom tieto vedomosti využije aj vo vytvorení vlastných stravovacích návykov aj vo vyučovacom procese vo vytvorení zdravého životného štýlu u detí.
- Študent má pozitívny postoj k vytvoreniu zdravého životného štýlu.
- Študent je zodpovedný za správne podanie informácií ohľadom biochemických tém, vrátane zdravého životného štýlu, zdravého stravovania, športu, vitamínov atď.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, je zodpovedný za formovanie predsudkov voči predmetu biochémie tým, že pomocou svojich vedomostí preukáže dôležitosť poznania týchto biochemických dejov v prírode v prípade rastlín, živočíchov aj človeka ako aj ich význam v potravinovom reťazci v ekosystéme.

Stručná osnova predmetu:

1. Dejiny biochémie, predmet a obsah biochémie. Chemické zloženie živých organizmov, energetika živých organizmov.
2. Sacharidy: ich štruktúra. biologicky významné monosacharidy a ich deriváty, tvorba glykozidických väzieb, významné di-, oligosacharidy a polysacharidy.
3. Lipidy: mastné kyseliny, triacylglyceroly, ich biologický význam, prostaglandíny, terpény, karotenoidy, szteroly, vitamíny rozpustné v tukoch, vosky.
4. Komplexné lipidy, vlastnosti biologicky významných lipidov, membrány, fosfoglyceroly, model tekutého mozaiku, transport cez membrány, iónové kanály.
5. Enzýmy: ich charakteristika, typy, klasifikácia. Apoenzýmy a koenzýmy, kofaktory, vitamíny, rýchlosť enzymatických reakcií. Inhibícia enzýmových reakcií.
6. Metabolické reakcie, metabolický obrat, anabolické, katabolické a amfibolické dráhy, energetický metabolizmus bunky, oxidačná fosforylácia, dýchací reťazec.
7. Metabolizmus sacharidov: anaeróbna a aeróbna glykolíza, cyklus kyseliny citrónovej.
8. Pentózový cyklus, glyoxilátový cyklus, glukoneogenéza.
9. Fotosyntéza, fotosyntetická fosforylácia a fixácia uhlíka. Fotosystém I a II. Cyklická a nocyklická fotosyntetická fosforylácia, reakcie fotosyntézy nezávislé na svetle.
10. Utilizácia mastných kyselín, β -oxidácia.
11. Biosyntéza mastných kyselín, cholesterol – biosyntéza a typy.
12. C3 a C4 typy rastlín, fixácia CO₂ v rastlinách.
13. Opakovanie a zhrnutie učiva.

Odporúčaná literatúra:

- ÁDÁM, V.: Orvosi biokémia – 3. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt., 2004 – 648 s. – ISBN 963 242 902 8.
- BERG, J. M., TYMOCZKO, J. L., STRYER, L.: Biochemistry – 5. vyd. – New York, USA: W. H. Freeman, 2002. – 1100 s. – ISBN 978-0716746843.
- ČURDA, M., MAŠTEROVÁ, V.: Biochémia – 3. vyd. – Prešov: Rokus, 2020. – 308 s. – ISBN 978-80-89510-81-8.
- DE LENNART, E.: Táplálkozzunk okosan: Testünk biokémiai laboratóriuma – 1. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt., 2014. – 457 s. – ISBN 978 963 226 459 2.
- HRABÁK, A.: Orvosi kémia és biokémia feladatgyűjtemény – 1. vyd. – Budapest: Semmelweis Kiadó, 2005. – 186 s. – ISBN 963 9214 80 9.
- LAKATOS, B., ŠIMKOVIČ, M.: Biochémia: Návody na laboratórne cvičenia – 1. vyd. – Bratislava: STU, 2012. – 150 s. – ISBN 978-80-227-3793-7.
- MANDL, J.: Biokémia : Aminosavak, peptidek, szénhidrátok, lipidek, nukleotidok, nukleinsavak, vitaminok és koenzimek szerkezete és tulajdonságai - 1. vyd. - Budapest : Semmelweis Kiadó, 2006. - 176 s. - ISBN 963 9656 18 6
- PORÁČOVÁ, J., Nagy, M.: General and Applied Biochemistry for Natural-Sciences – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék, 2021. – 223 s. – ISBN 978-963-421-847-0.
- PORÁČOVÁ, J., VAŠKOVÁ, J., VAŠKO, L., NAGY, M.: Základné biochemické procesy organizmov – 1. vyd. – Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied - 2015. – 343 s. – ISBN 978-80-555-1514-4.
- RODWELL, V.: Harper's Illustrated Biochemistry – 31. ed. – New York: McGraw-Hill, 2018. – 789 s. – ISBN 978-1-259-8379-7.
- RONNER, P.: Netter's essential biochemistry – 1. vyd. – Philadelphia: Elsevier, 2018. – 482 s. – ISBN 978-1-929007-63-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 38

A	B	C	D	E	FX
21.05	15.79	18.42	18.42	15.79	10.53

Vyučujúci: RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/ BCH2/22	Názov predmetu: Biochémia a molekulárna biológia II.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vypracuje laboratórne cvičenia zamerané na rôzne biochemické témy: proteíny, nukleové kyseliny, replikácia, transkripcia, translácia a základné rekombinantné DNA techniky. Praktické cvičenia absolvujú študenti v laboratóriu, okrem toho aj doma akodómácu úlohu, pričom tieto postupy budú jednoduché, a nevyžadujú náročné materiálne a prístrojové vybavenie, študenti tieto pokusy zvládnu aj neskôr vo svojej praxi. Protokoly budú dokumentované vlastnou fotodokumentáciou. Z vypracovania praktickej časti predmetu študent odovzdá na konci semestra protokoly na kontrolu (10%). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu z prednáškovej časti (50%). Účasť na ústnej skúške je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov z písomnej previerky. Záverečné hodnotenie: podiel ústnej skúšky, písomnej previerky a protokolov na známke: 40% - 50% - 10%. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 10 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení; 14-24 hodín samoštúdium a príprava na test a ústnu skúšku; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent vie popísať proteíny, aminokyseliny, bielkoviny a charakterizovať ich biologické funkcie v živých organizmoch. - Študent vie charakterizovať rozdiel medzi pojmi nukleozid a nukleotid, a medzi pojmi ribonukleotidy a dezoxiribonukleotidy, popísať štruktúru, formy a vlastnosti nukleových kyselín ich primárnu, sekundárnu a terciárnu štruktúru.	

- Študent vie samostatne charakterizovať centrálnu dogmu molekulárnej biológie a jeho jednotlivé kroky: replikáciu, transkripciu a transláciu.
- Študent vie postup a využitie základných molekulárnických metód štúdie DNA, ako PCR, elektroforéza, sekvenovanie, transformácia, transdukcija, konjugácia.

Zručnosti:

- Študent je schopný popísať základné biochemické procesy v živých systémoch, ktoré sa týkajú bielkovín a nukleových kyselín, taktiež popísať ich význam v prírode, u rastlín, živočíchov a ľudí.
- Študent je schopný charakterizovať biochemické pochody od premeny genetickej informácie z DNA po prepis do štruktúry bielkovín v živých organizmoch.
- Študent je schopný vysvetliť princípy základných metód v molekulárnej biológii a taktiež vysvetliť ich význam v genetike, v medicíne, vo farmaceutickom a potravinárskom priemysle, atď.
- Študent je schopný svoje teoretické vedomosti z prednášok aplikovať na praktických cvičeniach, ktoré čiastočne vypracuje doma a ktoré sú zamerané na demonštráciu biochemických dejov v bunke a v organizmoch a následne tieto poznatky využije v školskej praxi a vo svojej profesii vo vyučovacom procese.

Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny postoj k samotnému predmetu kvôli pochopeniu jednotlivých chemických procesov z biologického hľadiska, čím priblížime viac tieto procesy k ľudskému telu a k prírode.
- Študent má prehľad o biochemických procesoch v ľudskom organizme, pričom tieto vedomosti využije aj vo vytvorení vlastných stravovacích návykov aj vo vyučovacom procese vo vytvorení zdravého životného štýlu u detí.
- Študent má pozitívny postoj k vytvoreniu zdravého životného štýlu.
- Študent má pozitívny postoj k molekulárnym metódam v medicíne pomocou pochopenia podstaty týchto metód na využitie v genetickej diagnostike, v liečení a v potravinárskom a farmaceutickom priemysle.
- Študent preberá zodpovednosť aj za formovanie predsudkov voči rôznym molekulárnym technikám, genetickým manipuláciám na úrovni DNA a voči farmaceutickým a medicínskym technikám využívajúcim biologickú liečbu.

Stručná osnova predmetu:

1. Proteíny, bielkoviny – ich funkcie. Aminokyseliny, vlastnosti aminokyselín, ich chemické reakcie, peptidová väzba.
2. Bielkoviny – biologicky dôležité bielkoviny, triedenie bielkovín, denaturácia, reakcie, štruktúra, syntéza bielkovín. Metódy štúdia štruktúry bielkovín.
3. Nukleové kyseliny: dusíkaté bázy, nukleozid, nukleotid, ribonukleotidy a dezoxyribonukleotidy, ich štruktúra, formy a vlastnosti.
4. Denaturovanie dvojvláknovej DNA. Centrálna dogma. Replikácia DNA, semikonzervatívny replikačný model.
5. Mechanizmus replikácie: replikačná vidlica, typy DNA polymeráz, ďalšie enzýmy zapojené do replikácie DNA. Semidiskontinuitná replikácia.
6. Ribonukleové kyseliny: typy RNA – ribozomálna, informačná a transferová ribonukleová kyselina, ich štruktúra a funkcia, transkripcia genetickej informácie.
7. Podstata genetického kódu. Model operónu, induktor, represor, promótor, regulátor – model Lac-operónu.
8. Translácia: ribozómy a jeho časti, kroky translácie – iniciácia, elongácia, terminácia. Základné metódy štúdia DNA, PCR reakcia, elektroforéza.
9. Mobilné genetické elementy, transpozóny, DNA polymorfizmy. Sangerovo sekvenovanie, princíp automatického fluorescenčného sekvenovania.
10. Techniky rekombinantnej DNA - rekombinácia, transformácia, transdukcija, konjugácia

11. Mutagenéza, molekulárne klonovanie, projekt ľudského genómu, génová terapia, in vitro mutagenéza.
12. Metabolizmus dusíkatých zlúčenín, cyklus dusíka v prírode.
13. Opakovanie a zhrnutie učiva.

Odporúčaná literatúra:

- ÁDÁM, V.: Orvosi biokémia – 3. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt., 2004 – 648 s. – ISBN 963 242 902 8.
- BÁLINT, M.: Molekuláris biológia I. – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Kiadó, 2006. – 206 s. – ISBN 963 16 2654 7.
- BÁLINT, M.: Molekuláris biológia I. – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Kiadó, 2006. – 207 s. – ISBN 963 16 2656 3.
- BERG, J. M., TYMOCZKO, J. L., STRYER, L.: Biochemistry – 5. vyd. – New York, USA: W. H. Freeman, 2002. – 1100 s. – ISBN 978-0716746843.
- ČURDA, M., MAŠTEROVÁ, V.: Biochémia – 3. vyd. – Prešov: Rokus, 2020. – 308 s. – ISBN 978-80-89510-81-8.
- DE LENNART, E.: Táplálkozzunk okosan: Testünk biokémiai laboratóriuma – 1. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt., 2014. – 457 s. – ISBN 978 963 226 459 2.
- GÁLOVÁ, Z., SALAJ, J., MATUŠÍKOVÁ, I.: Molekulárna biológia – 2. vyd. – Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2007. – 165 s. – ISBN 978-80-8069-951-2.
- HRABÁK, A.: Orvosi kémia és biokémia feladatgyűjtemény – 1. vyd. – Budapest: Semmelweis Kiadó, 2005. – 186 s. – ISBN 963 9214 80 9.
- LAKATOŠ, B., ŠIMKOVIČ, M.: Biochémia: Návody na laboratórne cvičenia – 1. vyd. – Bratislava: STU, 2012. – 150 s. – ISBN 978-80-227-3793-7.
- MANDL, J.: Biokémia : Aminosavak, peptidek, szénhidrátok, lipidek, nukleotidok, nukleinsavak, vitaminok és koenzimek szerkezete és tulajdonságai - 1. vyd. - Budapest : Semmelweis Kiadó, 2006. - 176 s. - ISBN 963 9656 18 6
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M.: General and Applied Biochemistry for Natural-Sciences – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék, 2021. – 223 s. – ISBN 978-963-421-847-0.
- PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol.: Základné biochemické procesy organizmov – 1. vyd. – Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied - 2015. – 343 s. – ISBN 978-80-555-1514-4.
- PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol.: Practical exercises in general and applied biochemistry - 1. vyd. - Užhorod : Lira, 2020. - 109 s. - ISBN 978-617-596-309-8.
- RODWELL, V.: Harper's Illustrated Biochemistry – 31. ed. – New York: McGraw-Hill, 2018. – 789 s. – ISBN 978-1-259-8379-7.
- RONNER, P.: Netter's essential biochemistry – 1. vyd. – Philadelphia: Elsevier, 2018. – 482 s. – ISBN 978-1-929007-63-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
36.0	20.0	28.0	8.0	4.0	4.0

Vyučujúci: RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/BE1/22	Názov predmetu: Biodiverzita a ekológia taxonov I.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti pracuje v laboratóriu na témach spojených s algológiou a mykológiou. Z praktickej časti predmetu študent odovzdá na konci semestra protokol na kontrolu, odovzdanie protokolov je podmienkou na absolvovanie predmetu. Počas semestra študent absolvuje štyri písomné previerky, dve z mikrobiológie, ďalšie dve z algológie a z mykológie (jeden z nich v polke semestra, druhý na konci semestra). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti ústnou skúškou z oboch častí. Záverečné hodnotenie, písomných previerok a záverečnej skúšky na známke: 50% - 50%. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín 39 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava protokolov z laboratórnych cvičení; 35-60 hodín samoštúdium a príprava na testy a ústne skúšky; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Teoretická časť predmetu poskytne študentom všeobecný prehľad o svete mikroorganizmov, aj siníc, rias a húb – o ich systematike, rozmanitosti, genetike, praktických dôsledkoch ich metabolickej aktivity v medicínskych, potravinárskych, biotechnologických a environmentálnych aplikáciách. Takisto poskytne prehľad o vírusoch, ich štruktúre a morfogéneze vo vzťahu k hostiteľskému organizmu. Vedomosti: - Študent vie ekológiu a základy systému taxónov vírusov, bakteriofágov, baktérii, protozoa, siníc, rias, hubových organizmov, húb a lišajníkov.	

- Študent vie charakterizovať prióny, ich pôvod a ochorenia spôsobené priónmi, takisto viroidy a ich štruktúru a ochorenia súvisiace s nimi.
- Študent vie popísať základnú charakteristiku vírusov, bakteriofágov, baktérií, a prvokov, ich fyziologické a morfológické črty, rozmnožovanie a pozná ochorenia, ktoré spôsobujú u rastlín, zvierat a ľudí.
- Študent pozná významných zástupcov taxonomických skupín siníc, rias, hubových organizmov a húb, ich základnú charakteristiku a význam v ekológii, v medicíne a v hospodárskych odvetviach.
- Študent pozná pojmy virulencia, patogenita, základné imunologické pojmy vie charakterizovať jednotlivé štádiá infekčného procesu, základné princípy vakcinácie a pasívnej imunizácie.

Zručnosti:

- Študent je schopný si odlíšiť rozdiely medzi morfológickými, anatomickými a fyziologickými charakteristikami medzi vírusmi, baktériami, prvokmi, hubami a riasami a zaradiť ich podľa toho do taxonomických skuín.
- Študent je schopný zaradiť k určitému ochoreniu pôvodcu ochorenia a popísať mechanizmus infekcie, príznaky aj postup pri liečbe ochorenia bez ohľadu na druh hostiteľa (rastliny, živočíchy, človek).
- Študent je schopný vysvetliť vznik a princíp antibiotikovej rezistencie a tým zdôvodniť aj význam obmedzenia používania antibiotík a význam symbiotických baktérii pre ekosystémy aj pre zdravie.
- Študent je schopný pripraviť a skúmať preparáty z plesní, kvasiniek aj z ďalších organizmov.

Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny postoj k využitiu mikroorganizmov, siníc, rias húb, lišajníkov v potravinárskom priemysle, v medicíne a v biotechnológii.
- Študent má prehľad o patogénnych a nepatogénnych mikroorganizmoch, ktoré v bežnom živote, ale aj vo vyučovacom procese je schopný začleniť do praxe, je schopný vysvetliť a charakterizovať vznik určitého ochorenia vyvolaného mikroorganizmami, buď vírusmi, baktériami, prvokmi alebo hubami.
- Študent je schopný vysvetliť budúcim generáciám princíp nákazy mikroorganizmami, a v neposlednom rade, je schopný objektívne popísať výhody a nevýhody aktívnej imunizácie
- Študent je schopný vysvetliť úlohy, význam a nenahraditeľnosť prebratých skupín organizmov pre ekosystém a ľudskú spoločnosť.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči mikrobiologickým technikám, aj vedným odborom spojených s mikrobiológiou.
- Študent je zodpovedný za správne podanie informácii ohľadom mikrobiologických tém, vrátane vakcinácie, zdravého životného štýlu, kompostovania, používania antibiotík atď.
- Študent má zodpovedný prístup pri budovaní povedomia u ľudí v jeho okolí, na témy súvisiace s mikrobiológiou, bakteriológiou, virológiou, algológiou, mykológiou.

Stručná osnova predmetu:

Seminár z mikrobiológie:

1. Dejiny mikrobiológie – starovek, stredovek, nová doba, významné osobnosti každej doby a ich zásluha. Mikrobiológia ako biologická veda – súvisiace vedné disciplíny, typy mikrobiologických vied, aplikované mikrobiologické vedy, taxonómia mikroorganizmov.
2. Chemické zloženie mikroorganizmov, rozdelenie mikroorganizmov, funkčná anatómia prokaryotickej a eukaryotickej bunky.
3. Prióny – ich pôvod, štruktúra, význam, priónové ochorenia. Viroidy – ich charakteristika a s nimi súvisiace ochorenia.

4. Vírusy – dejiny virológie, taxonómia, štruktúra a morfológia vírusov, replikácia vírusov, teórie vzniku vírusov, vírusy prokaryotických a eukaryotických buniek, lytický a lyzogénny cyklus bakteriofágov.
5. Vírusy rastlín, bezstavovcov a stavovcov, najvýznamnejšie vírusy spôsobujúce ochorenia človeka a zvierat, vírus chrípky – pandémia na svete, epidemiológia.
6. Písomná previerka z priónov, viroidov a vírusov.
7. Klasifikácia prokaryotických mikroorganizmov – Baktérie. Dejiny bakteriológie, pôvod a evolúcia baktérii, ich morfológia a stavba, spôsob života a metabolizmus, rast a rozmnožovanie baktérii.
8. Význam symbiotických baktérii, bakteriálne ochorenia zvierat a človeka, otravy jedlom, liečenie bakteriálnych infekcií a rezistencia.
9. Protozoa - jednobunkové heterotrofné organizmy systematika, hospodársky a fylogenetický významný zástupcovia. Ich triedy a najznámejší zástupcovia, ochorenia.
10. Virulencia a patogenita. Vznik infekčného stavu, typy infekcií, endo- a exotoxíny.
11. Základné imunologické pojmy, typy imunitného systému, aktívna imunizácia, imunitná odpoveď, chemoterapeutiká.
12. Písomná previerka z baktérii, a z Protozoa
13. Význam a rozšírenie mikroorganizmov na Zemi.

Seminár z algológie a mykológie:

1. Úvod do systému rias, hubových organizmov a húb
2. Charakteristika a ekológia taxónov patriacich do predmetu algológie. Prokaryotické riasy - Systém a ekológia siníc Cyanophyta (Cyanobacteria),
3. Eukaryotické riasy - Euglenophyta, Cryptophyta, Haptophyta, Dinophyta, Heterokontophyta,
4. Chlorophyta.
5. Význam rias pre prírodu
6. Charakteristika a ekológia taxónov patriacich do predmetu mykológie a lichenológie. Acrasiomycota, Dictyosteliomycota, Myxomycota, Plasmodiophoromycota, Hyphochytridiomycota, Labyrinthulomycota
7. Oomycota, Chytridiomycota, Zygomycota,
8. Ascomycota,
9. Basidiomycota,
10. Deuteromycetes,
11. Lichenes
12. Význam hubových organizmov, húb a lišajníkov pre prírodu.
13. Riasy a huby ako významní bioindikátory stavu životného prostredia (kvalita vody, kvalita ovzdušia)

Cvičenie – z algológie a mykológie:

1. Typy stielok siníc a rias
2. Systém a významní zástupcovia siníc Cyanophyta (Cyanobacteria),
3. Systém a významní zástupcovia Euglenophyta, Cryptophyta, Haptophyta, Dinophyta, Heterokontophyta,
4. Systém a významní zástupcovia Chlorophyta
5. Význam rias pre ľudskú spoločnosť
6. Kontrola štúdia písomnou previerkou z algológie a podbunkových organizmov
7. Typy stielok hubových organizmov a húb
8. Systém a významní zástupcovia Acrasiomycota, Dictyosteliomycota, Myxomycota, Plasmodiophoromycota, Hyphochytridiomycota, Labyrinthulomycota, Oomycota, Chytridiomycota, Zygomycota
9. Systém a významní zástupcovia Ascomycota,
10. Systém a významní zástupcovia Basidiomycota,

11. Systém a významní zástupcovia Deuteromycetes, Lichenes
12. Kontrola štúdia písomnou previerkou z mykológie, lichenológie, bakteriológie a protozoa
13. Význam hubových organizmov, húb a lišajníkov pre ľudskú spoločnosť

Odporúčaná literatúra:

KEVEI F. KUCSERA J.: Mikrobiológiai gyakorlatok I. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 2002, 134 s.

KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia I. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 2002, 301 s.

KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia II. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 1999, 226 s.

MAKOVICKÝ, P.: Mikrobiológia. 1. vyd. – Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2018, 115 s., ISBN 978 80 8122 235 1.

BAČKOR M.: Systematika nižších rastlín: huby, lišajníky, machorasty. 1. vyd.- Košice: UPJŠ, 2007, 130. s. ISBN 978-80-7097-674-6

TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A.,: Botanika I. = Rendszertan: Bevezetés a növénytanban algológiába, gombatanba és a funkcionális növényökológiába. 1. vyd. utánnymás. – Budapest: Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2013 – 280 s. – ISBN 978-963-19-5848-5.

TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A., NAGY J.: Botanika II. = Rendszertan: Bevezetés a növénytanban algológiába, gombatanba és a funkcionális növényökológiába. 1. vyd. – Budapest: Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2007. – 523 s. – ISBN 978-963-19-5849-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 71

A	B	C	D	E	FX
26.76	11.27	11.27	9.86	26.76	14.08

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., PaedDr. Daniel Dancsa.

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/BE2/25	Názov predmetu: Biodiverzita a ekológia taxonov II.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 6	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti pracuje v laboratóriu na témach spojených s problematikou bezstavovcov a porovnávacej anatómie chordátov.. Počas semestra študent absolvuje štyri písomné previerky, dve z problematiky bezstavovcov a ďalšie dve z porovnávacej anatómie chordátov z ktorých jeden je v polovici semestra, druhý na konci semestra. Počas skúškového obdobia študent je preskúšaný zo systému bezstavovcov. Záverečné hodnotenie, písomných previerok a záverečnej ústnej skúšky zo systému bezstavovcov na výslednej známke je: 50% - 50%. Celková záťaž študenta: 5 kreditov = 125-150 hodín Študent sa zúčastní kontaktných hodín v rozsahu 52 hodín. Na každú písomnú previerku sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 20 -25 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná základy odbornej terminológie vednej oblasti Študent vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu Študent ovláda charakteristiky a základy systému taxonomických skupín bezstavovcov Študent pozná vybrané druhy a ich význam pre ľudskú spoločnosť. Študent ovláda fylogénu jednotlivých sústav chordátov, krycej, opornej, svalovej, nervovej, tráviacej, cievnej, dýchacej, vylučovacej, pohlavnej a zmyslových orgánov. Zručnosti:	

Študent je schopný na taxonomickej úrovni tried, v prípade hmyzu aj nižšej, zaradiť biologický materiál získaný z prírody.

Študent je schopný vidieť rozmanitosť bezstavovcov v ekologických súvislostiach.

Kompetentnosti

Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti bezstavovcov vo voľnej prírode.

Študent rozumie súvislostiam anatomickej stavby vyšších taxónov chordátov

Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k druhom bezstavovcov.

Stručná osnova predmetu:

prednáška - bezstavovce

1., Metazoa - mnohobunkové organizmy. Porifera - všeobecná charakteristika a systém. Eumetazoa. Cnidaria - všeobecná charakteristika a systém.

2., Plathelminthes (Trematoda, Cestoda), Nematoda, systém, hospodársky a zdravotnícky významné druhy

3., Annelida (Oligochaeta, Hirundinoidea) - všeobecná charakteristika a systém.

4., Mollusca - všeobecná charakteristika, systém.

5., Arthropoda – všeobecná charakteristika. Crustacea – kôrovce. systém

6., Chilopoda – stonožky, Diplopoda – mnohonožky, všeobecná charakteristika a systém, Hexapoda – šesťnohí, všeobecná charakteristika .

7., Parainsecta - všeobecná charakteristika a systém, Insecta - všeobecná charakteristika, hemimetabola - všeobecná charakteristika, systém nižších taxónov.

8., Insecta - hemimetabola, holometabola - všeobecná charakteristika a systém nižších taxónov.

9., Insecta - holometabola - všeobecná charakteristika a systém nižších taxónov.

10., Arachnida – pavúkovce - všeobecná charakteristika a systém

11., Deuterostomia – druhoústí, všeobecná charakteristika. Echinodermata – ostnatokožce, Hemichordata – polochordáty, všeobecná charakteristika a systém

12., Chordata - chordáty, nižšie chordáty - Urochordata -plášťovce, Cephalochordata - kopijovce. - systém.

13., Systematická zoológia. Zoologická sústava a názvoslovie. Vznik a vývoj zoologického systému. Moderná zoologická systematika.

Cvičenie - bezstavovce

1., Systematická zoológia. Zoologická sústava a názvoslovie. Vznik a vývoj zoologického systému. Moderná zoologická systematika.

2., Metazoa - mnohobunkové organizmy. Porifera - všeobecná charakteristika a ekológia. Eumetazoa. Cnidaria - všeobecná charakteristika a ekológia, Plathelminthes (Trematoda, Cestoda), Nematoda všeobecná charakteristika a ich ekológia.

3., Annelida (Oligochaeta, Hirundinoidea) - všeobecná charakteristika a ekológia.

4., Mollusca - všeobecná charakteristika, a ekológia.

5., Arthropoda – všeobecná charakteristika. Crustacea – kôrovce. všeobecná charakteristika a ekológia.

6., Kontrola štúdia

7., Chilopoda – stonožky, Diplopoda – mnohonožky, všeobecná charakteristika a ekológia, Hexapoda – šesťnohí, všeobecná charakteristika .

8., Parainsecta - všeobecná charakteristika a ekológia, Insecta - všeobecná charakteristika, hemimetabola - všeobecná charakteristika, nižšie taxóny a ich ekológia.

9., Insecta - hemimetabola, holometabola - všeobecná charakteristika, nižšie taxóny a ich ekológia.

10., Insecta - holometabola - všeobecná charakteristika, nižšie taxóny a ich ekológia.

11., Arachnida – pavúkovce - všeobecná charakteristika a ich ekológia

12., Deuterostomia – druhoústí, všeobecná charakteristika. Echinodermata – ostnatokožce, všeobecná charakteristika a ekológia, Hemichordata – polochordáty, všeobecná charakteristika a

ekológia, Chordata - chordáty, nižšie chordáty - Urochordata -plášťovce, Všeobecná charakteristika a ekológia, Cephalochordata – kopijovce, všeobecná charakteristika a ekológia.

13., Kontrola štúdia

Seminár – porovnávací anatómia chordátov

1., Úvod do porovnávací anatómie chordátov

2., Krvná sústava chordátov

3., Oporno-pohybová sústava chordátov

4., Cievná sústava chordátov.

5., Vylučovacia sústava chordátov.

6., Kontrola štúdia.

7., Dýchacia sústava chordátov.

8., Pohlavná sústava chordátov.

9., Zmyslové orgány chordátov.

10., Nervová sústava chordátov.

11., Druhotná telová dutina.Tráviaca sústava chordátov.

12., Žľazy s vnútornou sekréciou.

13., Kontrola štúdia.

Odporúčaná literatúra:

BELÁKOVÁ A., (1994): Rozmnožovanie a ontogenéza živočíchov. Vyd. UK, Bratislava ISBN 8022307319,1994.

BIHARI, Z. – CSORBA, G.: Magyarország emlőseinek atlasza. Kossuth Kiadó, 2007.

HORVÁTH L.,: Funkcionális anatómia.Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest ,1988

KOVÁCS Zs., KRISKA Gy., MOLNÁR K., PÁLFIA Zs.,: Összehasonlító metszetanatómiai atlasz. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2005.

KRISKA Gy., LŐW P.,: Biológia érettségire felkészítő. Állati szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 222. o. + DVD, 2012

PECHENIK, J. E.: Biology of the Invertebrates. 6. vyd. - Boston : McGraw-Hill International, 2005. - 603s. - ISBN 978-0-07-128455-4.

PETŘVALSKÝ, V.: Zoológia. 3. vyd. - Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2010. 136 s. ISBN 978-80-552-0465-9.

UJHELYI, P.: A Kárpát-medence állatai. Kossuth Kiadó, 2005.

ZBORAY G., (szerk): Összehasonlító anatómiai praktikum I. - A gerinctelenek - Anamnia-Az alacsonyabbrendű gerincesek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2010.

ZBORAY G.,: Összehasonlító anatómiai praktikum II. Amniota- 1. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN 978-963-19-6000-6, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 35

A	B	C	D	E	FX
2.86	14.29	11.43	20.0	45.71	5.71

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD., PaedDr. Daniel Danca.

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/BE3/25	Názov predmetu: Biodiverzita a ekológia taxonov III.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. V priebehu semestra budú dve písomné previerky. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania priebežných previerok a záverečnej ústnej a písomnej skúšky. V priebehu semestra študenti podľa vlastného výberu vyhotovia prezentácia o niektorom, z dôležitých čel'adi v Power point hodnotí sa relevantnosť literatúry a samotná prezentácia. Celková záťaž študenta: 6 kreditov = 150-175 hodín Študent sa zúčastní výučby v rozsahu 52 hodín. Na prezentácii v Power point pracuje 25 hodín a na príprave na jednu písomnú previerku pracuje 35 – 45 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná odbornú terminológiu vednej oblasti. Vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu. Má rozširujúce vedomosti z oblasti príbuzných vied a rozumie a kategorizuje súvislosti z iných vedných disciplín. Absolvovaním predmetu získa znalosti a ovláda základné charakteristiky machorastov, papraď'orastov, nahosemenných a krytosemenných. Študent pozná význam a využitie rastlín pre ľudskú spoločnosť. Zručnosti: Študent je schopný identifikovať a do vyšších taxonov zaradiť rastliny. Študent je schopný vidieť rozmanitosť rastlín v ekologických súvislostiach. Kompetentnosti	

Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti rastlín vo voľnej prírode.

Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k hospodárskym, vzácnym a inváznym druhom.

Stručná osnova predmetu:

Seminár:

1., Z histórie botaniky, - Taxonomické kategórie, hierarchický systém

2., Hlavné vývojové smery vyšších rastlín. - Hepatophyta, Anthocerotophyta, Bryophyta – charakteristika taxónov,

3., Lycopodiophyta, Equisetophyta, Pteridophyta, charakteristika taxónov,

4., Cycadophyta, Ginkgophyta, Gnetophyta, Pinophyta, charakteristika taxónov,

5., Dicotyledonopsida: Magnoliidae, Ranunculidae, charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí

6., Caryophyllidae, Hamamelididae, charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí

7., Rosidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí

8., Dilleniidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí

9., Lamiidae, Asteridae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí

10., Monocotyledonopsida: Alismatidae, Aridae, Liliidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí

11., Zingiberidae, Commelinidae, Arecidae charakteristika taxónov na úrovni radov , čeľadí prípadne aj podčeľadí.

12., Rozšírenie rastlín

13., Flóra a vegetácia. - Vývoj flóry Slovenska po ostatnom glaciály. - Ochrana fytogenofondu Slovenska.

cvičenie:

1., Základné zdroje taxonomických informácií

2., Hepatophyta, Anthocerotophyta, Bryophyta – zástupcovia, pozorovanie machorastov školským mikroskopom.

3., Lycopodiophyta, Equisetophyta, Pteridophyta, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

4., Cycadophyta , Ginkgophyta, Gnetophyta, Pinophyta, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

5. Všeobecná charakteristika oddelenia Magnoliophyta a tried Dicotyledonopsida a Monocotyledonopsida

6. Kontrola štúdia písomnou formou z prednášok aj seminárov

7., Magnoliophyta: Dicotyledonopsida: Magnoliidae, Ranunculidae, Caryophyllidae, Hamamelididae, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

8., Rosidae zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

9., Dilleniidae zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

10., Lamiidae, Asteridae zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

11., Monocotyledonopsida: Liliidae, Commelinidae, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

12., Kontrola štúdia písomnou formou aj z prednášok aj zo seminárov

13., Alismatidae, Aridae, Zingiberidae, Arecidae, zástupcovia, ich význam v prírode a pre ľudskú spoločnosť

Odporúčaná literatúra:

BALÁZS P., (2012): Základy systému krytosemenných rastlín – A zárvatermő növények rendszerének alapjai. Univerzita J. Selyeho – Selye János egyetem, Komárno ISBN 978-80-8122-054-8

GOJDIČOVÁ E., MÁRTONFI P., MÁRTONFIOVÁ L., (2008): Botanika-Cievnaté rastliny. Vydavateľstvo : Ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity ISBN 977808889223121
HORTOBÁGYI T., SIMON T., (red.) (1991): Növényföldrajz, társulástan és ökológia. Tankönyvkiadó Budapest. ISBN 963 18 3459
TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A., NAGY J., (2007) : Botanika II. Rendszertan Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. ISBN : 978-963-19-5849-2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 27

A	B	C	D	E	FX
11.11	7.41	18.52	14.81	40.74	7.41

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/BE4T/22	Názov predmetu: Biodiverzita a ekológia taxonov IV. a terénne práce zo zoológie a antropológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 3 Za obdobie štúdia: 13 / 39 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách a praktických cvičeniach v teréne. Počas semestra študent absolvuje dve písomné previerky, (jeden z nich v polke semestra, druhý na konci semestra). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti ústnou skúškou zo systému a ekológie stavovcov. Záverečné hodnotenie, Dve písomné previerky spolu s protokolom do výslednej známky zavážia 50%-ami, ústna skúška je ďalších 50%. Študent praktickú časť absolvuje v teréne, z čoho odovzdá aj protokol. Odovzdanie protokolov je podmienkou na absolvovanie predmetu. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní kontaktných hodín výučby počas semestra v rozsahu 26 hodín a terénneho cvičenia v rozsahu ďalších 26 hodín (celkom 52 hodín). Na písomné previerky sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 35 hodín a z terénnych prác spracuje protokol. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná základy odbornej terminológie vednej oblasti Študent vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu Študent ovláda charakteristiky a základy systému taxonomických skupín stavovcov Študent pozná vybrané druhy a ich význam pre ľudskú spoločnosť. Študent ovláda charakteristiky jednotlivých nižších taxónov, najmä radov aj s príkladmi. Zručnosti: Študent je schopný pozorovať suchozemské stavovce v ich biotopoch. Študent je schopný vidieť rozmanitosť stavovcov v ekologických súvislostiach. Študent si osvojí základné zručnosti vyhľadávania a spoznávania živočíchov v teréne.	

Študent osvojí si poznatky systematického zaradenia jedincov živočíšnej ríše podľa charakteristík jednotlivých určovacích kľúčov.

Študent získa praktické poznatky a skúseností z osteoantropologického výskumu.

Kompetentnosti

Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti stavovcov vo voľnej prírode.

Študent rozumie súvislostiam fylogénzy stavovcov.

Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k druhom stavovcov.

Stručná osnova predmetu:

prednáška

1., Agnatha – systém. - Gnathostomata – systém taxónov: Placodermi, Acanthodii, Chondrichthyes systém nižších taxónov.

2., Osteichthyes – systém nižších taxónov I.

3., Osteichthyes – systém nižších taxónov II.

4., Amphibia – systém nižších taxónov.

5., Reptitia - systém nižších taxónov .

6., Aves - systém nižších taxónov I.

8., Aves - systém nižších taxónov II.

9., Mammalia - systém nižších taxónov I..

10., Mammalia - systém nižších taxónov II.

11., Rozšírenie stavovcov na Zemi

12., Správanie stavovcov

13., Evolúcia a fytoenéza stavovcov

cvičenie

1., Vertebrata – stavovce (vyššie chordáty) všeobecná charakteristika.

2., Agnatha – všeobecná charakteristika a ekológia. - Gnathostomata – všeobecná charakteristika a ekológia. Placodermi, Acanthodii, - Chondrichthyes – všeobecná charakteristika a ekológia.

3., Osteichthyes – všeobecná charakteristika a ekológia.

4., Amphibia – všeobecná charakteristika a ekológia.

5., Reptitia - všeobecná charakteristika a ekológia.

6., Kontrola štúdia

7., Aves - všeobecná charakteristika a ekológia I.

8., Aves - všeobecná charakteristika a ekológia II.

9., Mammalia - všeobecná charakteristika a ekológia I.

10., Mammalia - všeobecná charakteristika a ekológia II.

11., Význam stavovcov pre ľudskú spoločnosť

12., Kontrola štúdia

13., Ochrana stavovcov Slovenska

Terénne cvičenie v rozsahu 5 dní

Založenie zbierky bezstavovcov, stavovcov a fotodokumentačného materiálu živočíchov, zber a systematické zaradenie živočíšnych druhov vybraných biotopov, zber a systematické zaradenie škodcov kultúrnych rastlín. Oboznámenie sa so zásadami osteoantropologického výskumu, odkrytia pohrebiska. Spracovanie, identifikácia osteologického materiálu. Vypracovanie dokumentácie z exkurzie.

Odporúčaná literatúra:

BAKONYI G. (szerk). (2003): Állattan. Mezőgazda Kiadó. - Budapest : Mezőgazda Kiadó, 2003. - 718 s. - ISBN 963 286 044 6.)

BIHARI Z., CSORBA G., (2007): Magyarország emlőseinek atlasza. Kossuth Kiadó. 360 s. - ISBN 978-963-09-5610-9.)

ČIHÁK, R.: Anatomie I.-III. Avicenum Praha, 2001, 2002, 2004. ISBN 80-7169-970-5

CSÖRGŐ és mtsi szerk. (2009): Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó - 672 s. - ISBN 978-963-09-5865-3.).

DONÁTH T.: Anatómiai atlasz. - Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 212 s. - ISBN 963 242 907 9.

FORRÓ L., (szerk) (2007): A Kárpát-medence állatvilágának kialakulása. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest. 399 s. - ISBN 9789637093999.).

H.BATTHA, L. Növények és rovarok preparálása . NATURA, 1978. - 191. - ISBN 963 233 046 3.

HARKA Á., SALLAI Z. (2004): Magyarország halfaunája : Képes határozó és elterjedési tájékoztató. Nimfea Természetvédelmi Egyesület. 269 s. - ISBN 963 86475 3 1

KRISKA Gy., LŐW P., (2012): Biológia érettségire felkészítő. Állati szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 222. o. + DVD 223 s. - ISBN 978-963-19-7109-5.).

NAGY, M.: Természetismereti exkurziók : Nyugati úticélok / Melinda Nagy. - 1. vyd. - Komárom : Selye János Egyetem, 2010. - 81 s. - ISBN 978-80-89234-98-1.

NAGY, M.: Természetismereti exkurziók : Keleti úticélok / Melinda Nagy. - 1. vyd. - Komárom : Selye János Egyetem, 2010. - 92 s. - ISBN 978-80-8122-005-0.

STANĚK, V. J.: Velký obrazový atlas zvířat, - 5. vyd. - Bratislava : Vydavateľstvo Mladé Letá, 1983. - 592s.

UJHELYI P., (szerk.) (2005): Élővilág enciklopédia I A Kárpát-medence állatai. Kossuth Kiadó, - 526 s. - ISBN 963 09 4745 5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 24

A	B	C	D	E	FX
8.33	29.17	20.83	16.67	20.83	4.17

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD., PaedDr. Daniel Danca.

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/BED/22	Názov predmetu: Bioetika a dobrovoľníctvo
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej časti. Na absolvovanie predmetu musí študent v skúškovom období z teoretickej časti napísať test (50%). Študent vypracuje aj seminárnu prácu (50 bodov), ktorú aj sám odprezentuje. Seminárna práca bude tematicky aj obsahovo nadväzovať na teoretickú časť predmetu. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Bodové rozdelenie seminárnej práce: interpretácia situácie/ /problému (10%), prezentácia prehľadu literatúry (10%), analýza a hodnotenie (10%), vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (10%), vypracovanosť (10%). Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná princípy biomedicínskej etiky. • Študent je pripravený realisticky sprostredkovať morálne otázky vzťahu medzi telom a dušou. • Študent je oboznámený s významnými problémami zelenej bioetiky v našom antropocénnom veku. • Študent je informovaný o morálnych otázkach ochrany životného prostredia a globalizácie. • Študent ovláda najnovšie etické výskumy. • Študent pozná význam výsledkov biologického vedeckého výskumu v každodennom živote a jeho etické dôsledky. Zručnosti <ul style="list-style-type: none"> • Študent vie aplikovať nadobudnuté poznatky v učebno-vyučovacom procese biológie.	

- Študent dokáže u žiakov rozvíjať morálnu citlivosť.
- Študent vie sprostredkovať morálnu otázku života, úcty a ochrany prírody.
- Študent je schopný rozpoznať morálny vzťah medzi činmi a následkami.
- Študent dokáže rozpoznať súvislosti globálnej zodpovednosti.
- Študent dokáže zvýšiť povedomie o dôležitosti ekologického, hodnotovo založeného a trvalo udržateľného správania založeného na láske k prírode a znalosti životného prostredia.

Kompetentnosti

- Študent má pozitívny vzťah k zachovávaní hodnôt života, ľudského života, prírodných bytostí, zdravého a čistého životného prostredia.
- Študent sa zaviazal rozvíjať nový pohľad na život a hodnoty, a nie na hodnoty modernej konzumnej spoločnosti.
- Študent je otvorený dobrovoľníckej práci, ktorá prispieva k individuálnemu rozvoju, učí empatii, nezištnosti a ústretovosti, pomáha im stať sa lepšími ľuďmi.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči bioetickým otázkam, aj vedným odborom spojených s bioetikou a dobrovoľníctvom.

Stručná osnova predmetu:

1. Pojem, predmet, morálka a zákon etiky, bioetika ako disciplína.
2. Princípy biomedicínskej etiky, autonómia, spravodlivosť, zdravotná dôveryhodnosť. Ochrana osobných údajov v zdravotníctve. Etický rozmer vzťahu lekár – pacient.
3. Etika reprodukčných postupov. Bioetické aspekty začiatku ľudského života. Antikonцепcia: antikoncepcia, potrat. Umelé oplodnenie, transplantácia plodu-náhradné materstvo; sterilizácia.
4. Etické výzvy v gerontológii. Bioetické aspekty konca ľudského života. Umieranie a ľudská dôstojnosť. Eutanázia, paliatívna medicína.
5. Etické a právne aspekty transplantácie orgánov. Mozgová smrť.
6. Etické aspekty liečby a výskumu. Helsinská deklarácia o etických princípoch lekárskeho výskumu na ľuďoch.
7. Etické otázky šľachtienia človeka (eugenika). Klonovanie.
8. Zelená bioetika - koncept ekologickej etiky. Etické otázky trvalej udržateľnosti životného prostredia.
9. Spoločné dedičstvo ľudstva a práva budúcich generácií. Zodpovednosť za budúcnosť, zodpovednosť za živý svet. Globálne problémy – osobná zodpovednosť. Dobrovoľníctvo, sociálno-komunitný prínos dobrovoľníctva.
10. Povinnosti a morálne zákazy pri zaobchádzaní so zvieratami. Etické imperatívy pokusov na zvieratách.
11. Etické otázky v biotechnologických zásahoch.
12. Etické problémy vedeckého pokroku, etika výskumu.
13. Písanie testu

Odporúčaná literatúra:

- BALÁZS, P.: Bioetika : Az emberi élet erkölcszociológiája. 1. vyd. - Veszprém : VEK -Veszprémi Egyetemi Kiadó, 1995. 53 s.
- Bioetikai Kódex. Az orvosbiológiai/klinikai kutatások elveiről és gyakorlatáról. 2022. Egészségügyi Tudományos Tanács <https://ett.aek.hu/bioetikai-kodex/>
- FRANCIS FUKUYAMA .: Our Posthuman Future : consequences of the biotechnology revolution. - 1.vyd. - London : Profile Books, 2002. - 256 s. - ISBN 1 86197 297 0.
- GAIZLER, G.: Bioetika. 1. vyd. - Budapest, 1999. 285 s.
- KOVÁCS József: Bioetikai kérdések a pszichiátriában és a pszichoterápiában. Budapest, 2006, http://real-d.mtak.hu/347/1/Kovacs_Jozsef.pdf
- LÓW Péter: Bevezetés a bioetikába, 2014, ELTE

Magyar Bioetikai Szemle Hungarian Review of Bioethics, 2015/1.http://bioetikai-tarsasag.hu/docs/szemle/BIOETIKA-FUZET-boritoval-2015_1-.pdf

MAKÓ, J. – ULLRICH, Z.: Bioetika – Ökumené. Budapest : Széphalom Könyvműhely, 2003.

332. - ISBN 963 9373 44 3. VARGHA, B.: Eutanázia. - Komárno : Selye János Egyetem, 2011. - DM.4504-TF.11.29B.2B. 74 s

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 26

A	B	C	D	E	FX
46.15	34.62	0.0	11.54	3.85	3.85

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Ing. Iveta Szencziová, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD., PaedDr. Daniel Dancsa.

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/BPO/22	Názov predmetu: Biopolitika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent bude musieť v rámci praktickej časti vypracovať seminárnu prácu z poznatkov, ktoré nadobudol počas výučby predmetu. Seminárna práca bude pozostávať z odborných výrazov a tém biopolitického charakteru. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Seminárnu prácu študent odovzdá na konci semestra na kontrolu a odprezentuje ju aj formou prezentácie (20%). Záverečný test z teoretických poznatkov počas skúškového obdobia (80 %). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 4 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí nové poznatky o biopolitike, rozšíri vedomosti z odborných výrazov a je schopný porozumieť a ekologickým a politickým súvislostiam. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent vie aplikovať nadobudnuté poznatky v učebno-vyučovacom procese biológie. • Študent sa oboznámi s biopolitikou ako smerom, jej významom a správnu aplikáciou biopolitických postupov ako aj ich aplikáciou v EÚ. • Študent si rozšíri vedomosti o ochrane životného prostredia, ekológii a zásadách aplikácie spoločnej európskej politiky. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent je schopný porozumieť politickým pojmom, postupom ako aj platným legislatívnym normám v oblasti ekológie, poľnohospodárstva a životného prostredia.	

- Študent je schopný vypracovať komplexnú seminárnu prácu a využiť poznatky z nej aj v praxi.
- Študent je schopný porozumieť biotechnologickým postupom.
- Študent je schopný využiť nadobudnuté vedomosti v praxi a je schopní ich aj interpretovať iným osobám či žiakom v budúcom vyučovacom procese.

Kompetentnosti:

- Študent si vytvorí pozitívnejší vzťah a porozumenie k ekologickým a politickým otázkam ochrany životného prostredia a získa väčšiu sebadôveru vo vlastné schopnosti.
- Študent lepším porozumením jednotlivých biopolitických aspektov doživotné znalosti, ktoré pozitívne ovplyvnia aj jeho postoj k prírode a životnému prostrediu.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči biopolitickým postupom a ich efektívnemu využitiu v praxi.

Stručná osnova predmetu:

1. Základné pojmy biopolitiky.
2. Klimatológia a základné klimatické pakty
3. Ekologické postupy a systémy
4. Klimatické zmeny a ich dopad na životné prostredie
5. Činnosť medzinárodných organizácií v oblasti klimatických zmien
6. Diplomacia a medzinárodné právo v oblasti biopolitiky
7. Moderné biotechnológie a ich rozdelenie
8. Vplyv biotechnológie na životné prostredie
9. Bioarchitektúra v ľudských osídleniach
10. Stav životného prostredia v centrálnej Európe a našom regióne
11. Stav životného prostredia vo svete a najväčšie výzvy
12. Prezentácia a odovzdanie seminárnej práce
13. Prezentácia a odovzdanie seminárnej práce

Odporúčaná literatúra:

- BARTHA D.: Természettudományi élelmiszerismeret. - 1. vyd. - Budapest : Mezőgazda Kiadó, 2013. - 213 s. - ISBN 978-963-286-691-8.
- MEZEI C. - ,BAKUCZ M.: Agrárátalakulás, környezeti változások és regionális fejlődés: Tanulmányok Buday-Sántha Attila 70. születésnapjára. - 1. vyd. - Pécsi Tudományegyetem : Molnár Nyomda és Kiadó Kft., 2011. - 508 s. - ISBN 978 963 642 401 5.
- BÁNDI GY.: A környezetvédelmének joga - környezetjog - 1. vyd. - Budapest, 1995. - 88 s.
- BALOGH J., NEMES CS.: A biológiai sokféleség állapota és védelme Magyarországon- 1. vyd. - Budapest : Fenntartható Fejlődés Bizottság, 1998. - 115 s. - ISBN 963 03 4462 9.
- KERÉNYI A.: Európa természet- és környezetvédelme. - 1. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2003. - 534 s. - ISBN 963 19 3502 7.
- SALLAI R. B.: Zöldszemmel : Túrkeve : "Nimfea" Természettudományi Egyesület, 2003. - 232 s. - ISBN 9630356935.
- ŠÍBL, J.: Restoration of the Wetlands of Záhorie Lowland. - 1. vyd. - Banská Bystrica - Bratislava : Štátna ochrana prírody - BROZ, 2008. - 21 s. - ISBN 978-80-89310-53-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: RNDr. Štefan Balla, PhD., Ing. Iveta Szencziová, PhD., PaedDr. Daniel Danca.					
Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/BS-B/22	Názov predmetu: Bakalársky seminár
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Odobovanie výberovej bibliografie k téme bakalárskej práce a vypracovanie časti (10 – 12 strán) bakalárskej práce. Účasť na seminári je povinná. Študenti písomne vypracujú časť záverečnej práce a predložia výberovú bibliografiu. Študenti odovzdajú vyučujúcemu časť záverečnej práce a bibliografiu v tlačenej podobe v stanovený termín. Ak študent neodovzdá prácu ani do 7 dní od stanoveného termínu, nebudú mu udelené kredity. Rozsah práce stanoví vyučujúci, formátovú úpravu stanovuje Smernica rektora č. 2/2021. V práci je potrebné dodržiavať techniku a etiku citovania. V práci sú hodnotené: analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, vyjadrenie vlastného názoru podporeného teoretickými vedomosťami, stanovanie problémov a cieľov práce, spôsob spracovania, štruktúra práce - logická nadväznosť a vyváženosť jednotlivých častí, práca s literatúrou a informačnými zdrojmi (výber spôsob ich využitia), dodržiavania základných noriem pre formálnu úpravu práce, dodržiavanie citačných noriem, estetická a jazyková stránka práce. Percentuálne zastúpenie jednotlivých úloh na celkovom hodnotení študenta. Práca sa seminároch: 20 %. Seminárna práca: 80 %. Študent musí každú úlohu splniť minimálne na 50 %. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

Študent dokáže:

- uviesť a vysvetliť všeobecné požiadavky na tvorbu záverečnej práce, popísať a charakterizovať obsahovú štruktúru záverečnej práce a jej jednotlivých častí (úvod, hlavná textová časť, prílohy),
- vysvetliť pojmy jav, fakt, uviesť a popísať typy skúmania pedagogických javov,
- bližšie charakterizovať základné metódy zhromažďovania údajov v záverečnej práci a spôsoby ich spracovania,
- vymenovať základné požiadavky na autora odborného textu, charakterizovať a popísať model, vlastnosti odborného textu a jeho formálnej výstavby,
- vymenovať a vysvetliť formálne požiadavky kladené na záverečnú prácu,
- definovať pojem abstrakt, popísať štruktúru abstraktu, charakterizovať znaky kvalitného abstraktu, uviesť najčastejšie chyby pri tvorbe abstraktov, rozoznať abstrakt od anotácie, výťahu, súhrnu, prehľadu,
- vysvetliť pojmy citát, citovanie, citácia, parafráza, kompilát, plagiát, rozoznať citát od parafrázy, ilustrovať jednotlivé techniky citovania a odkazovania na príkladoch,
- zdefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy a motívy z oblasti problematiky zvolenej témy,
- spoznať základné termíny práce,
- objasniť pojmy používané v práci,
- v teoretickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať a zdôvodniť závery práce,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v teórii.

Zručnosti:

Študent je schopný:

- napísať projekt vlastnej záverečnej práce,
- vysvetliť metodologické pravidlá tvorby bakalárskej práce,
- definovať problém a cieľ záverečnej práce, formulovať prípadné hypotézy,
- napláňovať časový plán tvorby záverečnej práce aj s obsahovou náplňou,
- pracovať s odbornou literatúrou (s primárnymi a sekundárnymi zdrojmi, vyhľadávať informácie v informačných knižných databázach),
- na základe osvojených poznatkov vytvoriť text s logickým a presným formulovaním myšlienok, vytvoriť kvalitný abstrakt, napísať úvod, záver k článku, k záverečnej práci rešpektujúc stanovené požiadavky,
- prezentovať poznatky z danej oblasti, zvládať ich zložitosť a tvoriť úsudky,
- aplikovať poznatky o etike a technike citovania v tvorbe odborného textu,
- správne používať jednotlivé spôsoby citovania a odkazovania, záznamu bibliografických odkazov,
- v praktickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať, syntetizovať a porovnávať poznatky a na základe toho navrhovať riešenia,
- na základe kritickej analýzy odvodiť závery a odporúčania pre prax,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v praxi,
- prezentovať, diskutovať a zdôvodniť svoje vedomosti z hľadiska plánovaných cieľov práce,
- prezentovať výstupy činnosti v rámci celej študijnej skupiny a pred vyučujúcim a zdôvodniť ich význam a praktické uplatnenie,
- dokončiť záverečnú prácu a pripraviť sa na jej verejnú obhajobu,
- klasifikovať slabé a silné stránky témy záverečnej práce, ako aj samotnej práce,

- kriticky zhodnotiť potrebu i možnosti uplatnenia metód a prístupov v zvolenej práci a tvorivo navrhovať možnosti ich aplikácie,
- samostatne aktívnym spôsobom získavať nové poznatky zo zvolenej oblasti využívajúc nadobudnuté zručnosti,
- aplikovať teoretické poznatky do edukačnej praxe.

Kompetentnosti:

Študent

- si uvedomí potrebu a dôležitosť dodržiavania akademickej etiky a etikety pre jeho študentský ako aj budúci učiteľský život,
- správa sa v súlade s pravidlami spoločenského správania,
- osvojil si základy spoločenského protokolu, vie sa správne obliecť a obuť na štátnu skúšku,
- dodržiava etiku citovania,
- vyjadruje svoje presvedčenie a názory priamo a úprimne, no zároveň dokáže uznávať, že aj druhá strana má právo na vlastný názor,
- nesie dôsledky a prijíma zodpovednosť za svoje konanie.

Stručná osnova predmetu:

Formálne predpisy záverečných prác v smerniciach UJS.

2. Význam záverečnej práce. Význam vedeckého bádania a publikovania.

3. Vedecká integrita a etika výskumu.

4. Výber témy záverečnej práce. Úlohy a ciele záverečnej práce.

5. Voľba metodiky záverečnej práce.

6. Štruktúra vedeckej práce, plánovanie výskumu a časový plán.

7. Teoretická časť práce, orientovanie sa vo vedeckej literatúre a vyhľadávanie odborných textov.

Používanie Internetu a online publikácií

8. Formulácia cieľov a výskumných otázok, metodika výskumu. Kvantitatívne a kvalitatívne metódy výskumu.

9. Realizácia výskumu a správne postupy vyhodnotenia.

10. Citovanie použitej literatúry, a zhotovovanie zoznamu literatúry.

11. Spracovanie a vyhodnotenie výsledkov. Grafické a tabuľkové a obrazové nástroje a ich použitie.

Dokumentácia vedeckej práce. Prílohy záverečnej práce.

12. Diskusia k výsledkom, závery a resumé.

13. Prezentácia výsledkov pomocou PowerPointu a posteru. Príprava na obhajobu záverečnej práce.

Odporúčaná literatúra:

A magyar helyesírás szabályai. 2015. Budapest: Akadémiai Kiadó. 12. kiadás. ISBN 978 963 05 9631 2

ECCO, U.: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Kairosz, 1987. - 255. - ISBN 9639137537

CHAJDIÁK, J.: Štatistika jednoducho v Exceli. - 1. vyd. - Bratislava : Statis, 2013. - 340 s. - ISBN 978-80-85659-74-0.

KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. 5. vyd. - Nitra : Enigma, 2007. - 164 s. - ISBN 978-80-89132-45-4

MADARÁSOVÁ, J. (red.) 2000. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava: VEDA. ISBN 8022406554

MARKO J.: Ako písať záverečnú prácu. - 1. vyd. - Zvolen : TU, 2010. - 66 s. - ISBN 978-80-228-2112-4.

MURRAY R.: How to Write a Thesis - 3. vyd. - England : McGraw-Hill Open University Press, 2011. - 326 s. - ISBN 978-0-33-524428-7.

NAGY-GYÖRGY, J.: Valószínűségyszámítás és statisztika példatár : POLYGON Jegyzettár - 1.vyd. - Szeged : Szegedi Egyetemi Kiadó POLYGON, 2010. - 111 s.

SILVERMAN, D.: Ako robiť kvalitatívny výskum /. - Bratislava : Ikar a.s., 2005. - 328 s. – ISBN 80-551-0904-4.

Smernica rektora č. 2/2021 o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných, rigorózných a habilitačných prác na Univerzite J. Selyeho. 2021. Komárno: UJS

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
91.67	8.33	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Ing. Iveta Szencziová, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/CHB/25	Názov predmetu: Chémia pre biológov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0 / 1 / 1 Za obdobie štúdia: 0 / 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V rámci seminárov sa hodnotia aj prezentácie študentov na vybrané témy, zároveň študent počas semestra priebežne pracuje na seminárnej práci, ktorú odovzdá na záver seminára. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania priebežnej (po 40 bodov) a záverečnej písomnej previerky po 60 bodov. Účasť na záverečnej previerke je podmienená dosiahnutím aspoň 50% z bodov (min. 20 bodov) z priebežnej previerky. Záverečné hodnotenie z predmetu vyplýva z hodnotenia a súhrnnej písomnej previerky nasledovne: $\text{Výsledná známka} = (0,2 \times \text{priemer \% úspešnosti na prezentácii témy} + 0,3 \times \% \text{ hodnotenie seminárnej práce} + 2,5 \times \% \text{ úspešnosti z písomných previerok}) / 3.$ Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná základné pojmy všeobecnej, anorganickej a úvodnej organickej chémie. • Rozumie štruktúre atómu, typom chemických väzieb, periódickému systému prvkov a základným typom chemických reakcií. • Ovláda základné charakteristiky vybraných anorganických a organických zlúčenín, ich význam a úlohu v biologických systémoch. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže správne používať chemickú terminológiu, symboliku a rovnice. • Vie vysvetliť chemické vlastnosti prvkov a zlúčenín významných pre živé organizmy. • Vie využiť získané vedomosti pri interpretácii biologických procesov na molekulovej úrovni. Kompetentnosti:	

- Rozvíja schopnosť analytického a logického myslenia pri riešení chemických úloh.
- Prejavuje zodpovedný prístup k práci s chemickými látkami a chápe ich vplyv na zdravie a životné prostredie.
- Vie prepájať poznatky z chémie s obsahom iných predmetov v oblasti prírodovedného vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

1. Štruktúra atómu a vývoj atómových modelov – Subatómove častice, elektrónové obaly, kvantový model, izotopy, atómové a kovové mriežky.
2. Periodická tabuľka prvkov a tvorba iónov – Periódy, skupiny, elektronegativita, anióny, katióny, veľkosť a náboj iónov.
3. Typy chemických väzieb – Iónová, kovalentná a kovová väzba, polarita väzby, medzimolekulové sily.
4. Látky a skupenstvá – Prvky, zlúčeniny, zmesi; fyzikálne a chemické vlastnosti, rozpustnosť, skupenstvá látok.
5. Typy chemických reakcií – Syntéza, rozklad, substitúcia, acidobázické reakcie, oxidačno-redukčné reakcie, pH.
6. Hlavné skupiny anorganických zlúčenín – Kyseliny, zásady, soli – ich štruktúra, reaktivita a biologický význam.
7. Voda ako rozpúšťadlo a biologicky významná molekula – Molekulová štruktúra, vodíkové väzby, rozpúšťacie vlastnosti, osmóza, pufre.
8. Makrobiogénne a mikrobiogénne prvky v biológii – Esenciálne prvky (C, H, O, N, S, P, Ca, Fe, Zn) pre rastliny a živočíchy.
9. Uhlík a jeho anorganické zlúčeniny – Oxid uhličitý, oxid uhoľnatý, uhličitany; úloha v životnom prostredí a biológii.
10. Dusík a jeho zlúčeniny – Amoniak, kyselina dusičná, dusičnany; kolobeh dusíka a ekologické súvislosti.
11. Kremík a silikáty – Štruktúra silikátov, výskyt v horninách a pôde, význam v neživej prírode.
12. Úvod do organickej chémie I – Uhl'ovodíky, halogénované deriváty, alkoholy, fenoly.
13. Úvod do organickej chémie II – Aldehydy, ketóny, karboxylové kyseliny, estery, nitrozlúčeniny, heterocyklické zlúčeniny.

Odporúčaná literatúra:

- BÁRTA, M. 2017. Chemické zlúčeniny okolo nás: Anorganika. Bratislava: Edika. 112 s. ISBN 978-80-551-5555-5. (pozn.: ISBN doplnený ako príklad – skontrolovať správne číslo)
- BALOGH, Á. 1993. Szerves kémia. Budapest: Műszaki Könyvkiadó. 148 s. ISBN 9631849791.
- BODONYI, F. 1983. Kémiai összefoglaló. 4. vyd. Budapest: Műszaki Könyvkiadó. 537 s. ISBN 963-10-4947-7.
- BRUCKNER, GY. 1982. Szerves kémia I–2. kötet: Aminosavak, peptidek, fehérjék, szénhidrátok. 6. vyd. Budapest: Tankönyvkiadó. 1283 s. ISBN 963-17-6643-8.
- BRUCKNER, GY. 1991. Szerves kémia III–1. kötet: Heterociklusos vegyületek. Budapest: Tankönyvkiadó. 755 s. ISBN 963-18-3637-1.
- GREENWOOD, N. N., EARNSHAW, A. 2004. Az elemek kémiája I–III. kötet. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963-19-5255-X.
- KAJTÁR, M. 2009. Változatok négy elemre – Szerves kémia 1–2. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. 1000 s. ISBN 978-963-284-114-4.
- KYSEL, O., JUHÁSZ, GY. 1999. Didaktický výklad súčasného poňatia periodickej sústavy prvkov – PSP. In: Škola a učiteľ v treťom tisícročí, Zv. 1: Multimédia vo vzdelávaní. Nitra: UKF v Nitre, s. 299–303. ISBN 80-967746-2-X.

KYSEL, O., JUHÁSZ, GY. 2001. Entropia v energetike chemických reakcií. In: Pregraduální příprava a postgraduální vzdělávání učitelů chemie. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, s. 144–146. ISBN 80-7042-817-1.

MACH, P., BUDZÁK, Š., JUHÁSZ, GY., MEDVEĎ, M., KYSEL, O. 2014. Theoretical study (CC2, DFT and PCM) of charge transfer complexes between antithyroid thioamides and TCNE: electronic CT transitions. Journal of Molecular Modeling, 20(6), s. 1–16. ISSN 1610-2940. DOI: 10.1007/s00894-014-2312-7.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M. 2021. General and Applied Biochemistry for Natural Sciences. 1. vyd. Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék. 223 s. ISBN 978-963-421-847-0.

PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol. 2015. Základné biochemické procesy organizmov. 1. vyd. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied. 343 s. ISBN 978-80-555-1514-4.

SZABÓ, L. 1995. Kémia I. – Általános kémia. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 255 s. ISBN 963-18-6463-4.

ŽÚRKOVÁ, Ľ. 1985. Všeobecná chémia. Bratislava: SPN. 330 s. ISBN 0010597.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
0.0	16.67	16.67	50.0	16.67	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/DIE/22	Názov predmetu: Dietetika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej časti. Na absolvovanie predmetu musí študent z teoretickej časti napísať test (50%). Študent vypracuje seminárnu prácu (50 bodov), ktorú aj od prezentuje. Seminárna práca bude tematicky aj obsahovo nadväzovať na teoretickú časť predmetu. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Bodové rozdelenie seminárnej práce: interpretácia situácie/ /problému (10%), prezentácia prehľadu literatúry (10%), analýza a hodnotenie (10%), vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (10%), vypracovanosť (10%). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent vie vývoj pojmu zdravie, vie interpretovať úrovne prevencie v kontexte zdravej výživy. - Študent vie dietetické príčiny civilizačných chorôb. - Študent pozná anorganické a organické živiny, ktoré tvoria organizmus, ich využitie, optimálne a patologické procesy trávenia a vstrebávania. - Študent pozná druhy podvýživy, jevedomý problematiky individuálnej zodpovednosti. - Študent pozná kritériá zdravej výživy, pozná domáce a medzinárodné, udržateľné stravovacie odporúčania. - Študent pozná druhy diétného stravovania, úlohu dietológa a výživového poradcu. - Študent vie sa orientovať v globálnych a lokálnych problémoch súvisiacich s výzvami trvalo udržateľného poľnohospodárstva. Zručnosti: - Študent je schopný samostatne získavať informácie na tému dietetika.	

- Študent je schopný vypočítať živiny a analyzovať jedálne lístky.
- Študent je schopný kriticky myslieť na základe svojich vedomostí z anatómie a fyziológie.
- Študent je schopný na základe svojich botanických a zoológických vedomostí a základného ekologického vzdelania interpretovať dôsledky deštruktívneho pôsobenia človeka na bezpečnosť potravín ľuďstva a na zásobovanie budúcich generácií potravinami.

Kompetentnosti:

- Študent je zaviazaný k zdravej a ekologickej stravovaniu.
- Študent vedome a dôveryhodne reprezentuje dôkazmi podložené princípy zdravého stravovania.

Stručná osnova predmetu:

1. Úrovně prevencie. Zdravie ako individuálna a spoločenská hodnota. Epigenetické znalosti.
2. Civilizačné choroby súvisiace s výživou, analýza údajov o verejnom zdraví. Význam primárnej prevencie a zdravotne uvedomelého správania v personalizovanej výžive.
3. Anorganické živiny (voda, vitamíny, minerály).
4. Organické živiny (bielkoviny, tuky, sacharidy). Funkčné potraviny.
5. Proces trávenia a vstrebávania (anatomicko-fyziologické poznatky), význam mikrobiómu, probiotík, prebiotík.
6. Zloženie tela. BMI. Druhy podvýživy: obezita, podvýživa. Poruchy vnímania telesných proporcií.
7. Metabolické ochorenia, autoimunitné ochorenia. Typy cukrovky.
8. Poruchy vstrebávania, alergie, potravinové intolerancie.
9. Zdravé stravovanie. Diétne odporúčania, typy diét - domáci a medzinárodný prehľad.
10. Druhy diét, módne diéty.
11. Povinnosti dietológa a výživového poradcu. Rozbor jedálneho lístka, výpočet nutričných hodnôt.
12. Potravinová bezpečnosť od poľnohospodárskej pôdy až po stôl. Význam tradičných ekologických poznatkov. Význam vodnej a uhlíkovej stopy a biodiverzity v potravinárstve.
13. Udržateľnosť v chove zvierat a v rastlinnej výrobe. Precízne poľnohospodárstvo. Kritériá pre ekologické/biologické poľnohospodárstvo. Biodynamické poľnohospodárstvo. Potraviny budúcnosti, smery výskumu.

Odporúčaná literatúra:

- FIEGLER, M.: Klinikai és gyakorlati dietetika. Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2015. 668s. ISBN 978 963 226 562 9 https://www.etk.pte.hu/public/upload/files/Palyazati_iroda/elnyert/Klinikai_es_gyakorlati_dietetika.pdf
- HOPFENZITZOVÁ, P.: Minerálne látky : Aby sme boli fit. 1. vyd. : Media klub, 1999. 88 s. ISBN 80-88963-22-2
- MANZ F., VAN'T HOF M., HASCHKE F., DARVAY S. Iodine supply in children from different European areas: The Euro-Growth study. Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition. Vol. 31, no. 1 (2000), p. 72-75.
- NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.
- ROIZEN, M. F.: You on a Diet: The Owner's Manual for Waist Management- 1. vyd. - New York : Simon & Schuster, Inc., 2006. - 370 s. - ISBN 9780743292542.
- ŠIMONEK, J.: Pohyb a zdravie. 1. vyd. - Bratislava : PEEM, 2010. 155s. ISBN 978-80-8113-034-2
- TARSOLY, E.: Funkcionális anatómia - 3. prepr. vyd. - Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2010. - 261 s. - ISBN 978 963 226 248 2.
- WARD, E. M.: A diétázás bibliája. 1. vyd. Pécs : Alexandra Kiadó, 2005.320 s. ISBN 963 369 475 2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 3					
A	B	C	D	E	FX
66.67	33.33	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/EMB/22	Názov predmetu: Embryológia a výchova k rodičovstvu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách a vypracovanie seminárnej práce, za ktorú študent môže získať 30% z celkového hodnotenia (hodnotenie za odbornosť zdrojov, grafickú dokumentáciu a celkový obsah seminárnej práce maximálne) a zo seminárnej práce vypracovanie prezentácie, ktorú študent prednesie na seminári. Počas semestra budú dva písomné testy, na ktorých študent môže dosiahnuť za každý test 35% z celkového hodnotenia. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 25 hodín príprava seminárnej práce a prezentácie; 24-39 hodín samoštúdium a príprava na písomné testy; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent vie charakterizovať pohlavné orgány, pohlavné bunky a ich vznik a s tým spojený ovariálny a uterinný cyklus ženy. - Študent vie charakterizovať ontogenetické vývinové štádiá človeka od prenatálneho vývinu spolu s funkciou placenty, až po postnatálny vývin (novorodenecký vek). - Študent vie charakterizovať vznik a vývin jednotlivých orgánov a orgánových sústav počas prenatálneho vývinu plodu. - Študent pozná faktory vplývajúce na plod s charakteristikou najčastejších vývinových a vrodených chýb u plodu. - Študent pozná základy sexuálnej výchovy, ktoré môže využiť vo vyučovaní plánovania rodičovstva na základných aj stredných školách. Zručnosti:	

- Študent je schopný vysvetliť základné mechanizmy reprodukcie u človeka, fyziologické deje odohrávajúce počas tehotenstva, a po pôrode.
- Študent je schopný charakterizovať dôležitosť sexuálnej výchovy vo vyučovaní biológie, a preniesť svoje poznatky do metodiky vyučovania biológie.
- Študent je schopný porozumieť dôležitosti zdravého životného štýlu počas tehotenstva a pri príprave na rodičovstvo.
- Študent je schopný využiť získané poznatky aj vo vlastnom živote aj v pedagogickej praxi.

Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny prístup k výchove o zodpovednom plánovaní rodičovstva.
- Študent má pozitívny postoj k sexuálnej výchove, z odovzdaných poznatkov deti poznajú pohlavne prenosné choroby, ich spôsob prenosu, prevenciu pred nimi a antikoncepcné metódy.
- Študent vie začleniť do výchovy dôležitosť prevencie a predchádzať tak prerušenie tehotenstva.
- Študent získanými vedomosťami prispeje k vzniku zodpovednej generácie, ktorá bude mať relevantné informácie a poznatky o pohlavných sústavách, o prenatalnom vývine, o zdravom životnom štýle počas tehotenstva, o pohlavne prenosných chorobách a taktiež o antikoncepcných metódach, o sexuálnom zneužívaní a o prerušovaní tehotenstva.

Stručná osnova predmetu:

1. Embryológia človeka, topografické termíny v embryológii, základné vývinové procesy. Pohlavné orgány a pohlavné bunky.
2. Gametogenéza - spermiogenéza, oogenéza. Preprodukčný cyklus ženy – ovariálny a uterinný cyklus.
3. Prehľad ontogenetického vývinu človeka. Oplodnenie vajíčka, blastogenéza. Implantácia blastocysty, trofoblast, embryoblast.
4. Zárodkové listy a extraembryonálne súčasti. Primitívne orgány embrya, formovanie tela embrya.
5. Placenta - stavba a funkcia placenty, abnormality v tvare a uložení placenty. Pupočník, plodové obaly. Vývin vonkajšieho tvaru embrya a fétu, určenie veku embrya a fétu.
6. Písanie testu. Oblasť hlavy a krku, žiabrové oblúky a žiabrové štrbiny.
7. Vonkajšie pohlavné orgány. Vývin vnútorných orgánov - nervová sústava.
8. Vývin srdcovo - cievneho systému, placentárny krvný obeh. Vývin tráviacej sústavy, dýchacej sústavy, močových a pohlavných orgánov a pohybového systému.
9. Hormonálne vplyvy v tehotenstve. Faktory vonkajšieho prostredia - fyzikálne, chemické, biologické.
10. Poruchy vývinu a vrodené chyby. Postnatálny vývin jedinca, charakteristika novorodenca.
11. Rozdelenie vekových období v živote človeka. Pohlavie, rod a rodové stereotypy.
12. Sexuálne a reprodukčné zdravie a práva. Sexuálna výchova na ZŠ a SŠ. Plánované rodičovstvo. Antikoncepcné metódy.
13. Zhrnutie učiva a písanie testu.

Odporúčaná literatúra:

- HORTOBÁGYINÉ, N. Á.: Családi életre nevelés az oktatásban: Család-órákat segítő kézikönyv. – 1. vyd. – Budapest: Sapiientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Családpedagógiai Intézete, 2005. – 443 s. – ISBN 963 218 400 9.
- KAPPELLER, K.: Embryologický Atlas/Atlas of embryology. - 1. vyd. - Bratislava : Vydavateľstvo OSVETA, 1996. - 120 s. - ISBN 80-217-0549-3.
- SADLER, T.W.: Orvosi embriológia, 12. vyd. -. Budapest. Medicina Könyvkiadó Zrt., 2014, - 426 s. - ISBN: 978 963 226 501 8.
- SZILÁGYI, V.: Szexuálpedagógia. Szexuális egészségnevelés. - 1. vyd. - Budapest : Athenaeum 2000 Kiadó, 2006. - 223 s. - ISBN 963 9615 51 X
- KISS, F., SZENTÁGOTHAI, J.: Az ember anatómiájának atlasza – 1., - 85. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt., 2012. – 415 s. – ISBN 978 963 226 347 2.

LÁZÁR, I., PIKÓ, B.: Orvosi antropológia. – 1. vyd. – Budapest: Medicina könyvkiadó, 2012. – 582 s. – ISBN 978 963 226 406 6.
NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Liliom Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.
WULF, Ch.: Az antropológia rövid összefoglalása. – 1. vyd. – Budapest: Enciklopédia Kiadó, 2007. – 323 s., - ISBN 963 9655 09 0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/EPI/22	Názov predmetu: Základy epidemiológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2., 3., 4., 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25-30 hodín Študenti sa zúčastňujú výučby v rozsahu 13 hodín. Samoštúdiom, v rozsahu 15 hodín, sa pripravujú na záverečný test za 50 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent pozná predmet úlohy a dejiny epidemiológie. - Študent pozná epidemiológiu neinfekčných (civilizačných) chorôb, - Pozná úlohu epigenetických faktorov vo vývoji chorôb. - Študent pozná systematické zaradenie patogénov. - Študent pozná najdôležitejšie infekčné choroby. - Študent disponuje základnými epidemiologickými vedomosťami, pozná typy prevencie. - Študent pozná úlohu školy v procese prevencie. Zručnosti - Študent je schopný analyzovať epidemiologické ukazovatele domácich a medzinárodných epidemiologických štatistík. - Študent je schopný svoje vedomosti zo zdravotvedy aplikovať v praxi. - Študent je schopný organizovať a realizovať činnosti nutné na zvládnutie epidémií so zohľadnením osobitostí vekových kategórií mládeže. Kompetentnosti - Študent pozitívne pristupuje k úlohám epidemiologickej prevencie a k úlohám počas priebehu epidémie na školách.	

- Študent osobným príkladom slúži ako vzor pri prevencii chorôb.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet epidemiológie, jej úlohy, dejiny.
2. Vývoj epidemiologickej situácie na Slovensku v porovnaní s medzinárodným, najmä európskym vývojom.
3. Epidemiológia najdôležitejších neinfekčných chorôb. Úloha epigenetických činiteľov vo vývoji chorôb.
4. Epidemiológia najdôležitejších infekčných chorôb. Systém patogénov. Bakteriológia, virológia, mykológia, parazitológia.
5. Pojem infekcia, ovplyvňujúci činitelia. Infekčná choroba, epidémia. Základy štatistiky.
6. Základné pojmy imunológie, pojem – imunita, jej typy.
7. Triedenie infekčných chorôb na základe miesta ich vniku do ľudského organizmu 1. Dýchacie infekty, ochorenie tráviaceho traktu, infekty z potravín, infekčné choroby krvného obehu a lymfatického systému.
8. Triedenie infekčných chorôb na základe miesta ich vniku do ľudského organizmu 2. Infekčné choroby prenikajúce cez kryciu sústavu, choroby rozširujúce sa sexuálnym stykom.
9. Triedenie infekčných chorôb na základe miesta ich vniku do ľudského organizmu 3. Zoonózy.
10. Základné epidemiologické poznatky, predmet epidemiológie, jej význam.
11. Hybné sily epidémie. Nutné činnosti pri výskyte epidémií.
12. Možnosti prevencie. Úloha škôl v prevencii.
13. Záverečný test.

Odporúčaná literatúra:

BETINA, V.: Mikrobiológia 1.,2. Bratislava : Slovenská Technická Univerzita, 1993, 472 p. ISBN 8022705764.

HORÁKOVÁ, K.: Mikrobiológia 2. Bratislava : Slovenská Technická Univerzita, 1993, 214 s. ISBN 802270525

KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia I. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 2002, 301 s.

KEVEI F., KUCSERA J.: Mikrobiológia II. 1. vyd. – Szeged: JATEPress, 1999, 226 s.

KOPP M.: Epigenetika, epidemiológia és magatartásorvoslás. Magyar Tudomány, 2012, 923-930. <http://www.matud.iif.hu/2012/08/06.htm>

MAKOVICKÝ, P.: Mikrobiológia. 1. vyd. – Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2018, 115 s., ISBN 978 80 8122 235 1.

NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. nagym@uj.s.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa,

DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/FYP/22	Názov predmetu: Fytopatológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou absolvovania predmetu je absolvovanie záverečného vedomostného testu za 100 bodov a vypracovanie seminárnej práce. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní výučby v rozsahu 26 hodín. Na vypracovaní seminárnej práce pracuje 20 hodín a na test sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 45. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent získá vedomosti o pôvodcoch infekčných chorôb rastlín, ako sú fytopatogénne vírusy, viroidy, mykoplazmy, baktérie a huby. Študent spozná životné cykly patogénnych organizmov, najmä húb, ako základ úspešného pestovania hospodárskych rastlín. Študent pozná negatívnu stránku ochrany hospodárskych rastlín chemikáliami. Zručnosti: Študent je schopný identifikovať niektoré rozšírené choroby pestovaných rastlín. Študent je schopný vidieť patogény rastlín v ekologických súvislostiach. Kompetentnosti Študent má pozitívny postoj k rozmanitosti života v kultúrnej krajine a vie zväziť následky chemického zásahu v záujme zachovania výnosov z hospodárskych rastlín na okolie. Študent vedie svoje okolie k diverzifikovanému postoju k hospodárskym, vzácnym a inváznym druhom.	
Stručná osnova predmetu:	

- 1., Úvod do vednej disciplíny – fytopatológia. Príznaky chorôb na rastlinách
- 2., Fyziologické choroby. Charakteristika nebunkových patogénnych mikroorganizmov
- 3., Charakteristika prokaryotických patogénnych mikroorganizmov
- 4., Charakteristika eukaryotických patogénnych mikroorganizmov 1. (huby nižšie)
- 5., Charakteristika eukaryotických patogénnych mikroorganizmov 2. (huby vyššie)
- 6., Škodlivosť patogénnych mikroorganizmov. Patogenéza, Metódy ochrany proti patogénom rastlín.
- 7., Hospodársky významné choroby obilnín.
- 8., Hospodársky významné choroby ovocných druhov (jadroviny, kôstkoviny)
- 9., Hospodársky významné choroby ovocných druhov (ostatného ovocia a viniča)
- 10., Hospodársky významné choroby zeleniny (plodovej zeleniny, koreňovej zeleniny)
- 11., Hospodársky významné choroby zeleniny (ostatnej zeleniny)
- 12., Hospodársky významné choroby okrasných rastlín
- 13., Vplyv chemických prostriedkov používaných na ochranu rastlín na životné prostredie

Odporúčaná literatúra:

GÁBORJÁNYI, R.: Molekuláris növénykórtan. - Budapest : Agroinform Kiadó, 2007. - 338 s. - ISBN 9789635028719.

HORVÁTH, J.: Növényvirok. Budapest : Mezőgazda Kiadó, 1999. 430 s. ISBN 963 9239 372.

TÚRI I.: Zöldségajtatás : Gazdakönyvtár. - 1. vyd. - Budapest : Mezőgazda Kiadó, 1993. - 419 s. - ISBN 963 8160 56 X.

ŽEMLA, J. Všeobecná virológia - 1. vyd. - Bratislava : SAP, 1995. - 238 s. - ISBN 80-85665-47-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/FYR/22	Názov predmetu: Fyziológia rastlín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra budú dve písomné preverky. Na konci semestra študent odovzdá protokol z laboratórnych cvičení. Absolvovanie predmetu je podmienené s úspešnosťou absolvovania dvoch priebežných preveriek a záverečnej ústnej a písomnej skúšky. Účasť na skúške je podmienená odovzdaním protokolu z laboratórnych cvičení pred samotnou skúškou a absolvovaním písomných preveriek počas semestra. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín Študent sa zúčastní teoretickej výučby a laboratórnych cvičení v rozsahu 39 hodín. Na príprave protokolu z laboratórnych cvičení pracuje 20 hodín, 40 - 60 hodín samoštúdium. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná odbornú terminológiu vednej oblasti Študent pozná základné fyziologické procesy rastlín. Študent pozná význam fotosyntézy pre život na Zemi. Študent pozná význam minerálnej výživy pre rastliny. Zručnosti: Študent je schopný jednoduchými laboratórnymi pokusmi priblížiť problematiku fyziológie rastlín svojim žiakom. Študent pochopí životný cyklus rastlín a jeho regulačné mechanizmy. Kompetentnosti: Študent na báze získaných teoretických vedomostí a praktických skúseností vie vysvetliť význam fyziologických výskumov pre ľudskú spoločnosť.	

Študent vedie svoje okolie k lepšiemu pochopeniu biologických procesov.

Stručná osnova predmetu:

Fyziológia rastlín - Seminár

- 1., Úvod do fyziológie rastlín
- 2., Vplyv prostredia na fyziologické procesy rastlín
- 3., Výživa rastlín (minerálna, heterotrófna)
- 4., Fotosyntéza
- 5., Dýchanie
- 6., Metabolizmus dusíka v rastlinnom tele
- 7., Transport vody v rastlinách
- 8., Transport látok v rastlinnom tele
- 9., Rast a vývin
- 10., Dôležité regulátory rastu – fytohormóny
- 11., Ontogenéza vyšších rastlín
- 12., Vegetatívne a generatívne fáze vývinu rastlín
- 13., Pohyby rastlín

Fyziológia rastlín - Cvičenia

Súčasťou predmetu sú samostatné laboratórne cvičenia. Na úvodnom cvičení študent je oboznámený s laboratórnymi predpismi. Na ďalších postupne je oboznámený návodmi na vykonávanie pokusov. Uskutočnené pokusy zadokumentuje do protokolu z fyziológie rastlín. Pri odovzdávaní protokolu v poslednom týždni semestra je preskúšaný z teórie niektorého z pokusov. V 6. a 12. týždni, na cvičeniach prebieha aj kontrola štúdia teoretickej časti písomnou formou.

Odporúčaná literatúra:

HARASZTY Á., (1990): Növényiszervezetten és növényéletten. Tankönyvkiadó, Budapest ISBN 963 18 3006 3

HEJNÁK V., a kol. (2010) : Fyziologie rostlin. Vydala Česká zemědělská univerzita v Praze ISBN 978-80-213-1667-6

SUBA J., (1991): Növényéletteni gyakorlatok. Tankönyvkiadó, Budapest

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
8.0	8.0	20.0	32.0	32.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/FYZ/22	Názov predmetu: Fyziológia živočíchov a človeka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna účasť študenta na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. - participácia študenta na zadaných praktických a teoretických úlohách (30%) - zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok (5%) - návrh projektu vzdelávacej aktivity (5%) - ústna skúška (60%) Kritériá hodnotenia protokolov: - obsahová stránka protokolov (50%) - formálna stránka protokolov (10%) - manuálne zručnosti (40%) Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125-150 hodín - 39 hodín účasť na kontaktných hodinách; 11 hodín príprava protokolov; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 55-70 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent je schopný charakterizovať základné pojmy fyziológie, vysvetliť základné princípy fyziológie - Študent je schopný charakterizovať fyziológiu jednotlivých orgánových sústav človeka a živočíchov s dôrazom na funkčné charakteristiky a rozdiely týchto sústav v určitých systematických jednotkách. - Študent je schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných patologických stavoch týchto orgánových sústav.	

Zručnosti:

- Študent je schopný pochopiť a porozumieť fyziologickým dejom, ktoré sa odohrávajú v tele živočíchov a človeka.
- Študent je schopný svoje vedomosti z fyziológie vysvetliť a využiť vo svojej pedagogickej praxi.
- Študent je schopný prakticky vykonať základné laboratórne cvičenia
- Študent je schopný vysvetliť dôležitosť ochrany zdravia

Kompetentnosti:

- Študent získa prehľad o fungovaní tela živočíchov a človeka a taktiež o chorobách, ktoré môžu najčastejšie postihovať zdravie, tým získa pozitívny postoj aj k ochrane a udržaniu svojho zdravia.

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

- ČALKOVSKÁ, A.: Fyziológia človeka : pre nelekárske študijné programy. - 1. vyd. - Martin : Osveta, 2010. - 220 s. - ISBN 978-80-8063-344-8
- HILL, R.W. et al.: Animal Physiology. 3rd ed., 2012, ISBN 978-0-87893-559-8
- KISS, J.: Élettan : Feladatok és megoldásaik. Budapest : Typotex, 2004. - 660s. - ISBN 963 9548 07 3.
- MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.
- MYSLIVEČEK, J., TROJAN, S.: Fyziológia do kapsy. Praha : Triton, 2004. - 466s. - ISBN 80-7254-497-7
- NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., MYDLÁROVÁ-BLAŠČÁKOVÁ, M., a kol. Cvičenia z fyziológie živočíchov a človeka. - 1. vyd. - Prešov : FHPV PU v Prešove, 2014. - 313 s. - ISBN 978-80-555-1149-8.
- PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., MYDLÁROVÁ-BLAŠČÁKOVÁ, M., a kol. Ekofyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied, 2015. - 583 s. - ISBN 978-80-555-1524-3.
- REECE, W.R.: Fyziologie a funkční anatomie domácích zvířat. 2., rozšířené vydání, Vydavatelství: Grada, 2010, 473 strán, ISBN: 9788024732824 Oldal: 29
- SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Prednášky:

1. Úvod do fyziológie, základné fyziologické pojmy
2. Fyziológia bunky, bunková membrána.
3. Fyziológia obehovej sústavy
4. Fyziológia zmyslových orgánov: zrak, receptory pokožky
5. Fyziológia zmyslových orgánov: čuch, chuť, sluch, vnímanie rovnováhy tela
6. Fyziológia nervovej sústavy
7. Fyziológia endokrinného systému

8. Fyziológia gastrointestinálnej sústavy
9. Fyziológia dýchacej sústavy
10. Fyziológia vylučovacej sústavy
11. Fyziológia pohlavných sústav
12. Fyziológia svalovej sústavy
13. Fyziológia kostí a kĺbov

Cvičenia:

1. Pravidlá práce v laboratóriu, bezpečnosť práce
2. Cvičenie z fyziológia bunky
3. Cvičenie z fyziológie obehovej sústavy I.
4. Cvičenie z fyziológie obehovej sústavy II.
5. Cvičenie z fyziológie zmyslových orgánov: zrak
6. Cvičenie z fyziológie zmyslových orgánov: receptory pokožky
7. Cvičenie z fyziológie zmyslových orgánov: sluch
8. Cvičenie z fyziológie nervovej sústavy I.
9. Cvičenie z fyziológie nervovej sústavy II.
10. Cvičenie z fyziológie gastrointestinálnej sústavy a dýchacej sústavy
11. Cvičenie z fyziológie endokrinného systému, vylučovacej sústavy, pohlavných sústav a z oporno-pohybovej sústavy
12. Návrh projektu vzdelávacej aktivity
13. Kontrola laboratórných protokolov z fyziológie

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
40.0	28.0	8.0	8.0	12.0	4.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/HIC/22	Názov predmetu: Histológia a cytológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti sa naučí pracovať s mikroskopom. Svoju prácu dokumentuje protokolom. Na konci semestra absolvuje test a ústnu skúšku. Odovzdanie protokolov a absolvovanie testu je podmienkou na absolvovanie predmetu. Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Priebežné hodnotenie protokolov z praktických cvičení – 50%, a záverečný test – 50%. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní vyučovacích hodín v rozsahu 26 hodín. Na príprave protokolu pracuje 20 hodín a na test sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 45 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná odbornú terminológiu vednej oblasti. Vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu. Má rozširujúce vedomosti z oblasti príbuzných vied a rozumie a kategorizuje súvislosti z iných vedných disciplín. Absolvovaním predmetu získa znalosti o prokaryotickej a eukaryotickej bunke ako základnej štruktúrnej a funkčnej jednotke živých organizmov. Študent pozná základné charakteristiky rastlinných pletív a živočíšnych tkanív. Študent pozná štruktúru mikroskopu, ako pracovného nástroja v biologickej práci. Zručnosti: Študent je schopný pracovať s mikroskopom.	

Študent je schopný pripraviť jednoduchý preparát pre ďalšie skúmanie pod mikroskopom.

Kompetentnosti:

Študent má pozitívny postoj k práci s mikroskopom pri riešení biologických problémov.

Študent je schopný samostatne pracovať so školským mikroskopom.

Stručná osnova predmetu:

Prednáška:

- 1., Stručné dejiny cytológie a histológie.
- 2., Organizácia pro- a eukaryotickej bunky.
- 3., Charakteristika. bunky rastlín, živočíchov a húb.
- 4., Chemické zloženie bunky – anorganické zlúčeniny
- 5., Chemické zloženie bunky – organické zlúčeniny
- 6., Stavba a funkcia buniek - biologické membrány, jadro a jadierko, lyzozómy, mikrotubuly, endoplazmatické retikulum.
- 7., Stavba a funkcia buniek - mitochondrie, plastidy, mikrotelieska, Golgiho aparát.
- 8., Reprodukcia buniek - mitóza, meióza a cytokinéza.
- 10., Klasifikácia rastlinných pletív: Meristematické pletivá, mechanické pletivá, krycie pletivá, absorbné pletivá, prevetrávacie pletivá, vylučovacie pletivá, zásobné pletivá, vodivé pletivá.
- 11., Klasifikácia tkanív I.: epitelové, spojivé.
- 12., Klasifikácia tkanív II.: svalové, nervové.
- 13., Starnutie a smrť buniek.

Cvičenie:

- 1., Úvod . Bezpečnosť práce v biologických laboratóriách.
- 2., Typy mikroskopov.
- 3., Stavba školských mikroskopov.
- 4., Iná laboratórna technika a jej používanie.
- 5., Používanie mikroskopu – pozorovanie stálych preparátov.
- 6., Používanie mikroskopu – vlastnoručná príprava a pozorovanie preparátov z rôznych materiálov.
- 7., Pozorovanie rastlinnej bunky a jej jadra.
- 8., Pozorovanie rastlinných pletív, plastov.
- 9., Pozorovanie živočíšnej bunky.
- 10., Pozorovanie ľudskeho epitelu, vlasu, nechtov, atď.
- 11., Pozorovanie tkanív.
- 12., Pozorovanie jednobunkových organizmov.
- 13., Pozorovanie osmózy na bunkách uhorky

Odporúčaná literatúra:

BÓZNER, A: Cytológia. Osveta, 1992. - 266. - ISBN 8021701684.

HUDÁKOVÁ, A.: Histológia živočíchov. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1994. - 100. - ISBN 8022307297.

KONRÁDOVÁ, V., VAJNER, L., UHLÍK, J.: Histologie přednášky pro bakalářské studium. - 1. vyd. - Praha : HH, 2005. - 186 s. - ISBN 80 7319 009 5.

NAGY, M.: Humánbiológia, Liliium Aurum, Dunaszerdahely, 2006, ISBN 8080622833.

PAPP, M.: A növények szövetei és a szervek szövettana. - Debrecen : Kossuth Egyetemi Kiadó, 2003. - 210. - ISBN 0013794.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 63

A	B	C	D	E	FX
12.7	7.94	20.63	9.52	33.33	15.87
Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD., PaedDr. Daniel Danca.					
Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/OB/22	Názov predmetu: Bakalárska práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 8	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KBIO/Bdb/BS-B/22	
<p>Podmienky na absolvovanie predmetu: Pri vypracovaní záverečnej práce sa študent riadi pokynmi svojho školiteľa a Smernicou rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho. Odporúčaný rozsah bakalárskej práce je 30 až 40 strán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier). Termín odovzdania záverečnej práce je stanovený v harmonograme príslušného akademického roka. V centrálnom registri záverečných prác sa posudzuje originalita práce. O výsledku kontroly originality sa vyhotovuje protokol o originalite záverečnej práce. Kontrola originality je nevyhnutnou podmienkou obhajoby. Súčasťou odovzdania práce je uzatvorenie licenčnej zmluvy o použití digitálnej rozmnoženiny práce medzi autorom a Slovenskou republikou v zastúpení univerzity. Záverečnú prácu posudzuje vedúci práce a oponent, ktorí vypracujú posudky podľa stanovených kritérií. Vedúci práce posudzuje najmä splnenie cieľa záverečnej práce, stupeň samostatnosti a iniciatívy študenta pri spracovaní témy, spoluprácu s vedúcim práce, logickú stavbu záverečnej práce, adekvátnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, možnosť využitia výsledkov, prácu s literatúrou, relevantnosť použitých zdrojov vo vzťahu k téme a cieľu práce, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Oponent posudzuje najmä aktuálnosť a vhodnosť témy práce, stanovenie cieľa práce a jeho naplnenie, logickú stavbu záverečnej práce, nadväznosť kapitol, ich proporcionalitu, priliehavosť a vhodnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, prácu s odbornou literatúrou, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Komisia pre štátne skúšky posúdi originalitu práce, podiel práce študenta na riešení výskumného problému, samostatnosť študenta, jeho schopnosť riešenia výskumného problému – od vyhľadávania literárnych zdrojov, stanovenia cieľov, voľby výskumnej metodiky, voľbu materiálu, cez realizáciu výskumu, jeho schopnosť vyhodnocovať výsledky, diskutovať výsledky, sumarizovať výsledky, prezentovať ich význam pre edukačný proces a pod. Hodnotí sa aj schopnosť prezentovať výsledky, vrátane zodpovedania otázok súvisiacich s týmto výskumným procesom a témou záverečnej práce, dodržiavanie časových limitov, a pod. Komisia pre štátne skúšky na verejnom zasadnutí zhodnotí priebeh obhajoby a rozhodne o udelení klasifikácie. Pri klasifikácii komplexne posudzuje kvalitu záverečnej práce a jej obhajobu, s prihliadnutím na posudky a priebeh obhajoby a obhajobu hodnotí jednou spoločnou</p>	

známkou. Výsledné hodnotenie môže byť rovnaké ako v posudkoch, ale môže byť aj lepšie, resp. horšie, v závislosti od priebehu obhajoby.

Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Rozhodnutie o výsledku obhajoby vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom teoretickej ústnej časti štátnej skúšky.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- študent pozná štruktúru vedeckej publikácie,
- študent dokáže samostatne a tvorivo využívať odborné pramene,
- študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav riešenej problematiky vo svojom odbore,
- študent dokáže adekvátne voliť výskumné postupy a funkčne ich aplikovať.

Zručnosti:

- Bakalárskou prácou sa overuje zvládnutie teoretických a praktických základov riešeného problému.
- Študent má preukázať schopnosť pracovať s domácou aj zahraničnou odbornou literatúrou, vybrať z nej podstatné informácie pre svoju tému, uplatniť svoje schopnosti pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry,
- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu,
- študent dokáže zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (fakty) v rámci študijného odboru a robiť informované rozhodnutia, ktoré zohľadňujú aj spoločenské, vedecké a etické aspekty,
- študent je schopný zdôvodňovať predkladané myšlienky, ako aj kultivovane formulovať praktické závery i odporúčania,
- študent je schopný pripraviť prezentáciu výsledkov bakalárskej práce,
- študent dokáže uplatňovať princípy vedeckej integrity a etiky.

Kompetentnosti:

- študent vie prejaviť svoju jazykovú a odbornú kultúru a vlastný postoj k odborným problémom svojho štúdia,
- študent je schopný argumentovať a metodicky uplatňovať poznatky v teoretických, alebo didaktických a metodologických súvislostiach,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent je schopný odpovedať na otázky vedúceho a oponenta a to na požadovanej úrovni tak, aby záverečnú prácu úspešne obhájil.

Stručná osnova predmetu:

Obhajoba záverečnej práce má priebeh:

1. Prezentácia záverečnej práce študentom.
2. Prednesenie hlavných bodov z písomných posudkov vedúceho práce a oponenta.
3. Odpovedanie študenta na otázky vedúceho práce a oponenta.
4. Odborná rozprava o záverečnej práci s otázkami pre študenta.

Prezentácia záverečnej práce študentom by mala obsahovať predovšetkým tieto body:

1. Stručné zdôvodnenie výberu témy, jej aktuálnosti, praktického prínosu.
2. Objasnenie cieľov a metód použitých pri spracúvaní práce.
3. Hlavné obsahové problémy práce.
4. Závery a praktické odporúčania, ku ktorým autor práce dospel.

Pri prezentácii má študent k dispozícii vlastný exemplár záverečnej práce, prípadne elektronickú prezentáciu. Prejav prednesie samostatne, v rozsahu 10 min. Môže využiť počítačovú techniku.

Záverečnú prácu má komisia pred obhajobou a počas obhajoby k dispozícii.

Odporúčaná literatúra:

KATUŠČÁK, D. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2004.
Aktuálna Smernica rektora o úprave, registrácii, prístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho – dostupné na https://www.ujs.sk/documents/Smernica_c.2-2021o_zaverecnych_pracach_.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
33.33	33.33	33.33	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujs.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujs.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/OKB/22	Názov predmetu: Slovenská odborná konverzácia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent bude musieť v rámci praktickej časti vypracovať samostatný projekt v slovenskom jazyku z poznatkov, ktoré nadobudol počas výučby predmetu. Projekt bude pozostávať z odborných výrazov a tém biologického charakteru. Projekt študent odovzdá na konci semestra na kontrolu a odprezentuje ju aj formou prezentácie (30%). Záverečný test z teoretických poznatkov počas skúškového obdobia (70%). Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí nové poznatky a rozšíri slovnú zásobu z odborných výrazov a je schopný súvislej komunikácie na odbornej úrovni. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent sa oboznámi s novými slovami, odbornými výrazmi a štylizovaním v Slovenskom jazyku. • Študent si rozšíri slovnú zásobu a vie vyjadriť vlastné myšlienky na odbornej úrovni. • Študent vie efektívnejšie pracovať so slovenskými textami. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent je schopný porozumieť slovenským odborným textom na vyššej úrovni. • Študent je schopný vypracovať projekt v slovenskom jazyku. • Študent je schopný využiť nadobudnuté vedomosti zo slovenskej konverzácie uplatniť aj pri vypracovaní záverečných prác.	

Kompetentnosti:

- Študent si vytvorí pozitívnejší vzťah k slovenskému jazyku a získa väčšiu sebadôveru vo vlastné schopnosti.
- Študent lepším porozumením slovenských textov získa pozitívnejší prístup a odbúra strach z neznámych pojmov.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči slovenskému jazyku a jeho efektívnemu využitiu v praxi.

Stručná osnova predmetu:

1. Základné odborné pojmy z biológie
2. Odborná konverzácia so zameraním na bunkovú biológiu
3. Odborná konverzácia so zameraním na zoológiu 1
4. Odborná konverzácia so zameraním na zoológiu 2
5. Odborná konverzácia so zameraním na etológiu
6. Odborná konverzácia so zameraním botaniku 1
7. Odborná konverzácia so zameraním botaniku 2
8. Odborná konverzácia so zameraním na genetiku
9. Odborná konverzácia so zameraním na základy poľnohospodárstva
10. Odborná konverzácia so zameraním na laboratórne práce
11. Odborná konverzácia so zameraním na ekológiu
12. Odborná konverzácia so zameraním na životné protredie
13. Odovzdanie a prezentácia projektu

Odporúčaná literatúra:

GLOVNÁ J., DUDOVÁ K.: Konverzačná príručka zo slovenského jazyka. - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. - 174 s. - ISBN 978-80-558-0850-5.

KISS T., GAJDA T., GYURCSIK B.: Bevezetés a bioszervetlen kémiába. - 1. vyd. - Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007. - 300 s. - ISBN 978-963-19-5999-4.

NAGY, M.: Humánbiológia. Komárno : Selye János Egyetem, 2006. 250 s. ISBN 8080622833.

NOVÁK, J. – SKALICKÝ, M.: Botanika : Cytologie, histologie, organologie, systematika. 2. vyd. - Praha : Powerprint, 2009. 352 s. ISBN 978-80-904011-5-0.

O. REECE W.: Fyziologie a funkční anatomie domácích zvířat . - 2.rozšířené vyd. - Praha : Grada Publishing, a.s., 2011. - 473 s. - ISBN 978-80-247-3282-4.

TÓTH, Z.: Bevezetés a Kémiába : Fizikai-kémiai laboratóriumai gyakorlatok biológiaszakos halgatók számára. 1. vyd. - Debrecen : Kossuth Egyetemi Kiadó, 2002. 89 s.

WOLF, J.: ABC človeka. 1. vyd. - Praha : Orbis, 1977. 462s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 33

A	B	C	D	E	FX
21.21	45.45	12.12	9.09	9.09	3.03

Vyučujúci: Ing. Iveta Szencziová, PhD., PaedDr. Daniel Dancaš., RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujš.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa,

DSc.jozsak@ujv.sk osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/PEP/22	Názov predmetu: Pestovateľské práce
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent bude musieť v rámci praktickej časti vypracovať seminárnu prácu z poznatkov, ktoré nadobudol počas výučby predmetu. Seminárna práca bude pozostávať z odborných výrazov a tém poľnohospodárskeho charakteru. Seminárna práca musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti vedeckého písania. Seminárnu prácu študent odovzdá na konci semestra na kontrolu a odprezentuje ju aj formou prezentácie (20%). Záverečný test z teoretických poznatkov počas skúškového obdobia (80 %). Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí nové poznatky o poľnohospodárstve, rozšíri vedomosti z odborných výrazov a je schopný porozumieť a vykonávať základné pestovateľské postupy. Vedomosti: • Študent vie aplikovať nadobudnuté poznatky v učebno-vyučovacom procese biológie. • Študent sa oboznámi s pestovateľskými postupmi, významom jednotlivých druhov rastlín ich správnym ošetrovaním. • Študent si rozšíri vedomosti o rozmnožovaní rastlín, o ich nárokoch ako aj o správnom zbere plodov. • Študent vie efektívnejšie pracovať s náradím a pomôckami pre pestovanie rastlín. Zručnosti:	

- Študent je schopný porozumieť agrotechnickým pojmom, postupom ako aj poľnohospodársky významným prácam.
- Študent je schopný vypracovať komplexnú seminárnu prácu a využiť poznatky z nej aj v praxi.
- Študent je schopný využiť nadobudnuté vedomosti v praxi a je schopný ich aj interpretovať iným osobám či žiakom v budúcom vyučovacom procese.

Kompetentnosti:

- Študent si vytvorí pozitívnejší vzťah k pestovateľským postupom a získa väčšiu sebadôveru vo vlastné schopnosti.
- Študent lepším porozumením pestovateľských úkonov nadobudne doživotné znalosti, ktoré pozitívne ovplyvnia aj jeho postoj k prírode a pôde.
- Študent je aktívny v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za formovanie predsudkov voči pestovateľským postupom a ich efektívnemu využitiu v praxi.

Stručná osnova predmetu:

1. Základné rozdelenie pestovateľských postupov a ich praktické využitie
2. Funkcia a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok
3. Ošetrovanie a rozmnožovanie rastlín, nároky rastlín na stanovište
4. Pestovateľské postupy - záhradné rastliny – zelenina 1
5. Pestovateľské postupy - záhradné rastliny – zelenina 2
6. Pestovateľské postupy - ovocné stromy a kríky 1
7. Pestovateľské postupy - ovocné stromy a kríky 2
8. Pestovateľské postupy - okrasné rastliny
9. Pestovateľské postupy - črepníkové rastliny
10. Pestovateľské postupy a ich vplyv na životné prostredie, agrochémia
11. Pestovateľské postupy v skleníkoch, fóliovníkoch a záhonoch
12. Odovzdanie a prezentácia seminárnych prác
13. Odovzdanie a prezentácia seminárnych prác

Odporúčaná literatúra:

KOMONYI É.: Mezőgazdasági alapismeretek. - 1. vyd. - Ungvár : Líra Poligráfcentrum, 2013. - 184 s. - ISBN 978-617-596-129-2.

ÁNGYÁN JÓZSEF, MENYHÉRT ZOLTÁN. : Alkalmazkodó növénytermesztés, környezet- és tájgazdákodás / - 1. vyd. - Budapest : Szaktudás Kiadó Ház, 2004. - 559 s. - ISBN 963 9553 14 X.

HATVANI A., TOMCSÁNYI E.: Kertészeti növényvédelmi gyakorlatok : Növénykórtan és növényvédelmi állattan / - 1. vyd. - Kecskemét : KFKFK, 2001. - 154 s.

Gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés, 2002 : KSH, 2002. - 30. - ISBN 0085723.

KOLTAY Z., VIOLA M.: Kertészeti termesztés speciális gépei - 1. vyd. - Kecskemét : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, 1998. - 229s.

ORLÓCI L.: Gyógynövények enciklopédiája. - Budapest : Ventus Libro Kiadó, 2005. - 320 s. ISBN 963 9546 30 5.

SZÓKE L.: Szőlőtermesztés - 1. vyd. - Kecskemét : Kertészeti Főiskola, 2000. - 192s.

TERBE I., HODOSSI S., KOVÁCS A.: Zöldségtermesztés természetöberendezésekben. - 1. vyd. Budapest : Mezőgazda Kiadó, 2005. - 271 s. - ISBN 963 286 204 X.

WALTER S. J, S. CAMPBELL, A. KELLOGG, F. STEVENS, DONOGHUE, M.J. .: Plant Systematics : A phylogenetic approach. - 3. vyd. - Massachusetts : Sinauer Associates Inc., 2010. - 611 s. - ISBN 978 0 87893 407 2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
21.43	28.57	35.71	0.0	0.0	14.29

Vyučujúci: Ing. Iveta Szencziová, PhD..**Dátum poslednej zmeny:** 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/POZ/22	Názov predmetu: Podpora zdravia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra musia študenti splniť nasledujúce požiadavky. Z teoretického učiva treba písať test (50%). Hodnotenie seminárnej práce: plánovanie tematického dňa zdravia (10%), prezentácia literatúry (10%), rozbor, hodnotenie (10%), reflexia, vyvodenie záverov (10%), vypracovanie, jazyková správnosť (10%). Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 10-20 hodín samoštúdium; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent pozná holistický pojmový systém a determinanty zdravia - Študent má znalosti z anatomických, fyziologických, genetických a ekologických poznatkov, o význame faktorov určujúcich a ovplyvňujúcich zdravie. - Študent pozná oblasti, úlohy a metódy všestrannej školskej podpory zdravia - Študent má vedecké a metodologické poznatky, ktoré podporujú harmonický a komplexný rozvoj osobnosti detí a mládeže a ich plnohodnotný rozvoj zdravia. - Študent pozná sociokultúrnu definíciu, súvislosti, zložky a determinanty zdravia, vie interpretovať výsledné rozdiely. - Študent má k dispozícii súbor nástrojov diferencovaných pedagogických úloh rozvoja zdravia vyplývajúcich z komplexného prístupu k zdraviu. Zručnosti:	

- Študent je schopný analyzovať domáce a medzinárodné údaje o ukazovateľoch zdravotnej štatistiky
- Študent je schopný aplikovať svoje poznatky zo zdravotvedy holistickým prístupom a adaptívnym spôsobom
- Študent je schopný navrhnuť a realizovať tematický program dňa zdravia s prihliadnutím na individuálne charakteristiky, potreby a vekové charakteristiky detí.

Kompetentnosti:

- Študent sa zaväzuje vyberať stratégie, metódy a aktivity, ktoré pomáhajú systematizovať a rozširovať skúsenosti a vedomosti detí a mládeže.
- Študent sa zaväzuje k plnému rozvoju zdravia detí a mládeže.
- Študent má pozitívny vzťah k vytváraniu priaznivého školského prostredia
- Študent svojím osobným príkladom zohráva úlohu pri formovaní zdravotne uvedomelého správania

Stručná osnova predmetu:

Prednáška:

1. Bio-psycho-sociálny koncepčný rámec zdravia, koncepcia výchovy k zdraviu, podpora zdravia, výchova k zdraviu.
2. Analýza domácich a medzinárodných údajov o ukazovateľoch zdravotnej štatistiky.
3. Úloha environmentálnych a sociokultúrnych vplyvov pri udržiavaní zdravia.
4. Úloha komunit pri podpore zdravia, aktívna účasť na miestnych programoch namiesto pasívnej inklúzie.
5. Miesto výchovy k zdraviu a prevencie v Štátnom vzdelávacom programe a Školskom vzdelávacom programe.
6. Oblasti, úlohy a metódy komplexnej školskej podpory zdravia.
7. Prezentácia možností primárnej prevencie v škole s prihliadnutím na vývinové aspekty znevýhodnených detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
8. Aspekty a nástroje plánovania a hodnotenia školského programu podpory zdravia - možnosti špeciálneho rozvoja pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
9. Plánovanie školského programu podpory zdravia, organizačné úlohy, dokumentácia, hodnotenie, úvahy
10. Plánovanie tematického dňa zdravia, jeho organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie a reflexie - teória 1.
11. Plánovanie tematického dňa zdravia, jeho organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie a reflexie - teória 2.
12. Plánovanie tematického dňa zdravia, jeho organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie a reflexie - teória 3.
13. Písanie testu

Seminár:

1. Literárny prehľad pojmu zdravie
2. Determinanty zdravia, prehľad literatúry.
3. Nerovnosť v zdraví, prehľad a analýza štatistických údajov
4. Prehľad miestnych programov podpory zdravia.
5. Koncepcia školy podpory zdravia.
6. Praktická realizácia celoplošnej podpory zdravia na školách, analýza programov
7. Plánovanie, organizácia, metódy, nástrojov, dokumentácie, vyhodnotenie tematického dňa zdravia - reflexia - prax
8. Plánovanie, organizácia, metódy, nástroje, dokumentácia, vyhodnotenie tematického dňa zdravia - reflexia - prax
9. Plánovanie tematického dňa zdravia - skupinová práca
10. Plánovanie tematického dňa zdravia - skupinová práca

11. Skupinové študentské prezentácie a vedenie cvičení 1.
12. Skupinové študentské prezentácie a vedenie cvičení 1.
13. Hodnotenie

Odporúčaná literatúra:

ČIHÁK, R.: Anatomie I.-III. Avicenum Praha, 1987, 1989, 1997. ISBN 80-7169-970-5
 DYLEVSKÝ, I.: Somatológia. Bratislava : OSVETA, 2000. - 439 s. - ISBN 80-8063-127-1
 LEHOTSKÝ Á, FALUS S, LUKÁCS Á, FÜZI R, GRADVOHL E, , MÉSZÁROSNÉ DARVAY S et al. Kortárs egészségfejlesztési programok közvetlen hatása alsó tagozatos gyermekek kézhigiénés tudására és megfelelő kézmosási technikájára. Orvosi Hetilap. Vol. 159, no. 12 (2018), p. 485-490.
 MADER, S. S.: Human biology. Wm. C. Brown Publishers, USA, Third edition 1992. 500 s. - ISBN 0-697-12333-2
 McCracken, T.O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scholar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4
 NAGY, M.: Humánbiológia, Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2006, ISBN 80-8062-283-3.
 SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0
 VITÁLYOS G. Á., DANCS G, BÄRNKOPFNÉ ZSOFFAY K, VENYINGI B, MÉSZÁROSNÉ DARVAY S. Egyetemi hallgatónők vérnyomásának tápláltsági állapotának és életvitelének összefüggései. Anthropologiai Közlemények, 59 (2018), p. 31-45.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	B	C	D	E	FX
93.75	6.25	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/PRA/25	Názov predmetu: Praktická biológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0 / 1 / 1 Za obdobie štúdia: 0 / 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou absolvovania predmetu je aktívna účasť na seminároch a praktických cvičeniach. Dokumentovanie a prezentovanie terénnych pozorovaní 25 %. Podmienkou absolvovania časti terénnej práce v rámci fyziológie zvierat je vypracovanie komplexného protokolu (25 %), kde študent opisuje svoje skúsenosti, pozorovania a nadobudnuté poznatky o živočíšnych druhoch, s ktorými sa počas práce v teréne stretol. Kritériá hodnotenia: Na konci semestra sú vedomosti získané z laboratórnych cvičení hodnotené písomným testom (50%). Záťaž študenta: 3 kredity = 90 hodín: 26 hodín seminár, 64 hodín príprava študenta. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie aspoň 50 % z maximálneho počtu bodov (100 bodov). Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent: – chápe vzťah človeka a prírody, miesto a úlohu človeka v prírode. – dokáže vidieť a interpretovať, kde a ako sa biológia objavuje v každodennom živote a v technických aplikáciách. – dokáže rozpoznať najbežnejšie druhy zvierat, s ktorými sa stretáva v každodennom živote, vie určiť ich životné podmienky a druhovo špecifické potreby. – rozumie dôležitosť chovu domácich a hospodárskych zvierat a uvedomuje si hlavné ciele, výhody a nevýhody chovu zvierat pre prírodu a životné prostredie. – pozná laboratórne predpisy, nástroje a prístroje používané v biologickom laboratóriu, princípy ich použitia a základné spôsoby použitia v praxi. – vie napísať chemické vzorce, základy prípravy roztokov a vypočítať koncentráciu. – pozná základné laboratórne merania, základné postupy a jednoduché separačné metódy.	

Zručnosti:

Študent:

- dokáže pozorovať, interpretovať a prezentovať biologické zákonitosti prejavujúce sa v základných prírodných javoch,
- s vhodnou rutinou dokáže aplikovať biologické experimentálne nástroje, počítačové schopnosti a poznatky dostupné na internete.
- je schopný neustále si obnovovať svoje odborné znalosti,
- vie zbierať a spracovávať informácie za účelom identifikácie procesov a problémov vyskytujúcich sa v prírode,
- je schopný pozitívne vnímať pozorované druhy zvierat a získané poznatky využívať v praxi.
- je schopný rozpoznať a používať laboratórne vybavenie v praxi.
- je schopný vykonávať základné chemické merania a metódy v laboratórnych podmienkach.

Kompetentnosti:

Študent:

- je schopný vytvoriť si pozitívny vzťah k biologickým javom,
- je oddaný racionálnemu mysleniu, logickému uvažovaniu,
- je schopný formovať pozitívne správanie vo svojom živote aj v živote iných ľudí s emocionálnou a etickou perspektívou,
- je otvorený novým teóriám a metódam, ich aplikácii a integrácii v rámci oblasti biológie.
- dokáže na základe praktických pozorovaní a skúseností pozitívne hodnotiť svoj vzťah k prírode a zvieratám.
- je schopný interpretovať, vykonávať, upravovať a prezentovať praktické experimenty, ktoré prakticky využije vo svojej budúcej kariére učiteľa biológie, ako aj pri absolvovaní odborných predmetov, na ktoré budú tieto laboratórne zručnosti potrebné.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Pozorovanie základných prírodných javov v živej a neživej prírode 1.
2. Pozorovanie základných prírodných javov v živej a neživej prírode 2.
3. Interpretácia, vyhodnotenie, dokumentácia a prezentácia pozorovania.
4. Ekologické, ochranárske, environmentálne a etické aspekty javov.
5. Zoológia – najbežnejšie živočíchy v našom prostredí, ich vlastnosti a pozorovania
6. Zoológia – hospodárske a úžitkové zvieratá, ich charakteristika a pozorovanie
7. Zoológia – domáce a záujmové zvieratá, ich charakteristika a pozorovanie
8. Zoológia – poľovná zver, ich charakteristika a pozorovanie
9. Úvod do laboratórnych predpisov, charakteristika laboratórnych zariadení, charakteristika a použitie sklenených laboratórnych zariadení. Charakterizácia a použitie laboratórnych porcelánových a kovových nástrojov.
10. Charakterizácia a použitie laboratórnych prístrojov. Písanie chemických vzorcov.
11. Príprava roztokov, rozpustnosť, výpočet koncentrácie.
12. Charakterizácia laboratórnych operácií, základné merania (hmotnosť, objem, hustota), základné operácie (miešanie, ohrev, chladenie, sušenie), úvod do separačných operácií (kryštalizácia, destilácia, sublimácia, chromatografia).
13. Opakovanie, odovzdanie úloh, písanie testov.

Odporúčaná literatúra:

BAKONYI, G., JUHÁSZ, L., KISS, I., PALOTÁS, G. 2003. Állattan. 2., átdolgozott, bővített kiadás. Budapest: Mezőgazda Kiadó. 718 s. ISBN 963-286-044-6.

BENKŐ, Z., KŐMIVESNÉ TAMÁS, I., STANKOVICS, É. 2011. Kémiai alapok [online]. ISBN 978-963-279-479-2. Dostupné na: https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/00/59/40/dd/1/kemiai_alapok_animaciok_nelkul.pdf

GYEPES, R., SZARKA, K., HEGEDŰS, O., MÉSZÁROS, R. A laboratóriumi technika alapja: Tankönyv a kémia- és/vagy biológiatanár szakos hallgatók részére. Komárno: Selye János Egyetem Tanárképző Kar. ISBN 978-80-8122-402-7. Dostupné na: <https://pf.ujs.sk/documents/books/labtech.pdf>

LÓW, P., MOLNÁR, K., KRISKA, GY. 2016. Atlas of Animal Anatomy and Histology. 1. vyd. Switzerland: Springer. 413 s. ISBN 978-3-319-25170-7.

NAGY, M. 2015. Praktikum biológiából. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho. 114 s. ISBN 978-80-8122-163-7.

PETŐCZ, GY. Laboratóriumi munkához szükséges alapvető kémiai számítások: Oktatási segédanyag [online]. Dostupné na: <https://www.bathoriestigimi.hu/sites/default/files/dokumentumok/szamitasok.pdf>

RÁCZ, J. 2012. Állatnevek enciklopédiája: A gerincesek elnevezéseinek eredete, az állatok kultúrtörténete, néprajza és mitológiája. 2. vyd. Budapest: TINTA Könyvkiadó. 547 s. ISBN 978-615-5219-08-5.

RŐSZER, T. 2003. Practicum zooanatomicum = Gyakorlati állatanatómia. 1. vyd. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. 111 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	B	C	D	E	FX
35.71	28.57	14.29	21.43	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Ing. Iveta Szenczióvá, PhD., PaedDr. Daniel Dancsa.

Dátum poslednej zmeny: 30.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/TEB/22	Názov predmetu: Terénne práce z botaniky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Protokol o botanickom praktiku a príprava herbára o 200 položiek, z ktorého sa študenti preskúšajú. Náhodným výberom sa preskúša, najmä vedecký názov 30 rastlín. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nespozná aspoň 16 položiek z 30 náhodne vybraných z jeho herbára. Celková záťaž študenta: 4 kredity = 100-120 hodín Študent sa zúčastní terénneho praktika v rozsahu 26 hodín. Na pozberovú úpravu rastlinného materiálu, jeho zaradenie do herbára a na jeho určenie s pomocou určovacieho kľúča a naučeniu sa herbára potrebuje 75 – 100 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent sa naučí vyhotoviť herbár cievnatých rastlín. Študent má znalosti o aktuálnom zákone o ochrane prírody a krajiny. Zručnosti: Študent je schopný určovať vyššie rastliny podľa určovacieho kľúča Študent je schopný založiť príručný herbár na budúcom pracovisku. Kompetentnosti: Študent má pozitívny postoj k ochrane rastlín.	
Stručná osnova predmetu: Terénne práce v rozsahu 5 dní . Študenti sa naučia určovať vyššie rastliny pomocou určovacieho kľúča. Zbierajú rastlinný materiál v rôznych biotopoch pre prípravu herbára. Zúčastnia sa exkurzie v botanickej záhrade alebo v	

arboréte, podľa dohody a možností. Chránené a ohrozené taxóny sa zdokumentujú fotografiami. Príprava herbára. Študenti budú oboznámený s aktuálnym zákonom o ochrane prírody a krajiny.

Odporúčaná literatúra:

BALÁZS P., (2012): Základy systému krytosemenných rastlín – A zárwatermő növények rendszerének alapjai. Univerzita J. Selyeho – Selye János egyetem, Komárno ISBN 978-80-8122-054-8

GOJDIČOVÁ E., MÁRTONFI P., MÁRTONFIOVÁ L., (2008): Botanika-Cievnaté rastliny. Vydavateľstvo : Ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity ISBN 977808889223121

SIMON T., (2004) : A magyarországi edényes flóra határozója. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 963 19 1226 4

Aktuálny zákon NR SR o ochrane prírody a krajiny a súvisiace vyhlášky MŽP SR.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 28

A	B	C	D	E	FX
21.43	21.43	7.14	14.29	25.0	10.71

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/VSB1/22	Názov predmetu: Všeobecná biológia I.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 6	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Študenti pripravujú zbierku listov, ktorá obsahuje 20 položiek. Každý list morfológicky charakterizujú a na konci semestra sú z morfológie listov preverení. • V priebehu semestra budú dve písomné previerky z botanickej časti a jedna zo zoologickej na konci semestra. • Záverečná ústna skúška je z polovice z botanickej a z polovice zo zoologickej časti. Absolvovanie botanickej časti aspoň na 50% aj zoologickej časti aspoň na 50% je podmienkou udelenia kreditov. Celková záťaž študenta: 6 kreditov = 150-175 hodín Študent sa zúčastní na kontaktných hodinách v rozsahu 52 hodín, na zbierke listov, ich morfológickom opise a príprave na preskúšanie študent pracuje 20 hodín, v rozsahu 25 hodín samoštúdiom sa pripravuje na jednu písomnú previerku z botanickej časti (celkom 50 hodín), na previerku zo zoologickej časti sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 50 hodín. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"> - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent vie identifikovať základný pojmový, kategoriálny a metodologický aparát predmetu; Študent má rozširujúce vedomosti z oblasti príbuzných vied a rozumie a kategorizuje súvislosti z iných vedných disciplín; Absolvovaním predmetu získa študent znalosti z anatómie a morfológie vyšších rastlín a živočíchov, ktoré bude schopný využiť pri ich určovaní. Zručnosti: Študent je schopný rozpoznať rastlinné a živočíšne orgány.	

Študent, získané teoretické znalosti je schopný aplikovať v ďalších botanických a zoológických predmetoch.

Kompetentnosti:

Študent vie fundovane sa vyjadrovať vo vednej oblasti anatómie a morfológie vyšších rastlín a živočíchov.

Stručná osnova predmetu:

Seminár 1. – časť botanika

1., Definícia základných pojmov. Stručné dejiny problematiky.

2., Rozkonároveanie stonky, typy rozkonároveania, klíčenie vyšších rastlín.

3., Koreň: Primárna a sekundárna stavba koreňa. Korene jednoklíčnolistových a dvojklíčnolistových. 4., Stonka: Anatomia stonky. Primárna stavba a jednotlivé jej pletivá. Sekundárna stavba. Stavba stonky jedno- a dvojklíčnolistových rastlín

5., Telómová teória.

6., List: Základná stavba a typy pletív. Stavba listu naho- a krytosemenných.

7., Kvet – stavba kvetu, kvetné obaly, tyčinka, plodolisty

8., Kvetný vzorec a diagram

9., Úvod do embryológie rastlín. Samčie pohlavné orgány, mikrosporogenéza, vznik a stavba peľového zrna.

10., Samičie pohlavné orgány, megasporogenéza, stavba zárodočného mieška.

11., Úvod do embryológie rastlín. Vznik a stavba embrya. Anatomická stavba plodu. – Opelenie, oplodnenie, vznik a vývoj semena a plodu - embryogenéza.

12., Rozmnožovanie rastlín vegetatívne a generatívne.

13., Adaptácie rastlinných orgánov k svojmu prostrediu

seminár 2. – časť zoológia

1., Úvod do problematiky

2., Krycie sústavy stavovcov

3., Oporné sústavy stavovcov

4., Tráviace sústavy stavovcov

5., Obehové sústavy stavovcov

6., Dýchacie sústavy stavovcov

7., Vylučovacie sústavy stavovcov

8., Rozmnožovanie – nepohlavné, pohlavné - stavovce

9., Systémy žliaz s vnútornou sekréciou stavovcov

10., Nervové sústavy stavovcov

11., Zmyslové orgány stavovcov

12., Ontogenéza živočíchov – embyogenéza - stavovce

13., Ontogenéza živočíchov regulácia vývinu, postembrionálny vývin - stavovce

cvičenie 1. – časť botanika

1., Rastlinné orgány, charakteristika, všeobecné morfológické znaky

2., Metamorfóza a tvary koreňa.

3., Metamorfóza stonky. - Morfológia – význam, vývoj fylofenetický, ontogenetický,

4., Morfológia a organológia listu I., listová žilnatina, tvary listovej čepele,

5., Morfológia a organológia listu I., listy jednoduché a zložené, vývoj listu, vernácia a postavenie listov na stonke.

6., Kontrola štúdia

7., Morfológia – súkvetia jednoduché a zložené. Súkvetia strapcovité.

8., Súkvetia vrcholikové

9., Dvojité oplodnenie krytosemenných rastlín

10., Typy pravých plodov,

11., Typy nepravých plodov, rozširovanie semien a plodov

- 12., Kontrola štúdia
- 13., Preskúšanie morfológie listov
- cvičenie 2 – časť zoológia
- 1., Základné pojmy
- 2., Krycie sústavy bezstavovcov
- 3., Oporné sústavy bezstavovcov
- 4., Tráviace sústavy bezstavovcov
- 5., Obehové sústavy bezstavovcov
- 6., Dýchacie sústavy bezstavovcov
- 7., Vylučovacie sústavy bezstavovcov
- 8., Rozmnožovanie – nepohlavné, pohlavné - bezstavovce
- 9., Systémy žliaz s vnútornou sekréciou bezstavovcov
- 10., Nervové sústavy bezstavovcov a stavovcov
- 11., Zmyslové orgány bezstavovcov
- 12., Ontogenéza živočíchov – embyogenéza - bezstavovce
- 13., Ontogenéza živočíchov regulácia vývinu, postembrionálny vývin - bezstavovce

Odporúčaná literatúra:

- BAKONYI, G.: Állattan. Mezőgazda Kiadó. 2003. 718 s. - ISBN 963 286 044 6.
- BELÁKOVÁ, A.: Rozmnožovanie a ontogenéza živočíchov. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1994. 80. ISBN 8022307319.
- CSÖRGŐ et al.(eds.) Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó, 2009.,672 s. - ISBN 978-963-09-5865-3.
- HARASZTY Á., (1990): Növényiszervezetten és növényéletten. Tankönyvkiadó, Budapest ISBN 963 18 3006 3
- KRISKA, G., LÖW, P.: Biológia érettségire felkészítő. Állati szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 222. o. + DVD. 2012 223 s. - ISBN 978-963-19-7109-5.)
- TUBA Z., SZERDAHELYI T., ENGLONER A., NAGY J., 2013 : Botanika I. Sejtten, szövettan alaktan. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest. 280 s ISBN : 978-963-19-5848-5.)
- ZBORAY, G.: Összehasonlító anatómiai praktikum I. - A gerinctelenek - Anamnia- Az alacsonyabbrendű gerincesek. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2014, 486 s. - ISBN 978-963-19-6819-4.)
- ZBORAY, G.: Összehasonlító anatómiai praktikum II. Amniota. Magasabbrendű gerincesek. ELTE Eötvös Kiadó Kft., 2007, 480 s. - ISBN 978-963-19-6000-6.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 64

A	B	C	D	E	FX
6.25	6.25	10.94	21.88	34.38	20.31

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD., PaedDr. Daniel Danca.

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/VSB2/22	Názov predmetu: Všeobecná biológia II.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra musia študenti splniť tieto požiadavky: Celková záťaž študenta: 5 kreditov = 125-150 hodín Študent sa zúčastní na kontaktných hodinách v rozsahu 39 hodín, v rozsahu 15 hodín pripravuje úlohy zadané na seminároch, v rozsahu 16 hodín samoštúdiom sa pripravuje na písomnú previerku zo seminárnej časti, Na príprave protokolov pracuje 15 hodín a na ústnu skúšku sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 40 hodín. Konečné hodnotenie sa vytvára nasledovne: Protokoly - 10%, písomná previerka zo seminárnej časti – 30%, ústna skúška - 60%. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z každej časti hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent dôkladnejšie spozná stavbu každého orgánu ľudského tela, vrátane cytológie a histológie. - Študent pozná stavbu každého orgánu a orgánové sústavy človeka. - Študent vie vzťahový systém každého orgánového systému a je schopný myslieť na systémovej úrovni - Študent má odborné anatomické poznatky, ktoré podporujú jeho zdravotné poznatky. - Študent pozná maďarské, slovenské a latinské ekvivalenty hlavných anatomických pojmov. - Študent pozná pravidlá laboratórnej práce. - Študent pozná základy klasickej genetiky Zručnosti: - Študent je schopný samostatne zbierať informácie z oblasti anatómie - Študent je schopný aplikovať teoretické poznatky v praxi - Študent je schopný orientovať sa v anatomických diagramoch, modeloch	

- Študent je schopný zostaviť ľudskú kostru pomocou schém
- Študent je schopný pomocou odborných materiálov určiť vek a pohlavie na ľudských kostiach
- Študent je schopný skúmať morfológiu orgánov ošípaných
- Študent je schopný viesť zápisnicu zo svojej laboratórnej práce
- Študent je schopný vysvetliť fungovanie centrálnej dogmy aj na príkladoch
- Študent je schopný vyriešiť príklady klasickej genetiky

Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny vzťah k spoznávaniu ľudského tela
- Študent sa zaväzuje chrániť ľudské telo
- Študent sa zaväzuje k vedeckému mysleniu založeného na dôkazoch
- Študent má kompetentnosť na riešenie jednoduchých problémov monogámnej dedičnosti

Stručná osnova predmetu:

Prednášky a cvičenia

1. Anatomická nomenklatúra. Osy, roviny, smery na ľudskom tele.
2. Kostrový systém. Anatómia trupu, lebky, horných a dolných končatín.
3. Svalový systém. Hlavné svaly a svalové skupiny hlavy, krku, trupu, horných a dolných končatín.
4. Dýchací systém. Anatómia dolných a horných dýchacích ciest.
5. Tráviaci systém. Anatómia niektorých orgánov tráviaceho systému.
6. Obehový systém. Štruktúra srdca. Cievy. Lymfatický systém. Slezina, lymfa.
7. Vylučovací systém. Anatómia močových ciest a obličiek.
8. Pohlavný systém. Mužské pohlavné orgány. Ženské pohlavné orgány.
9. Časti centrálneho nervového systému, mozgu.
10. Nervový systém: časti centrálneho nervového systému, miecha.
11. Nervový systém: periférny nervový systém. Mozgové a miechové nervy.
12. Zmyslové orgány. Zrakové, sluchové a rovnovážne orgány,
13. Zmyslové orgány. Anatómia čuchu, chuti a pokožky.

Semináre:

1. Úvod do problematiky dedičnosti.
2. Stručné dejiny genetiky.
3. Definícia základných genetických pojmov. Základy genetickej terminológie.
4. Genetický kód.
5. Centrálne dogma.
6. Precvičovanie príkladov z replikácie, transkripcie a translácie
7. Základy regulácie genetických systémov.
8. Mendelove zákony I.
9. Mendelove zákony II.
10. Výpočet príkladov kríženia monohybrid, dihybrid
11. Výpočet príkladov kríženia úplná dominancia, neúplná dominancia
12. Výpočet príkladov kríženia gonosomálnej dedičnosti
13. Zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

- BORISSZA E., VILLÁNYI A., ZENTAI G. Ötösöm lesz genetikából - 5. vyd. - Budapest : Műszaki Könyvkiadó Kft., 2006. - 319 s. - ISBN 963 16 2836 1.
- CAMPBELL, A. M., HEYER, L. J. Genomika, proteomika, bioinformatika - 1. vyd. - Budapest : Medicina Könyvkiadó Rt., 2004. - 381 s. - ISBN 963 242 882 X.
- ČIHÁK, R.: Anatomie I.-III. Avicenum Praha, 1987, 1989, 1997. ISBN 80-7169-970-5
- DYLEVSKÝ, I.: Somatológia. Bratislava : OSVETA, 2000. - 439 s. - ISBN 80-8063-127-1
- MADER, S. S.: Human biology. Wm. C. Brown Publishers, USA, Third edition 1992. 500 s. - ISBN 0-697-12333-2

MARÓY, P. Genetika BS - 3. vyd. - Szeged : Jate Press, 2014. - 281 s. - ISBN 978-963-306-003-2.

McCRACKEN, T.O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scolar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4

NAGY, M.: Humánbiológia, Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2006, ISBN 80-8062-283-3.

SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M. a kol.: General and Applied Biochemistry for Natural-Sciences – 1. vyd. – Budapest: Műszaki Pedagógia Tanszék, 2021. – 223 s. – ISBN 978-963-421-847-0.

PORÁČOVÁ, J., VAŠKOVÁ, J., NAGY, M. a kol. 2015. Všeobecná genetika. Prešov: FHPV PU. 397 s. ISBN 978-80-555-1523-6.

PORÁČOVÁ, J., MARIYCHUK, R., NAGY, M. a kol.: Základné biochemické procesy organizmov – 1. vyd. – Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied - 2015. – 343 s. – ISBN 978-80-555-1514-4.

SNUSTAD, D. P., SIMMONS, M. J. 2009. Genetika. Brno: Masaryková univerzita. 894 s. ISBN 978-80-210-8613-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk alebo slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 42

A	B	C	D	E	FX
14.29	7.14	4.76	42.86	16.67	14.29

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD..., Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD..., PaedDr. Daniel Dancsa.

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/ZET/22	Názov predmetu: Základy ekotoxikológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách. Hodnotenie pozostáva z dvoch častí: prezentácia a seminárna práca na tému voľne zvolenú týkajúcej sa ekotoxikologických problémov (rozsah min. 5 strán, maximálne 10 strán). Hodnotiace kritériá: - Zhrnutie danej problematiky podľa aktuálne dostupnej odbornej literatúry, čerpanej z relevantných odborných publikácií (40%) - Požiadavky na obsah, formu, a grafickú, obrazovú dokumentáciu (20%). - Vypracovanie prezentácie a predstavenie problematiky seminárnej práce (40%). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu. Záverečné hodnotenie: podiel seminárnej práce a písomnej skúšky na známke: 50% - 50%. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 50-60 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 15 hodín príprava seminárnej práce a prezentácie; 9-19 hodín samoštúdium a príprava na test; Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent vie charakterizovať pojmy ako toxicita a jedy, určiť faktory miery toxicity. - Študent vie definovať mutagény, teratogény a karcinogény, taktiež vie ich klasifikovať. - Študent vie popísať priemyselné a poľnohospodárske znečisťujúce látky a vie tieto poznatky spojiť s ekológiou. - Študent vie vymenovať a charakterizovať jednotlivé typy toxických testov, ich úlohu a vyhodnocovacie metódy, ciele ekotoxikologických štúdií a charakterizovať bežne používané testovacie organizmy.	

Zručnosti:

- Študent je schopný zaradiť ekotoxikológiu medzi iné vedné disciplíny, charakterizovať jej význam pre živé organizmy.
- Študent je schopný vysvetliť dôležitosť štúdia toxických látok pre všetky živé systémy, ako rastliny, živočíchy aj človeka.
- Študent je schopný vysvetliť princípy toxikológie v kontexte ekológie, ochrany prírody, zdravotvedy.
- Študent je schopný svoje vedomosti využiť vo vyučovacom procese vysvetlením rôznych následkov priemyselných a poľnohospodárskych katastrof, ktoré mali závažný vplyv na zdravie zvierat aj ľudí, takisto na znečistenie pôdy, vody, ovzdušia a tým aj na vývoj živých organizmov.

Kompetentnosti:

- Študent má pozitívny postoj k prírode poznaním nebezpečných látok na ekosystémy.
- Študent má pozitívny postoj k vytvoreniu objektívnych vedomostí u ďalších generácií, svojimi znalosťami môže zvýšiť postoj detí k ochrane životného prostredia a k svojmu zdraviu a povzbudiť ich k prevzatíu zodpovednosti za ochranu prírody aj zdravia na úrovni jedinca.
- Študent je otvorený možným spoluprácam, participatívnym programom, novým teóriám a metódam, na ich aplikáciu a integráciu v oblasti udržateľnosti.
- Študent je schopný sa angažovať v emocionálnom, etickom prístupe a pozitívnom formovaní kultúry vo svojom vlastnom živote i v živote ľudí okolo neho.
- Študent ako aktívny občan je zodpovedný v pedagogických oblastiach výchovy v rámci svojich kompetencií, preberá zodpovednosť za ekologické formovanie svojho životného prostredia, životného priestoru a spoločensva.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do problematiky ekotoxikológie – dejiny ekotoxikológie. Miesto ekotoxikológie v toxikológii, predmet ekotoxikológie, spojenie s ochranou životného prostredia.
2. Toxicita, jed, faktory miery toxicity – dávka, trvanie účinku, spôsob expozície, druhy používané na testovanie miery toxicity.
3. Ekosystémy a ekotoxykológia, mikropolutanty, ako environmentálne stresory, ťažké kovy, pesticídy, mutagénny, teratogénny a karcinogénny účinok látok, jedy.
4. Priemyselné a poľnohospodárske znečisťujúce látky, chlórované uhl'ovodíky, organofosforové estery, triazíny, polychlórované bifenyly, dioxíny.
5. Typy toxikologických testov, akútne a chronické testy, úloha jednodruhových testov a ich vyhodnotenie, úloha viacdruhových testov a ich vyhodnotenie.
6. Ekotoxikologické štúdie, aplikácia geno- a cytotoxikologických štúdií v ekotoxikológii, ekotoxikologické merania.
7. Bežne používané testovacie organizmy, bežné testovacie metódy: bakteriálne biotesty, rastlinné testy, zvieracie testy.
8. Osud toxických látok v environmentálnych systémoch: bioindikácia, bioakumulácia, biokoncentrácia a biomagnifikácia,
9. Meranie biodegradácie v ekotoxikologických štúdiách, proces biodegradácie, praktická použiteľnosť, biodegradačné testovacie techniky.
10. Ekotoxikológia a hodnotenie rizík, typy systémov včasného varovania, hodnotenie vplyvov na životné prostredie, biomarkery, biosenzory, bioindikátory.
11. Mikrokozmos, mezokozmos, terénne experimenty a bioremediácia technológie.
12. Toxikologické limity, štandardné systémy, autorizačné postupy.
13. Opakovanie, zhrnutie učiva.

Odporúčaná literatúra:

CALOW, P.: Handbook of Ecotoxicology - 1. vyd. : Blackwell Science, 1998. - 885 s. - ISBN 0 632 04933 2.

DARVAS, B., SZÉKÁCS, A.: Mezőgazdasági ökotoxikológia – 1. vyd. – Budapest: L Harmattan, 2006. – 382 s. – ISBN 963 7343 39 3.
KOMONYI, É.: Életvédelem I.: Környezeti veszélyek és károsító tényezők – 1. vyd. – Ungvár: PoliPrint, 2010. – 105. s. – ISBN 978-966-2596-05-5.
KVASNIČKOVÁ, D.: Životné prostredie - 1. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2002. 160 s. ISBN 80-08-03341-X
TOMPA, A.: Kémiai biztonság és toxikológia – 1. vyd. – Budapest: Medicina Könyvkiadó, 2005. – 466 s. – ISBN 963 242 926 5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: RNDr. Štefan Balla, PhD., PaedDr. Daniel Dancsa.

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/ZUR/22	Názov predmetu: Základy udržateľného rozvoja
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Predmet je hodnotený záverečným vedomostným testom za 100 bodov a vypracovaním seminárnej práce z problematiky. SK Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín Študent sa zúčastní výučby v rozsahu 26 hodín. Na vypracovaní seminárnej práce pracuje 20 hodín a na test sa pripravuje samoštúdiom v rozsahu 30 – 45. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: - A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) - B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) - C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) - D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) - E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) - FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná obsah pojmu trvalo udržateľný rozvoj Študent pozná Ciele Trvalej Udržateľnosti OSN Študent systémovo vníma previazanosť životného prostredia, ľudskej spoločnosti a hospodárstva. Študent pozná súčasný stav biosféry a pozná dôvody a následky človekom spôsobeného ničenia. Zručnosti: Študent je schopný na základe vlastného zberu informácií identifikovať a spracovať problémy TUR. Študent je schopný odhaliť systémové vzťahy cieľov TUR. Študent je schopný rozlíšiť udržateľné a neudržateľné procesy aj ich dôvody. Študent je schopný rozpoznať prepojenosť lokálnych a globálnych problémov. Na báze svojich ekologických, spoločenských a hospodárskych poznatkov študent je schopný kritického myslenia. Na báze svojho prírodovedného vzdelania študent je schopný správne vnímať a hodnotiť negatívny vplyv človeka na biosféru.	

Študent je schopný navrhnuť lokálne riešenia.

Kompetentnosti:

Študent zaujme pozitívny postoj k javom biosféry.

Študent cíti svoju zodpovednosť za budúcnosť, ctí svoje živé a neživé okolie,

Študent z vlastného presvedčenia bude viesť svoje okolie k pozitívnemu postojovi vo vzťahu k TUR.

Stručná osnova predmetu:

1. Definícia, výklad, vývoj koncepcie trvalo udržateľného rozvoja.
2. Vznik a charakteristiky Vývojových cieľov miléna a Cieľov trvalého rozvoja.
3. Systémová prepojenosť prírody, spoločnosti a hospodárstva. Megatrendy 20.-21. Storočia.
4. Zmena klímy v antropocéne – dimenzia TUR.
5. Príčiny a následky likvidácie biosféry človekom. Živá planeta hlásenie 2020.
6. Aktuálny stav našej planety vo svetle čísiel udržateľnosti. Ekologická stopa, uhlíková stopa, atď.
7. Systémové hospodárenie (systems thinking), systémové vyhodnotenie ekologických katastrof.
8. Stav životného prostredia EU (hlásenie SOER2020)
9. Hlavné princípy regulácie ochrany atmosféry, klímy, hydrosféry, pedosféry a ochrany prírody EU.
10. Globálne riziká a výzvy ovplyvňujúce zdravie a blahobyt ľudí.
11. Udržateľný spôsob životosprávy, zníženie konzumácie
12. Globálne problémy, lokálne riešenia, dobré príklady.
13. Globálne problémy, lokálne riešenia, dobré príklady.

Odporúčaná literatúra:

HOLÉCZYOVÁ, G. – ČIPÁKOVÁ, A. - DIETZOVÁ, Z.: Hygiena životného prostredia. 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2011. ISBN 978 80 7097 892 4. 201 s.

MONSPART, E. – TROMBITÁS, G (1998).: 101 lépés a fenntartható világ felé. 1. vyd. - Budapest : Környezeti Tanácsadó Egyesülete, 120 s.

SCHMUCK, E.: A "Fenntarthatóság" első éve : A riói környezet és fejlődés világtalálkozó tízéves évfordulójának alkalmából 1. vyd. : Magyar Természettudósok Szövetsége, 2002. 31s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Ing. Pavol Balázs, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.k

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KBIO/Bdb/ŠS/22	Názov predmetu: Biológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KBIO/Bdb/HIC/22 a KBIO/Bdb/VSB1/22 a KBIO/Bdb/BE1/22 a KBIO/Bdb/VSB2/22 a KBIO/Bdb/BCH1/25 a KBIO/Bdb/BE2/25 a KBIO/Bdb/BE3/25 a KBIO/Bdb/TEB/22 a KBIO/Bdb/FYR/22 a KBIO/Bdb/FYZ/22 a KBIO/Bdb/BCH2/22 a KBIO/Bdb/BE4T/22	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečnú skúšku v riadnom termíne, určenom harmonogramom štúdia, môže absolvovať študent, ktorý pri kontrole štúdia vykonanej v poslednom roku štúdia splnil povinnosti stanovené v študijnom programe. Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov. Preukáže, že vie komunikovať informácie, koncepty, problémy a riešenia odbornému aj laickému publiku. Záverečná skúška sa realizuje formou kolokvia a študent bude hodnotený klasifikačným stupňom A až FX. Znáмка sa bude započítavať do celkového hodnotenia štátnej skúšky. Hodnotenie na základe ústneho skúšania sa bude realizovať podľa klasifikačnej stupnice: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Rozhodnutie o výsledku vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom obhajoby záverečnej práce.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - študent získa vedomosti z oblastí prezentovaných v rámci povinných a profilových predmetov študijného programu, - študent vie zadefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy, vysvetliť a popísať základné procesy, popísať a aplikovať základné vedecké metódy výskumu z oblastí uvedených v stručnej osnove predmetu, - študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav poznatkov vo svojom odbore. Zručnosti: - študent dokáže prezentovať svoje odborné vedomosti, - študent dokáže odovzdávať poznatky, - študent vie syntetizovať a aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky, - študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu. Kompetentnosti:	

- študent vie prejavíť svoju jazykovú a odbornú kultúru pri ústnej skúške,
- študent vie použiť získané vedomosti v širších kontextoch,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie,
- študent je schopný odpovedať na otázky komisie na požadovanej úrovni.

Stručná osnova predmetu:

- I. Biodiverzita a ekológia taxónov rastlín, živočíchov a húb
- II. Anatómia, morfológia a fyziológia rastlín, živočíchov a človeka
- III. Chémia, biochémia, molekulárna biológia a základy genetiky

Odporúčaná literatúra:

Literatúra uvedená v informačných listoch študijného programu

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
16.67	8.33	16.67	25.0	25.0	8.33

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 06.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJb/MOB1- MJ/25	Názov predmetu: Študentská mobilita súvisiaca s profilom absolventa - Učiteľstvo maďarského jazyka a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent získa prehľad o odborných témach, ktoré rozširujú alebo dopĺňajú jeho profil absolventa, v medzinárodnom a interkultúrnom kontexte. - Osvojí si poznatky získané počas mobility, ktoré nie sú priamo súčasťou jeho študijného plánu, ale sú relevantné pre jeho odbornosť. - Porozumie spôsobu, akým sa odborné vedomosti uplatňujú v rôznych akademických alebo pracovných prostrediach v zahraničí. Zručnosti: - Študent vie aplikovať získané poznatky z mobility vo svojom ďalšom štúdiu alebo v praxi. - Dokáže komunikovať a spolupracovať v medzinárodnom tíme, v cudzom jazyku a v rôznorodom kultúrnom prostredí. - Vie reflektovať na vlastné vzdelávacie potreby a prispôbiť sa novému akademickému alebo pracovnému prostrediu. Kompetentnosti: - Študent si rozvíja kompetentnosti potrebné pre celoživotné vzdelávanie, flexibilitu a prispôsobivosť. - Posilňuje svoju schopnosť aktívne sa zapojiť do medzinárodných vzdelávacích aktivít a projektov. - Zvyšuje si mieru samostatnosti, zodpovednosti a iniciatívy pri riešení úloh mimo domáceho akademického prostredia.	
Stručná osnova predmetu:	

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobilitného programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

a	n
100.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJb/MOB2- MJ/25	Názov predmetu: Skúsenosti zodpovedajúce akademickej mobilite - Učiteľstvo maďarského jazyka a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75-90 hodín 26 hodín účasť na kontaktných hodinách; 20 hodín príprava projektu vzdelávacej aktivity a úloh zadaných na hodinách; 35-45 hodín samoštúdium a vypracovanie krátkej reflexie alebo správy o získaných skúsenostiach, vedomostiach a ich súvislosti s profilom absolventa; Predmet sa ukončuje formou „absolvoval“ (bez hodnotenia známku), na základe splnenia vyššie uvedených podmienok. Zápis absolvovania predmetu do AIS zabezpečuje ZOŠP po overení splnenia podmienok.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent získa odborné poznatky v súlade s profilom absolventa, sprostredkované zahraničným akademickým pracovníkom v medzinárodnom kontexte. - Oboznámi sa s rôznymi prístupmi, konceptmi a metódami využívanými v zahraničnom akademickom a výskumnom prostredí. - Získa prehľad o aktuálnych trendoch a poznatkoch v danom odbore z medzinárodnej perspektívy. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent dokáže komunikovať a pracovať v cudzom jazyku, rozvíja svoje jazykové a interkultúrne komunikačné schopnosti. - Vie aktívne využívať získané poznatky vo vlastnom študijnom a odbornom kontexte. - Rozvíja schopnosť kriticky analyzovať a aplikovať nové poznatky z medzinárodného akademického prostredia. - Rozvíja schopnosť integrovať nové poznatky zo sprostredkovaného medzinárodného výskumu do vlastného výskumu alebo do praxe. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent si posilňuje schopnosť orientovať sa v medzinárodnom akademickom priestore a aktívne sa doň zapájať. - Zvyšuje si úroveň adaptability, samostatnosti a flexibility pri štúdiu v interkultúrnom prostredí. - Rozvíja otvorenosť voči rôznorodým odborným a kultúrnym prístupom, schopnosť tímovej spolupráce aj samostatnej práce.	

Stručná osnova predmetu:

- Úvod do predmetu, význam akademickej mobility a internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania.
- Odborné semináre zahraničného vysokoškolského učiteľa v súlade s profilom absolventa. Medzinárodné prístupy a aktuálne trendy v danom odbore. Interkultúrna komunikácia a práca v medzinárodnom akademickom prostredí.
- Reflexia študenta na získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti z výučby vedenou zahraničným VŠ učiteľom.
- Diskusia a spätná väzba – význam získaných poznatkov pre ďalšie štúdium a profesijný rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Literatúra podľa odporúčania vysokoškolského učiteľa zapojeného do mobilitného programu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, maďarský alebo slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

a	n
0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/BS/25	Názov predmetu: Bakalársky seminár
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Odobovanie výberovej bibliografie k téme bakalárskej práce a vypracovanie časti (10 – 12 strán) bakalárskej práce. Účasť na seminári je povinná. Študenti písomne vypracujú časť záverečnej práce a predložia výberovú bibliografiu. Študenti odovzdajú vyučujúcemu časť záverečnej práce a bibliografiu v tlačenej podobe v stanovený termín. Ak študent neodovzdá prácu ani do 7 dní od stanoveného termínu, nebudú mu udelené kredity. Rozsah práce stanoví vyučujúci, formátovú úpravu stanovuje Smernica rektora č. 2/2021. V práci je potrebné dodržiavať techniku a etiku citovania. V práci sú hodnotené: analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, vyjadrenie vlastného názoru podporeného teoretickými vedomosťami, stanovanie problémov a cieľov práce, spôsob spracovania, štruktúra práce - logická nadväznosť a vyváženosť jednotlivých častí, práca s literatúrou a informačnými zdrojmi (výber spôsob ich využitia), dodržiavania základných noriem pre formálnu úpravu práce, dodržiavanie citačných noriem, estetická a jazyková stránka práce. Percentuálne zastúpenie jednotlivých úloh na celkovom hodnotení študenta. Práca sa seminároch: 20 %. Seminárna práca: 80 %. Študent musí každú úlohu splniť minimálne na 50 %.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent dokáže: – uviesť a vysvetliť všeobecné požiadavky na tvorbu záverečnej práce, popísať a charakterizovať obsahovú štruktúru záverečnej práce a jej jednotlivých častí (úvod, hlavná textová časť, prílohy), – vysvetliť pojmy jav, fakt, uviesť a popísať typy skúmania pedagogických javov, – bližšie charakterizovať základné metódy zhromažďovania údajov v záverečnej práci a spôsoby ich spracovania, – vymenovať základné požiadavky na autora odborného textu, charakterizovať a popísať model, vlastnosti odborného textu a jeho formálnej výstavby,	

- vymenovať a vysvetliť formálne požiadavky kladené na záverečnú prácu,
- definovať pojem abstrakt, popísať štruktúru abstraktu, charakterizovať znaky kvalitného abstraktu, uviesť najčastejšie chyby pri tvorbe abstraktov, rozoznať abstrakt od anotácie, výťahu, súhrnu, prehľadu,
- vysvetliť pojmy citát, citovanie, citácia, parafráza, kompilát, plagiát, rozoznať citát od parafrázy, ilustrovať jednotlivé techniky citovania a odkazovania na príkladoch,
- zdefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy a motívy z oblasti problematiky zvolenej témy,
- spoznať základné termíny práce,
- objasniť pojmy používané v práci,
- v teoretickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať a zdôvodniť závery práce,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v teórii.

Schopnosti:

Študent bude schopný:

- napísať projekt vlastnej záverečnej práce,
- vysvetliť metodologické pravidlá tvorby bakalárskej práce,
- definovať problém a cieľ záverečnej práce, formulovať prípadné hypotézy,
- naplánovať časový plán tvorby záverečnej práce aj s obsahovou náplňou,
- pracovať s odbornou literatúrou (s primárnymi a sekundárnymi zdrojmi, vyhľadávať informácie v informačných knižných databázach),
- na základe osvojených poznatkov vytvoriť text s logickým a presným formulovaním myšlienok, vytvoriť kvalitný abstrakt, napísať úvod, záver k článku, k záverečnej práci rešpektujúc stanovené požiadavky,
- prezentovať poznatky z danej oblasti, zvládať ich zložitosť a tvoriť úsudky,
- aplikovať poznatky o etike a technike citovania v tvorbe odborného textu,
- správne používať jednotlivé spôsoby citovania a odkazovania, záznamu bibliografických odkazov,
- v praktickej rovine vytvoriť (spracovať) záverečnú prácu so všetkými potrebnými náležitosťami,
- analyzovať, syntetizovať a porovnávať poznatky a na základe toho navrhovať riešenia,
- na základe kritickej analýzy odvodiť závery a odporúčania pre prax,
- kriticky analyzovať získané poznatky, prehodnocovať ich a využívať v praxi,
- prezentovať, diskutovať a zdôvodniť svoje vedomosti z hľadiska plánovaných cieľov práce,
- prezentovať výstupy činnosti v rámci celej študijnej skupiny a pred vyučujúcim a zdôvodniť ich význam a praktické uplatnenie,
- dokončiť záverečnú prácu a pripraviť sa na jej verejnú obhajobu,
- klasifikovať slabé a silné stránky témy záverečnej práce, ako aj samotnej práce,
- kriticky zhodnotiť potrebu i možnosti uplatnenia metód a prístupov v zvolenej práci a tvorivo navrhovať možnosti ich aplikácie,
- samostatne aktívnym spôsobom získavať nové poznatky zo zvolenej oblasti využívajúc nadobudnuté zručnosti,
- aplikovať teoretické poznatky do edukačnej praxe.

Kompetentnosti:

Študent

- si uvedomí potrebu a dôležitosť dodržiavania akademickej etiky a etikety pre jeho študentský ako aj budúci učiteľský život,
- správa sa v súlade s pravidlami spoločenského správania,
- osvojil si základy spoločenského protokolu, vie sa správne obliecť a obuť na štátnu skúšku,

- dodržiava etiku citovania,
- vyjadruje svoje presvedčenie a názory priamo a úprimne, no zároveň dokáže uznávať, že aj druhá strana má právo na vlastný názor,
- nesie dôsledky a prijíma zodpovednosť za svoje konanie.

Stručná osnova predmetu:

- Formálne predpisy záverečných prác v smerniciach UJS. –
2. Stručný popis bakalárskej práce.
  3. Význam bakalárskej práce.
  4. Výber témy bakalárskej práce.
  5. Pripravenie výberovej bibliografie k práci.
  6. Úlohy a ciele bakalárskej práce.
  7. Spôsob výberu vhodnej citácie.
  8. Obsah bakalárskej práce.
  9. Koncipovanie a stratégia spracovania jednotlivých častí – kapitol.
  10. Práca s knižnou a časopiseckou literatúrou.
  11. Používanie Internetu a online publikácií
  12. Príprava a realizácia výskumu, príprava na obhajobu bakalárskej práce.

Odporúčaná literatúra:

- A magyar helyesírás szabályai. 2015. Budapest: Akadémiai Kiadó. 12. kiadás. ISBN 978 963 05 9631 2
- ECO, U. 1987. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz Kiadó. ISBN 963 9137 53 7
- FERCSIK, E. 2002. Dolgozatírás – felsőfokon. Budapest: Krónika Nova. ISBN 9639128945
- GYURGYÁK, J. 2018. Szerzők és szerkesztők kézikönyve. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 978 963 276 318 7
- LACZKÓ, K. – MÁRTONFI A. 2006. Helyesírás. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 541 3
- MAJOROS P. 1997. Kutatásmódszertan, avagy: Hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 9631883698
- Smernica rektora č. 2/2021 o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných, rigorózných a habilitačných prác na Univerzite J. Selyeho. 2021. Komárno: UJS

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 41

A	B	C	D	E	FX
65.85	4.88	9.76	12.2	2.44	4.88

Vyučujúci: PaedDr. Patrik Baka, PhD., Mgr. Vojtech Istók, PhD., Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., Mgr. Gábor Lőrincz, PhD., doc. Péter Nagy, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., Szabolcs Simon, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/DMJ/25	Názov predmetu: Dejiny maďarského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky absolvovania predmetu: aktívna účasť študenta na seminároch a cvičeniach, participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií v priebehu seminárov a cvičení, vypracovanie a odovzdanie referátu a jej (ústna) prezentácia, úspešné absolvovanie záverečného testu. Študent počas semestra prezentuje referát na danú tému z oblasti dejiny maďarského jazyka (20 bodov, t.j. 40% z celkového hodnotenia). Koncom semestra napíše záverečný test z praktickej časti predmetu (30 bodov, t.j. 60% z celkového hodnotenia). Test bude akceptovaný iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 15 bodov. Referát bude absolvovaný, ak študent dosiahne najmenej 10 bodov. Maximálny počet bodov bude 50 (20 bodov za referát, 30 bodov za test). Hodnotiace kritéria referátu a jej ústnej prezentácie: – obsah referátu: výber témy, účel referátu, práca s odbornou literatúrou, vyvodenie záverov, vypracovanosť atď. (10 bodov) – verbálny a nonverbálny prejav: logický a systematický výklad, zrozumiteľnosť výkladu, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (5 bodov) – využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (5 bodov) Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Celková záťaž študenta (2kred.= 50hod.): účasť na cvičeniach a seminároch (29 hodín), tvorba a prezentácia referátu (10 hodín), príprava na písomnú previerku (11 hodín).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent získa základné vedomosti o vývinových etapách maďarského jazyka. – Študent získa poznatky o jazykovom systéme maďarského jazyka z diachrónneho hľadiska. – Študent sa oboznámi s kontinuálnym vývinom maďarského jazyka. – Bude ovládať dejinno-kultúrne a spoločenské súvislosti maďarského jazyka. – Bude schopný interpretovať rôzne historické texty. Zručnosti: – Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí poznávať a rozoberať historické súvislosti maďarského jazyka v kontraste a kontexte so susednými jazykmi.	

- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa bude schopný aplikovať osvojené poznatky z dejín maďarského jazyka vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti genézy a histórie maďarského jazyka, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

Kompetentnosti:

- Študent bude mať vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.
- Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti dejín maďarského jazyka, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu dejiny maďarského jazyka.
- Bude ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie.
- Študent bude schopný samostatne prehĺbovať svoje vedomosti z dialektológie a vývinu slovenského jazyka.
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom historickej lingvistiky a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

Historická lingvistika, základné pojmy a metódy výskumu

2. Diachrónia a synchronia jazykových javov
3. Hypotézy o pôvode maďarčiny
4. Miesto maďarského jazyka v rodine ugrofínskych jazykov
5. Ugrofínske črty maďarského jazyka
6. Vývinové etapy maďarského jazyka
7. Zmeny vo fonologickej sústave maďarského jazyka
8. Vývin lexiky, slovných druhov a morfém
9. Vzťah maďarčiny a tureckých jazykov
10. Vzťah maďarčiny a slovanských jazykov
11. Najvýznamnejšie jazykové pamiatky
12. Využívanie poznatkov historickej lingvistiky vo vyučovaní maďarského jazyka

Odporúčaná literatúra:

- BÁRCZI, G. – BENKŐ, L. – BERRÁR, J. 2002. A magyar nyelv története. Budapest: Tankönyvkiadó. ISBN 963 192 783 0
- BENKŐ, L. 1998. A történeti nyelvtudomány alapjai. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 19 4380 1
- BYNON, T. 1997. Történeti nyelvészet. Budapest: Osiris. ISBN 963 379 306 8
- GOMBOCZ, Z. 1997. Jelentés tan és nyelvtörténet. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 7429 2
- KISS, J. – PUSZTAI, F. 2003. Magyar nyelvtörténet. Budapest: Osiris. ISBN 963 389 534 6
- MADAS, E. (ed.) 2009. "Látjátok feleim..." Magyar nyelvemlékek. A kezdetektől a 16. század elejéig. Budapest: OSzK. ISBN 978-963-200-571-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 66

A	B	C	D	E	FX
21.21	27.27	37.88	7.58	4.55	1.52

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/DML/25	Názov predmetu: Detská a mládežnícka literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra prezentuje ústny referát na danú tému z oblasti detskej a mládežníckej literatúry (20 bodov, t.j. 40% z celkového hodnotenia). Koncom semestra napíše test z teoretickej časti predmetu (30 bodov, t.j. 60% z celkového hodnotenia). Test bude akceptovaný iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 15 bodov. Prednáška bude absolvovaná, ak študent dosiahne najmenej 10 bodov. Maximálny počet bodov bude 50 (20 bodov za referát, 30 bodov za test). Hodnotiace kritériá testu: – ovládanie jednotlivých tematických celkov na základe pravidelnej prípravy, založenej na teoretickom a praktickom obsahu jednotlivých seminárov a odbornej literatúry (špecifiká ľudových a autorských rozprávok, svojitosti a smery súčasnej detskej lyriky, spoločensko-kritické špecifiká diel modernej a súčasnej literatúry pre deti a mládež, atď.) – ovládanie špecifických tematických okruhov na základe pravidelnej prípravy, založenej na teoretickom obsahu aktuálnej doplňujúcej literatúry (ktorá sa prispôsobuje ku každoročne obnovujúcemu zoznamu literárnych diel jednotlivých tematických okruhov označených v časti Stručná osnova predmetu). testy sú zamerané na zohľadnenie vedomostí, zručností a kompetencií študentov získaných počas semestra. Okrem informačne zameraných úloh (výber z viacerých možností, spojovacie úlohy, vysvetľovacie úlohy a pod.) sa do popredia dostanú aj individuálne a kritické názory i návrhy študentov (vo forme výkladov či esejí). Podľa možností predmetu sa počas skúšky / v teste pracuje aj s tvorivými, kreatívnymi úlohami. Hodnotiace kritériá referátu: – obsah referátu: správne a aktuálne spracovanie vybranej témy, práca s odbornou literatúrou atď. (7 bodov) – verbálny a nonverbálny prejav: vecná a terminologická správnosť a odbornosť spracovania problematiky, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (5 bodov) – využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (3 body) – interaktivita a vedenie skupinovej práce (5 bodov) Rozdelenie pracovných hodín študenta: – 1 kredit: pravidelná účasť na hodinách (1 x 90 minút týždenne) – 26 hodín	

- 1 kredit: pravidelná príprava založená na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní, preštudovanie odbornej literatúry a čítanie literárnych diel z oblasti detskej a mládežníckej literatúry – 29 hodín
  - 1 kredit: vypracovanie ústneho referátu na základe odbornej literatúry i vlastného rozboru literárnych diel z oblasti detskej a mládežníckej literatúry (tj. prezentovanie témy na základe min. 5 odb. lit., integrovanie skupiny do diskusie pomocou otázok a úloh zážitkovej pedagogiky atď.) – 20 hodín
- Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Študent bude poznať špecifiká oblasti detskej a mládežníckej literatúry (funkcie a triedenie detskej a mládežníckej literatúry podľa vekových skupín, typy a svojráznosti detskej a mládežníckej lyriky i prózy v jednotlivých éroch, atď.)
- Bude ovládať nosné údaje, pojmy, princípy, teoretické a metodologické zásady detskej a mládežníckej literatúry.
- Spozná kľúčové diela a najvýznamnejších autorov jednotlivých érov detskej a mládežníckej literatúry (Sándor Weöres, Károly Tamkó Sirtó, Dániel Varró, Ottó Kiss, Elek Benedek, Éva Janikovszky, Pál Békés, Ervin Lázár, Gyula Böszörményi, atď.).
- Bude poznať stručné dejiny literatúry pre deti a mládež.

Zručnosti:

- Po absolvovaní štúdia bude schopný pod vedením samostatného učiteľa aplikovať osvojené poznatky z oblasti detskej a mládežníckej literatúry vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.
- Študent bude schopný rozpoznať ľudové a autorské rozprávky a ich typy na základe ich poetických, jazykových a tematických svojrázností.
- Študent ako pedagogický asistent bude vedieť samostatne zrealizovať viacvrstvové, náročné činnosti týkajúce sa analýz textov z oblasti detskej a mládežníckej literatúry, v ohnisku ktorých budú umiestnené najvážnejšie symboly, archetypy, poetické formy, ale aj spoločensko-kritické svojitosti jednotlivých diel.– Študent ako pedagogický asistent bude schopný aplikovať rôzne stratégie vyučovania literatúry (napr. kooperatívne, dramatizované) v rámci svojich pedagogických aktivít.

Kompetentnosti:

- Študent bude mať vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine. Vo vybudovaní toho ho nepochybne posilní aj senzibilizujúci charakter literárnych diel pre deti a mládež.
- Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti. Množstvo literárnych postáv, o ktorých sa počas semestra diskutuje, je dobrým príkladom rozmanitosti a jej prijatia.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti detskej a mládežníckej literatúry, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať. Keďže počas semestra sa bude diskutovať aj o estetickej a výchovnej funkcii diel, študent sa môže rozhodnúť, ktorú vo výchovno-vzdelávacom procese uprednostní.
- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu detskej a mládežníckej literatúry (podrobnejšie vysvetlené v časti Stručná osnova predmetu).
- Bude disponovať základnými poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu tak, aby dokázal pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť

sa ich odbornými odporúčaniami a závermi. Medzi analyzovanými dielami budú aj príbehy o literárnych postavách so znevýhodneným spoločenským pozadím a aj o telesne postihnutých. K úspechu inkluzívnej pedagogiky môže prispieť aj diskusia o nich, ako aj úspešné zvládnutie problémov diel vedúce k tolerancii. – Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom literatúry pre deti a mládež, a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Detská a mládežnícka literatúra ako výskumná oblasť (jej poznatky, pozícia, funkcie a triedenie podľa vekových skupín čitateľov).
2. Detská ľudová lyrika (všeobecné atribúty, typy a svojráznosti tzv. pestúnskych básničiek i riekaniak) a éry literárnej lyriky pre deti a mládež (pedagogická, psychologická, moderná a súčasná).
3. Detská lyrika moderny (špecifiká, najvýznamnejší reprezentanti a ich diela).
4. Súčasná detská lyrika I. (akustické básne a básne jazykovej hry, ich špecifiká, najvýznamnejší reprezentanti a ich diela).
5. Súčasná detská lyrika II. (detské monológy, ich špecifiká, najvýznamnejší reprezentanti a ich diela).
6. Detská epika (jej triedenie, rozprávková a realistická detská epika, porovnanie ľudových a autorských rozprávok, zberatelia a spisovatelia rozprávok).
7. Špecifiká (stála a menlivá estetika) i žánre ľudových rozprávok (fantastické, zvieracie, legendové, novelistické, démonologické, satirické – týkajúcich sa prezývok dedín, humoristické, klamlivé a formulové).
8. Krátka epika pre deti a mládež i jej pedagogický potenciál (odlišnosti autorských rozprávok a detských príbehov, aktualizované, vlastné, implikované, protivné, smutné, lyrické, detské a alegorické rozprávky i fabuly).
9. Rozprávkový román I. (špecifiká, typyzácia podľa štruktúry, najvýznamnejší autori a diela rozprávkového románu v 20. storočí).
10. Rozprávkový román II. (špecifiká a premeny rozprávkového románu v 21. storočí, najvýznamnejší autori a diela).
11. Mládežnícky román I. (jeho tradície, triedenie podľa vekových skupín a žánrov, vzťah k populárnej literatúre).
12. Mládežnícky román II. (romány zamerané na problémy života, významní autori a ich diela).

Odporúčaná literatúra:

- BAKA P. 2022. Óperenciák: Fejezetek a kortárs magyar gyermek- és ifjúsági irodalomból. – 1. vyd. – Dunajská Streda (Slovensko) : NAP Kiadó. ISBN 978-80-8104-109-9
- BAKA, P. 2023. Doboztankönyv: Élményalapú irodalomtanítás a populáris, ifjúsági és gyerekirodalom köréből. 1. vyd. – Dunajská Streda (Slovensko) : NAP Kiadó. 80 s. – ISBN 978-80-8104-113-6
- KOMÁROMI G. 2001. Gyermekirodalom. Budapest: Helikon Universitas. ISBN 963 208 725 9
- LOVÁSZ A. 2015. Felnőtt gyerekirodalom. Tanulmányok, kritikák és majdnem lexikon. Budapest: Cerkabella Kiadó. ISBN 978-963-9820-60-9
- PETRES CSIZMADIA G. 2015. Fejezetek a gyermek- és ifjúsági irodalomból. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem. ISBN 978-80-558-0903-8
- BÁLINT, P. 2004. Közelítések a meséhez. Debrecen: Didakt Kft., ISBN 9632062736
- BÁRDOS J. 2015. Piroska és a vegetáriánus farkas. Kalandozások a kortárs gyermekirodalomban. Budapest: Pont Kiadó. ISBN 978-963-9957-95-4
- BAUER G. (1994) Gyermekirodalom. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 0011825
- BETTELHEIM, B. (1985) A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Budapest: Gondolat Kiadó. ISBN 9632827198

- BOGNÁR T. 2001. A magyar gyermekvers. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 19 1249 3
- BOGNÁR T. 1994. Elemzések a gyermek- és ifjúsági irodalom körében. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 0011196
- BOGNÁR T. 2004. Gyermekpróza. Világ- és magyar irodalom. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 19 2497 1
- BOLDIZSÁR I. 2004. Mesepoétika. Írások mesékről, gyerekekről, könyvekről. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 8178 7
- BOLDIZSÁR I. 2010. Meseterápia. Budapest: Magvető Könyvkiadó. ISBN 978 963 14 2893 3
- F. HEGYI M. – G. PAPP K. 1999. A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni... A kortárs magyar gyermek- és ifjúsági irodalom jelene és jövője. Győr: Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola. ISBN 963-7287-10-8
- F. KOVÁCS F. 1986. Mondóka, gyermekvers, esztétikum. Budapest: Tankönyvkiadó. ISBN 9631791653
- KÁDÁR, A. 2012. Mesepszichológia. Gyomaendrőd: Kulcslyuk Kiadó. ISBN 978-963-89419-6-1
- HANSÁGI Á. – HERMANN Z. – MÉSZÁROS M. – SZEKERES N. (eds.) 2018. Kézifékes fordulást is tud. Tanulmányok a legújabb magyar gyermekirodalomból. Budapest: Balatonfüred Városért Közalapítvány. ISBN 978-963-9990-60-9
- KOMÁROMI G. 1990. Elfelejtett irodalom. Móra Ferenc Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963 11 6623 6
- LOVÁSZ A. (ed.) 2011. Navigátor. Kortárs gyerekirodalmi lexikon (Szerk. Lovász A.). Cerkabella Könyvkiadó, Szentendre. ISBN 978-963-9820-16-6
- PROPP, V. J. 1999. A mese morfológiája. 2. jav. kiadás. Osiris Kiadó, Budapest, 1999. ISBN 963 379 461 7
- TARBAY, E. 1999. Gyermekirodalomra vezérlő kalauz. Budapest: Szent István Társulat. ISBN 963 360 861 9
- BAKA, P. 2020. Teljes gőzzel: Bevezetés a steampunk olvasásába. Komárom: Selye János Egyetem, ISBN 978-80-8122-352-5
- BAKA, P. 2019. Az animizmus mint reinkarnációs motívum: Gimesi Dóra: A Macskaherceg kilencedik élete. In: Prae = Prae Literary Journal. 21/2. 64–77. ISSN 1585-5112
- BAKA, P. 2019. J. K. Rowling varázsvilága és a nácizmus. In: Opus : szlovákiai magyar írók folyóirata. 11/1. 51–56. ISSN 1338-0265
- BAKA, P. 2020. Torzult, árnyékos ösvényen: Sepsi László: Ördögcsapás. In: Partitúra : irodalomtudományi folyóirat. 15/2. 63–76. ISSN 1336-7307
- BAKA, P. 2021. The Feminist Hungarian Folktale as Postmodern Combinatorics – The Analysis of Csenge Virág Zalka's Story-Book Titled Ribizli a Világ Végén [Currant at the End of the World]. In: AD ALTA : journal of interdisciplinary research : recenzovaný mezinárodní vědecký časopis. Vol. 11, no. 2 (2021), p. 18–24. ISSN 1804-7890. WoS.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 71

A	B	C	D	E	FX
23.94	29.58	19.72	18.31	0.0	8.45

Vyučujúci: PaedDr. Patrik Baka, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/FOF/25	Názov predmetu: Fonetika a fonológia maďarského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Metódy hodnotenia študijných výsledkov (priebežné hodnotenie): Študent počas semestra napíše dva priebežné testy po 25 bodoch (prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia) za max. počet bodov 50. Oba testy obsahujú úlohy/otázky teoretického a praktického charakteru v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a doplnujúcej literatúry. Celková záťaž študenta: 4 kredity = cca. 100 hodín (39 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 36 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 25 hodín za pravidelné čítanie doplnujúcich odborných článkov a/alebo pozeranie odborných videí spojených s prácou zameranou na špecifické problémy danej tematiky). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude poznať základné pojmy, súvislosti, vetvy, príbuzné vedy a stručné dejiny fonetiky a fonológie. – Bude vedieť opísať produkciu a percepciu reči. – Bude vedieť vymenovať a charakterizovať základné systémy fonetickej transkripcie. – Bude poznať klasifikáciu samohlások a spoluhlások a zákonitosti samohlások a spoluhlások maďarského jazyka. – Bude vedieť vymenovať a charakterizovať suprasegmentálne prvky reči. – Bude poznať klasifikáciu, charakteristiku a možnosti nápravy rečových porúch. – Bude poznať metódy vyučovania fonetiky a fonológie. Zručnosti: – Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu fonetiky a fonológie v kontexte jazykových rovín. – Bude mať osvojené postupy, zručnosti a stratégie k aplikácii medzinárodnej fonetickej transkripcie (IPA) na zápis výslovnosti, ku klasifikácii samohlások a spoluhlások, k identifikácii syntagmatických zmien hlások (zákonitostí samohlások a spoluhlások). – Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti fonetiky a fonológie vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.	

Kompetentnosti:

- Študent bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti fonetiky a fonológie, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu fonetiky a fonológie.
- Bude ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie (napr. nárečia, rečové poruchy, jazyková diskriminácia).
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom fonetiky a fonológie a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

Základná charakteristika, pojmy, vetvy, dejiny, príbuzné vedy fonetiky a fonológie

2. Reč a písmo, dejiny písma

3. Systémy fonetickej transkripcie, medzinárodná fonetická abeceda (IPA)

4. Opis a funkcia rečových orgánov

5. Opis a funkcia sluchového orgánu

6. Klasifikácia maďarských samohlások

7. Klasifikácia maďarských spoluhlások

8. Hlások v prúde reči (syntagmatické zmeny hlások) I.

9. Hlások v prúde reči (syntagmatické zmeny hlások) II.

10. Suprasegmentálne prvky reči

11. Klasifikácia a možnosti nápravy rečových porúch

12. Metódy vyučovania fonetiky a fonológie

Odporúčaná literatúra:

– A. JÁSZÓ, A. 1994. Hangtan. In: A. JÁSZÓ (ed.): A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. 73–161. ISBN 963 9088 92 7

– BOLLA, K. 1995. Magyar fonetikai atlasz. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 18 6832 X

- CSÉFALVAY, F. 2025. Mi a baj a hangtantanítással? In: BAKA, L. P. – MÉSZÁROS, A. – SIMON, Sz. – LITOVKINA, A. (eds.): 16th International Conference of J. Selye University. Language and Literacy Sections. Conference Proceedings. Komárno: J. Selye University. 978-80-8122-508-6. <https://doi.org/10.36007/5086.2025.135>

– GÓSY M. 2004. Fonetika, a beszéd tudománya. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 666 5

– HERNÁDI, S. 2006. Beszédművelés. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 9633894700

– ISTÓK B. – TÓTH, S. J. – N. VARAGYA, Sz. 2021. A fonetika tanításának problémái és lehetőségei. Memóriamankók a beszédhangok osztályozásának tanításában. In: Hungarológiai Közlemények 22/2. 56–77. ISSN 0350 2430

– KASSAI, I. 2005. Fonetika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 19 5779 9

– MOLNÁR, E. 1996. Leíró magyar hangtan. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

– MOLNÁR, J. 1970. A magyar beszédhangok atlasza. Budapest: Tankönyvkiadó.

– MONTÁGH, I. – MONTÁGHNÉ RIENER, N. – VINCZÉNÉ BÍRÓ, E. 2002. Gyakori beszédhibák a gyermekkorban. Budapest: Holnap Kiadó.

– PAPP, I. 1971. Leíró magyar hangtan. Budapest: Tankönyvkiadó. ISBN 0007292.

– MARKÓ, A. 2017. Hangtan. In: TOLCSVAI NAGY, G. (ed.): Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó. 75–203. ISBN 978-963-276-291-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 165

A	B	C	D	E	FX
14.55	12.12	20.61	22.42	13.33	16.97

Vyučujúci: Mgr. Vojtech Istók, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/LAK/25	Názov predmetu: Literatúra a kultúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: - Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku z vybranej témy (50% celkového hodnotenia). - Hodnotiace kritériá: - obsah referátu: správne a aktuálne spracovanie vybranej témy, , práca s odbornou literatúrou atď. - verbálny a nonverbálny prejav: vecná a terminologická správnosť a odbornosť spracovania problematiky, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. - využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia(štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. - interaktivita a vedenie skupinovej práce - Študent odovzdá písomnú prácu, ktorá spracúva slobodne vybranú tému z oblasti literatúry a kultúry (50% celkového hodnotenia). Hodnotiace kritériá písomnej práce: – formálna úprava (pravopis) – vyváženosť jednotlivých častí seminárnej práce – logickosť, systematickosť, konzekventnosť, zrozumiteľnosť výkladu, odbornosť v spôsobe vyjadrovania, invencióznosť výkladu – – práca s odbornou literatúrou, prezentovaný systém pojmového aparátu Celková záťaž študenta: – pravidelná účasť na hodinách (2 x 45 minút týždenne) – 26 hodín – pravidelná príprava založená na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní, preštudovanie odbornej literatúry a čítanie literárnych diel – 29 hodín – vypracovanie interaktívnej prednášky na základe odbornej literatúry – 10 hodín – vypracovanie písomnej práce – 10 hodín Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent bude ovládať základné pojmy, princípy a teoretické a metodologické zásady literárnej komparatistiky.	

Študent bude chápať súvislosti medzi jednotlivými druhmi umenia.

Študent bude chápať spoločenské súvislosti v literatúre a v umení, ako napr. problematika feminizmu, genderu, epidémie a pod.

Zručnosti:

Študent bude schopný rozpoznať a opísať aktuálne otázky literatúry a kultúry.

Študent bude schopný hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti.

Kompetentnosti:

Študent vytvorí pozitívne postoje k súčasným teóriám literatúry a kultúry, a snaží sa ich čím náročnejšie porozumieť. V tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov, a pomocou interaktívnych a kooperatívnych cvičení im ukáže praktickú dimenziu analyzačných metód.

Študent bude schopný identifikovať základné odlišnosti kultúr v multikultúrnom prostredí a ich vplyv na osobnosť žiaka.

Študent vytvorí správne postoje k diverzite sveta a svojich budúcich žiakov.

Študent bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom literatúry a kultúry, a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

Definovanie kultúry, výskum kultúry, sprostredkovanie kultúry

2. Kultúrna minulosť, história vzdelávania, ikonografia

3. Kultúrna pamäť, kultúrna identita, Memory studies

4. Vymedzenie epochy ako systematizácia kultúry

5. Národná kultúra, menšinová kultúra, subkultúra

6. Kánony a kontrastívny výskum.

8. Literárne kánony, formovanie kultu v literatúre

9. Kulturwissenschaft vs. Cultural studies

10. Kultúra prezencie a významu

11. Gender a literárna veda

12. Minority studies, postkolonializmus, posthumanizmus. Populárna kultúra a literatúra

Odporúčaná literatúra:

– H. NAGY, P. 1999. Kánonok interakciója. Budapest: FISZ. ISBN 9638603828

– H. NAGY, P. 2006. Paraziták. Dunaszerdahely: NAP Kiadó. ISBN 80 89032 83 4

– H. NAGY, P. 2016. Alternatívák: A popkultúra kapcsolatrendszeri. Budapest: Prae.hu. ISBN 978 615 5070 55 6

– FRIED, I. 1986. Kelet- és Közép-Európa között: Irodalmi párhuzamok és szembesítések a kelet-közép-európai irodalmak köréből. Budapest: Gondolat. ISBN 963 281 663 3

– FRIED, I. 2002. A közép- európai szöveg univerzum. Lucidus Kiadó. ISBN 9639465054.

– ĎURIŠIN, D. 1977. Összehasonlító irodalomkutatás. Budapest: Gondolat. ISBN 963 280 482 1

– SZEGEDY-MASZÁK, M. 1995. "Minta a szőnyegen": A műértelmezés esélyei. Budapest: Balassi Kiadó. ISBN 963 506 057 2

– SZEGEDY-MASZÁK, M. 2008. Megértés, fordítás, kánon. Bratislava: Kalligram. ISBN 978 80 8101 035 4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 90

A	B	C	D	E	FX
73.33	18.89	0.0	0.0	0.0	7.78

Vyučujúci: doc. Péter Nagy, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/LAV/25	Názov predmetu: Literatúra a veda
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: - Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku z vybranej témy (50% celkového hodnotenia). - Hodnotiace kritériá: - obsah referátu: správne a aktuálne spracovanie vybranej témy, , práca s odbornou literatúrou atď. - verbálny a nonverbálny prejav: vecná a terminologická správnosť a odbornosť spracovania problematiky, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. - využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia(štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. - interaktivita a vedenie skupinovej práce - Študent odovzdá písomnú prácu, ktorá spracúva slobodne vybranú tému z oblasti literatúry a kultúry (50% celkového hodnotenia). Hodnotiace kritériá písomnej práce: – formálna úprava (pravopis) – vyváženosť jednotlivých častí seminárnej práce – logickosť, systematickosť, konzekventnosť, zrozumiteľnosť výkladu, odbornosť v spôsobe vyjadrovania, invencióznosť výkladu – práca s odbornou literatúrou, prezentovaný systém pojmového aparátu Celková záťaž študenta: – pravidelná účasť na hodinách (2 x 45 minút týždenne) – 26 hodín – pravidelná príprava založená na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní, preštudovanie odbornej literatúry a čítanie literárnych diel – 29 hodín – vypracovanie interaktívnej prednášky na základe odbornej literatúry – 10 hodín – vypracovanie písomnej práce – 10 hodín Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent bude schopný zorientovať sa a argumentovať vo vedeckých otázkach, ktoré súvisia s literatúrou. Študent bude rozpoznáť rozdiel medzi vedeckým a nevedeckým rozmyšľaním.	

Študent bude vedieť zorientovať sa v odbornej vedecko-populárnej literatúre a bude schopný tieto vedomosti aplikovať v praxi.

Zručnosti:

Študent bude mať vlastný názor na jednotlivé otázky literatúry a vedy a bude schopný pohoťovo argumentovať.

Študent bude schopný aplikovať svoje vedecké poznatky pri rozmanitých kultúrno-umeleckých a pragmaticko-komunikačných aktivitách

Kompetentnosti:

Študent bude chápať úlohu vedy v oblasti vzdelávania, a bude schopný to sprostredkovať aj svojmu okoliu a svojim žiakom.

Študent bude schopný aplikovať získané poznatky pri rozmanitých kultúrno-umeleckých a pragmaticko-komunikačných aktivitách.

Študent bude schopný komunikovať najnovšie výsledky svojho odboru pre laickú a odbornú verejnosť.

Stručná osnova predmetu:

1. Konflikt fakúlt, kritéria vedy
2. Vzťah medzi vedeckým rozmyšľaním a interpretáciou literárnych diel
3. Vedecké prístupy vo výskume literatúry
4. Kontextuálna analýza
5. Vedecké pojmy a literárna veda
6. Epistema, paradigma, diskurz, autopoiezis, rizóma, entrópia, chaos
7. Integratívna literárna veda
8. Teória sietí a literárna veda
9. Memetika, kultúrna epidemiológia
10. Technomédiá a kryptografické javy v literatúre
11. Technologická fantastika a špekulatívna fikcia
12. Význam science fiction. Vedecko-populárna literatúra

Odporúčaná literatúra:

- H. NAGY, P. 2019. A k pzelet tudom nya: Praxeol giai bevezetés. Komárom: SJE. ISBN
- H. NAGY, P. – KESER , J. (zost.). 2011. Kontrafaktumok: Spekulat v fikci   s irodalom. Komárom: SJE. ISBN
- H. NAGY, P. 2020. Karant nkult ra  s j rv nyvil g. Budapest: Prae Kiadó. ISBN
- H. NAGY, P. 2020. Mikromechanizmusok. Dunaszerdahely: NAP Kiadó. ISBN
- BARABÁSI, A.-L. 2016. A hálózatok tudománya: Szimulációk és adatfeldolgozás. Budapest: Libri. ISBN 978-963-310-787-4
- BARABÁSI, A.-L. 2003. Behálózva - A hálózatok új tudománya. Magyar Könyvklub. ISBN 963-547-895-x
- S MTA, SZ. 2012. Mesterséges horizontok: Bevezetés a kortárs sci-fi olvasásába. Dunajská Streda: Lilium Aurum. ISBN 978-80-8062-468-2
- KAKU, M. 2014. Az elme jövője: Hogyan próbálja a tudomány megismerni, feljavítani és többre tenni képessé az agyat. Budapest: Akkord Kiadó. ISBN 978-963-252-082-7
- FOUCAULT, M. 1998. A fantasztikus könyvtár: Válogatott tanulmányok, előadások és interjúk. Budapest: Pallas Stúdió-Attraktor Kft. ISBN 963 9022 85 3

Jazyk, ktorého znalost' je potrebn  na absolvovanie predmetu:

maďarsk 

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkov y počet hodnotených študentov: 45

A	B	C	D	E	FX
84.44	8.89	2.22	0.0	0.0	4.44
Vyučujúci: doc. Péter Nagy, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/LEA/25	Názov predmetu: Lexikológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky absolvovania predmetu: aktívna účasť študenta na seminároch a cvičeniach, participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií v priebehu seminárov a cvičení, vypracovanie a odovzdanie referátu a jej (ústna) prezentácia, úspešné absolvovanie záverečného testu. Študent počas semestra prezentuje referát na danú tému z oblasti lexikológie maďarského jazyka (20 bodov, t.j. 40% z celkového hodnotenia). Koncom semestra napíše záverečný test z praktickej časti predmetu (30 bodov, t.j. 60% z celkového hodnotenia). Test bude akceptovaný iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 15 bodov. Referát bude absolvovaný, ak študent dosiahne najmenej 10 bodov. Maximálny počet bodov bude 50 (20 bodov za referát, 30 bodov za test). Hodnotiace kritéria referátu a jej ústnej prezentácie: – obsah referátu: výber témy, účel referátu, práca s odbornou literatúrou, vyvodenie záverov, vypracovanosť atď. (10 bodov) – verbálny a nonverbálny prejav: logický a systematický výklad, zrozumiteľnosť výkladu, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (5 bodov) – využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (5 bodov) Celková záťaž študenta (3kred.= 75hod.): účasť na cvičeniach a seminároch (20 hodín), samoštúdium, príprava na semináre (25 hodín), tvorba a prezentácia referátu (15 hodín), príprava na písomnú previerku (15 hodín). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude schopný pomenovať základnú terminologickú výbavu a disciplíny lexikológie. – Študent získa vedomosti v teórii a praxi pri používaní lexikologických systémov a faktov. – Bude ovládať nosné údaje, pojmy, princípy, teoretické a metodologické zásady lexikológie maďarského jazyka. – Bude poznať genézu slovnnej zásoby maďarského jazyka a na jej základe si osvojí základné lexikologické postupy pri obohacovaní slovnnej zásoby.	

– Študent bude schopný oboznámiť sa s jednotlivými sémantickými skupinami lexém, slovotvornými spôsobmi a postupmi, slovotvornou motiváciou, obohacovaním lexikálnej zásoby preberaním.

Zručnosti:

– Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu lexikológie v kontexte jazykových rovín.

– Študent bude vedieť správne určiť komponenty slovotvorných konštrukcií.

– Študent bude vedieť správne použiť slovníky a lexikálne korupsy.

– Po absolvovaní štúdia bude schopný pod vedením samostatného učiteľa aplikovať osvojené poznatky z oblasti lexikológie vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.

– Bude mať osvojené základné postupy, zručnosti a stratégie k vytvoreniu úloh smerujúci na obohacovanie slovnej zásoby žiakov.

Kompetentnosti:

– Študent bude schopný aplikovať súbor nadobudnutých teoretických poznatkov z lexikológie maďarského jazyka v jazykovej praxi.

– Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti.

– Cíti zodpovednosť za efektívne rozvíjanie slovnej zásoby materinského jazyka.

– Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti lexikológie, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

– Po absolvovaní štúdia dokáže pod vedením samostatného učiteľa vysvetľovať učivo z oblasti lexikológie vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.

– Študent bude schopný realizovať didaktické aplikovanie poznatkov z lexikológie v každodennej školskej praxi.

– Bude disponovať základnými poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu tak, aby dokázal pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi.

– Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom lexikológie a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

Všeobecná charakteristika lexikológie a jej oblastí. Lexikológia a ostatné roviny jazyka.

2. Slovo a lexéma. Členenie a charakteristika lexikálnej zásoby maďarského jazyka.

3. Chronologické vrstvy v slovnej zásobe maďarského jazyka.

4. Diachronické zmeny v slovnej zásobe maďarského jazyka.

5. Lexika a čas: archaizmy, neologizmy.

6. Pohyb a rozširovanie slovnej zásoby – Dynamika slovnej zásoby. Tvorenie slov.

7. Preberanie z cudzích jazykov. Maďarčina v kontakte s inými jazykmi. Príčiny preberania lexém. Adaptácia prevzatých slov.

8. Frazeológia. Zásady a úlohy frazeológie maďarského jazyka.

9. Vlastnosti, vznik a delenie frazém. Význam, forma, pôvod a variantnosť frazém.

10. Onomastika. Typy vlastných mien a ich všeobecná charakteristika.

11. Osobné mená a zemepisné názvy – podrobnejšia charakteristika.

12. Metódy vo vyučovaní lexikológie

Odporúčaná literatúra:

A. JÁSZÓ, A. 2004. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor. ISBN 963 908 897 2

– BÁRCZI, G. 2013. A magyar szókincs eredete. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978 963 86090 5 2.

- BÁRDOSI, V. 2015. Szólások, közmondások eredete. Frazeológiai etimológiai szótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978 963 409 008 3.
- FORGÁCS, T. 2012. Bevezetés a frazeológiába. A szólás- és közmondáskutatás alapjai. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978 963 7094 69 9.
- GECSŐ, T. 1999. Lexikális jelentés, aktuális jelentés. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 963 860 901 x
- GECSŐ, T. 1999. Poliszémia, homonímia. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 963 860 131 0
- KESZLER, B. 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 195 880 9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 72

A	B	C	D	E	FX
12.5	29.17	33.33	11.11	8.33	5.56

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/MJD/25	Názov predmetu: Moderné jazykovedné disciplíny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Metódy hodnotenia študijných výsledkov (priebežné hodnotenie): Študent počas semestra prezentuje krátky ústny referát na danú tému z oblasti kognitívnej lingvistiky, psycholingvistiky alebo jazykovej krajiny (10 bodov). Koncom semestra napíše test, ktorý obsahuje úlohy/otázky teoretického a praktického charakteru v rozsahu obsahovej osnovy predmetu (20 bodov). Celková záťaž študenta: 1 kredit = cca. 30 hodín (26 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 4 hodiny za krátky ústny referát). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude poznať vetvy, dejiny, príbuzné vedy moderných jazykovedných disciplín a ich miesto v jazykovede. – Bude poznať interdisciplinárny charakter kognitívnych vied a kognitívny prístup k jazyku. – Bude vedieť definovať základné pojmy moderných jazykovedných disciplín (kategorizácia, teória prototypu, šematizácia, mentálny lexikon, mentálna reprezentácia jazyka atď). – Bude vedieť charakterizovať produkciu a porozumenie reči z aspektu psycholingvistiky. – Bude vedieť charakterizovať rôzne aspekty a dimenzie jazykovej krajiny. – Bude poznať metódy vyučovania moderných jazykovedných disciplín. – Získané vedomosti mu umožňujú prehĺbiť všeobecný náhľad k štúdiu ďalších jazykovedných disciplín. Zručnosti: – Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu moderných jazykovedných disciplín v kontexte jazykových rovín. – Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti kognitívnej lingvistiky, psycholingvistiky a jazykovej krajiny vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra. – Bude mať osvojené postupy, zručnosti a stratégie k identifikácii moderných jazykovedných disciplín a ich jazykovým prístupom. Kompetentnosti:	

- Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti moderných jazykovedných disciplín, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu kognitívnej lingvistiky, psycholingvistiky alebo jazykovej krajiny.
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom moderných jazykovedných disciplín a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

Kognitívne vedy a ich interdisciplinárny charakter. Kognitívny prístup k jazyku: paradigmy, ciele, idey a metódy

2. Nervový systém a jazyk, znalosti a pamäť. Jazyk a myslenie: lingvistický relativizmus a univerzalizmus

3. Významy z aspektu kognitívnej sémantiky: denotatívny význam, metafora, štrukturálna metafora, metonímia

4. Kategorizácia, teória prototypu, odlišnosti jazykovej a pojmovej kategorizácie. Gramatická kategorizácia, vzťahy vo vete

5. Produkcia a porozumenie reči (slová a vety).

6. Psycholingvistika morfológie: rôzne modely spracovania prípon. Porozumenie a mentálny lexikón.

7. Porozumenie jednoduchej vety a súvetia. Šematizácia a porozumenie textov.

8. Osvojovanie reči, učenie sa cudzích jazykov. Mentálna reprezentácia jazyka a dvojjazyčnosť.

9. Výskum jazykovej krajiny – synchrónia a diachrónia

10. Výskum jazykovej krajiny – dvojjazyčnosť a jazykové práva

11. Výskum jazykovej krajiny – vzťah textu a obrazu

12. Metódy vo vyučovaní moderných jazykovedných disciplín

Odporúčaná literatúra:

– ISTÓK, V. – LŐRINCZ, G. – TÓTH, S. J. 2022. Jazyková krajina miest Komárno a Komárom. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-432-4

– ISTÓK, B. – LŐRINCZ, G. – TÖRÖK, T. 2024. Módszertani megfontolások az iskolai és óvodai nyelvi tájkép kutatásához. In: POLGÁR, A. – KESERŰ, J. – LŐRINCZ, G. – NAGY, P. (eds.): *Didicisse fideliter artes*. Köszöntő kötet Szabó András tiszteletére. Komárom: Selye János Egyetem. 235–262. ISBN 978-80-8122-498-0

– LŐRINCZ, G. – ISTÓK, B. 2023. Magyar nyelv-tankönyvek az újabb nyelvészeti irányzatok tükrében. Komárom: Selye János Egyetem. ISBN 978-80-8122-479-9

- GÓSY, M. 2005. *Pszicholingvisztika*. Budapest: Osiris Kiadó, ISBN 978-963-3897-73-7

– KIEFER, F. 2003. *A magyar nyelv kézikönyve*. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 7985

– KIEFER, F. 2011. *Magyar nyelv*. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 978-963-0583-24-4

– KÖVECSESE, Z. 2005. *A metafora: gyakorlati bevezetés a kognitív metaforaelméletbe*. Budapest: Typotex. ISBN 963-9548-55-3

– LŐRINCZ, G. 2018. Szemantikaoktatás a mentális lexikon működésének tükrében. In: *A magyar mint anyanyelv, kisebbségi és idegen nyelv oktatási kérdései és oktatási segédletei: A Variológiai Kutatócsoport 8. nemzetközi tankönyvkutató szimpóziumának tanulmányai: A Variológiai Kutatócsoport 8. nemzetközi tankönyvkutató szimpóziumának tanulmányai*. Lőrincz Gábor, Lőrincz Julianna, Simon Szabolcs. Komárno: Univerzita J. Selyeho, P. 199-220. ISBN 978-80-8122-278-8.

– LŐRINCZ G. 2019. Identitásjelölő elemek egy délnyugat-szlovákiai kisváros nyelvi tájképében. In: *Acta Universitatis de Carolo Eszterházy Nominatae = Az Eszterházy Károly Egyetem tudományos közleményei: Tanulmányok a magyar nyelvtudomány köréből: Sectio*

Linguistica Hungarica: Sectio Linguistica Hungarica. Domonkosi Ágnes. = Az Eszterházy Károly Egyetem tudományos közleményei: Tanulmányok a magyar nyelvtudomány köréből
Eger: Líceum Kiadó, P. 39-52. ISSN 2631-0198

– PLÉH, Cs. – LUKÁCS, Á. 2014. Pszicholingvisztika I-II. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2014.
ISBN 978-963-0594-99-8.

– TOLCSVAI NAGY, G. 2013. Bevezetés a kognitív nyelvészetbe. 1. vyd. - Budapest: Osiris
Kiadó. 392 s. - ISBN 978 963 276 239 5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	B	C	D	E	FX
20.0	60.0	20.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Gábor Lőrincz, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/MOR/25	Názov predmetu: Morfológia maďarského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Metódy hodnotenia študijných výsledkov (priebežné hodnotenie): Študent počas semestra napíše dva priebežné testy (po 25 bodoch) (prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia) za max. počet bodov 50. Oba testy obsahujú úlohy/otázky teoretického a praktického charakteru v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a doplnujúcej literatúry. Celková záťaž študenta: 4 kredity = cca. 100 hodín (39 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 36 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 25 hodín za pravidelné čítanie doplnujúcich odborných článkov a/alebo pozeranie odborných videí spojených s prácou zameranou na špecifické problémy danej tematiky). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude poznať základné pojmy, súvislosti, vetvy, príbuzné vedy a stručné dejiny morfológie a jej miesto v jazykovede. – Bude poznať klasifikáciu slovných druhov a problematiku ich členenia v maďarskom jazyku. – Bude vedieť vymenovať a charakterizovať jednotlivé slovné druhy. – Bude vedieť vymenovať a charakterizovať druhy a varianty koreňových morfém a prípon. – Bude poznať rôzne formy slovotvorby. – Bude poznať metódy vyučovania morfológie. – Získané vedomosti mu umožňujú prehĺbiť všeobecný náhľad k štúdiu ďalších jazykovedných disciplín. Zručnosti: – Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu morfológie v kontexte jazykových rovín. – Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti morfológie vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra. – Bude mať osvojené postupy, zručnosti a stratégie ku klasifikácii slovných druhov a morfém a k identifikácii ich charakteristických znakov. Kompetentnosti:	

- Študent bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti morfológie, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu morfológie.
- Bude ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie (napr. nárečia, jazyková diskriminácia).
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom morfológie a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Základná charakteristika, pojmy, vetvy, dejiny, príbuzné vedy morfológie a jej miesto v jazykovede
2. Všeobecné otázky slovných druhov a ich systém v maďarskom jazyku (klasifikácia a charakteristika). Slovné druhy a problematika ich členenia.
3. Slovesá (charakteristika, význam, funkcia vo vete, gramatické kategórie, členenie)
4. Podstatné mená (charakteristika, význam, funkcia vo vete, gramatické kategórie, členenie)
5. Prídavné mená a číslovky (charakteristika, význam, funkcia vo vete, gramatické kategórie, členenie)
6. Zámená (charakteristika, význam, funkcia vo vete, gramatické kategórie, členenie)
7. Príslovky a verboidy – neurčitok, prídavné, prechodník (charakteristika, význam, funkcia vo vete, gramatické kategórie, členenie)
8. Formálne slová a slová vo vetnej funkcii (charakteristika, význam, funkcia vo vete, gramatické kategórie, členenie)
9. Morfológická typológia (formálne a sémantické kritériá). Gramatický tvar, gramatický význam, morféma
10. Členenie morfém (druhy a varianty koreňových morfém a prípon, analitické a syntetické slovné tvary)
11. Tvorenie slov (odvodzovanie, skrátenie, rozštiepenie tvarov a významov, zložené slová podrad'ovacieho a prirad'ovacieho charakteru atď.)
12. Metódy vo vyučovaní morfológie

Odporúčaná literatúra:

- A. JÁSZÓ, A. 1994. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 963 9088 92 7
- KESZLER, B. 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 9631958809
- KIEFER F., É. KISS K., SIPTÁR P. 1998. Új magyar nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 379 327 0
- KIEFER, F. 2003. A magyar nyelv kézikönyve. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 7985
- LÓRINCZ, G. 2013. Néhány főnévi szóalakvariáns-pár jelentéstan szemponjú vizsgálata. In: Zborník medzinárodnej vedeckej konferencie UJS - 2013: "Nové výzvy vo vede a vo vzdelávaní" Sekcie pedagogických a humanitných vied. Komárno: Univerzita J. Selyeho, s. 349-363. ISBN 978-80-8122-073-9.
- LÓRINCZ, G. 2016. Nyelvi variativitás a szlovákiai magyar nyelváltozatokban. 1. vyd. Eger: Líceum, 246 s. ISBN 978-615-5621-27-7. ISSN 1787-9671.
- LÓRINCZ, J. 2015. Morfológia. Szófajteni és alaktani alapismeretek. Komárom: Selye János Egyetem Tanárképző Kar. ISBN 978-80-8122-131-6
- TOLCSVAI NAGY, G. 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 978-963-276-291-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 139					
A	B	C	D	E	FX
5.76	3.6	15.83	28.06	39.57	7.19
Vyučujúci: Mgr. Gábor Lőrincz, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ MSL1/25	Názov predmetu: Dejiny maďarskej a svetovej literatúry 1.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra napíše dva priebežné testy (po 15 bodoch): prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia (spolu 30 bodov). Počas semestra prezentuje interaktívny ústny referát na danú tému z oblasti dejín staršej maďarskej a svetovej literatúry (20 bodov). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť interaktívny ústny referát seminárnou prácou na ľubovoľnú tému z oblasti dejín staršej maďarskej a svetovej literatúry, ktorú však má odovzdať najneskôr do konca 10. týždňa semestra. Za seminárnu prácu študent môže získať najviac 20 bodov. Teoretické poznatky študenta sú hodnotené formou ústnej skúšky. Aby mohol študent pristúpiť k ústnej skúške, má získať z testov a interaktívneho referátu (alebo sem. práce) dokopy min. 50% z maximálneho počtu priebežne získateľných bodov (t. j. min. 25 bodov z 50 bodov). Na ústnej skúške študent môže získať ďalších 50 bodov (t. j. 50% z celkového hodnotenia). Maximálny počet bodov bude 100 (2 x 15 bodov za testy, 20 bodov za interaktívny referát, 50 bodov za ústnu skúšku). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť ústnu skúšku písomnou skúškou. Za písomnú skúšku môže získať najviac 50 bodov. Hodnotiace kritériá priebežných testov: hodnotí sa ovládanie jednotlivých tematických celkov na základe pravidelnej prípravy, založenej na obsahu jednotlivých seminárov a odbornej literatúry. Hodnotiace kritériá referátu: 1. obsah referátu: výber témy, práca s odbornou literatúrou atď. (5 body) 2. verbálny a nonverbálny prejav: logický a systematický výklad, zrozumiteľnosť výkladu, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (5 body) 3. využitie vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (5 body) 4. dodržanie časového limitu: cca. 20-25 minút (5 body) Hodnotiace kritériá seminárnej práce: 1. formálna stránka seminárnej práce: štruktúra, jazyk, pravopis atď. (10 bodov) 2. obsahová stránka seminárnej práce: výber témy, práca s odbornou literatúrou, citácie atď. (10 bodov)	

Hodnotiace kritériá ústnej/písomnej skúšky: hodnotí sa obsahová stránka, ovládanie teoretických poznatkov.

Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125 hodín (rozsah kontaktnej výučby: 39 hodín, preštudovanie odbornej literatúry: 31 hodín, príprava na priebežné testy: 25 hodín, príprava na ústny referát: 10 hodín, príprava ústnu skúšku: 20 hodín).

Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Študent bude disponovať vedomosťami o vývoji staršej maďarskej literatúry od začiatkov až po 18. storočie, o najdôležitejších literárnych žánroch (napr. legendy, kroniky, žánre náboženskej poézie a prózy atď.), o sociokultúrnych aspektoch doby, o základných filologických postupov k prameňom.
- Bude ovládať pojmy dejín literatúry, dokáže rozoznať umelecké tendencie, štýly a smery (napr.: humanizmus, renesancia, manierizmus, barok atď.).
- Bude poznať dejiny staršej maďarskej a svetovej literatúry, prvé jazykové a literárne pramene a pamiatky maďarskej literatúry.

Zručnosti:

- Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu dejín staršej maďarskej literatúry v kontexte svetovej literatúry.
- Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti dejín staršej maďarskej a svetovej literatúry vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.
- Bude mať osvojené postupy, zručnosti a stratégie v analýze literárnych diel ranej maďarskej literatúry a v komparácii diel maďarskej a svetovej literatúry.

Kompetentnosti:

- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu staršej maďarskej literatúry.
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom dejín staršej maďarskej a svetovej literatúry a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do dejín staršej maď. literatúry. Stredoveká literatúra: kroniky a gesty.
2. Latinská a maďarská sakrálna literatúra. Stredoveké žánre: legendy, kázne, prvé preklady Biblie, sakrálna poézia. Prvé pamiatky maďarskej literatúry.
3. Začiatky maďarskej poézie a umeleckej prózy (Ómagyar Mária-siralom, ľúbostná poézia, príležitostná literatúra atď.)
4. Humanizmus a renesancia. Poézia Jana Pannonia v európskom kontexte. Žánre neolatinkej poézie v Uhorsku, prozaická tvorba a historiografia (Galeotto Marzio, Antonio Bonfini, István Brodarics, Miklós Oláh, Ferenc Forgách atď.).
5. Literatúra reformácie. Veršované kroniky, tzv. biblická história, veršované poviedky.
6. Renesancia. Tvorba B. Balassiho. Manierizmus a tvorba J. Rimayho. Preklady žalmov (M. A. Szenci).
7. Baroková literatúra: základné pojmy literatúry (conchetto, meraviglia, propagandistický barok atď.). Sakrálny register barokovej literatúry. Barokové emblémy, alegórie v barokovej literatúre, kontaminácia žánrov.
8. Heroický register barokovej literatúry: tvorba M. Zrínyiho. Epos a teória eposu. Eschatologické, intertextuálne, interdisciplinárne stránky eposu M. Zrínyiho.
9. Dvorský a galantný register barokovej literatúry. Tvorba Istvána Gyöngyösiho.

10. Sakrálna a svetská próza. Autobiografie, dejepisectvo, poviedky, konverzie, listy.
 11. Baroková dráma: sakrálna dráma, satirické drámy, komédie, mytologické travestie, školská dráma.
 12. Rokoková literatúra. Základné pojmy, artikulácie, žánre. Poézia a próza. Začiatky románovej tvorby.

Odporúčaná literatúra:

- MADAS, E. 2009. „Látjátok feleim..“ A kezdetektől a 16. század elejéig: Magyar nyelvemlékek. Budapest: OSzK. ISBN 978-963-200-571-3
 – KOVÁCS, S. I. 2003. Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból I. Késő-renaisszánsz, manierizmus és kora-barokk. Budapest: Osiris. ISBN 9633894301
 – KOVÁCS, S. I. 2003. Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból II. Barokk és késő-barokk rokokó. Budapest: Osiris. ISBN 963 379 639 3
 – SZEGEDY-MASZÁK, M. – JANKOVITS, L. – ORLOVSZKY, G. 2008. A magyar irodalom története I. A kezdetektől 1800-ig. Budapest: Gondolat. ISBN 978 963 693 007 3
 – PÁL, J. 2012. Világirodalom. Budapest: Akadémiai. ISBN 976 963 05 8596 5
 – CSEHY, Z. 2019. Bevezetés a régi magyar irodalom tanulmányozásába I. A középkortól a manierizmusig. Úvod do štúdia staršej maďarskej literatúry I. Od stredoveku k manierizmu. Bratislava: Združenie Alberta Szenci Molnára, Szenci Molnár Albert Egyesület, ISBN 978-80-971983-747. Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kmjl/Csehy_online_tankonyv1.pdf
 – SZABÓ, A. 2005. Mezőváros, reformáció és irodalom (16-18. század). Budapest Universitas Kiadó. ISBN 963 9104 93 0
 – SZABÓ, A. 2011. „Bizontalan helyeken búdosunk”: Szenci Molnár Albert a magyar és az európai szellemi életben. Dunaszerdahely – Komárom: Lilium Aurum – Selye János Egyetem Tanárképző Kar. ISBN 978-80-8062-433-0
 – SZABÓ, A. 2012. A rejtőzködő bibliafordító: Károlyi Gáspár (Nagykároly, 1535 körül–Gönc, 1591. december vége). Budapest: Kálvin, 2012. ISBN 978 963 558 205 1
 – PETRŐCZI, É. – SZABÓ, A. 2011. A zsoldár a régi magyar irodalomban: A Csurgón 2007. május 24-27-én tartott konferencia előadásai. Budapest: Károlyi Gáspár Református Egyetem - L' Harmattan. ISBN 978-963-236-483-4
 – SZABÓ, A. 2004. A késő humanizmus irodalma Sárospatakon 1558-1598. Debrecen: Hernád. ISBN 9632145925
 – POLGÁR, A. 2010. Ovidius redivivus: Kapitoly z dejín maďarského umeleckého prekladu. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-8101-380-5
 – POLGÁR, A. 2011. Ráfogások Ovidiusra: Fejezetek az antik költészet magyar fordítás- és hatástörténetéből. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-8101-491-8
 – POLGÁR, A. 2020. Poszeidón gyöngyszakálla: Görög-latin intertextusok nyomában, Janus Pannoniustól Weöres Sándorig. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-8101-992-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 102

A	B	C	D	E	FX
17.65	17.65	18.63	25.49	13.73	6.86

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ MSL2/25	Názov predmetu: Dejiny maďarskej a svetovej literatúry 2.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra napíše dva priebežné testy (po 15 bodoch): prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia (spolu 30 bodov). Počas semestra prezentuje interaktívny ústny referát na danú tému z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a obdobia romantiky (20 bodov). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť interaktívny referát seminárnou prácou na ľubovoľnú tému z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a romantiky, ktorú však má odovzdať najneskôr do konca 10. týždňa semestra. Za seminárnu prácu študent môže získať najviac 20 bodov. Teoretické poznatky študenta sú hodnotené formou ústnej skúšky. Aby mohol študent pristúpiť k ústnej skúške, má získať z testov a interaktívneho referátu (alebo sem. práce) dokopy min. 50% z maximálneho počtu priebežne získateľných bodov (t. j. min. 25 bodov z 50 bodov). Na ústnej skúške študent môže získať ďalších 50 bodov (t. j. 50% z celkového hodnotenia). Maximálny počet bodov bude 100 (2 x 15 bodov za testy, 20 bodov za interaktívny referát, 50 bodov za ústnu skúšku). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť ústnu skúšku písomnou skúškou. Za písomnú skúšku môže získať najviac 50 bodov. Hodnotiace kritériá priebežných testov: ovládanie jednotlivých tematických celkov na základe pravidelnej prípravy, založenej na obsahu jednotlivých seminárov a odbornej literatúry. Hodnotiace kritériá referátu: 1. obsah referátu: výber témy, práca s odbornou literatúrou atď. (5 body) 2. verbálny a nonverbálny prejav: logický a systematický výklad, zrozumiteľnosť výkladu, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (5 body) 3. využitie vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (5 body) 4. dodržanie časového limitu: cca. 20-25 minút (5 body) Hodnotiace kritériá seminárnej práce: 1. formálna stránka seminárnej práce: štruktúra, jazyk, pravopis atď. (10 bodov) 2. obsahová stránka seminárnej práce: výber témy, práca s odbornou literatúrou, citácie atď. (10 bodov)	

Hodnotiace kritériá ústnej/písomnej skúšky: hodnotí sa obsahová stránka, ovládanie teoretických poznatkov.

Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125 hodín (rozsah kontaktnej výučby: 39 hodín, preštudovanie odbornej literatúry: 31 hodín, príprava na priebežné testy: 25 hodín, príprava na ústny referát: 10 hodín, príprava ústnu skúšku: 20 hodín).

Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Študent bude disponovať vedomosťami o vývoji dejín maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a romantiky, o najdôležitejších literárnych žánroch, o sociokultúrnych aspektoch doby, o základných filologických postupov k prameňom.
- Študent dokáže rozoznať umelecké tendencie, štýly a smery spojené k danému obdobiu, napr.: klasicizmus, sentimentalizmus, romantika.
- Bude poznať dejiny maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a romantiky, vzťahy medzi maďarskou a svetovou literatúrou.

Zručnosti:

- Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu dejín maďarskej literatúry osvietenstva a romantiky v kontexte svetovej literatúry.
- Bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a romantiky vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.
- Bude mať osvojené zručnosti v analýze literárnych diel klasickej maďarskej literatúry a v komparácii diel maďarskej a svetovej literatúry.

Kompetentnosti:

- Študent bude mať vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a romantiky, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Študent dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu dejín maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a romantiky.
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom dejín maďarskej a svetovej literatúry osvietenstva a romantiky a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Literatúra osvietenstva. Vplyv európskeho osvietenstva na maďarskú literatúru. Francúzske osvietenstvo (Voltaire, Diderot, Rousseau). Osvietenstvo v maďarskej literatúre. Tvorba Györgya Bessenyeiho a Jánoša Batsányiho.
2. Charakteristické znaky klasicizmu. Nemecká klasicistická literatúra (Goethe, Schiller). Klasicizmus v maďarskej literatúre. Tvorba F. Kazinczyho a D. Berzsényiho.
3. Sentimentalizmus v európskej literatúre (Rousseau, Gessner). Sentimentalizmus v maďarskej literatúre (Gábor Dayka, Pál Ányos, József Kármán, Ferenc Kazinczy).
4. Poézia Mihálya Vitéza Csokonaiho.
5. Maďarská dráma v 18-19. storočí. Tvorba Józsefa Katonu.
6. Romantika v európskej literatúre. Najvýznamnejší predstavitelia nemeckej romantiky (Heine, Hoffmann, Novalis, Hölderlin, Kleist), anglickej romantiky (Coleridge, Byron, Shelley, Keats). Francúzska a ruská romantika (V. Hugo, Puskin).
7. Charakteristické znaky maďarského romantizmu. Životné dielo a literárny prínos Károlya Kisfaludyho.
8. Esejistické diela, denníky a cestopisy Istvána Széchenyiho.
9. Poézia, próza a preklady Ferenc Kőlcseyho.

10. Lyrická, epická a dramatická tvorba tvorba Mihálya Vörösmartyho.
 11. Lyrická a epická poézia Sándora Petőfiho. Prozaické, dramatické diela a preklady Sándora Petőfiho.
 12. Prozaická tvorba v prvej polovici 19. storočia (romány Andrása Fáyho, Miklósa Jósiku a Józsefa Eötvösa).

Odporúčaná literatúra:

- PÁL, J. 2012. Világirodalom. Budapest: Akadémiai. ISBN 976 963 05 8596 5
 – SZEGEDY-MASZÁK, M. – VERES, A. 2007. A magyar irodalom története II.: 1800-tól 1919-ig. Budapest: Gondolat. ISBN 978 963 693 008 0
 – MORTIER, R. 1983. Az európai felvilágosodás fényei és árnyai. Budapest: Gondolat. - 407 s. - ISBN 963 281 232 8
 – PINTÉR, M. Zs. 2014. Édes érzékenység. Tanulmányok Ányos Pálról. Budapest: Gondolat. ISBN 978-963-693-386-9.
 – EGYED, E. 2014. Irodalomértelmezések a felvilágosodástól napjainkig. Kolozsvár: Egyetemi Műhely Kiadó. ISBN 978-606-8145-57-0
 – HORVÁTH, K. 1997. A romantika értékrendszere. Budapest: Balassi, 1997. - 312 s. - ISBN 9635061528
 – CZIFRA, M. – SZILÁGYI, M. 2014. Textológia - filológia - értelmezés: Klasszikus magyar irodalom. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN 978 963 318 468 4
 – MARGÓCSY, I. 2011. Petőfi-kísérletek: Tanulmányok Petőfi Sándor életművéről. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-8101-481-9
 – KULIN, F. – SZILÁGYI, M. 2011. Magyar költők - 19. század, I-II. Budapest: Kortárs Könyvkiadó. ISBN 978 963 9985 22 3
 – SZILÁGYI, M. 2014. Ki vagyok én? Nem mondom meg...: Tanulmányok Petőfiről. Budapest: Petőfi Irodalmi Múzeum. ISBN 978-963-9401-97-6
 – BALOGH, P. – LENGYEL, R. 2017. Római költők a 18-19. századi magyarországi irodalomban: Vergilius, Horatius, Ovidius. Budapest: MTA BTK ITIy. ISBN 978-615-5478-40-6
 – POLGÁR, A. 2011. Ráfogások Ovidiusra: Fejezetek az antik költészet magyar fordítás- és hatástörténetéből. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-8101-491-8
 – POLGÁR, A. 2020. Poszeidón gyöngyszakála: Görög-latin intertextusok nyomában, Janus Pannoniustól Weöres Sándorig. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-8101-992-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 95

A	B	C	D	E	FX
34.74	18.95	9.47	16.84	11.58	8.42

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., doc. Péter Nagy, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ MSL3/25	Názov predmetu: Dejiny maďarskej a svetovej literatúry 3.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta (100 bodov / %) sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra. Študenti spolu s učiteľom na začiatku semestra vytvoria rámcový systém absolvovania predmetu. Potenciálne moduly absolvovania predmetu: – Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku z vybranej témy. Hodnotiace kritériá: - odbornosť, - interaktivita, - skupinová interakcia, - požiadavky na formu. – Študent do konca 13. týždňa semestra odovzdá písomnú prácu, ktorá spracúva slobodne vybranú tému z oblasti modernej literatúry. Hodnotiace kritériá: - odbornosť, - práca s odbornou literatúrou, - požiadavky na relevantnosť jazyka, pravopis a formu práce. – V skúšobnom období sa študent zúčastní na ústnej alebo písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti, postoje, autonómiu i zodpovednosť týkajúce sa predmetu. Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125 hodín (rozsah kontaktnej výučby: 39 hodín, preštudovanie odbornej literatúry: 31 hodín, príprava na ústny referát: 20 hodín, príprava na skúšku: 35 hodín). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude do hĺbky poznať smery a hlavné vývinové tendencie maďarskej a svetovej literatúry na konci 19. a na začiatku 20. storočia. –Študent bude dôkladne poznať životné diela najznámejších autorov doby. –Študent si osvojí poznatky o pedagogických aspektoch vyučovania maďarskej a svetovej literatúry druhej polovice 19. a prvej polovice 20. storočia. Zručnosti:	

- Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu dejín maďarskej literatúry 19. a 20. storočia v kontexte svetovej literatúry.
- Po absolvovaní štúdia bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.
- Bude mať osvojené postupy, zručnosti a stratégie v analýze literárnych diel ranej maďarskej literatúry a v komparácii diel maďarskej a svetovej literatúry.

Kompetentnosti:

- Študent vytvorí pozitívne postoje k problematike maďarskej a svetovej literatúry na hranici 19. a 20. storočia, a snaží sa ich čím náročnejšie porozumieť.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Študent bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom maďarskej literatúry a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Najvýznamnejší predstavitelia európskeho realizmu: Flaubert, Dostojevskij, Lev Tolstoj a ďalší
2. Prozaické dielo Móra Jókaiho a Kálmána Mikszátha
3. Imre Madách: Az ember tragédiája (Tragédia človeka)
4. Moderná poézia: Baudelaire, Whitman, Rilke a ďalší
5. Životné dielo Jánoša Aranya a premeny maďarskej lyriky na konci 19. storočia
6. Moderný román: Proust, Woolf, Thomas Mann, Joyce, Kafka
7. Poézia Endre Adyho
8. Význam periodika Nyugat
9. Maďarská poézia na začiatku 20. storočia (Mihály Babits, Dezső Kosztolányi, Milán Füst a ďalší)
10. Maďarská próza na začiatku 20. storočia (Zsigmond Móricz, Dezső Kosztolányi, Gyula Krúdy, Frigyes Karinthy, Antal Szerb a ďalší)
11. Avantgarda vo svetovej literatúre
12. Začiatky avantgardy v maďarskej literatúre (Lajos Kassák)

Odporúčaná literatúra:

- H. NAGY, P. 2003. Ady-kollázs. Bratislava: Kalligram. ISBN 80-7149-536-0
- L. ERDÉLYI, M. – KESERŰ, J. – H. NAGY, P. 2008. Lírai versek a magyar irodalomból II. Szöveggyűjtemény. Komárno: SJE. ISBN 9788089234400
- KESERŰ, J. 2014. Teatralitás Krúdy Gyula Napraforgó c. regényében. In: Születésnap kalandok: A Krúdy Gyula születésének 135. évfordulója alkalmából rendezett konferencia szerkesztett előadásai. - Budapest: Magyar Irodalomtörténeti Társaság, 2014. ISBN 978-963-89580-2-0, P. 167-174
- KESERŰ J. 2024. The Uniqueness and Teachability of Gyula Krúdy's Prose. In: Ezhegodnik Finno-Ugorskikh Issledovanií : Yearbook of Finno-Ugric Studies". Ishevsk: Udmurt State University. ISSN 2224-9443. – ISSN (online) 2311-0333. Roč. 18, č. 1 (2024), s. 115-120.
- H. NAGY, P. 2015. Öt modern költő. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2015. ISBN 978-80-8122-135-4
- SZABOLCSI, M. 1966. A magyar irodalom története. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 0000467
- VARGA, J. 1970. Adytól máig. Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó.
- PÁL, J. 2008. Világirodalom. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 976 963 05 8596
- SZERDAHELYI, I. 1992. Világirodalmi lexikon. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 9630564165
- SZERB, A. 1980. A világirodalom története. Budapest: Magvető Kiadó. ISBN 963 14 1568 6

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: maďarský

Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 68					
A	B	C	D	E	FX
42.65	33.82	14.71	2.94	2.94	2.94
Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., doc. Péter Nagy, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ MSL4/25	Názov predmetu: Dejiny maďarskej a svetovej literatúry 4.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: - Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma. Hodnotiace kritériá: - obsah referátu: správne a aktuálne spracovanie vybranej témy, , práca s odbornou literatúrou atď. - verbálny a nonverbálny prejav: vecná a terminologická správnosť a odbornosť spracovania problematiky, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. - využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia(štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. - interaktivita a vedenie skupinovej práce V skúšobnom období sa študent zúčastní na ústnej alebo písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti, postoje, autonómiu i zodpovednosť týkajúce sa predmetu. Celková záťaž študenta: – pravidelná účasť na hodinách – 39 hodín – pravidelná príprava založená na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní, preštudovanie odbornej literatúry a čítanie literárnych diel – 16 hodín -príprava na skúšku – 20 hodín Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude do hĺbky poznať smery a hlavné vývinové tendencie maďarskej a svetovej literatúry 20. storočia. –Študent bude dôkladne poznať životné diela najznámejších autorov doby. –Študent si osvojí poznatky o pedagogických aspektoch vyučovania maďarskej a svetovej literatúry 20. storočia. Zručnosti: – Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu dejín maďarskej literatúry 20. storočia v kontexte svetovej literatúry.	

– Po absolvovaní štúdia bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti dejín maďarskej a svetovej literatúry vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.

Kompetentnosti:

– Študent vytvorí pozitívne postoje k problematike maďarskej a svetovej literatúry 20. storočia, a snaží sa ich čím náročnejšie porozumieť.

– Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu maďarskej a svetovej literatúry 20. storočia.

–Študent bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom maďarskej literatúry a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Druhá vlna modernizmu v maďarskej literatúre (Attila József, Lőrinc Szabó).

2. Predchodcovia postmodernizmu vo svetovej literatúre (J. L. Borges, J. Cortázar, S. Beckett, I. Calvino, K. Vonnegut. V. Nabokov)

3. Žánre a smery v maďarskej literatúre v období od 1945 do 1948

4. Hlavné lyrické smery po roku 1945:

A, Konfesia a „kolektívna” osobnosť (Gyula Illyés, László Nagy, Ferenc Juhász)

B, Objektivita a hermetizmus (János Pilinszky, Ágnes Nemes Nagy, Sándor Weöres)

5. Hlavné vývinové tendencie epiky po roku 1945 (László Németh, Tibor Déry, Géza Ottlik)

6. Nové tendencie v maďarskej lyrike po roku 1968 (Dezső Tandori, Imre Oravecz, György Petri)

7. Smery v epike po 1960/70 (Miklós Mészöly, Imre Kertész, Péter Nádas, Péter Esterházy)

8. Magický realizmus vo svetovej literatúre (G. Garcíia Márquez, S. Rushdie, A. Carter)

9. Predstavitelia lyriky vo svetovej literatúre 20. storočia

10. Predstavitelia epiky vo svetovej literatúre 20. storočia

11. Populárna literatúra v 20. storočí

12. Postmodernizmus a minimalizmus (Milorad Pavic, Thomas Pynchon, Umberto Eco, John Barth)

Odporúčaná literatúra:

– PÁL, J. 2012. Világirodalom. Budapest: Akadémiai. ISBN 976 963 05 8596 5

–MOLNÁR, G. T. 2005. Világirodalom a modernség után. Budapest. Hatágú Síp Alapítvány, ISBN 963 7615 43 1

–SZERB, A. 1980. A világirodalom története. Budapest: Magvető Kiadó. ISBN 963 14 1568 6

–KRISTÓ NAGY, A. 1993. A világirodalom története II.. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 9637685294

–KULCSÁR SZABÓ, E. 2010. Megkülönböztetések: Médium és jelentés az irodalmi modernségben. Budapest: Akadémiai. ISBN 978 963 05 8789 1

–KESERŰ, J. 2009. Mindez így: Tanulmányok, kritikák 1999–2009. Dunaszerdahely: NAP Kiadó. ISBN 978-80-8104-018-4

–KESERŰ, J. 2011. Az össze nem függő parkok. Dunaszerdahely: NAP Kiadó. ISBN 978 80 8104 038 2

–H. NAGY, P. Költészet és szövegköziség: Verstechnológiai paradigmaváltás a 20. század végi magyar lírában. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-386-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 65

A	B	C	D	E	FX
16.92	10.77	36.92	16.92	16.92	1.54

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., doc. Péter Nagy, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/OB/25	Názov predmetu: Bakalárska práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 8	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KMJ/MJdb/BS/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Pri vypracovaní záverečnej práce sa študent riadi pokynmi svojho školiteľa a Smernicou rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho. Odporúčaný rozsah bakalárskej práce je 30 až 40 strán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier). Termín odovzdania záverečnej práce je stanovený v harmonograme príslušného akademického roka. V centrálnom registri záverečných prác sa posudzuje originalita práce. O výsledku kontroly originality sa vyhotovuje protokol o originalite záverečnej práce. Kontrola originality je nevyhnutnou podmienkou obhajoby. Súčasťou odovzdania práce je uzatvorenie licenčnej zmluvy o použití digitálnej rozmnoženiny práce medzi autorom a Slovenskou republikou v zastúpení univerzity. Záverečnú prácu posudzuje vedúci práce a oponent, ktorí vypracujú posudky podľa stanovených kritérií. Vedúci práce posudzuje najmä splnenie cieľa záverečnej práce, stupeň samostatnosti a iniciatívy študenta pri spracovaní témy, spoluprácu s vedúcim práce, logickú stavbu záverečnej práce, adekvátnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, možnosť využitia výsledkov, prácu s literatúrou, relevantnosť použitých zdrojov vo vzťahu k téme a cieľu práce, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Oponent posudzuje najmä aktuálnosť a vhodnosť témy práce, stanovenie cieľa práce a jeho naplnenie, logickú stavbu záverečnej práce, nadväznosť kapitol, ich proporcionalitu, priliehavosť a vhodnosť použitých metód, metodológiu, odbornú úroveň práce, hĺbku a kvalitu spracovania témy, prínos práce, prácu s odbornou literatúrou, formálnu stránku práce, pravopis, štylistiku a originalitu. Komisia pre štátne skúšky posúdi originalitu práce, podiel práce študenta na riešení výskumného problému, samostatnosť študenta, jeho schopnosť riešenia výskumného problému – od vyhľadávania literárnych zdrojov, stanovenia cieľov, voľby výskumnej metodiky, voľbu materiálu, cez realizáciu výskumu, jeho schopnosť vyhodnocovať výsledky, diskutovať výsledky, sumarizovať výsledky, prezentovať ich význam pre edukačný proces a pod. Hodnotí sa aj schopnosť prezentovať výsledky, vrátane zodpovedania otázok súvisiacich s týmto výskumným procesom a témou záverečnej práce, dodržiavanie časových limitov, a pod. Komisia pre štátne skúšky na neverejnom zasadnutí zhodnotí priebeh obhajoby a rozhodne o udelení klasifikácie. Pri klasifikácii komplexne posudzuje kvalitu záverečnej práce a jej obhajobu, s prihliadnutím na posudky a priebeh obhajoby a obhajobu hodnotí jednou spoločnou	

známkou. Výsledné hodnotenie môže byť rovnaké ako v posudkoch, ale môže byť aj lepšie, resp. horšie, v závislosti od priebehu obhajoby.

Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Rozhodnutie o výsledku obhajoby vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom teoretickej ústnej časti štátnej skúšky.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- študent pozná štruktúru vedeckej publikácie,
- študent dokáže samostatne a tvorivo využívať odborné pramene,
- študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav riešenej problematiky vo svojom odbore,
- študent dokáže adekvátne voliť výskumné postupy a funkčne ich aplikovať.

Schopnosti:

- Bakalárskou prácou sa overuje zvládnutie teoretických a praktických základov riešeného problému.
- Študent má preukázať schopnosť pracovať s domácou aj zahraničnou odbornou literatúrou, vybrať z nej podstatné informácie pre svoju tému, uplatniť svoje schopnosti pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry,
- študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu,
- študent dokáže zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (fakty) v rámci študijného odboru a robiť informované rozhodnutia, ktoré zohľadňujú aj spoločenské, vedecké a etické aspekty,
- študent bude schopný zdôvodňovať predkladané myšlienky, ako aj kultivovane formulovať praktické závery i odporúčania,
- študent bude schopný pripraviť prezentáciu výsledkov bakalárskej práce,
- študent dokáže uplatňovať princípy vedeckej integrity a etiky.

Kompetentnosti:

- študent vie prejavovať svoju jazykovú a odbornú kultúru a vlastný postoj k odborným problémom svojho štúdia,
- študent je schopný argumentovať a metodicky uplatňovať poznatky v teoretických, alebo didaktických a metodologických súvislostiach,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent je schopný odpovedať na otázky vedúceho a oponenta a to na požadovanej úrovni tak, aby záverečnú prácu úspešne obhájil.

Stručná osnova predmetu:

Obhajoba záverečnej práce má priebeh:

1. Prezentácia záverečnej práce študentom.
2. Prednesenie hlavných bodov z písomných posudkov vedúceho práce a oponenta.
3. Odpovedanie študenta na otázky vedúceho práce a oponenta.
4. Odborná rozprava o záverečnej práci s otázkami pre študenta.

Prezentácia záverečnej práce študentom by mala obsahovať predovšetkým tieto body:

1. Stručné zdôvodnenie výberu témy, jej aktuálnosti, praktického prínosu.
2. Objasnenie cieľov a metód použitých pri spracúvaní práce.
3. Hlavné obsahové problémy práce.
4. Závery a praktické odporúčania, ku ktorým autor práce dospel.

Pri prezentácii má študent k dispozícii vlastný exemplár záverečnej práce, prípadne elektronickú prezentáciu. Prejav prednesie samostatne, v rozsahu 10 min. Môže využiť počítačovú techniku.

Záverečnú prácu má komisia pred obhajobou a počas obhajoby k dispozícii.

Odporúčaná literatúra:

KATUŠČÁK, D. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2004.
Aktuálna Smernica rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho – dostupné na https://www.ujs.sk/documents/Smernica_c.2-2021o_zaverecnych_pracach_.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	B	C	D	E	FX
61.11	5.56	11.11	22.22	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/PMJ/25	Názov predmetu: Pravopis maďarského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Metódy hodnotenia študijných výsledkov (priebežné hodnotenie): Študent počas semestra napíše dva priebežné testy po 20 bodoch (prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia) za max. počet bodov 40. Oba testy obsahujú úlohy/otázky teoretického a praktického charakteru v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a doplňujúcej literatúry. Celková záťaž študenta: 3 kredity = cca. 75 hodín (26 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 24 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 25 hodín za pravidelné čítanie doplňujúcich odborných článkov a/alebo pozeranie odborných videí spojených s prácou zameranou na špecifické problémy danej tematiky). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude poznať pravidlá aktuálneho maďarského pravopisu. – Bude poznať základné princípy maďarského pravopisu (t. j. fonematický princíp, morfematický princíp, etymologický princíp, princíp zjednodušenia). – Bude poznať stručné dejiny maďarskej ortografie. – Bude poznať metódy vyučovania pravopisu. Zručnosti: – Študent bude schopný využívať nadobudnuté teoretické poznatky z ortografie pri písaní vlastných textov. – Po absolvovaní štúdia bude schopný pod vedením samostatného učiteľa aplikovať osvojené poznatky z oblasti ortografie vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra. – Bude mať osvojené základné postupy, zručnosti a stratégie k vytvoreniu pravopisných úloh a diktátov. – Bude schopný aplikovať prostriedky IKT vo vyučovaní pravopisu maďarského jazyka. Kompetentnosti: – Študent bude cítiť zodpovednosť za efektívne rozvíjanie pisateľskej gramotnosti v materinskom jazyku.	

- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti ortografie, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia dokáže pod vedením samostatného učiteľa vysvetľovať učivo pravopisu maďarského jazyka.
- Bude ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie (napr. vplyv rodinného prostredia alebo dialektu na pravopis žiaka).
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom pravopisu maďarského jazyka a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Stručné dejiny a odborná literatúra maďarského pravopisu
2. Základy maďarského pravopisu: abeceda, zoradovanie slov podľa abecedy
3. Základné princípy maďarského pravopisu: (I) fonematický princíp, (II) morfematický princíp
4. Základné princípy maďarského pravopisu: (III) etymologický princíp, (IV) princíp zjednodušenia
5. Písanie samohlások
6. Písanie spoluhlások
7. Písanie zložených slov
8. Písanie vlastných mien
9. Písanie čísloviek, číslic, dátumov
10. Rozdeľovanie slov
11. Klasické a moderné metódy vyučovania pravopisu
12. Prostriedky IKT vo vyučovaní pravopisu

Odporúčaná literatúra:

- ADAMIKNÉ, J. A. 2008. Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 978-963-8144-31-7
- A magyar helyesírás szabályai. 2015. Budapest: Akadémiai Kiadó, 12. vydanie. ISBN 978 963 05 9631 2
- CSEKŐ, Gy. 2016. Helyesírás 12.0. Szabályok, feladatok a helyesírási szabályzat 12. kiadásának tanításához. Budapest: Neteducatio. ISBN 978-615-80328-2-7
- CS. NAGY, L. 1994. Helyesírási gyakorlókönyv. Budapest: Trezor.
- FERCSIK, E. 2016. Helyesírási munkafüzet. Feladatok A magyar helyesírás szabályai 12. kiadásához. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978-963-409-043-4
- HERNÁDI, S. 2016. Helyesírási önképző: A magyar helyesírás szabályai új, 12. kiadása alapján. Budapest: Móra Könyvkiadó. ISBN 978 963 415 506 5
- ISTÓK, B. – LŐRINCZ, G. – TÖRÖK, T. – BAKA, L. P. (eds.) 2023. A helyesírás-tanítás aktuális kérdései. Komárom: Selye János Egyetem. ISBN 978-80-8122-480-5
- ISTÓK, B. – LŐRINCZ, G. – TÖRÖK, T. 2023. Memóriamankók a helyesírás tanításában. In: ISTÓK, B. – LŐRINCZ, G. – TÖRÖK, T. – BAKA, L. P. (eds.) 2023. A helyesírás-tanítás aktuális kérdései. Komárom: Selye János Egyetem. 23–42. ISBN 978-80-8122-480-5
- LACZKÓ, K. – MÁRTONFI, A. 2005. Helyesírás. Budapest: Osiris. ISBN 963 389 541 3
- LŐRINCZ, G. – ISTÓK, B. 2023. A gazdasági nyelvi tájkép felhasználhatósága a helyesírás-tanításban. In: BÁRDOS, D. – TÓTH, E. (eds.): Helyesírás és tehetséggondozás a digitális térben. XXVI. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny. Nagykovács: Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar. 81–91. ISBN 978-615-6637-16-1. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10467781>
- TAKÁCS, G. 2021. Magyar helyesírás: A helyesírási szabályzat közérthető magyarázata példákkal. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978-963-409-294-0
- TÓTH, E. (ed.) 2017. Magyar helyesírási szótár: A magyar helyesírás szabályai szerint tizenkettedik kiadása szerint. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 978 963 05 9823 1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 122					
A	B	C	D	E	FX
21.31	23.77	27.87	13.11	7.38	6.56
Vyučujúci: Mgr. Vojtech Istók, PhD., Mgr. Gábor Lőrincz, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/SEM/25	Názov predmetu: Sémantika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Metódy hodnotenia študijných výsledkov (priebežné hodnotenie): Študent počas semestra prezentuje krátky ústny referát na danú tému z oblasti sémantiky (10 bodov). Koncom semestra napíše test, ktorý obsahuje úlohy/otázky teoretického a praktického charakteru v rozsahu obsahovej osnovy predmetu (20 bodov). Celková záťaž študenta: 2 kredity = cca. 50 hodín (26 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 20 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 4 hodiny za krátky ústny referát). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude poznať základné pojmy, vetvy, dejiny, príbuzné vedy sémantiky a jej miesto v jazykovede. – Bude poznať klasifikáciu všeobecných a jazykových znakov. – Bude vedieť vymenovať a charakterizovať druhy významov. – Bude vedieť charakterizovať systém lexikologických významových vzťahov. – Bude poznať sémantické aspekty frazeologických jednotiek. – Bude poznať metódy vyučovania sémantiky. – Získané vedomosti mu umožňujú prehĺbiť všeobecný náhľad k štúdiu ďalších jazykovedných disciplín. Zručnosti: – Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu sémantiky v kontexte jazykových rovín. – Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti sémantiky vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra. – Bude mať osvojené postupy, zručnosti a stratégie k aplikácii vymedzovania významu na základe jednotlivých jazykovedných prístupov (t.j. kognitívny, logický, štrukturálny), ku klasifikácii lexikálnych významových vzťahov a významu morfému, lexému a syntagiem, k identifikácii rôznych typov významu (polysémie, homonymie, synonymie, antonymie atď.). Kompetentnosti:	

- Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti sémantiky, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu sémantiky.
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom sémantiky a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Základná charakteristika, pojmy, vetvy, dejiny, príbuzné vedy sémantiky a jej miesto v jazykovede
2. Typológia všeobecných a jazykových znakov (prirodzené a umelé znaky, ikon, index, symbol)
3. Súvislosti jazykového znaku a významu (denotácia, denotátum, referencia, referent). Význam ako centrálny pojem kognitívnej, logickej a štrukturálnej sémantiky
4. Druhy významu: denotatívny, konotatívny, lexikologický, syntaktický, pragmatický význam slov
5. Lexikálna sémantika, systém lexikologických významových vzťahov (polysémia, homonymia, synonymia, antonymia, sémantické pole, variantnosť, rôzne typy rozštiepenia tvarov a významov slov)
6. Pojem a typológia polysémie a homonymie (synchronný a diachrónny prístup, metonymické a metaforické vzťahy)
7. Pojem a typológia synonymie a sémantického poľa (hyponymia, hyperonymia, kohyponymia)
8. Paronymia a antonymia
9. Lexikálna variantnosť, typológia rozštiepenia tvarov a významov
10. Zmeny významu: rozšírenie, zúženie, sémantický posun
11. Frazeologické jednotky a ich význam
12. Metódy vo vyučovaní sémantiky

Odporúčaná literatúra:

- A. JÁSZÓ, A. 1994. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 963 9088 92 7
- GECSŐ, T. 2000. Lexikális jelentés, aktuális jelentés. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 963 86090 1 X
- ISTÓK V. - LŐRINCZ G. - TÓTH Sz. T. 2022. Semantics of the virolect with particular regard to the Hungarian language = Семантика виролекта с особым вниманием к венгерскому языку. In: Vestnik Ugrovedenia [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . – Chanty-Mansijsk (Ruská federácia) : Ob-Ugric Institute of Applied Research and Development. – ISSN 2220-4156. – ISSN (online) 2587-9766. – Roč. 12, č. 1, s. 48-56. SCO ; WOS CC
- KIEFER, F. 2003. A magyar nyelv kézikönyve. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 7985
- KIEFER, F. 2007. Jelentélemélet. Budapest: Corvina. ISBN 9631345483
- LŐRINCZ, G. 2016. Nyelvi variativitás a szlovákiai magyar nyelvváltozatokban. 1. vyd. Eger: Líceum, 246 s. ISBN 978-615-5621-27-7. ISSN 1787-9671
- LŐRINCZ, G. – LŐRINCZ J. 2020. A nyelvi variativitás elméleti kérdései = Theoretical questions of language variability. DOI 10.38143/Nyr.2020.2.229 Magyar Nyelvőr: a magyar Tudományos Akadémia Magyar Nyelvi Bizottságának folyóirata. Évf. 144, sz. 2, p. 229-253. ISSN 0025-0236.
- LŐRINCZ J. 2015. Jelentéstani alapismeretek. Komárom: Szakképző és Felnőttképzési Intézet. ISBN 978-80-970011-8-6
- LŐRINCZ J. 2009. Nyelvi jelentés és variativitás: Szemantikai alapismeretek. Komárom: Szülőföld Alap, ISBN 978-80-89234-88-2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 18					
A	B	C	D	E	FX
27.78	22.22	16.67	33.33	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Gábor Lőrincz, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ SYX1/25	Názov predmetu: Syntax maďarského jazyka 1.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra napíše dva priebežné testy (po 15 bodoch): prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia (spolu 30 bodov). Počas semestra prezentuje interaktívny referát na zvolenú tému z oblasti syntaxe (20 bodov). Teoretické vedomosti študenta sú hodnotené formou ústnej skúšky. Úspešným vykonaním ústnej skúšky študent môže získať 50 bodov. Maximálny počet bodov po absolvovaní predmetu je 100 (2 x 15 bodov za testy, 20 bodov za interaktívny referát, 50 bodov za ústnu skúšku). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť ústnu skúšku písomnou skúškou. Za písomnú skúšku môže získať najviac 50 bodov. Hodnotiace kritériá priebežných testov: – vedieť aplikovať teoretické poznatky tematických celkov podľa osnovy predmetu – zručnosti v rozbere jednoduchých viet Hodnotiace kritériá referátu: 1. práca s odbornou literatúrou (4 body) 2. verbálny a nonverbálny prejav: logický, systematický, zrozumiteľný výklad, odbornosť v spôsobe vyjadrovania atď. (4 body) 3. využite IKT prostriedkov: digitálna prezentácia (4 body) 5. časový limit: cca. 15 minút (4 body) Hodnotiace kritériá seminárnej práce: 1. dodržiavanie základných noriem formálnej úpravy práce (štruktúra, vyváženosť jednotlivých častí práce, odborné vyjadrovanie, pravopis atď. (10 bodov) 2. obsahová stránka: aktuálnosť témy, relevantné stanovenie cieľov práce, práca s odbornou literatúrou a informačnými zdrojmi, dodržiavanie citačných noriem atď. (10 bodov) Hodnotiace kritériá ústnej/písomnej skúšky: preukázanie teoretických vedomostí a zručností Celková záťaž študenta: 4 kredity = cca. 100 hodín (39 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 36 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 25 hodín za pravidelné čítanie doplnujúcich odborných článkov a/alebo pozeranie odborných videí spojených s prácou zameranou na špecifické problémy danej tematiky).	

Stupnica hodnotenia: A (100% – 90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

Absolvovaním predmetu študent získava teoretické vedomosti z oblasti syntaxe. Nadobudne prehľad o osobitostiach vety ako o pomerne rozsiahlej komunikačnej, konštrukčnej jednotke, ako aj o jej rôznych typoch. Nadobudnuté vedomosti znamenajú študentovi teoretickú bázu a východisko k praktickým zručnostiam na rozbor viet rôzneho typu.

Zručnosti:

– Študent je schopný rozoberať rôzne typy viet, ktoré sú zahrnuté aj do vzdelávacích programov a štandardov na ZŠ a SŠ.

– Študent je schopný vykladať súvislosti fungovania viet v texte.

– Študent je schopný rozvíjať zručnosti žiakov v interpretácii a tvorbe viet.

Kompetentnosti:

– Študent bude vedieť zdôvodniť vlastné pedagogické účinkovanie vo vyučovaní poznatkov z oblasti syntaxe a dokáže ich aj kriticky revidovať ako aj konštruktívne obhajovať.

– Študent bude kompetentný samostatne plánovať činnosti, ktoré prispievajú k účinnej a vedomej verbálnej, nonverbálnej a písomnej komunikácii ako aj ku kritickému mysleniu svojich budúcich žiakov.

– Bude kompetentný samostatne formulovať vedecký problém, vzťahovo-analyticky uvažovať o vymedzenej problematike.

– Dokáže ovládať pedagogickú prácu v kontexte diverzity vzdelávanej populácie.

– Študent bude disponovať rozsiahlymi poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov, ktoré vyplývajú zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení žiakov. Uvedomuje si úlohu špeciálneho zaobchádzania s talentovanými žiakmi.

– Študent bude vedieť pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi.

– Študent bude vedieť sledovať a akceptovať nové vedecké výsledky syntaxe.

– Študent bude mať nárok pokračovanie vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Vymedzenie pojmu vety

2. Metódy rozboru jednoduchej vety

3. Pojem syntagmy, rozdelenie, typy syntagiem

4. Poznanie typy viet cvičeniami. Pojem modality

5. Prísudok a druhy prísudku. Poznanie druhov prísudku cvičeniami

6. Podmet a druhy podmetu. Poznanie druhov podmetu cvičeniami

7. Vzťah podmetu a prísudku

8. Funkcia predmetu vo vete. Druhy predmetu, poznanie predmetu cvičeniami

9. Systém príslovkových určení v maďarčine. Poznanie druhov príslovkových určení cvičeniami

10. Prívlastok. Poznanie prívlastku cvičeniami

11. Vetný rozbor

12. Metodika vyučovania rozboru jednoduchých viet

Odporúčaná literatúra:

– ADAMIKNÉ JÁSZÓ, A. (red..) 2004. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 9639088972

– KESZLER, B. (red..) 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 461–554. ISBN 96319249998

– KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2018. Magyar grammatikai gyakorlókönyv. Budapest: Műszaki. ISBN 978-963-16-4695-5
– HEGEDŰS, R. 2019. Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978-963-409-158-5
– IMRÉNYI, A. – KUGLER, N. – LADÁNYI, M. – MARKÓ, A. – TÁTRAI, Sz. – TOLCSVAI NAGY, G. 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 978-963-276-291-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 91

A	B	C	D	E	FX
23.08	26.37	18.68	18.68	12.09	1.1

Vyučujúci: Szabolcs Simon, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ SYX2/25	Názov predmetu: Syntax maďarského jazyka 2.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra napíše dva priebežné testy (po 15 bodoch): prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia (spolu 30 bodov). Počas semestra prezentuje interaktívny referát na zvolenú tému z oblasti syntaxe (20 bodov). Teoretické vedomosti študenta sú hodnotené formou ústnej skúšky. Úspešným vykonaním ústnej skúšky študent môže získať ďalších 50 bodov. Maximálny počet bodov po absolvovaní predmetu je 100 (2 x 15 bodov za testy, 20 bodov za interaktívny referát, 50 bodov za ústnu skúšku). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť ústnu skúšku písomnou skúškou. Za písomnú skúšku môže získať najviac 50 bodov. Hodnotiace kritériá priebežných testov: – vedieť aplikovať teoretické poznatky tematických celkov podľa osnovy predmetu – zručnosti v rozbere jednoduchých viet Hodnotiace kritériá referátu: 1. práca s odbornou literatúrou (4 body) 2. verbálny a nonverbálny prejav: logický, systematický, zrozumiteľný výklad, odbornosť v spôsobe vyjadrovania atď. (4 body) 3. využite IKT prostriedkov: digitálna prezentácia (4 body) 5. časový limit: cca. 15 minút (4 body) Hodnotiace kritériá seminárnej práce: 1. dodržiavanie základných noriem formálnej úpravy: štruktúra, jazyk, odborné vyjadrovanie, pravopis atď. (10 bodov) 2. obsahová stránka: vyváženosť jednotlivých častí práce, relevantné stanovenie cieľov práce, práca s odbornou literatúrou a informačnými zdrojmi, dodržiavanie citačných noriem atď. (10 bodov) Hodnotiace kritériá ústnej/písomnej skúšky: preukázanie teoretických vedomostí a zručností Celková záťaž študenta: 4 kredity = cca. 100 hodín (39 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 36 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 25 hodín za pravidelné čítanie doplňujúcich odborných článkov a/alebo pozeranie odborných videí spojených s prácou zameranou na špecifické problémy danej tematiky).	

Stupnica hodnotenia: A (100% – 90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

Absolvovaním predmetu študent získava teoretické vedomosti z oblasti syntaxe súvetí. Nadobudne prehľad o osobitostiach súvetia ako o pomerne rozsiahlej komunikačnej, konštrukčnej jednotke, ako aj o jeho rôznych typoch. Nadobudnuté vedomosti znamenajú študentovi teoretickú bázu a východisko k praktickým zručnostiam na rozbor súvetí a zložených súvetí rôzneho typu.

Zručnosti:

- Študent je schopný rozoberať rôzne typy súvetí, ktoré sú zahrnuté aj do vzdelávacích programov a štandardov na ZŠ a SŠ.

- Študent je schopný vykladať súvislosti fungovania súvetí v texte.

- Študent je schopný rozvíjať zručnosti žiakov v interpretácii a tvorbe súvetí.

Kompetentnosti:

- Študent bude vedieť zdôvodniť vlastné pedagogické účinkovanie vo vyučovaní poznatkov z oblasti syntaxe súvetí a dokáže ich aj kriticky revidovať ako aj konštruktívne obhajovať.

- Študent bude kompetentný samostatne plánovať činnosti, ktoré prispievajú k účinnej a vedomej verbálnej, nonverbálnej a písomnej komunikácii ako aj ku kritickému mysleniu svojich budúcich žiakov.

- Bude kompetentný samostatne formulovať vedecký problém, vzťahovo-analyticky uvažovať o vymedzenej problematike.

- Dokáže ovládať pedagogickú prácu v kontexte diverzity vzdelávanej populácie.

- Študent bude disponovať rozsiahlymi poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov, ktoré vyplývajú zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení žiakov. Uvedomuje si úlohu špeciálneho zaobchádzania s talentovanými žiakmi.

- Študent bude vedieť pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi.

- Študent bude vedieť sledovať a akceptovať nové vedecké výsledky syntaxe.

- Študent bude mať nárok o pokračovanie vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Pojem zloženej vety (súvetia), klasifikácia viet podľa štruktúry

2. Podrad'ovacie súvetie

3. Vedľ'ajšia veta nevyjadrujúca rozvíjací vetný člen. Prísudková vedľ'ajšia veta.

4. Vedľ'ajšia veta vyjadrujúca viazaný rozvíjací vetný člen. Podmetová veta.

5. Predmetová veta, viazaná príslovková veta a vedľ'ajšie vety vyjadrujúce neviazaný (voľný) rozvíjací vetný člen. Prívlastková veta.

6. Vedľ'ajšie vety s osobitým sémantickým významom

7. Prirad'ovacie súvetie

8. Zlučovacie a odporovacie súvetie

9. Vylučovacie súvetie a dôsledkové súvetie

10. Príčinné (vysvetľ'ovacie súvetie)

11. Zložené súvetie. Perióda. Štylistické vedomosti viažuce sa k súvetiam

12. Metodika vyučovania rozboru súvetí a zložených súvetí

Odporúčaná literatúra:

- ADAMIKNÉ JÁSZÓ, A. (red.) 2004. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 9639088972

- KESZLER, B. (red.) 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 461–554. ISBN 96319249998
- KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2009. Magyar grammatikai gyakorlókönyv. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 978-963-16-4695-5
- HEGEDŰS, R. 2019. Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978-963-409-158-5
- IMRÉNYI, A. – KUGLER, N. – LADÁNYI, M. – MARKÓ, A. – TÁTRAI, Sz. – TOLCSVAI NAGY, G. 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 978-963-276-291-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 67

A	B	C	D	E	FX
10.45	14.93	26.87	20.9	22.39	4.48

Vyučujúci: Szabolcs Simon, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/TEL/25	Názov predmetu: Teória literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra. Študenti spolu s učiteľmi na začiatku semestra vytvoria rámcový systém absolvovania predmetu. Študenti v priebehu semestra absolvujú 2 previerky – jeden z tematických okruhov seminárov, druhý z tém cvičení. V skúšobnom období študent absolvuje písomnú skúšku, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti a kompetencie týkajúce sa predmetu. Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125 hodín (rozsah kontaktnej výučby: 39 hodín, preštudovanie odbornej literatúry: 26 hodín, príprava na previerky: 25 hodín, príprava na skúšku: 35 hodín). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent si osvojí základné pojmy naratológie, ako autor a text, naratívna štruktúra, typy rozprávača, čas a priestor. - Študent získa prehľad o vnútornom členení literárnej vedy a základných literárno-teoretických pojmov. Osobitnú pozornosť venuje kurz literárnym druhom a žánrom. Študent bude mať prehľad o vývine maďarského verša. - Študent bude poznať veršové systémy v maďarskej poézii a základné výrazové formy umeleckej literatúry. Zručnosti: - Študent bude schopný aplikovať teoretické vedomosti a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí, - Študent bude vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti v teoretickej aj praktickej rovine a to na pozadí konkrétneho typu úlohy a činnosti. - Študent sa bude vyznačovať nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré dokáže flexibilne aplikovať v podmienkach výučby. Kompetentnosti: - Študent bude schopný teoreticky zdôvodniť a uplatňovať zásady a výber metód naratológie.	

- Študent bude schopný aplikovať základné pojmy teórie literatúry a jej interpretačné postupy vo výučbe literatúry na základných a na stredných školách.
- Študent získa kompetencie v rozbere básnických textov.

Stručná osnova predmetu:

PREDNÁŠKA

1. Základné pojmy teórie literatúry
2. Systém žánrov
3. Pojem narratológie
4. Autor a text
5. Naratívna štruktúra
6. Realizmus a metafikcia
7. Jazyk, reprezentácia, štýl
8. Čas a priestor
9. Diachróne prístupy
10. Kognitívna naratológia
11. Korporálna naratológia
12. Transmediálna naratológia

SEMINÁR

1. Kto hovorí? Rozdiel medzi autorom a rozprávačom vo fikcii. Funkcie rozprávača
2. Typy rozprávača. Vzťah rozprávača a hrdinu. Heterodiegetický a homodiegetický rozprávač
3. Fokalizácia
4. Typy fokalizácie
5. Otázky polifónie v románoch
6. Teoretické otázky „style indirect“
7. Modalita a tonalita textu
8. Vzťah času a priestoru v textoch. Pojem kronotopu
9. Rozdiel medzi príbehom a vyprávaním.
10. Problematika anizochronie
11. Chronológia, linearita, alinearita
12. Čas eposu a románu

CVIČENIE

1. Základné pojmy: prozódia, metrika a verzológia. Veršové systémy v maďarskej poézii.
  2. Základné výrazové formy umeleckej literatúry (viazaná, neviazaná reč). Voľný verš.
  3. Verš, rytmus, rým. Delenie rýmov. Metrické jednotky a prvky verša
  4. Základné pojmy časomier. Stopy, rady (kólony) a strofy. Cezúra a dieréza.
  5. Historický prehľad vývinu maďarského verša.
  6. Začiatky časomernej poézie.
  7. Rozbor básnických textov s prízvučným rytmom.
  8. Rozbor básnických textov s časomerným rytmom: jambické, trochaické verše.
  9. Rozbor básnických textov s časomerným rytmom: hexameter, pentameter, distichon.
  10. Rozbor básnických textov s časomerným rytmom: strofy antického pôvodu (alkaiská, sapfická atď).
  11. Strofy neantického pôvodu: tercína, ritornel, stanza.
  12. Metrické útvary z orientu (haiku, tanka, ghazel, indické prozodické systémy v maď. literatúre).
- Experimentálna poézia, vizuálna poézia a voľný verš.

Odporúčaná literatúra:

- BROOKS, P. 1992. Reading for the Plot: Design and intention in narrative. Cambridge: Harvard University Press, 363 s. ISBN 0-674-74892-1.
- ECO, U. 2007. Hat séta a fikció erdejében. Budapest: Európa. ISBN 978 963 07 8232 6

- ECO, U. 2006. Nyitott mű. Budapest: Európa. ISBN 963 07 7991 9
- KESERŰ, J. 2011. Elképzelt terek. In: OPUS 12: Szlovákiai Magyar Írók Folyóirata. ISSN 1338-0265, Évf. 3, sz. 3. (2011), p. 75-94.
- KESERŰ, J. 2014. Hogyan olvassunk rémtörténeteket? In: Az irodalomkutatás új kihívásai. Budapest: Gondolat. ISBN 978 963 693 539 9, p. 102-122.
- CSEHY, Z. – POLGÁR, A. 2018. Gyakorlati magyar verstan. Praktická príručka maďarskej verzológie. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978 80 223 4521 7
- SZEPES, E. – SZERDAHELYI, I. 1981. Verstan. Budapest: Gondolat. ISBN 963 03 4523 4
- GÉHER, I. L. 2014. Dekonstruált ritmika. A vers szótagidőtartam-lüktetésének szimmetriarendje Weöres Sándor Magyar etűdök-verseinek 1. sorozatában. Budapest: Ráció. ISBN 978 615 5047 67 1
- HORVÁTH, K. 2009. Irodalom, retorika, poétika. Budapest: Editio Princeps. ISBN 978 963 06 8497 2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 149

A	B	C	D	E	FX
17.45	24.16	20.81	14.09	8.72	14.77

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/TES1/25	Názov predmetu: Textový seminár 1.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra napíše dve slohové práce (po 20 bodoch) za max. počet bodov 40. Hodnotiace kritériá slohových prác: – žánrový súlad (4 bodov) – zodpovedajúci štýl (4 bodov) – estetická kvalita, unikátnosť (4 bodov) – pravopis (4 bodov) – rozsah (4 bodov) Rozdelenie pracovných hodín študenta: – 1 kredit: pravidelná účasť na hodinách (2 x 45 minút týždenne) – 26 hodín – 1 kredit: pravidelná príprava založená na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní, preštudovanie odbornej literatúry a napísanie cvičebných slohových prác, ktoré študent dostáva ako „domácu úlohu“, podľa zameraniu jednotlivých seminárov a cvičení – 24 hodín Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude poznať špecifiká kreatívneho písania. Bude bližšie oboznámený so žánrami a formami, ktoré im zodpovedajú. – Bude ovládať nosné údaje, pojmy, princípy, teoretické a metodologické zásady kreatívneho písania (viď. v časti Stručná osnova predmetu). – Spozná typické písomné úlohy a cvičenia z oblasti tvorivého písania. – Bude poznať stručné dejiny kreatívneho písania. Zručnosti: – Študent bude schopný využívať nadobudnuté teoretické poznatky z kreatívneho písania pri písaní vlastných textov. Okrem dobrej znalosti žánrov dokáže prebrať aj charakterové črty, z pohľadu ktorých má text písať. – Po absolvovaní štúdia bude schopný pod vedením samostatného učiteľa aplikovať osvojené poznatky z oblasti kreatívneho písania vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra. So svojimi študentmi nebude písať iba jednoduché, ale aj kreatívne texty, ktoré si pri tvorbe vyžadujú oveľa väčšiu ohľaduplnosť, ale aj výsledok je oveľa pestrejší. Aplikovanie a precvičovanie rôznych typov textov bude tiež veľkým prínosom v každodennom živote.	

– Bude mať osvojené základné postupy, zručnosti a stratégie k vytvoreniu rámcov slohových prác.

Kompetentnosti:

– Študent bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti. Tým, že slohové práce treba písať z pohľadu rôznych postáv, sa posilňuje aj tolerancia a otvorenosť študentov (aj ich budúcich žiakov) voči sebe.

– Cíti zodpovednosť za efektívne rozvíjanie pisateľskej gramotnosti v materinskom jazyku.

– Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti kreatívneho písania, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať. Napomáha tomu aj fakt, že počas semestra sa stretnete s množstvom žánrov. Medzitým tiež testuje, že v určitých skupinách žiakov ktoré sú najživotoschopnejšie.

– Po absolvovaní štúdia dokáže pod vedením samostatného učiteľa vysvetľovať učivo spojené s tvorivým písaním a vytvoriť vlastné kritéria slohových prác.

– Bude disponovať základnými poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu tak, aby dokázal pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi. Text na písanie môže byť veľmi rôznorodý, čo sa týka rozsahu aj žánru. Prispôbením sa komunite a schopnostiam študentov (i aj ich budúcich žiakov) však určite môžeme dosiahnuť úspech.

– Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom kreatívneho písania a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Tvorivé písanie a jeho funkcia vo vyučovaní literatúry. Cvičenia súvisiace s rôznymi žánrami epiky (mýty o pôvode človeka, zvierat; jednominútové príbehy, atď.)

2. Cvičenia tvorivého písania súvisiace s konkrétnymi prozaickými dielami (transformácia, prepisovanie, zmena perspektívy, výmena žánrových špecifik, atď.)

3. Funkcia kreatívneho písania pri tvorbe literárneho sveta i postáv.

4. Význam spracovania textu (komprimácia, úvodná a záverečná veta, zmena žánru, tvorba príbehu z fragmentov, atď.)

5. Funkcia tvorivého písania v skupinovej práci (nájdené slová, striedavý dialóg, nahradenie textu a pod.)

6. Textové odzrkadlenie diel iných umení prostredníctvom úloh tvorivého písania (vizuálnych, auditívnych a audiovizuálnych)

7. Kreatívne písanie a ženské písanie. Tvorenie textov v rôznych žánroch, vychádzajúc z textov ženských autorov. Rozdiely ženského a mužského pohľadu. Úryvky z mužských a ženských denníkov, fiktívne listy s rozlíšením mužského a ženského pohľadu.

8. Kreatívne písanie a rétorika. Techniky argumentácie, argument a protiargument. Argumentácia v rôznych rolách. Laus a vituperatio (oslavná a hanlivá reč). Komparácia.

9. Kreatívne písanie a autobiografické žánre. Cvičenia na základe autobiografických textov (montáž úryvkov z denníka, autoportrét).

10. Tvorba básnických textov. Tvorba veršov, haiku. Možnosti slovných a vizuálnych asociácií. Akustická poézia. Hry s hláskami, akustický preklad. Druhy rýmov, hra na rýmy.

11. Tvorba textov: opis výtvarného diela, cvičenia spojené so žánrami ekfráza a emblém.

12. Básnické obrazy, tvorenie metafor. Metafor na základe kontrastov.

Odporúčaná literatúra:

– ADAMIKNÉ, J. A. 2008. Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 978-963-8144-31-7

- BAKA, P. 2023. Doboztankönyv: Élményalapú irodalomtanítás a populáris, ifjúsági és gyerekirodalom köréből. 1. vyd. – Dunajská Streda (Slovensko) : NAP Kiadó. 80 s. – ISBN 978-80-8104-113-6
- BOROSNÉ JAKAB, E. – SCHLETTNÉ SEBŐ, I. 2002. Irodalmi írásbeli érettségi - A fogalmazás technikája. Budapest: Corvina Kiadó. ISBN 9631351696
- CSIKÓSNÉ MONOSTORI, E. 1993. Fogalmazás. Budapest: Mozaik. ISBN 9638057556
- CSIKÓSNÉ MONOSTORI, E. 1994. Fogalmazás lépésről lépésre II. Budapest: Mozaik. ISBN 9638057572.
- FÜLÖP, M. – SZILÁGYI FERENCNÉ. 2004. Fogalmazás munkafüzet: A. Celldömölk: AK - Apáczai Kiadó. ISBN 0002940.
- HEDGE, T. 2017. Writing. Oxford: Oxford University Press. 2. ed. ISBN 978 019 442190 4.
- HORVÁTH Viktor 2014. A vers ellenforradalma, A versírás és versfordítás tanulása és tanítása. Budapest: Magvető, 2014. ISBN 978-963-142-909-1
- L. ACZÉL Petra 2004. Retorika: A szóból épült gondolat – Gyakorlókönyv. Budapest: Krónika Nova Kiadó. - ISBN 963 9128 73 2.
- QUINTILIANUS, M. F. 2008. Szónoklattan, prekl. Tamás Adamik, Zoltán Csehy, Rita Kopeczky, József Krupp, Anikó Polgár, Éva Tordai. Bratislava: Kalligram. - ISBN 978-80-7149-961-9
- CICERO 2012. Összes retorikaelméleti művei. prekl. Tamás Adamik, Zoltán Csehy, József Krupp, Klára Kisdí, Mónika Mezei, Anikó Polgár. Bratislava: Kalligram. - ISBN 978-80-8101-617-2
- CSEHY, Z. – POLGÁR, A. 2018. Gyakorlati magyar verstan. Praktická príručka maďarskej verzológie. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-4521-7
- BAKA VIDA, B. – BAKA, P. 2019. Az (ember)idegen természet fojtogató ölelése: Jeff VanderMeer: Déli Végek-trilógia (doboztankönyv-fejezet). In: Módszertani Közlöny = Metodički glasnik = Methodological bulletin = Methodologische Mitteilungen = Metodički glasnik 9/1. 10–25. ISSN 2217-4540.
- BAKA, P. 2018. Mi lett volna, ha...? - Alternatív történelmi kalauz: Doboztankönyv-fejezet. In: Eruditio - Educatio : Vedecký časopis Pedagogickej fakulty Univerzity J. Selyeho v Komárne = a Selye János Egyetem Tanárképző Karának tudományos folyóirata = Research Journal of the Faculty of Education of J. Selye University. 13/1. 89–100 ISSN 1336-8893.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
66.67	16.67	0.0	0.0	0.0	16.67

Vyučujúci: PaedDr. Patrik Baka, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., doc. Péter Nagy, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/TES2/25	Názov predmetu: Textový seminár 2.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku z vybranej témy (100%). Hodnotiace kritériá: - odbornosť - Interaktivita - skupinová interakcia - požiadavky na formu Celková záťaž študenta: - Účasť na vyučovacích hodinách a príprava prednášky – 26 hodín Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: • Študent vie vysvetliť charakteristické črty maďarskej a svetovej literatúry 20. a 21. storočia. • Študent vie charakterizovať hlavnú myšlienku analyzovaných literárnych diel, a sociálny, politický a kultúrny kontext, v ktorom boli napísané. • Študent je schopný rozoznať, ktorá literárno-kritická analýza je potrebná pre dané dielo (napr. feministická, psychoanalytická alebo biografická). Zručnosti: • Študent vie interpretovať a analyzovať literárne texty z 20. storočia a aplikovať techniky a metódy súčasných literárnych škôl (kultúrna, feministická a postkoloniálna interpretácia, atď.). • Študent je schopný samostatne zbierať informácie o spisovateľoch a literárnych textoch 20. a 21. storočia v rôznych publikáciách a na internete. • Študent je schopný formulovať vlastné stanoviská a postoje, kriticky ich revidovať. Kompetentnosti: • Študent si osvojuje historicko-kultúrne a sociálne osobitosti niektorých literárnych diel 20. a 21. storočia. • Študent vytvorí pozitívne postoje k problematike maďarskej a svetovej literatúry 20. a 21. storočia, a snaží sa ich čím náročnejšie porozumieť. V tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov, a pomocou interaktívnych a kooperatívnych cvičení im ukáže praktickú dimenziu analyzačných metód.	

Stručná osnova predmetu:

1. Rozbor diel významných predstaviteľov maďarskej a svetovej literatúry 20. a 21. storočia
2. Sociálno-historické pozadie analyzovaných diel
3. Teoretické otázky interpretácie literárnych diel
4. Autor – dielo – čitateľ v literárnom procese.
5. Intermediálne súvislosti analyzovaných diel
6. Rozbor diel významných autorov maďarskej literatúry 20. storočia
7. Rozbor diel významných autorov svetovej literatúry 20. storočia
8. Rozbor diel významných autorov maďarskej literatúry 21. storočia
9. Rozbor diel významných autorov svetovej literatúry 21. storočia
10. Systematizácia poznatkov o základných spoločensko-vedných otázkach analyzovaných diel
11. Systematizácia poznatkov o teoretických otázkach analyzovaných diel
12. Systematizácia poznatkov o literárno-historických otázkach analyzovaných diel

Odporúčaná literatúra:

- KESERŮ, J. 2009. Mindez így: Tanulmányok, kritikák 1999–2009. Dunaszerdahely: NAP Kiadó. ISBN 978-80-8104-018-4
- KESERŮ, J. 2021. Lehetnek sárkányaid is. Budapest: Prae. ISBN 978-615-6199-15-7
- MOLNÁR, G. T. 2015. A figyelem művészete: Bevezetés az irodalmi művek értelmezésébe. Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem. ISBN 978-963-284-579-1
- PÁL, J. 2012. Világirodalom. Budapest: Akadémiai. ISBN 976 963 05 8596 5
- KULCSÁR SZABÓ, E. 2017. Verskultúrák: A líraelmélet perspektívái. Budapest: Ráció Kiadó. ISBN 978-615-5675-08-9
- KULCSÁR SZABÓ, E. 1998. A megértés alakzatai. Debrecen: Csokonai Kiadó. ISBN 963 260 134 3
- H. NAGY, P. 1999. Kánonok interakciója. Budapest: Fiatal Írók Szövetsége. ISBN 963 86038 2 8

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
66.67	16.67	0.0	16.67	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/VŽJ/25	Názov predmetu: Výskum živého jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti spolu s vyučujúcim vytvoria rámcový systém absolvovania predmetu na začiatku semestra. Študent počas semestra napíše dva priebežné testy (po 15 bodoch): prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia (spolu 30 bodov). Počas semestra prezentuje interaktívny referát na danú tému z výskumu živého jazyka (20 bodov). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť interaktívny referát seminárnou prácou na ľubovoľnú tému z oblasti sociolingvistiky, ktorú však má odovzdať najneskôr do konca 10. týždňa semestra. Za seminárnu prácu študent môže získať najviac 20 bodov. Študent môže absolvovať ústnu skúšku, ak získal z testov a interaktívneho referátu (alebo sem. práce) spolu min. 50% z maximálneho počtu bodov (t. j. min. 25 bodov z 50 bodov). Teoretické poznatky študenta sú hodnotené formou ústnej skúšky. Na ústnej skúške študent môže získať 50 bodov (t. j. 50% z celkového hodnotenia). Maximálny počet bodov bude 100 (2 x 15 bodov za testy, 20 bodov za interaktívny referát, 50 bodov za ústnu skúšku). V odôvodnenom prípade študent má možnosť nahradiť ústnu skúšku písomnou skúškou. Za písomnú skúšku môže získať najviac 50 bodov. Hodnotiace kritériá priebežných testov: – ovládanie jednotlivých tematických celkov na základe pravidelnej prípravy, založenej na teoretickom a praktickom obsahu jednotlivých seminárov a odbornej literatúry – ovládanie špecifických tematických okruhov na základe pravidelnej prípravy, založenej na teoretickom obsahu odbornej literatúry Hodnotiace kritériá referátu: 1. obsah referátu: výber témy, účel referátu, práca s odbornou literatúrou atď. (4 body) 2. verbálny a nonverbálny prejav: logický a systematický výklad, zrozumiteľnosť výkladu, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (4 body) 3. využitie vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (4 body) 4. zapojenie poslucháčov: otázky a odpovede, kvízy a testy, úlohy atď. (4 body) 5. dodržanie časového limitu: cca. 20–25 minút (4 body) Hodnotiace kritériá seminárnej práce: 1. formálna stránka seminárnej práce: štruktúra, jazyk, pravopis atď. (10 bodov)	

2. obsahová stránka seminárnej práce: výber témy, účel práce, práca s odbornou literatúrou, citácie atď. (10 bodov)

Hodnotiace kritériá ústnej/písomnej skúšky:

obsahová stránka: teoretické poznatky a ich aplikácia vo výučbe

Celková záťaž študenta:

4 kredity = cca. 100 hodín (39 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 36 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 25 hodín za pravidelné čítanie doplňujúcich odborných článkov).

Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Študent bude disponovať rozsiahlym vedeckým poznaním v oblasti problematiky a metód výskumu živého jazyka.
- Získané vedomosti umožňujú študentovi lepšie pochopiť jazykovú prax a poslúžia k štúdiu príbuzných jazykovedných disciplín.
- Študent bude informovaný o základoch nárečového výskumu a o makroareáloch maďarských nárečí.
- Študent nadobudne komplexný náhľad na jazyk ako sociálny fenomén

Zručnosti:

- Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu a význam výskumu živého jazyka v kontexte jazykovedných disciplín.
- Študent dokáže transformovať vedomosti získané z oblasti výskumu živého jazyka do didaktického systému vyučovania maďarského jazyka na 2. stupni ZŠ a SŠ.
- Študent bude schopný náležite aplikovať poznatky z dialektológie a z výskumu živého jazyka.
- Študent bude schopný identifikovať jazykové ideológie ako aj iné osobitosti používania jazyka rôznych rečových spoločností.
- Študent bude vedieť aplikovať praktické metódy výskumu.

Kompetentnosti:

- Študent bude mať vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.
- Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti výskumu živého jazyka, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia ako samostatný učiteľ 2. stupňa základnej školy alebo strednej školy bude vedieť vyhľadávať a formulovať odborné témy a úlohy z oblasti výskumu živého jazyka.
- Bude kompetentný samostatne formulovať vedecký problém, vzťahovo-analyticky uvažovať o vymedzenej problematike.
- Bude ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie.
- Bude disponovať rozsiahlymi poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu tak, aby dokázal pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi.
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom výskumu živého jazyka a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do metodiky výskumu živého jazyka
2. Jazyková situácia Maďarov na Slovensku

3. Smery v jazykovedných výskumoch s témou používania jazyka Maďarov na Slovensku (dialektológia, porovnávacía jazykoveda, sociolingvistika, jazykové plánovanie, jazyková politika, jazykový manažment, jazykový obraz krajiny)
4. Jazykový repertoár a používanie jazyka Maďarov na Slovensku. Kontaktný efekt, medzijazykové výpožičky, striedanie kódov
5. Metódy výskumu antropologickej lingvistiky
6. Významnejšie témy antropologickej lingvistiky. Jazyky a kultúry (farby, terminológia príbuzenstva)
7. Unikáty v reči Maďarov a v reči Maďarov na Slovensku, s dôrazom na slovnú zásobu (nadávky, prejavy agresie)
8. Jazykové zvyky v každodennom živote (frazeológia, nadviazanie kontaktu, pomenovanie, figúry ľúbostných dialógov, politický diskurz)
9. Reč, písanie, obraz. Graffiti, tetovanie, jazyk
10. Výskumná metóda kognitívnej lingvistiky
11. Teoretické základy kognitívnej lingvistiky
12. Pedagogika jazyka a kognitívna lingvistika

Odporúčaná literatúra:

- ADAMIKNÉ JÁSZÓ, A. 2002. Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 963 9372 28 5
- BALÁZS Géza – Takács Szilvia 2009. Bevezetés az antropológiai nyelvészetbe. Celldömölk – Budapest: Pauz-Westermann – Inter PRAE.HU. ISBN 978-963-9432-89-5
- Istók Béla - Lőrincz Gábor - Török Tamás: Módszertani megfontolások az iskolai és óvodai nyelvi tájkép kutatásához. In: Polgár Anikó - Keserű József - Lőrincz Gábor - H. Nagy Péter (szerk.): Didicisse fideliter artes. Köszöntő kötet Szabó András tiszteletére. Komárom: SJE TKK, 2024, ss. 235-262. ISBN 978-80-8122-498-0
- KÁRPÁTI Eszter (szerk.) 2003. Szöveggyűjtemény az alkalmazott nyelvészet tanulmányozásához. Budapest: Aula Kiadó. ISBN 963 9478 40 7
- KISS, J. 1995. Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapfogalmak. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 18 6816 8
- CRYSTAL, D. 2003. A nyelv enciklopédiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 379 211 8
- ISTÓK, B. 2018. Internetes futballnyelvhasználat. Közösség, mémek, szóalkotás. Eger: Líceum Kiadó. ISBN 978-615-5621-93-2
- ISTÓK, B. – LŐRINCZ, G. – LŐRINCZ, J. – SIMON, Sz. 2020 (eds.). 2020. Tankönyvkutatás – fordított tankönyvek – kétnyelvűség. Komárom: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-361-7
- LANSTYÁK, I. – SZABÓMIHÁLY, G. (eds.) 1997. Nyelvi érintkezések a Kárpát-medencében. Bratislava: Kalligram – A Magyar Köztársaság Kulturális Intézete. ISBN 80-7149-211-6
- LANSTYÁK, I. 2014. Nyelvalakítás és nyelvi ideológiák. Bratislava: Comenius Egyetem. ISBN 978-80-223-3705-2. Online: http://web.unideb.hu/~tkis/lanstyak_istvan-nyelvalak_es_nyelvi_ideol_2014.pdf
- LANSTYÁK, I. – SIMON, Sz. (eds.): Tanulmányok a kétnyelvűségről. Bratislava: Kalligram. ISBN 80-7149-476-3
- SÁNDOR, K. 2014. Határtalan nyelv. Bicske: SZAK Kiadó Kft. ISBN 978-963-9863-37-8
- SÁNDOR, K. 2016. Nyelv és társadalom. Budapest: Krónika Nova Kiadó. ISBN 978-615-5205-14-9
- SIMON, Sz. 2010. Nyelvi szondázások. Alkalmazott nyelvészeti tanulmányok a szlovákiai magyar nyelvhasználat köréből. Dunaszerdahely: Lilium Aurum. ISBN 978-80-8062-418-7.

– TÓTH, S. J. 2019. Sociolingvistika v slovensko-maďarskom kontexte. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-307-5
– WARDHAUGH, R. 1995. Szociolingvisztika. Budapest: Osiris – Századvég Kiadó. ISBN 963 379 046 8

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 103

A	B	C	D	E	FX
14.56	43.69	25.24	6.8	0.97	8.74

Vyučujúci: Szabolcs Simon, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ZUF/25	Názov predmetu: Základy ugrofinistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky absolvovania predmetu: aktívna účasť študenta na seminároch, participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií v priebehu seminárov, vypracovanie a odovzdanie referátu a jej (ústna) prezentácia, úspešné absolvovanie záverečného testu. Študent počas semestra prezentuje referát na danú tému z oblasti ugrofinistiky (20 bodov, t.j. 40% z celkového hodnotenia). Koncom semestra napíše záverečný test z praktickej časti predmetu (30 bodov, t.j. 60% z celkového hodnotenia). Test bude akceptovaný iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 15 bodov. Referát bude absolvovaný, ak študent dosiahne najmenej 10 bodov. Maximálny počet bodov bude 50 (20 bodov za referát, 30 bodov za test). Hodnotiace kritéria referátu a jej ústnej prezentácie: – obsah referátu: výber témy, účel referátu, práca s odbornou literatúrou, vyvodenie záverov, vypracovanosť atď. (10 bodov) – verbálny a nonverbálny prejav: logický a systematický výklad, zrozumiteľnosť výkladu, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (5 bodov) – využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (5 bodov) Celková záťaž študenta (3kred.= 75hod.): účasť na seminároch (20 hodín), samoštúdium, príprava na semináre (25 hodín), tvorba a prezentácia referátu (15 hodín), príprava na písomnú previerku (15 hodín). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent získa základné vedomosti súvisiace s genetickou príbuznosťou jazykov. – Bude ovládať nosné údaje, pojmy, princípy, teoretické a metodologické zásady typológie jazykov a historickej, areálovej a porovnávacej lingvistiky. – Bude poznať prehistóriu maďarského etnika a genézu maďarského jazyka. – Bude ovládať diachrónny pohľad na jazykový systém ugrofínskych jazykov. Zručnosti: – Študent bude schopný na základe nadobudnutých vedomostí lokalizovať pozíciu maďarského jazyka typologicky a geneticky.	

– Po absolvovaní štúdia bude schopný pod vedením samostatného učiteľa aplikovať osvojené poznatky z oblasti genézy a genetickej príbuznosti maďarského jazyka vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.

Kompetentnosti:

– Študent bude mať vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.

– Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti.

– Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti prehistórie maďarského etnika a genézy maďarského jazyka, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

– Bude ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie.

– Po absolvovaní štúdia pod vedením samostatného učiteľa dokáže vysvetľovať žiakom učivo v tematickom okruhu genézy maďarského jazyka.

– Bude disponovať základnými poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu tak, aby dokázal pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi.

– Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom historickej, areálovej a porovnávacej lingvistiky a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

Príbuznosť a odlišnosť jazykov.

2. Typológia jazykov. Základné pojmy princípy a stručné dejiny.

3. Historická a porovnávacia jazykoveda. Základné pojmy princípy a stručné dejiny.

4. Areálová lingvistika. Základné pojmy princípy a stručné dejiny.

5. Pojem a obsah ugrofinistiky

6. Cieľ, význam a metódy skúmania ugrofínskych jazykov

7. Metódy určenia pravlasti Maďarov

8. Genetika a typológia maďarčiny príbuzných jazykov

9. Ugrofínske črty maďarského jazyka

10. Otázky korešpondencie medzi ugrofínskymi a inými jazykmi

11. Jednotlivé uralské a ugrofínske národy a ich jazyky, ich história a súčasnosť

12. Využívanie poznatkov ugrofinistiky vo vyučovaní maďarského jazyka.

Odporúčaná literatúra:

– BEREČZKI, G. 1998. A magyar nyelv finnugor alapjai. Budapest: Univesitas. ISBN 963 910 418 3

– BYNON, T. 1997. Történeti nyelvészet. Budapest: Osiris. ISBN 963 379 304 1

– CSEPREGI, M. 2001. Finnugor kalauz. Panoráma. ISBN 963 243 862 0

– DOMOKOS, P. 2004. Finnugor regék és mondák. Budapest: Móra Ferenc Könyvkiadó. ISBN 963 11 7951 6.

– NANOVSZKY, GY. 1996. A finnugorok világa. Budapest – Moszkva: Teleki László Alapítvány. ISBN 963 046 844 1

– RÉDEI K. 1998. Östörténetünk kérdései. A nyelvészeti dilettantizmus kritikája. Budapest: Balassi Kiadó. ISBN 963 506 238 9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 56

A	B	C	D	E	FX
30.36	19.64	25.0	12.5	1.79	10.71
Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ÚSL/25	Názov predmetu: Úvod do svetovej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra prezentuje ústny referát na danú tému z oblasti dejín svetovej literatúry (20 bodov, t.j. 40% z celkového hodnotenia). Koncom semestra napíše test z praktickej časti predmetu (30 bodov, t.j. 60% z celkového hodnotenia). Test bude akceptovaný iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 15 bodov. Prednáška bude absolvovaná, ak študent dosiahne najmenej 10 bodov. Maximálny počet bodov bude 50 (20 bodov za referát, 30 bodov za test). Hodnotiace kritériá priebežného testu: hodnotí sa aplikácia nadobudnutých poznatkov zo seminárnych hodín (charakteristické znaky jednotlivých žánrov antickej literatúry, interpretácia diel z gréckej a latinskej poézie, charakteristické črty gréckeho divadla, charakteristické znaky historiografie a rečníctva, vzťah medzi antickou a stredovekou literatúrou, atď.). Hodnotiace kritériá ústneho referátu: – obsah referátu: výber témy, práca s odbornou literatúrou atď. (5 bodov) – verbálny a nonverbálny prejav: logický a systematický výklad, zrozumiteľnosť výkladu, spôsob vyjadrovania, zrakový kontakt atď. (5 bodov) – využite vizuálnych, akustických, audiovizuálnych prostriedkov: digitálna prezentácia (štruktúra, kľúčové slová, obrázky atď.), krátke nahrávky, videá atď. (5 bodov) – dodržanie časového limitu: cca. 12–15 minút (5 bodov) Celková záťaž študenta: 3 kredity = 75 hodín (rozsah kontaktnej výučby: 26 hodín, preštudovanie odbornej literatúry: 29 hodín, príprava na ústny referát: 10 hodín, príprava na test: 10 hodín). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude poznať špecifiká antickej gréckej a rímskej literatúry. – Bude ovládať pojmy, princípy antickej literatúry. – Spozná typické črty jednotlivých žánrov. – Bude poznať stručné dejiny gréckej a rímskej literatúry a sociokultúrne aspekty doby. Zručnosti: – Študent bude schopný využívať nadobudnuté poznatky z dejín svetovej literatúry v analýze literárnych diel. – Po absolvovaní štúdia bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti dejín antickej literatúry vo výučbe predmetu maďarský jazyk a literatúra.	

– Bude mať osvojené základné postupy, zručnosti a stratégie potrebné k analýze konkrétnych textov.

Kompetentnosti:

– Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti dejín svetovej literatúry, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

– Po absolvovaní štúdia dokáže vysvetľovať učivo spojené s dejinami gréckej a rímskej literatúry a vytvoriť vlastné analýzy diel.

– Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom maďarských prekladov antickej literatúry.

Stručná osnova predmetu:

1. Počiatky európskej literatúry. Vzťahy medzi gréckou literatúrou a literatúrou orientu.

2. Homér a homérovská poézia.

3. Epos v antickej literatúre. Hésiodos, Vergilius a Apollonios Rhodios.

4. Grécka lyrika a zborová poézia. Sapphó, Alkaios, Anakreón, Pindaros. Anakreónske piesne. Epigramy z Gréckej Antológie.

5. Ecloga v gréckej a rímskej literatúre. Theokritos a Vergilius. Rímska elégia (Tibullus, Propertius, Ovidius).

6. Charakteristické črty gréckeho divadla. Sophokles, Euripides, Aiskhylos.

7. Grécka a rímska komédia. Aristophanes, Menandros, Plautus. Rímska tragédia (Seneca).

8. Úvod do rímskej poézie. Lucretius, Catullus, Horatius, Ovidius. Epigramy (Martialis) a fabuly (Phaedrus).

9. Grécka a rímska prozaická tvorba I. Historiografia (Hérodotos, Thukydides, Iulius Caesar, Sallustius, Titus Livius, Tacitus, Suetonius, Plutarkhos).

10. Grécka a rímska prozaická tvorba II. Rečníctvo. Démosthenes, Isokrates, Lysias, Cicero. Platón: Obrana Sokratova.

11. Grécky a rímsky román. Longos, Petronius. Epistola v antickej literatúre.

12. Vplyv antickej literatúry na stredovekú literatúru. Starokresťanská literatúra. Ambrosius a Svätý Augustín. Žánre byzantskej poézie: hymnus, kánon, kontakion, troparion.

Odporúčaná literatúra:

– ADAMIK, T. 2009. Római irodalom. A kezdetektől a nyugatrómai irodalom bukásáig. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-8101-226-6.

– SZILÁGYI, J. Gy. 2005. Szirénzene. Ókortudományi tanulmányok. Budapest: Osiris. ISBN 963 389 729 7

– PÁL, J. 2012. Világirodalom. Budapest: Akadémiai. ISBN 976 963 05 8596 5

– KAPITÁNYFY, I. – SZEPESSY, T. 2013. Bevezetés az ógörög irodalom történetébe. Budapest: ELTE Eötvös József Collegium. ISBN 978-615-5371-08-0

– POLGÁR, A. 2003. Catullus noster. Catullus-olvasatok a20. századi magyar költészetben. Bratislava: Kalligram. ISBN 8071495573

– POLGÁR, A. 2017. Új alakokká vált testek. Devecseri Gábor és az ovidiusi Átváltozások. In Ókor, roč. 16, č. 3, s. 54–65. ISSN 1589-2700 Ďalšie vydanie: Világok között. Tanulmányok Ovidius életművéről, Krupp József (editor), Budapest: Reciti, 2020, s. 247–266. ISBN 978-615-5478-83-3

– POLGÁR, A. 2020. Fejezetek az antik irodalomból magyar szakosok számára (Oktatási segédlet). Kapitoly z dejín antickej literatúry pre maďarčinárov (učebný text). Bratislava: Združenie Alberta Szenci Molnára, Szenci Molnár Albert Egyesület. ISBN 978-80-973425-3-1. Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kmj/2020AntikTankoenyv.pdf

– POLGÁR, A. 2020. Szöveggyűjtemény a középkori latin és görög irodalomból (Oktatási segédlet magyar szakosoknak). Chrestomatia stredovekej latinskej a gréckej literatúry (Učebný text pre študentov maďarčiny). Bratislava: FiF UK. ISBN

978-80-973425-4-8. Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kmj1/2020SzoveggyujtemenyPOLGAR-1.pdf

– CICERO 2012. Összes retorikaelméleti művei. prekl. Tamás Adamik, Zoltán Csehy, József Krupp, Klára Kisdi, Mónika Mezei, Anikó Polgár. Bratislava: Kalligram. - ISBN 978-80-8101-617-2

– QUINTILIANUS, M. F. 2008. Szónoklattan, prekl. Tamás Adamik, Zoltán Csehy, Rita Kopeczky, József Krupp, Anikó Polgár, Éva Tordai. Bratislava: Kalligram. ISBN 978-80-7149-961-9

– SZEPESSY, T. 2014. Római költők antológiája. Budapest: ELTE Eötvös József Collegium. ISBN 9786155371257

– SZEPESSY, T. 2000. Görög költők antológiája. Egyetemi tankönyv. Budapest: Typotex. ISBN 963 9132 88 8

– BELFIORE, J.-C. 2008. A görög és római mitológia lexikona. Budapest: Saxum. ISBN 978 963 248 046 6

– KERÉNYI, K. 2003. Az örök Antigoné. Vallástörténeti tanulmányok. Budapest: Paidion. ISBN 963 204 896 2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 125

A	B	C	D	E	FX
15.2	17.6	16.8	20.0	12.0	18.4

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ÚVL/25	Názov predmetu: Úvod do štúdia literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti počas semestra napíšu 1 previerku z vopred dohodnutých tém na základe osnovy. Hodnotiace kritériá previerky: – ovládanie jednotlivých tematických celkov na základe pravidelnej prípravy, založenej na teoretickom a praktickom obsahu jednotlivých seminárov a odbornej literatúry – ovládanie špecifických tematických okruhov na základe pravidelnej prípravy, založenej na teoretickom obsahu odbornej literatúry – V skúšobnom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, zručnosti a kompetencie týkajúce sa predmetu Celková záťaž študenta: 5 kredity = 125 hodín (rozsah kontaktnej výučby: 39 hodín, preštudovanie odbornej literatúry: 36 hodín, príprava na skúšku: 50 hodín). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent si osvojí terminológiu literárnej vedy a získava vedomosti z jednotlivých častí literárnej vedy. - Študent bude vedieť samostatne zbierať informácie o danej problematike, orientovať sa v dostupných príručkách, slovníkoch, encyklopédiách a lexikónoch. Bude vedieť orientovať sa v metódach rozlišovania dôležitých a menej dôležitých informácií pre prax, bude vedieť získané informácie analyzovať, celkovo hodnotiť a verejne prezentovať. - Študent bude poznať vývinové tendencie literárnej vedy od začiatkov až po súčasnosť. Schopnosti: - Študent bude schopný zorientovať sa a argumentovať v otázkach literárnej vedy. - Študent bude schopný motivovať svojich žiakov pre osvojenie si danej látky, ako aj prebudiť ich celkový záujem v procese výchovy ku kultúrnosti, estetike a literárnemu vkusu v oblasti krásnej literatúry. - Študent bude schopný samostatne získať ďalšie znalosti v oblasti literárnej vedy, - Študent bude schopný aplikovať teoretické vedomosti a bude vedieť identifikovať obsah konkrétnych nastolených tvorivých úloh pri implementácii uvádzaných vedomostí, Kompetentnosti:	

- Študent bude chápať úlohu kultúry, jazyka a literatúry v oblasti vzdelávania, a bude schopný to sprostredkovať aj svojmu okoliu a svojim žiakom.
- Študent bude schopný aplikovať získané poznatky pri rozmanitých kultúrno-umeleckých a pragmaticko-komunikačných aktivitách.
- Študent bude schopný realizovať cieľný rozvoj sebapoznania.
- Študent bude schopný aplikovať systém vedomostí a zručností potrebných pre potreby výučby súvisiacich predmetov na základných a stredných školách. Bude ich schopný následne využiť aj vo vlastnej tvorivej praxi v škole.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do terminológie literárnej vedy. Základné pojmy. Literárna veda a prírodné vedy.
2. Literatúra ako inštitúcia (premisy: princíp autora, zobrazenia a zážitku)
3. Literatúra ako komunikácia (základné pojmy: autor, dielo, čitateľ, produkcia, recepcia, čítanie, pochopenie, rozbor, aplikácia, dejiny, kánon, mimésis)
4. Literatúra v dobe alterity. Vznik hermeneutiky.
5. Povaha modernity. Vznik a vývoj kníhtlače. Projekt osvietenstva.
6. Charakteristika premodernej literárnej vedy.
7. Literárna veda v dobe moderny. Formalizmus a Nová Kritika.
8. Štrukturalizmus a postštrukturalizmus.
9. Postmoderná literárna veda. Hermeneutika a recepčné teórie. Dekonstruktúra.
10. Aktuálne otázky literárnej vedy.
11. Literatúra a kultúrne vedy.
12. Otázky metafilológie. Literatúra a nové médiá.

Odporúčaná literatúra:

- KESERŮ, J. 2016. Bevezetés az irodalomtudományba. Komárom: Selye János Egyetem. ISBN 978 80 8122 174 3
- BÓKAY, A. 1997. Irodalomtudomány a modern és posztmodern korban. Budapest: Osiris Kiadó, ISBN 9633792207
- BÓKAY, A. 2006. Bevezetés az irodalomtudományba. Budapest: Osiris Kiadó, ISBN 963 389 883 8
- JEFFERSON, A. 2005. A modern irodalomelmélet kialakulása. Budapest: Osiris Kiadó, Budapest, ISBN 963-379-102-2
- BÓKAY, A. – VILCSEK, B. 2001. A modern irodalomtudomány kialakulása. Budapest: Osiris Kiadó, ISBN 9633792983
- GADAMER, H. G. 1984. Igazság és módszer. Budapest: Gondolat Kiadó. ISBN 963 281 440 1
- DÉRI, B. – KELEMEN, P. – KRUPP, J. – TAMÁS, Á. 2011. Metafilológia 1. Budapest: Ráció Kiadó. ISBN 978 615 5047 23 7
- KELEMEN, P. – KULCSÁR SZABÓ, E. – TAMÁS, Á. – VADERBA, G. 2014. Metafilológia 2. Budapest: Ráció Kiadó. ISBN 978-615-5047-76-3
- JAUSS, H. R., 1999. Recepcióelmélet - esztétikai tapasztalat - irodalmi hermeneutika: Irodalomelméleti tanulmányok. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 379 493 5
- DE MAN, P. 2002. Olvasás és történelem: Válogatott írások. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 291 0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 162

A	B	C	D	E	FX
21.6	10.49	17.9	15.43	14.81	19.75
Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., PaedDr. Patrik Baka, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ÚŠJ/25	Názov predmetu: Úvod do štúdia jazykovedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Metódy hodnotenia študijných výsledkov (priebežné hodnotenie): Študent počas semestra napíše dva priebežné testy po 20 bodoch (prvý v polovici a druhý v poslednom týždni vyučovacieho obdobia) za max. počet bodov 40. Oba testy obsahujú úlohy/otázky teoretického a praktického charakteru v rozsahu obsahovej osnovy predmetu a doplnujúcej literatúry. Celková záťaž študenta: 3 kredity = cca. 75 hodín (26 hodín za pravidelnú účasť na hodinách; 24 hodín za pravidelnú prípravu založenú na preštudovaní obsahu jednotlivých hodín a čítaní/preštudovaní odbornej literatúry; 25 hodín za pravidelné čítanie doplnujúcich odborných článkov a/alebo pozeranie odborných videí spojených s prácou zameranou na špecifické problémy daného predmetu). Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent bude disponovať vzťahovo-argumentačne nadobudnutými vedomosťami o jazyku a jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho fungovania a vzťahoch k iným jazykom. – Bude vedieť pomenovať rozdiely medzi komunikáciou používanou ľuďmi a zvieratami. – Bude poznať základné komunikačné modely, a pomenovať funkcie jazyka. – Bude poznať základné teórie o vzniku jazyka. – Bude vedieť charakterizovať vzťah jazyka a myslenia. – Bude poznať klasifikáciu jazykov (genetická klasifikácia, typologická klasifikácia, areálna klasifikácia). – Bude poznať stručné dejiny jazykovedy. – Bude vedieť stručne opísať súčasné trendy v jazykovede. Zručnosti: – Študent bude schopný začleniť jazykovedu do systému vied. – Bude schopný lokalizovať miesto maďarského jazyka v kontexte iných jazykov sveta. – Bude schopný samostatne a zmysluplne vymedziť predmet a ciele výskumu lingvistiky. – Bude schopný využívať základné lingvistické poznatky a základné termíny vo vyučovacom procese.	

- Bude schopný využívať základné poznatky a základné termíny pri tvorbe semestrálnych a záverečných prác.
- Bude schopný aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky z jazykovedy na konkrétny jazykový materiál.

Kompetentnosti:

- Bude vedieť pozitívne pristupovať k sociokultúrnej a jazykovej diverzite spoločnosti.
- Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti lingvistiky, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.
- Po absolvovaní štúdia dokáže pod vedením samostatného učiteľa vysvetľovať učivo z oblasti lingvistiky.
- Bude ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie.
- Bude vedieť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom jazykovedy a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.

Stručná osnova predmetu:

1. Lingvistika: pojem, predmet, metódy skúmania, jazykovedné disciplíny, jazyk ako systém znakov, jazykové roviny
2. Vznik jazyka (teórie), vzťah jazyka a myslenia, funkcie jazyka (komunikačné modely)
3. Komunikácia zvierat, komunikácia ľudí
4. Dejiny jazykovedy I. (starovek)
5. Dejiny jazykovedy II. (stredovek)
6. Dejiny jazykovedy III. (novovek)
7. Klasifikácia jazykov: genetická klasifikácia, typologická klasifikácia, areálna klasifikácia
8. Ferdinand de Saussure (langue, parole, langage, synchronia, diachronia, jazykový znak, syntagmatické a paradigmatické vzťahy atď.)
9. Jazykový štrukturalizmus (pražská škola, dánska škola, americká deskriptívna lingvistika atď.)
10. Generatívna gramatika (kompetencia, performancia, transformácia, hĺbková štruktúra, povrchová štruktúra, univerzálna gramatika atď.)
11. Súčasný trendy v jazykovede (sociolingvistika, pragmatika, psycholingvistika atď.)
12. Maďarský jazyk medzi jazykmi sveta.

Odporúčaná literatúra:

- A. JÁSZÓ, A. 1994. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. ISBN 963 9088 92 7
- BALÁZS, G. (ed.) 2011. Nyelvészetről mindenkinek. 77 nyelvészeti összefoglaló. Budapest: Inter. ISBN 978-963-89240-0-1
- CRYSTAL, D. 2003. A nyelv enciklopédiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 379 211 8
- FODOR, I. 2001. Mire jó a nyelvtudomány? Budapest: Balassi Kiadó. ISBN 9635064098
- ISTÓK, B. 2019. Netnyelvészeti kaleidoszkóp. Eruditio – Educatio. 14/1: 83–99. ISSN 1336-8893
- KÁLMÁN, L. – TRÓN, V. 2007. Bevezetés a nyelvtudományba. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978-963-7094-65-1
- KÓNYA, I. 2006. Bevezetés a nyelvtudományba. Komárno: Selye János Egyetem. ISBN 8089234038
- MÁTÉ, J. 1997. A 19. századi nyelvtudomány rövid története: Elméletek, irányzatok és módszerek I. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997. ISBN 963-18-7650-0
- MÁTÉ, J. 1998. Elméletek, irányzatok és módszerek II. A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 18 8342 6
- NÁDASDY, Á. 2020. Milyen nyelv a magyar? Budapest: Corvina. ISBN: 978 963 13 6643 3
- KENESEI, I. 2004. A nyelv és a nyelvek. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 9630579596

- SÁNDOR, K. 2014. Határtalan nyelv. Bicske: SZAK Kiadó Kft. ISBN 978-963-9863-37-8
- SAUSSURE, F. 1967. Bevezetés az általános nyelvészetbe. Budapest: Gondolat. ISBN 0007991
- TELEGDI, Zs. 1984. Bevezetés az általános nyelvészetbe. Budapest: Tankönyvkiadó. ISBN 963 17 7452

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 111

A	B	C	D	E	FX
16.22	18.02	17.12	18.02	12.61	18.02

Vyučujúci: Mgr. Vojtech Istók, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KMJ/MJdb/ŠS/25	Názov predmetu: Maďarský jazyk a literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KMJ/MJdb/FOF/25 a KMJ/MJdb/ÚVL/25 a KMJ/MJdb/MOR/25 a KMJ/MJdb/TEL/25 a KMJ/MJdb/MSL1/25 a KMJ/MJdb/VŽJ/25 a KMJ/MJdb/MSL2/25 a KMJ/MJdb/SYX1/25 a KMJ/MJdb/MSL3/25 a KMJ/MJdb/SYX2/25 a KMJ/MJdb/DMJ/25 a KMJ/MJdb/MSL4/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečnú skúšku v riadnom termíne, určenom harmonogramom štúdia, môže absolvovať študent, ktorý pri kontrole štúdia vykonanej v poslednom roku štúdia splnil povinnosti stanovené v študijnom programe. Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov. Preukáže, že vie komunikovať informácie, koncepty, problémy a riešenia odbornému aj laickému publiku. Záverečná skúška sa realizuje formou kolokvia a študent bude hodnotený klasifikačným stupňom A až FX. Znáмка sa bude započítavať do celkového hodnotenia štátnej skúšky. Hodnotenie na základe ústneho skúšania sa bude realizovať podľa klasifikačnej stupnice: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%. Rozhodnutie o výsledku vyhlási predseda komisie verejne spolu s výsledkom obhajoby záverečnej práce.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - študent získal vedomosti z oblastí prezentovaných v rámci povinných a profilových predmetov študijného programu, - študent vie zadefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy, vysvetliť a popísať základné procesy, popísať a aplikovať základné vedecké metódy výskumu z oblastí uvedených v stručnej osnove predmetu, - študent dokáže analyzovať a hodnotiť doterajší stav poznatkov vo svojom odbore. Schopnosti: - študent dokáže prezentovať svoje odborné vedomosti, - študent dokáže odovzdávať poznatky, - študent vie syntetizovať a aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky, - študent má rozvinuté zručnosti samostatne sa vzdelávať, čo mu umožňuje pokračovať v ďalšom štúdiu. Kompetentnosti:	

- študent vie prejsť svoju jazykovú a odbornú kultúru pri ústnej skúške,
- študent vie použiť získané vedomosti v širších kontextoch,
- študent dokáže implementovať a syntetizovať nadobudnuté poznatky v praxi,
- študent dokáže tvorivo použiť vedomosti pri riešení zadaných úloh, analyzovať problém a syntetizovať nové riešenie,
- študent je schopný odpovedať na otázky komisie na požadovanej úrovni.

Stručná osnova predmetu:

- I. Dejiny maďarskej a svetovej literatúry
- II. Teória literatúry
- III. Fonetika, Morfológia a Syntax maďarského jazyka
- IV. Výskum živého jazyka

Odporúčaná literatúra:

Literatúra uvedená v informačných listoch študijného programu

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 33

A	B	C	D	E	FX
21.21	12.12	30.3	15.15	21.21	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 29.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/BCZ/25	Názov predmetu: Biológia človeka a základy prvej pomoci
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou pre absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vyskúša, precvičí a na konci predvedie ukážku základných praktických zručností pri poskytovaní neodkladnej prvej pomoci v rôznych simulovaných situáciách a pri rôznych typoch úrazov a nehôd. Čiastkové hodnotenie predmetu predstavuje hodnotenie protokolov k jednotlivým sústavám, ktoré dostane študent na vypracovanie ako domácu úlohu (30%). V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu (70%). Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku, vypracovanie protokolov).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent bude schopný charakterizovať ontogenetický vývin človeka od vzniku pohlavných buniek cez preembryonálny vývin až po koniec postembryonálneho vývinu. - Študent bude schopný charakterizovať jednotlivé orgánové sústavy človeka s dôrazom na morfológické a funkčné charakteristiky týchto sústav v určitých vekových obdobiach, zamerané hlavne na detský a dospelý vek. - Študent bude schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných úkonoch zachraňujúcich život, o poruchách vedomia, poruchách dýchania, záchvatových stavoch, o krvácaní z rán, o šoku, zlomeninách, poraneniach kĺbov, popáleniny. Schopnosti: - Študent bude schopný pochopiť a porozumieť fyziologickým dejom, ktoré sa odohrávajú v ľudskom tele. - Študent bude schopný anatómiu, morfológiu a fyziológiu ľudského tela vysvetliť a využiť vo svojej pedagogickej praxe. - Študent bude schopný prakticky vykonať základnú neodkladnú podporu životných funkcií - uvoľnenie dýchacích ciest, záchranné dýchanie, stláčanie hrudníka (masáž srdca), zastavenie krvácania, stabilizovaná poloha, kardiopulmonálna resuscitácia (oživovanie), vrátane použitia automatickej externej defibrilácie, - Študent bude schopný poskytnúť psychickú podporu postihnutému.	

- Študent bude schopný vysvetliť dôležitosť ochrany zdravia už v detskom veku a bude schopný pristupovať osobitne k jednotlivým problémom týkajúcich sa biologických vývinových procesov v organizme vzhľadom na daný vek dieťaťa.

- Študent bude schopný prakticky využiť vedomosti a zručnosti pri riešení náhlych život a závažných zdravotných ohrožujúcich udalostiach úrazového a/alebo neúrazového pôvodu.

Kompetentnosti:

- Študent získa prehľad o fungovaní ľudského tela a taktiež o chorobách, ktoré môžu najčastejšie postihovať zdravie človeka, tým získa pozitívny postoj k ochrane a udržaniu svojho zdravia.

- Študent získa pozitívny postoj k poskytovaniu prvej pomoci a k prevencii náhleho ohrozenia života a zdravia detí v školskom veku aj u dospelých.

Stručná osnova predmetu:

Charakteristika stavby bunky, jednotlivé typy tkanív. Ontogenetický vývin.

Kostra človeka, charakteristika kostí, morfológické a funkčné charakteristiky kostry v detskom veku. Prvá pomoc pri poraneniach kĺbov, zlomeniny končatín, lebky, a chrbtice.

Charakteristika svalovej sústavy, morfológické a funkčné charakteristiky svalového aparátu v detskom veku. Prvá pomoc pri poraneniach šliach, svalov, pomliaždeniny.

Dýchacia sústava, morfológické a funkčné charakteristiky dýchacej sústavy v detskom veku. Prvá pomoc pri zástave dýchania, odstránenie cudzieho telesa z dýchacích ciest, umelé dýchanie.

Obehová sústava, morfológické a funkčné charakteristiky obehového systému v detskom veku.

Prvá pomoc pri zástave srdcovej činnosti, zrážanlivosť krvi, zastavenie krvácania pri rôznych typoch rán, typy obväzov a techniky obväzovania rán.

Charakteristika zmyslových orgánov. Morfológické a funkčné charakteristiky zmyslových orgánov v detskom veku.

Prvá pomoc pri popáleninách spôsobených žieravinami a chemickými prostriedkami.

Stavba nervovej sústavy, morfológické a funkčné charakteristiky nervovej sústavy v detskom veku.

Poškodenia nervového systému, epileptický záchvat, kľčové stavy a prvá pomoc.

Charakteristika endokrinného systému, hormóny, morfológické a funkčné charakteristiky endokrinného systému v detskom veku.

Charakteristiky pohlavných sústav. Morfológické a funkčné charakteristiky pohlavného systému v detskom veku. Najčastejšie pohlavné choroby.

Gastrointestinálna sústava, morfológické a funkčné charakteristiky gastrointestinálnej sústavy v detskom veku. Otravy, typy otrávenia, otrava liekmi, alkoholom, otravy jedlom.

Vylučovacia sústava, morfológické a funkčné charakteristiky vylučovacej sústavy v detskom veku.

Vylučovacia sústava, funkcia, stavba, morfológické a funkčné charakteristiky vylučovacej sústavy v detskom veku. Najčastejšie ochorenia vylučovacej sústavy.

Typy šokových stavov, šok v dôsledku vykrvácania, v dôsledku poškodenia srdcového svalu a pri strate telesných tekutín, distributívne typy šoku, anafilaktický šok a základná charakteristika imunitného systému.

Odporúčaná literatúra:

ANDICS, L.: Elsősegély: Közúton, otthon, munkahelyen, közterületen – 1. vyd. – Budapest: Sophia Kiadó, 2004 – 86 s. – ISBN 963216279X.

BASS, D., MAURICE, K.: Elsősegélynyújtás csecsemőknek és gyermekeknek. – 1, vyd. – Békéscsaba: Booklands, 2000. – 160 s. – ISBN 97863 9613 62 1.

BODZSÁR, E., ZSÁKAI, A.: Humánbiológia: Gyakorlati kézikönyv. - 1. vyd.- Budapest: Elte Eötvös Kiadó, 2004 – 300 s. – ISBN 963 463 653 5.

MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.

McCracken, T. O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scholar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4.

NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Liliom Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.

STOPPARDOVÁ, M.: Prvá pomoc malým deťom: Stručný sprievodca prvou pomocou. – 1. vyd. – Bratislava: Slovart s.r.o., 2005. – 63 s. – ISBN 80-8085-022-4.

SZENTÁGOTHAJ, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 299

A	B	C	D	E	FX
11.04	18.73	29.43	22.07	9.03	9.7

Vyučujúci: Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/DID/25	Názov predmetu: Všeobecná didaktika a príprava na hospitácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. Príprava na vybranú vzdelávaciu aktivitu (vyučovaciu hodinu) 2. Pozorovacie hárky 3. Záverečná skúška – 100 bodov Ako podmienka na pripustenie k skúške je odovzdanie prípravy na vybranú vzdelávaciu aktivitu (vyučovaciu hodinu) v rámci samostatného (príp. párového) riešenia zadanej úlohy a pozorovacích hárkov, ktoré študent vyplňa v hospitačnom denníku. Celková záťaž študenta z hľadiska rozvrhnutia pracovného času: 2 kredity = 60 hodín - účasť na prednáškach a seminároch (26 hodín), - príprava na vyučovaciu hodinu (10 hodín), - príprava pozorovacích hárkov (10 hodín), - príprava na záverečnú skúšku (14 hodín). Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (50-59 bodov) z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná <ul style="list-style-type: none"> • základné didaktické pojmy a miesto didaktiky v pedagogickej vede, • hlavné smery v epistemológii, • myšlienkové operácie a obmedzenia racionálneho myslenia, • najdôležitejšie teórie a modely učenia sa, • vekové charakteristiky detí a vekové osobitosti ich myslenia, • hlavné teórie motivácie, • ciele a výsledky výchovy a vzdelávania, • metódy a prostriedky plánovania edukačného procesu, • edukačné stratégie, vrátane hlavných metód, foriem práce a prostriedkov. Študent disponuje špecifickými vedomosťami o :	

- moderných technikách projektového plánovania, zobrazovacích prostriedkoch, ich účele a využiteľnosti,
- vedomom plánovaní konzistentnosti pedagogického obsahu, cieľa a očakávaných výstupov,
- súvislostiach čiastkových a výsledných očakávaných produktoch,
- obsahovom členení a spôsoboch vyplňania dokumentov používaných počas hospitácie,
- študent pozná zákonitosti a zásady didaktiky predmetného veku,
- študent pozná teoretické východiská, aspekty, požiadavky a stratégie realizácie edukačnej práce v školách,
- študent zvyšuje povedomie o úlohe a význame štátneho a inštitucionálneho/školského vzdelávacieho programu,
- študent pozná aspekty a požiadavky plánovania, organizácie, implementácie a hodnotenia, ako aj štruktúru tematických plánov a príprav.

Schopnosti:

Študent je schopný:

- v rámci svojej plánovacej činnosti vedome sumarizovať čiastkové a výsledné očakávané pedagogické produkty,
- integrovať moderné nástroje plánovania pri tvorbe výchovno-vzdelávacieho plánu a prípravy,
- uplatňovať metodický súbor nástrojov,
- plánovať edukačnú činnosť na základe štátneho vzdelávacieho programu,
- kategorizovať systém požiadaviek na základe úrovne zručností žiakov na základe ich vekových a individuálnych charakteristík a dokáže tiež, vhodne priradiť ciele a stratégie vyučovania v súlade s obsahom vzdelávania,
- si zvoliť spôsoby (metódy a nástroje) hodnotenia a sebahodnotenia, vie aplikovať hodnotiace otázky v závislosti od veku a individuálnych vlastností žiakov,
- analyzovať videné edukačné skutočnosti na základe daných aspektov a kritérií (dosiahnutie cieľa, primeranosť metód a stratégií a iné).

Kompetentnosti:

Študent:

- je spôsobilý implikovať vlastné teoreticko-didaktické poznatky do vlastnej pedagogickej praxe,
- je spôsobilý prezentovať, podrobne vysvetliť a zdôvodniť tie výchovno-vzdelávacie stratégie, ktoré si vedome zvolil a uplatnil v procese pedagogického plánovania,
- je spôsobilý prezentovať komplexné aspekty a očakávania hospitácie a pedagogického plánovania,
- cíti zodpovednosť za dodržiavanie etických zásad,
- je spôsobilý efektívne komunikovať a spolupracovať,
- cíti zodpovednosť za správnu analýzu metodicko-odborného problému,
- sa stotožňuje s rolou učiteľa v súlade s profesionálnymi očakávaniami,

Stručná osnova predmetu:

Pojem a miesto didaktiky v pedagogike.

Epistemologické aspekty edukácie.

Myšlienkové operácie.

Výchova, vyučovanie a učenie: teórie a modely.

Plánovanie edukačného procesu.

Učiteľ a jeho stratégie. Metódy a učebné pomôcky.

Základné didaktické pojmy a princípy výchovy a vzdelávania. Pedagogická dokumentácia.

Kurikulárne dokumenty, štruktúra súčasného štátneho vzdelávacieho programu, jeho aplikácia pri tvorbe inštitucionálneho výchovného programu. Jeho postavenie pri plánovaní edukačnej činnosti.

Výchovno-vzdelávací proces a jeho etapy. Organizačné formy.

Plánovanie výchovno-vzdelávacej práce, úrovne plánovania.

Vysvetlenie, vyhodnotenie a zhrnutie odborných skúseností získaných počas hospitácie.

Reflektívne (analytické) a sebareflektívne (sebaanalytické) činnosti asistenta, učiteľa. Metodické východiská hodnotenia a sebahodnotenia.

Metodická príprava študentov na profesiu pedagóga, asistenta učiteľa. Praktické aspekty realizácie pedagogickej práce. Príprava na pozorovanie. Pozorovanie a rozbor pedagogických javov. Obsahová analýza. Pedagogický denník. Portfólio.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Az óvodai nevelés állami oktatási programja – magyar nyelvű fordítás. 2019. Markovics, T. (szerk). Komárom : Comenius Pedagógiai Intézet, khsz., 2019. 168 o. ISBN 978-80-969694-2-5.
HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2015. 200 p. ISBN 978-80-8122-136-1.

TÓTH, P. - HORVÁTH, K. Didaktika. Bevezetés az oktatás elméletébe. Komárno : Selye János Egyetem, 2021, 342 p. ISBN 978-80-8122-403-4.

HORVÁTH, K.- NÉMETH, A.- STRÉDL, T. - SZABÓOVÁ, E. - TÓTH BAKOS, A. 2015. Szlovák-magyar pedagógiai terminológiaiaa kézikönyv. Slovensko-maďarská pedagogická terminologická príručka. 1. vyd. Komárno : Selye János Egyetem - UJS, 2015, 132 p. ISBN 978-80-8122-160-6.

KOVÁCS, GY.- BAKOSI, É. 2004. Óvodapedagógia. Debrecen, 2004, 1. kötet 226 o. ISBN 963 430 924 0. [online]. Dostupné na internete: https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/268618/FILE_UP_0_

Ovodapedagogia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

KOVÁCSNÉ BAKOSI, É. 2013. A szabadidő pedagógiai kérdéseihez. [online]. Dostupné na internete: <http://socprof.partium.ro/Documents/Training%20material%201.pdf>

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Štátny pedagogický ústav. 112 s. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/6317_svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (statpedu.sk)

Slovensko-maďarský glosár školskej terminológie. Szlovák- magyar közoktatási szószeret. 2020.

Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/9495_final_svk_mad.pdf

SZABÓOVÁ, E. 2018. Személyiségfejlesztő nevelő-oktató tevékenységek az óvodában. In: Orsovcics, Y., Strédl, T., Szabóová, E., Vass, V. 2018. A személyiségfejlesztés új kihívásai a nemzetiségi óvodákban és iskolákban. Komárno : Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, 2018. p. 59-105. ISBN 978-80-8122-282-5.

Vyhláška č. 541/2021 Z. z. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o materskej škole. [online] Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2021/541/>

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 22/2022 Z. z. o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/22/>.

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Aktuálne doplnené, novelizované znenie. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/9495_final_svk_mad.pdf

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. [online]. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/138/>

Odporúčaná literatúra:

ALBERT, S. 2005. Didaktika. 1. vyd. Dunajská Streda : Lilium Aurum, 2005. 290 s. ISBN 80-8062-252-3.

- BORBÉLYOVÁ, D.- MÉSZÁROS, T.- NAGYOVÁ, CS.2020. A vizuális nevelés elmélete és gyakorlati megvalósításának lehetőségei az óvodában. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho. 161 s. ISBN 978-80-8122335-8.
- DEREVJANÍKOVÁ, A.- DZURILLA, M. 2014. Hudobná výchova v predprimárnej edukácii. Bratislava: MPC, 57 s. ISBN 978-80-8052-900-0. [online] Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/derevjanikova_dzurilla_0.pdf
- ČERNEK, P.2014. Metodické poznámky k ŠVP pre materské školy pre vzdelávaciu oblasť Matematika a práca s informáciami. Bratislava: MPC, 34 s. ISBN 978 – 80 – 565 – 0032 – 3. [online] Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/cernek_0.pdf
- HORVÁTHOVÁ, K – SZŐKÖL, I. 2013. Kontrola a hodnotenie žiackych výkonov. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 119 s. ISBN 978-80-8122-083-8.
- KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. 2010. Predškolská a elementárna pedagogika. Praha: Portál, 445 s. ISBN 978-80-7367-828-9.
- MASARYKOVÁ, D. 2014. Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. Metodická príručka. 38 s. ISBN 978-80-8052-891-1. [online]. Dostupné na internete: https://mpcedu.sk/sites/default/files/publikacie/zdravie_a_pohyb_metodicka_prirucka_zal-_na_webe.pdf
- Metodický list na osvojovanie štátneho – slovenského jazyka v materských školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín. 2016. Bratislava: ŠPÚ. [online]. Dostupné na internete: https://www.statpedu.sk/files/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/ppv_metodicky-list_odborne-pojmy.pdf
- MINÁRECHOVÁ, M.- ŽOLDOŠOVÁ, K. 2014. Človek a svet práce. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy. Bratislava : MPC. [online]. Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova_zoldosova_2.pdf
- MINÁRECHOVÁ, M.- ŽOLDOŠOVÁ, K. 2014. Človek a príroda. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy. Bratislava : MPC, 41 s.. [online]. Dostupné na internete: https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/minarechova_zoldosova_1.pdf
- KAŠČÁK, O. - PUPALA, B. 2016. Evaulácia v materskej škole. Bratislava: ŠPÚ. 31 s. ISBN 978 – 80 – 8118 – 179-5.
- PONDELÍKOVÁ, R. 2014. Umenie a kultúra- výtvarná výchova. Metodická príručka pre učiteľky materských škôl. Bratislava: MPC. 74 s. ISBN 978-80-8052-899-7. [online]. Dostupné na internete: <https://mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/pondelikova.pdf>
- SZABÓOVÁ, E. 2016. Oktatási stratégiák az óvodapedagógusok képzésében a komáromi Selye János Egyetemen. In A Selye János Egyetem 2016-os Nemzetközi Konferenciájának tanulmánykötete : „Korszerű szemlélet a tudományban és az oktatásban“. Pedagógiai szekciók. Komárno : Univerzita J. Selyeho - Selye János Egyetem, 2016. p. 413-422. ISBN 978-80-8122-187-3.
- PRIBÉK, L. 2020. Pedagógusszerepek vizsgálata, pedagógustevékenységek feltárása a Közép-dunántúli régió középfokú kollégiumaiban. Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Eger. Doktori disszertáció, témavezető: Dr. Kotschy Andrásné. DOI: 10.15773/EKE.2020.001 Dostupné na internete: <http://disszertacio.uni-eszterhazy.hu/74/>
- VASS, V. 2017. Kompetenciafejlesztés a 21. században (értékteremtés és megújulás). Komárom : Selye János Egyetem Tanárképző Kara, 2017. 89.p. ISBN 978-80-81-22-232-0. [online] Dostupné na internete: [2018-03-07_2018.01.23_Vass_Vilmos_Nyomdakesz_Belivek.pdf](https://www.ujs.sk/files/2018-03-07_2018.01.23_Vass_Vilmos_Nyomdakesz_Belivek.pdf) (uj.s.k)
- ZÁPOTOČNÁ, Z.- PETROVÁ, Z. 2016. Jazyk a komunikácia. Metodická príručka k vzdelávacej oblasti Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie. Bratislava: ŠPÚ. 27 s. ISBN 978 – 80 – 8118 – 175 – 7. [online]. Dostupné na internete: <https://>

www.statpedu.sk/files/sk/svp/zavadzanie-isvp-ms-zs-gym/materska-skola/zrevidovane_jazyk-komunikacia_na_zverejnenie.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 267

A	B	C	D	E	FX
13.86	11.61	11.99	16.48	30.34	15.73

Vyučujúci: prof. Péter Tóth, PhD., Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/DOC-b/25	Názov predmetu: Dobrovoľnícka činnosť
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas dobrovoľníckej činnosti. (30 bodov) Podmienky absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Študenti pripravujú nasledujúce dokumenty počas dobrovoľníckej činnosti. Je povinný odovzdať presne a dvojazyčne vyplnený protokol o absolvovaní dobrovoľníckej činnosti a vytvoriť portfólio na základe vopred vytvorenej a prekonzultovanej štruktúry. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none"> • Portfólio musí zahŕňať dvojazyčne vyplnený protokol o absolvovaní dobrovoľníckej činnosti. • Portfólio musí zahŕňať štruktúru danej dobrovoľníckej organizácie (pozorovanie jednotlivých činností neformálneho vzdelávania) (10 bodov) • Portfólio musí zahŕňať činnosť svojej práce v danej oblasti vykonanej počas dobrovoľníckej činnosti (10 bodov) • Dokumentáciu z tohto obdobia. (prípravy na jednotlivé činnosti) (10 bodov). Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"> • 20 hodín časť na dobrovoľníckych činnostiach; 10 hodín príprava portfólia.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Absolvent - študent predmetu je spôsobilý pozorovať, analyzovať, aktivity v dobrovoľníckej organizácii. • Študent bude schopný dokumentovať sledované aktivity v dobrovoľníckej organizácii, • Študent bude schopný napláňovať, organizovať a viesť jednotlivé vzdelávacie a voľno časové aktivity v organizácii. • Študent bude schopný vybudovať pozitívne medziľudské vzťahy s vedením organizácie a je schopný vytvoriť pozitívny vzťah medzi ľuďmi. Schopnosť: <ul style="list-style-type: none"> • Študent bude vedieť spolupracovať s členmi dobrovoľníckej organizácie. • Študent bude vedieť aktívne sa zapájať do činnosti organizácie. • Študent bude vedieť usmerňovať a organizovať a vytvoriť akciu pre dobrovoľnícku organizáciu aj neformálnou činnosťou. Kompetentnosti:	

- Študent bude schopný aplikovať svoje vedomosti a zručností potrebných pre pozitívnych medziľudských vzťahoch v danej dobrovoľníckej organizácii, ktoré môžu mať vplyv pri voľbe budúceho povolania.
- Študent bude schopný realizovať cielený rozvoj sebapoznania súvisiaci s dobrovoľníckej činnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti v dobrovoľníckych organizáciách, ktoré rozširujú vedomosti.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce v dobrovoľníckych organizáciách.

Stručná osnova predmetu:

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru v dobrovoľníckej organizácii. Pozorovanie vytvárania podmienok realizácie činností v dobrovoľníckej organizácii. Odborný rozbor pozorovaných aktivít spoločne s pracovníkmi dobrovoľníckej organizácie. Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných aktivít. Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim predmetu s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov.

Odporúčaná literatúra:

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS, https://www.ujs.sk/documents/SHK_2017_24_04_18_Fin3.doc.pdf
 Cserepesová. Erika: A nonprofit szervezetek sikerének kulcsa Komárno : Selye János Egyetem, 2010. - DM.3301-EF.10.30A.5A. - 108 s.
 Pusztai Gabriella, Lukács Ágnes: Közösségteremtők : Tisztelgés a magyar vallásszociológusok nagy nemzedéke előtt / - 1. vyd. – Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2014. - 406 s. - ISBN 978-963-318-424-0.
 Salamon Judit , Papp Zsolt: Önkéntesség és önszerveződés segítése- Civil ifjúsági munka, 2012, Salamon Judit, Papp Zsolt: Önkéntesség és önszerveződés segítése, Civil ifjúsági munka
 Az ifjúságsegítő képzés interprofesszionális fejlesztése, TÁMOP-5.4.4.-09/2-C-2009-0002,2012, ISBN 978-615-5192-09-8, https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/00/51/50/dd/1/onkentesseg_v2.pdf
 Szentpétery Daniel: A Diákhálózat szervezeti kultúrájának elemzése- Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. - 107 s.
 Ministerstvo vnútra Slovenskej Republiky - https://www.minv.sk/?ros_dobrovolnictvo
 Dobrovoľnícke združenia v Komárne - <https://www.azet.sk/katalog/obcianske-zdruzenia/komarno/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 16

a	n
93.75	6.25

Vyučujúci: Mgr. Attila Bognár., PaedDr. Peter Židek, PhD., Mgr. Katalin Sýkora Hernády, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujsk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa,

DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/DTV/25	Názov predmetu: Digitálne technológie vo výchovno-vzdelávacom procese
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou je aktívna účasť na seminároch a priebežne zostavovanie portfólia konkrétnych digitálnych/virtuálnych/online nástrojov, ktoré sú implementované do pedagogického resp. do výchovného procesu. Kategórie hodnotenia portfólia sú: odovzdanie načas, zohľadnenie formálnych požiadaviek (usporiadanosť, vzájomná logická nadväznosť, estetika) a obsahových požiadaviek (metodika rozvíjajúceho hodnotiaceho nástroja, didaktické spracovanie implementácie hodnotiaceho nástroja do vzdelávania). Tabuľka hodnotiacich kritérií bude dostupná pre študentov na moodle po prihlásení sa na e-learning kurzu. Výsledná známka sa vypočíta nasledovne: (0.1 x % z aktívnej participácie na cvičeniach)+ (0.9 x % získané z hodnotenia portfólia) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodiny príprava portfólia. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Disponuje poznatkami o digitálnej spoločnosti vzhľadom na pedagogickú profesiu a výkonu jej činností. Pozná výzvy digitálneho sveta premenované do vzdelávania. Vie priradiť k jednotlivým pedagogickým cieľom vhodný digitálny nástroj. Pozná možnosti online vzdelávania podporujúce aktívne učenie sa žiaka. Pozná stratégie, metódy a formy, ktoré ponúkajú digitálne technológie a virtuálna realita na rozvoj predmetovej a digitálnej gramotnosti študentov, Disponuje poznatkami o rizikách digitálneho sveta. Pozná zásady netiketu a efektívnej komunikácie v digitálnom svete. Zručnosti: Disponuje základnými metodickými spôsobilosťami a zručnosťami v oblasti informačno-komunikačných technológií. Samostatne uplatňuje adekvátne metódy práce v digitálnom svete.	

Je spôsobilý orientovať sa v digitálnom svete informácií a používať e-zdroje pri výkone profesijných činností.

Je spôsobilý orientovať sa v ponuke možností využitia digitálnej technológie podporujúc - vývinové procesy jednotlivcov, ich pozitívnu celoživotnú stimuláciu a odlišnosti vývinu jednotlivcov vyplývajúce zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení.

Kompetentnosti:

Vyznačuje sa tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku pedagogiky a predmetovo špecifických oblastí didaktík,

vie pracovať efektívne samostatne v online svete,

je kompetentný na výkon povolania pedagogický zamestnanec, spĺňa požiadavky profesijného štandardu začínajúceho pedagogického zamestnanca z hľadiska digitálnej gramotnosti.

Vie reflektovať a zdokonaľovať efektívnosť vlastnej učiteľskej činnosti. Vie sa identifikovať s vlastnou profesiou.

Stotožňuje sa postojom učiteľa, ktorého povinnosťou je podporovať talentovaných, ale aj podporovať slabších žiakov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v ich kognitívnom rozvoji aj prostredníctvom digitálnych technológií.

Stručná osnova predmetu:

Poznávací proces v digitálnom svete. K pedagogickým cieľom vhodné nástroje. Oboznámenie sa s vybranými aplikáciami.

Aplikácie podporujúce online poznávací proces a manažovanie jeho priebeh prostredníctvom virtuálnych tried.

Online nástroje na podporu kooperatívneho učenia. Možnosti rozšírenej reality.

Hodnotenie podporované s digitálnou technológiou. Online aplikácia na okamžitú spätnú väzbu.

Tvorb online testov/kvízov.

Intervencia a inklúzia v digitálnej pedagogike. Podpora žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom digitálnych technológií

Ochrana dát a online bezpečnosť.

Odporúčaná literatúra:

ABONYI-TÓTH, A., TURCSÁNYI_SZABÓ, M. A mobiltechnológiával támogatott tanulás és tanítás módszerei. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2015, (dostupné na internete: https://www.educatio.hu/pub_bin/download/tamop311_II/eredmenyek/m_learning/mlearning_kotet.pdf)

FARKAS, A. et al. Digitális pedagógiai módszertani ajánlások gyűjteménye. Budapest: Oktatási Hivatal. 2021. (dostupné na internete:

[https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf)

[Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/tavoktatas/Modszertani_gyujtemeny_01_08_compressed.pdf))

JÓZSA, K., et al. FOCUS teszt: új, számítógépalapú vizsgálati eszköz 3–8 éves

gyermek számára. Gyermeknevelés, 2019. (7)2–3, 111–124. (dostupné na internete:

[https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-](https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara)

[alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara](https://www.researchgate.net/publication/338986310_FOCUS_teszt_uj_szamitogep-alapu_vizsgalati_eszkoz_3-8_eves_gyermekek_szamara))

KALÁŠ, Ivan et al. Premeny školy v digitálnom veku. Bratislava: SPN – Mladé letá,s.r.o.,2013.

ISBN 978-80-10-02409-4. Košice: pre UIPŠ vydal elfa, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-8086-143-8.

LÉVAI, D., PAPP-DANKA, A. Interaktív oktatásinformatika. Eger: Eszterházy Károly Főiskola,

ISBN 978-615-5297-74-8, (dostupné na internete: <http://www.eltreader.hu/media/2016/02/>

[Interaktív_Oktatasinformatika_READER.pdf](http://www.eltreader.hu/media/2016/02/))

TÓTH-MÓZER, SZ. – MISLEY, H. Digitális eszközök integrálása az oktatásba Jó

gyakorlatokkal, tantárgyi példákkal, modern eszközzel. Budapest: Eötvös Loránd

Tudományegyetem. 2019. ISBN 978-963-489-129-1. (dostupné na internete: <http://>

mindenkiiskolaja.elte.hu/wp-content/uploads/2019/09/Digit%C3%A1lis-eszk%C3%B6z%C3%B6k-integr%C3%A1l%C3%A1sa-az-oktat%C3%A1sba_INTERA.pdf)
SZARKA, K. Inovácie v pregraduálnej príprave učiteľov s využitím webových aplikácií. 1. vyd. Komárom: KOMPRESS Nyomdaipari Kft., 2018. 154 s. [11,21AH]. ISBN 978-615-00-2597-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 117

A	B	C	D	E	FX
56.41	25.64	10.26	4.27	3.42	0.0

Vyučujúci: prof. Krisztián Józsa, DSc., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/IPG/25	Názov predmetu: Inkluzívna pedagogika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín: účasť na prednáškach, 17 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Ovláda základné kompetencie k prístupu k žiakovi so špeciálnymi edukačnými potrebami z teoretického i praktického hľadiska. • Ovláda a chápe základné pojmy, ako segregácia, integrácia, inklúzia. • Vie definovať pojmy špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika • Získa odborné znalosti, osvojí si vývinové kritériá, osobnostné charakteristiky a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva. • Vie transformovať teóriu do praxe, pozná progresívne trendy v oblasti špeciálnej pedagogiky. • Ovláda typy a druhy ŠVVP, postihnutí a iných porúch príslušného vekového obdobia. • Orientuje sa správne podľa Metodických pokynov MŠ SR pri začlenení žiakov so ŠVVP, ovláda individuálny vzdelávací plán a program. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže rozpoznať príznaky jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí. • Orientuje sa v možných dôvodoch vzniku jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí. • Dokáže zostaviť pedagogicko-psychologické a predmetové kritériá podľa fyzického i mentálneho veku žiaka. • Vie sa orientovať v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sceering. • Dokáže diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu. • Vie skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov.	

- Vie spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.

Kompetentnosti:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, vystupuje demokraticky, koná tolerantne.
- Aplikuje zásady inkluzívneho indexu, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Realizuje ciele rozvoj sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania.
- Samostatne plánuje činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o sociálnych službách, dokáže vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania voči žiakom.

Stručná osnova predmetu:

Predmet, poslanie a ciele liečebnej a špeciálne pedagogiky, edukácia zdravotne postihnutých.

Základné pojmy: segregácia, integrácia, inklúzia, norma, normalita, abnormalita, reverzibilita, ireverzibilita.

Školské problémy: ťažkosti, poruchy, zaostávania.

Typy a druhy ŠVVP. indikátory na začlenenie (integráciu) detí a žiakov.

Zmyslové, telesné a mentálne postihnutie, poruchy komunikačných zručností, poruchy učenia, nadanie, psychosociálne poruchy, iné typy a druhy porúch a ťažkostí.

Možnosti a zásady integrácie.

Edukácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Žiaci z marginalizovaných rómskych komún.

Individuálny vzdelávací plán a program - vypracovanie a realizácia.

Spolupráca s inkluzívnym tímom a poradenskými centrami, školský psychológ a školský špeciálny pedagóg.

Prehľad stimulačných programov a ich možnosti aplikácie v edukačnom procese, vývin a rozvíjanie – edukačné možnosti, terapie, korekcie, reedukácie ako možnosti optimalizácie edukačného procesu žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia.

Odporúčaná literatúra:

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

BORDÁS, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. 2005. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005. Komárno: UJS. ISBN 8096925156

KASTELOVÁ, A. – NÉMETH, O. 2014. Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva. Bratislava : IRIS, 2013. 210 s. ISBN 9788089726011.

MÉREI, F. – V. BINET, Á. 2017. Gyermeklélektan. Budapest: LIBRI. 2017. 404 o. ISBN 9789633107997

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X

STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyogyepedagógiáról másképp. Komárno : UJS. ISBN

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés : A terápia szocializációs hatása a nevelésben. 1. vyd. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 9788081222276

STRÉDL, T. 2015. Befogadás és/vagy elfogadás : Zborník medzinárodnej vedeckej konferencie Univerzity J. Selyeho - 2015 : "Inovácia a kreativita vo vzdelávaní a vede" - Sekcie pedagogických vied. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. - ISBN 978-80-8122-144-6, CD-ROM, p. 214-229.

STRÉDL, T. 2009. Differenciálás az oktatásban : Katedra : Szlovákiai magyar pedagógusok és szülők lapja. - ISSN 1335-6445, roč. 17., č. 4 (2009), s. 10-11.

STRÉDL, T. 2014. Esélyegyenlőség - és egyenőtlenség az oktatásban : A köznevelés kulturális, szociális és biológiai tényezői = Kultúrne, sociálne a biologické faktory edukácie - vedecký zborník Katedry pedagogiky a Katedry biológie PF UJS v Komárne : A SJE TKK

Neveléstudományi Tanszékének és Biológia Tanszékének tudományos tanulmánykötete. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2014. - ISBN 978-80-8122-114-9, CD-ROM, p. 84-89.
STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagogia : avagy a gyógypedagógiáról másképp : Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2013. - 148 s.[8 AH]. - (Monographiae Comaromienses 14.). - ISBN 978-80-8122-089-0.

TÓTH-BAKOS, A. 2014. Az egészségünkben akadályozottak és a zeneterápia : A köznevelés kulturális, szociális és biológiai tényezői = Kultúrne, sociálne a biologické faktory edukácie - vedecký zborník Katedry pedagogiky a Katedry biológie PF UJS v Komárne : A SJE TKK Neveléstudományi Tanszékének és Biológia Tanszékének tudományos tanulmánykötete. - Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2014. - ISBN 978-80-8122-114-9, CD-ROM, p. 54-59.

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývin dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Nevelésléktan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.

VAŠEK, Š. 1995. Špeciálnopedagogická diagnostika. Bratislava : SPN. ISBN 8008020563

ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha : Portál, 2011. ISBN 978802620044.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 119

A	B	C	D	E	FX
77.31	9.24	12.61	0.0	0.84	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/IZS/25	Názov predmetu: Integrovaný žiak v škole
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín: účasť na prednáškach, 17 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Ovláda základné kompetencie k prístupu k žiakovi so špeciálnymi edukačnými potrebami z teoretického i praktického hľadiska. • Ovláda základnú terminológiu danej problematiky, pozná rôzne teoretické smery a praktické výstupy v praxi. • Ovláda a chápe základné pojmy, ako segregácia, integrácia, inklúzia. • Vie definovať pojmy špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika • Získa odborné znalosti, osvojí si vývinové kritériá, osobnostné charakteristiky a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva. • Vie transformovať teóriu do praxe, pozná progresívne trendy v oblasti špeciálnej pedagogiky. • Ovláda typy a druhy ŠVVP, postihnutí a iných porúch príslušného vekového obdobia. • Orientuje sa správne podľa Metodických pokynov MŠ SR pri začlenení žiakov so ŠVVP, ovláda individuálny vzdelávací plán a program. • Oboznámi sa s metodickými prístupmi, štruktúrou a aspektmi popisov pracovných pozícií. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže rozpoznať príznaky jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí. • Orientuje sa v možných dôvodoch vzniku jednotlivých prípadov ŠVVP, porúch a postihnutí. • Vie samostatne zhodnotiť osobnostné predpoklady dieťaťa a žiaka v edukačnom procese • Dokáže zostaviť pedagogicko-psychologické a predmetové kritériá podľa fyzického i mentálneho veku žiaka, • Vie sa orientovať v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sceering.	

- Dokáže diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu
- Je schopný vykonať depistáž a orientovať sa v pedagogicko-psychologickej diagnostike.
- Vie skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov.
- Vie spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.

Kompetentnosti:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, vystupuje demokraticky, koná tolerantne.
- Aplikuje zásady inkluzívneho indexu, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Realizuje ciele rozvoj sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania.
- Samostatne plánuje činnosti, ktoré rozširujú vedomosti o sociálnych službách, dokáže vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania voči žiakom.

Stručná osnova predmetu:

Predmet a ciele liečebnej a špeciálnej pedagogiky.

Základné pojmy: segregácia, integrácia, inklúzia, norma, normalita, abnormalita.

Charakteristika školského obdobia detí.

Školské problémy: ťažkosti, poruchy, zaostávanie.

Indikácie na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov.

Zostavenie pozorovacích schém pre jednotlivé cieľové skupiny (depistáž).

Vývin a rozvíjanie – edukačné možnosti.

Indikátory na začlenenie (integráciu) detí a žiakov.

Možnosti a zásady integrácie.

Edukácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Žiaci z marginalizovaných rómskych komún.

Individuálny vzdelávací plán a program - vypracovanie a realizácia.

Spolupráca s inkluzívnym tímom a poradenskými centrami.

Školský psychológ a školský špeciálny pedagóg.

Prehľad stimulačných programov a ich možnosti aplikácie v edukačnom procese.

Odporúčaná literatúra:

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

BORDÁS, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. 2005. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005. Komárno: UJS. ISBN 8096925156

KASTELOVÁ, A. – NÉMETH, O. 2014. Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva. Bratislava : IRIS, 2013. 210 s. ISBN 9788089726011.

MÉREI, F. – V. BINET, Á. 2017. Gyermeklélektan. Budapest: LIBRI. 2017. 404 o. ISBN 9789633107997

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X

STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyogyepedagógiáról másképp. Komárno : UJS. ISBN

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés : A terápia szocializációs hatása a nevelésben. 1. vyd. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 9788081222276

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývin dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Neveléslélektan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.

VAŠEK, Š. 1995. Špeciálnopedagogická diagnostika. Bratislava : SPN. ISBN 8008020563

ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha : Portál, 2011. ISBN 978802620044.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	B	C	D	E	FX
66.67	16.67	16.67	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/KONAJ/25	Názov predmetu: Konverzácia v anglickom jazyku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma . Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými témami anglickej komunikácie a získa základné vedomosti z rôznych podoblastí. - Absolvovaním tohto kurzu študent získa prehľad o gramatickej stavbe anglického jazyka a osvojí si základnú anglickú slovnú zásobu. Schopnosti: – Študent bude schopný používať základné anglické konverzačné frázy v praxi. - Študent bude schopný vyjadriť slovnú zásobu používanú v každodennom živote a integrovať tieto základné vedomosti do vlastnej pedagogickej praxe. - Študent bude schopný samostatne tvoriť vety v rámci jednotlivých tém Kompetentnosti: – Študent si vytvorí pozitívny vzťah k indoeurópskym jazykom a menšinám a v tomto duchu bude vyučovať svojich študentov s dôrazom na toleranciu.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: slovesné tvary, privlastňovacie zámená	

- b) Konverzačné témy: pozdravy, základné formy predstavovania, Predstavenie sa
2. a) Gramatika: jednotné a množné číslo podstatných mien
- b) Konverzačné témy: farby, mesiace, dni v týždni, Moje obľúbené veci
3. a) Gramatika: prítomný čas jednoduchý
- b) Konverzačné témy: každodenné činnosti, Opis vybraného dňa
4. a) Gramatika: Miestne mená a časy (under, next to, in, on...)
- b) Konverzačné témy: Počasie, ročné obdobia, Predstavenie vybraného ročného obdobia
5. a) Gramatika: Uzlové sloveso vyjadrujúce schopnosť (Can)
- b) Konverzačná téma: dom, Ukážka vybraného domu
6. a) Gramatika: Prítomný čas priebehový (Present continuous)
- b) Konverzačné témy: voľný čas, Opisovanie voľného času
- 7 a) Gramatika: Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená
- b) Konverzačná téma: Jedlo a nápoje
8. a) Gramatika: minulý čas jednoduchý)
- b) Témy rozhovorov: Cestovanie, Opis mojej poslednej dovolenky
- 9 a) Gramatika: Pravidelné a nepravidelné slovesá
- b) Konverzačná téma: kultúra, Premietanie filmu
- 10 a) Gramatika: intenzifikácia prídavných mien
- b) Konverzačné témy: práca, predstavenie vybranej práce
- 11 a) Gramatika: Budúcnosť jednoduchá - bude (Will)
- b) Konverzačná téma: Nakupovanie, Opis budúcich plánov
- 12 a) Gramatika: Budúcnosť jednoduchá-Going to
- b) Téma rozhovoru: Leto a chystanie sa na výlet, Opis obľúbenej letnej spomienky
13. Test, zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

Lambert, Jerry. New English File Elementary 4th edition, Oxford University Press, 2019. ISBN 9780194031592

Morton, Jacqueline: "English Grammar for Students of French" - Olivia and Hill Press, 2003. ISBN: 978-0934034347

Murphy, Raymond: "English Grammar in Use" - Cambridge University Press, 2019. ISBN: 978-0521189392

Murphy, Raymond: "Grammar in Use: A Self-study Reference and Practice Book for Elementary Students of English" - Cambridge University Press, 2012. ISBN: 978-0521189064

Swan, Michael and Walter, Catherine: "Oxford English Grammar Course: Basic". Oxford University Press 2011. ISBN: 978-0194420823

Woods, Geraldine: "English Grammar Workbook For Dummies" . For Dummies, 2011. ISBN: 978-1119376598

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	B	C	D	E	FX
46.15	15.38	23.08	0.0	0.0	15.38

Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ KONAJ2/25	Názov predmetu: Konverzácia v anglickom jazyku 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra študent prezentuje interaktívnu prednášku na zvolené témy z jednej z uvedených položiek. Za prednášku je možné získať maximálne 25 bodov, pričom na splnenie požiadaviek je nutné získať minimálne 13 bodov. Hodnotia sa nasledujúce kritériá: # Odbornosť (10 bodov) # Interaktivita (5 bodov) # Zapojenie poslucháčov (5 bodov) # Formálne požiadavky (5 bodov) V skúšobnom období študent absolvuje písomnú skúšku, počas ktorej preukáže svoje znalosti, zručnosti a kompetencie v danom predmete. Maximálny počet bodov, ktoré je možné získať pri písomnej skúške, je 75. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: # Študent sa zoznámí s základnými komunikačnými témami v angličtine a bude mať základné znalosti o rôznych oblastiach. # Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre anglického jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu v angličtine. Zručnosti: # Študent bude schopný praktického použitia základných anglických konverzačných fráz. # Bude schopný vyjadriť slovnú zásobu používanú v každodennom živote a integrovať tieto základné znalosti do svojej pedagogickej praxe. # Bude schopný tvoriť samostatne vety v rámci jednotlivých tématických oblastí. Kompetentnosti: # Študent si vybuduje pozitívny postoj k indoeurópskym jazykom a k téme menšín a bude ho zdieľať aj vo svojom vyučovaní, pričom kladie dôraz na toleranciu.	

Bude schopný formovať vlastný názor a vyjadriť svoj postoj k indoeurópskym jazykom, k vzťahu medzi maďarčinou a angličtinou, a bude schopný ho kriticky preskúmať a konštruktívne obhájiť.

Stručná osnova predmetu:

1. a) Gramatika: Jednoduché minulé časy (Past Simple: pravidelné a nepravidelné slovesá)
- b) Témy konverzácie: Cestovanie (Travelling)
- c) Téma: Moja najlepšia dovolenka (My best holiday)
2. a) Gramatika: Jednoduché minulé časy (Past Simple: pravidelné a nepravidelné slovesá)
- b) Témy konverzácie: Práce (Jobs)
- c) Téma: Môj vysnívaný job (My dream job)
3. a) Gramatika: Jednoduché budúce časy (Future Simple: will a going to)
- b) Témy konverzácie: Odevy (Clothing)
- c) Téma: Moje budúce plány (My future plans)
4. a) Gramatika: Prítomný dokonavý čas (Present Perfect)
- b) Témy konverzácie: Nakupovanie (Shopping)
- c) Téma: Predstavenie obľúbenej obchodnej prevádzky (My favourite shop/store)
5. a) Gramatika: Prítomný dokonavý čas (Present Perfect)
- b) Témy konverzácie: Štátné sviatky (Public Holidays)
- c) Téma: Predstavenie obľúbenej štátnej sviatosti (My favourite public holiday)
6. a) Gramatika: Podmienkové vety prvého typu (First Conditional)
- b) Témy konverzácie: Časti tela (Body parts)
- c) Téma: Popis mojej školy (Describing a school)
7. a) Gramatika: Podmienkové vety druhého typu (Second Conditional)
- b) Témy konverzácie: Jedlo a pitie (Food and Drinks)
- c) Téma: Keby som vyhral v lotérii, potom... (If I won the lottery, I would...)
8. a) Gramatika: Porovnávanie prídavných mien (Adjective comparison)
- b) Témy konverzácie: Emócie a pocity (Emotions and Feelings)
- c) Téma: Popis a charakteristika človeka (Describing a person)
9. a) Gramatika: Predložky času a miesta (Prepositions of time and place)
- b) Témy konverzácie: Smerovanie (Directions)
- c) Téma: Predstavenie mojej obľúbenej knihy (My favourite book)
10. a) Gramatika: Opakovanie pre skúšku (Revision for the Test)
- b) Témy konverzácie: -
- c) Téma: Predstavenie mojej obce (Introducing my town/village)
11. Prezentácie študentov
12. Prezentácie študentov
13. Test, zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

Lambert, Jerry. New English File Pre-Intermediate 4th edition, Oxford University Press, 2019. ISBN 9780194031592

Murphy, Raymond: "English Grammar in Use" - Cambridge University Press, 2019. ISBN: 978-0521189392

Murphy, Raymond: "Grammar in Use: A Self-study Reference and Practice Book for Elementary Students of English" - Cambridge University Press, 2012. ISBN: 978-0521189064

Swan, Michael and Walter, Catherine: "Oxford English Grammar Course: Basic" Oxford University Press 2011. ISBN: 978-0194420823

Woods, Geraldine: "English Grammar Workbook For Dummies" . For Dummies, 2011. ISBN: 978-1119376598

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 29					
A	B	C	D	E	FX
34.48	24.14	13.79	10.34	6.9	10.34
Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/KONNJ/25	Názov predmetu: Konverzácia v nemeckom jazyku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: 2x test zo slovnej zásoby a gramatiky (2x 20 bodov - 40% hodnotenia) Záverečné hodnotenie: 1x záverečný test zo slovnej zásoby a gramatiky (60 bodov - 60% hodnotenia) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Po úspešnom absolvovaní predmetu študenti disponujú lexikálnymi a gramatickými jazykovými prostriedkami na úrovni A1.1 Európskeho referenčného rámca pre jazyky. Schopnosti: Študenti rozumejú základným informáciám v cudzom jazyku, ktoré sú formulované jasne a jednoducho. Študenti rozumejú jednoduchým otázkam v NJ k témam, ktoré súvisia s ich osobou, pôvodom alebo sa vzťahujú na každodenné situácie (nákup, cestovanie, ubytovanie a pod.). Kompetentnosti: Študenti sú schopní odpovedať na jednoduché otázky nadobudnutými jazykovými prostriedkami. Študenti dokážu vyplniť prihlasovací formulár pri ubytovaní sa, sú schopní uviesť základné údaje o svojej osobe a dokážu realizovať jednoduchý rozhovor v cudzej reči.	
Stručná osnova predmetu: Základy nemeckej výslovnosti - Predstavenie vlastnej osoby, vedenie jednoduchých rozhovorov s partnerom - Povolania - Rodina - Koníčky a voľný čas - Harmonogram dňa - Jedlo a pitie - Doprava v meste - V obchode - Na pošte	

Odporúčaná literatúra:

SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Intensivlehrwerk mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-101650-0.

SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Zusatzmaterial mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-111650-7.

Nemecko-maďarský/Maďarsko-nemecký slovník podľa výberu

Výber autentických textov a nevydané študijné materiály k vybraným témam sa nachádzajú v systéme Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, nemecký

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	B	C	D	E	FX
66.67	13.33	13.33	4.44	2.22	0.0

Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ KONNJ2/25	Názov predmetu: Konverzácia v nemeckom jazyku 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: 2x test zo slovnej zásoby a gramatiky (2x 20 bodov - 40% hodnotenia) Záverečné hodnotenie: 1x záverečný test zo slovnej zásoby a gramatiky (60 bodov - 60 % hodnotenia) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100 % - 90 %), B (89 % - 80 %), C (79 % - 70 %), D (69 % - 60 %), E (59 % - 50 %), pod 50 %: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, nemožno udeliť kredit.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: po úspešnom absolvovaní kurzu budú mať študenti slovnú zásobu a gramatické kompetencie na úrovni A2 Európskeho referenčného rámca pre jazyky. Schopnosti: študenti budú schopní porozumieť často používaným výrazom a základným informáciám v cudzom jazyku. Študenti porozumejú jednoduchým otázkam v nemčine týkajúcich sa ich osobnosti, pôvodu alebo každodenných situácií (nakupovanie, práca, cestovanie, ubytovanie atď.). Kompetentnosti: Študenti budú schopní odpovedať na jednoduché otázky s využitím osvojeného jazyka. Študenti si dokážu vymeniť jednoduché informácie v bežných situáciách. Dokážu jednoduchými slovami vyjadriť svoje vzdelanie, svoje najbližšie okolie a svoje potreby.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> - Predstavenie sa, jednoduché rozhovory s partnerom - Aktivity - Rodina - Záluby a voľný čas - Cestovanie - Priatelia, priateľstvo - Obliekanie, nakupovanie - Ľudské vlastnosti (vonkajšie, vnútorné), opis osoby - Počasie - Zdravie, u lekára	
Odporúčaná literatúra:	

SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Intensivlehrwerk mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-101650-0.
SCHMOHL, Sabrina. Akademie Deutsch A1+ Deutsch als Fremdsprache ; Zusatzmaterial mit Audios online Bd. 1. München: Hueber, 2020. ISBN 978-3-19-111650-7.
Német-magyar/magyar-német szótár a hallgató választása szerint
Autentikus szövegek és további tananyagok állnak rendelkezésre a kiválasztott témákról az egyetemi e-learning rendszerben.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský, nemecký

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 35

A	B	C	D	E	FX
25.71	34.29	25.71	5.71	5.71	2.86

Vyučujúci: PD Dr. phil. habil. Attila Mészáros.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/KON SJ/25	Názov predmetu: Konverzácia v slovenskom jazyku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie kurzu bude založené na úspešnej prezentácii komunikačných tém a záverečnej písomnej práce. 1. Aktivita študentov na seminároch 50%. Pri komunikácii / konverzácii o zadanej téme študent preukáže pripravenosť a schopnosť relevantne sa k nej vyjadrovať, dodržiavajúc pritom jazykové a štylistické normy kultivovaného jazykového prejavu. Vopred zadané témy takýchto konverzácií budú vychádzať z prednášok, rozhovorov, z videonahrávok, z informácií získaných z kníh, článkov, pedagogických dokumentov / pedagogických textov. Pri hodnotení sa bude brať na zreteľ presnosť, plynulosť slovného a písomného vyjadrovania, znalosť tém, ako aj schopnosť zaujať k nim svoj vlastný postoj, resp. uviesť svoje vlastné riešenia. Táto aktivita sa bude pokladať za absolvovanú iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 25 %. 2. Záverečná písomná práca 50% (preukázanie schopnosti písomného vyjadrovania v slovenskom jazyku). Študent preukáže schopnosť napísať súvislý text v slovenskom jazyku v rozsahu 750 - 1 500 slov o rôznych problémoch, ktoré sú predmetom diskutovaných tém, pričom sa hodnotí obsahová presnosť, výstižnosť, znalosť témy, gramatická korektnosť, slovná zásoba i pridaná hodnota – sformulovanie záveru) Táto aktivita sa bude považovať za absolvovanú iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 25 %. Ďalšou podmienkou absolvovania je aktívna účasť na seminároch. Študent nesmie prekročiť absenciu 20 % (pozri aktuálne platný Študijný poriadok Univerzity J. Selyeho). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Primárnym cieľom kurzu je posilniť komunikačné schopnosti študentov v slovenskom jazyku a pritom poukázať na možnosti využívania výrazových prostriedkov slovenčiny v komunikačných aktoch vzťahujúcich sa k rozličným sféram života spoločnosti; dôraz sa bude klásť predovšetkým na témy z oblasti pedagogiky, čo by malo pomôcť študentom rozšíriť si vedomosti z tohto vedného odboru a tým posilniť komunikačné kompetencie, ktoré si profesia pedagóga v 21. storočí vyžaduje. Hlavné ciele kurzu: - rozvoj nových návykov a zručností pri počúvaní jazykového prejavu a následnej reakcii naň,	

- rozvoj schopností slovného a písomného vyjadrovania sa v slovenskom jazyku,
- zlepšovať komunikačné schopnosti v kritickom myslení a hovorení,
- stať sa efektívnejším komunikátorom v rôznych kontextoch a situáciách.

Kurz rozvíja všetky základné jazykové kompetencie (čítanie, hovorenie, písanie a počúvanie), zamerané hlavne na nadobúdanie komunikačných schopností a zručností.

Znalosti:

- študent si upevní znalosti z oblasti štylistiky a gramatiky slovenského jazyka,
- získa znalosti z oblasti diskutovaných tém.

Schopnosti:

- študent bude schopný efektívne, funkčne a kultivovane komunikovať v školskom prostredí v slovenskom jazyku,
- študent bude schopný sebedovodne absolvovať proces uchádzania sa o zamestnanie,
- študent bude schopný písomne sformulovať žiadosť o prijatie do zamestnania vrátane sprievodného listu a potrebnej dokumentácie (čestné vyhlásenie atď.), vytvoriť si profesionálny životopis prostredníctvom Europass,
- študenti budú schopní efektívnejšie komunikovať verbálne i neverbálne,
- študenti budú schopní efektívnejšie riadiť svoje štúdium,
- študent dokáže nadviazať lepšie vzťahy s ľuďmi okolo seba,
- študenti sa môžu naučiť umeniu zlepšovania sebaúcty, sebareflexie, sebahodnotenia,
- študenti budú schopní naučiť sa čítať reč tela a mimiku.

Postoj:

- študent si vytvorí pozitívny postoj k slovenskej kultúre a jazyku.

Autonómia a zodpovednosť:

- študenti budú schopní rozvíjať cielené sebaopoznanie v oblasti slovenského jazyka ako cudzieho jazyka i v oblasti pedagogiky,
- študenti budú schopní samostatne plánovať aktivity na rozšírenie svojich komunikačných a pedagogických schopností,
- študenti budú schopní posilňovať jazykové schopnosti potrebné pre prácu učiteľa v školskom prostredí.

Kompetentnosti:

- študent si vytvorí a upevní pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a slovenskej kultúre,
- študent si posilní komunikačné kompetencie v slovenskom jazyku,
- študent si posilní ďalšie pedagogické kompetencie.

Stručná osnova predmetu:

Pri výbere tém seminárov sa bude vychádzať jednak z komunikačnej frekvencie, jednak z ich aktuálnosti v rámci časového a zemepisného priestoru súčasného Slovenska v európskom kontexte, pričom osobitný dôraz sa bude klásť na posilňovanie komunikačných kompetencií v oblasti pedagogiky. Takto zacielené nadobúdanie a upevňovanie komunikačných zručností a jazykových schopností sa bude realizovať počúvaním jazykových prejavov s porozumením, tvorbou ústneho a písomného prejavu, rozvíjaním a upevňovaním lexikálnej zásoby, precvičovaním gramatiky a konverzáciou na rôzne témy spoločenského a najmä školského života.

Odporúčaná literatúra:

Barková, V., Buznová, V., Dratva, T. 1999. Slovenčina pre cudzincov (cvičebnica). Bratislava : SPN, 1999.

Bortlíková, A., Maierová, E., Navrátilová, J. 2008. Hovoríme spolu po slovensky! B Slovenčina ako cudzí jazyk (2 učebnice, gramatika, 2 cvičebnice, 2 CD). Bratislava : UK 2008.

Dekan, J. 1995. Pedagogická komunikácia v teórii a v praxi. Nitra: VŠPg, 1995.

Dolník, J. 2009. Všeobecná jazykoveda. B.: Veda 2009. Najmä kap. Pragmatika.

Ferencová, J., Zahatňanská, M., Šuťáková, V. 2017. Sociálna a didaktická komunikácia. 2017.

Findra, J. 2013. Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2013. 240 s.

Haláková, Z. 2012. Pedagogická komunikácia pre študentov učiteľstva. Bratislava: UK 2012.

Kamenárová, R. a kol. 2017. E-slovak, Information, (Comenius University, Studia Academica Slovaca – The Center for Slovak as a Foreign Language, 2017), Dostupné na: <https://www.e-slovak.sk/mod/page/view.php?id=919>.

Kamenárová a kol. 2012, 2014, 2015, 2017, 2022: Krížom-krážom. Bratislava: Univerzita Komenského. Všetky diely (pre úrovne od A1 do C2).

Nelešovská, A. 2005. Pedagogická komunikace v teorii a praxi. Praha: Grada 2005.

Sedláková a kol. 2013. Slovenčina pre cudzincov. Košice. 2013. <https://www.upjs.sk/public/media/5596/Sedlakova-Slovencina-pre-cudzincov.pdf>

Slovake.eu, Slovenčina online – ľahko a rýchlo, (2017), Dostupné na: <https://slovake.eu/sk/about>

Sýkora Hernády, K. 2022. Self-Efficacy učiteľov v neustálenom edukačnom prostredí. Schola nova, quo vadis? (s. 105-109) Praha: Extrasystem Praha. ISBN 978-80-87570-59-3.

Vrábl'ová, J. a kol. 2016. First Aid in Slovak – Prvá pomoc po slovensky, (Univerzita Komenského. Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk, 2016).

Vaňko, J. 1999. Komunikácia a jazyk. Nitra : FF UKF 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	B	C	D	E	FX
28.57	28.57	14.29	0.0	0.0	28.57

Vyučujúci: Mgr. Katalin Sýkora Hernády, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/MKO/25	Názov predmetu: Menšinové kompetencie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna účasť študenta na prednáškach, •participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok, • esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (100 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka (100 bodov). Kritériá hodnotenia eseje: - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov), - analýza a hodnotenie (40 bodov), - vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (20 bodov), - vypracovanosť (20 bodov). Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: - obsahová stránka (40 bodov), - originalita (20 bodov), - formálna stránka (20 bodov), - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov). Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín • 13 hodín účasť na prednáškach; 20 hodín samoštúdium; 27 hodín príprava semestrálnych prác. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu v oboch moduloch vzdelávania je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: • A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) • B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) • C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) • D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) • E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) • FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: • Študent dokáže vysvetliť a zdôvodniť premeny pojmov interkultúrna, multikultúrna a transkultúrna edukácia.	

- Študent bude zorientovaný v pojmoch identita, väčšinová a menšinová identita, identita pedagóga, identita menšinového pedagóga.
- Študent bude vedieť analyzovať aktuálne koncepcie menšinovej vzdelávacej politiky na Slovensku.

Zručnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný navrhnuť projekt vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka.
- Študent je spôsobilý vytvárať rôzne didaktické hry, ktoré smerujú k rozvíjaniu interkultúrnych a menšinových kompetencií žiaka.

Stručná osnova predmetu:

Teoretické prístupy k identite z pohľadu menšinovej identity.

Všeobecné teoretické základy konceptu identity

Teórie výskumu identity.

Štát a národ – národná, etnická, väčšinová a menšinová identita.

Formy vzdelávania etnických a národnostných menšín; súčasná analýza situácie na Slovensku.

Kurikulárne aspekty menšinovej identity.

Odporúčaná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, Kinga, Péter TÓTH, András NÉMETH. 2019. Kisebbségi helyzet, identitás és műveltség [elektronický zdroj]: A szlovákiai magyar pedagógusok társadalmi önmegvalósítása. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019. 117 s. [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-309-9.

HUSZÁR, Zsuzsanna, Melinda NAGY, Péter TÓTH, Béla István PUKÁNSZKY a András NÉMETH. 2021. Szlovákiai magyar pedagógusok szakmaképe, kisebbségi és pedagógusi identitásának vizsgálata. In: Engler Ágnes, Bócsi Veronika, Andl Helga (eds.). Új kutatások a neveléstudományokban 2020: Család a nevelés és az oktatás fókuszában. Debrecen: Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottság, 2021, P. 178-197.

LISZKA, J. 2009. Interetnikus és interkulturális kapcsolatok Dél-Szlovákiában. Komárno : Selye János Egyetem. ISBN 978-80-89234-87-5

LÁZÁR, I., 39 interkulturális játék : Ötlettár tanároknak az interkulturális kompetencia és a csoportdinamika fejlesztéséhez. Budapest : Eötvös Loránd Tudományegyetem. (Bölcsészeti- és Művészetpedagógiai Tananyagok, ISSN 2416-1780 ; 9.) ISBN 978-963-284-657-6

NAGY, M., STRÉDL, T., SZARKA, L. 2018. Többség, kisebbség és a tolerancia II. : Kapcsolatok és identitások a számok tükrében. Komárno : Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-280-1

RÓKA, J., HOCHÉL, S. 2009. Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban. Budapest : Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. ISBN 978-963-7340-74-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Mgr. Tímea Mészáros., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/MPP/25	Názov predmetu: Umenie-pedagogika-psychológia, kurz na rozvoj osobnosti
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na seminároch, • participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií a tvorivých individuálnych a skupinových aktivít a činností v priebehu seminárov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"> • 13 hodín za účasť na seminároch (kontaktné hodiny), • 7 hodín štúdium odporúčanej literatúry, • 10 hodín participácia na zadaných úlohách. Podmienky úspešného absolvovania predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na seminároch, zapojenie sa do rozpráv, individuálnych a skupinových činností v rámci seminárov (50%), • splnenie zadaných individuálnych a skupinových úloh (50%).	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je rozvíjanie osobnosti budúcich pedagógov, ich osobnostných črt, komunikačných schopností a posilnenie sebavedomia, ako nevyhnutných atribútov pre úspešné vykonávanie výchovno-vzdelávacieho procesu. V rámci kurzu sa študenti oboznamujú s metódami, technikami a postupmi zážitkového vyučovania, pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie, prostredníctvom ktorých sa uskutočňuje vzdelávanie kreatívnych, empatických, tolerantných a profesionálne sebavedomých a motivovaných pedagógov. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent ovláda základy systému umeleckých, pedagogických a psychologických disciplín. • Študent ovláda základy teórie a praxe zážitkovej pedagogiky. • Študent ovláda základy teórie a praxe pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie. • Študent sa vie orientovať v základných metódach a technikách arteterapie, muzikoterapie, umeleckej terapie, s ich možným využitím vo výchovno-vzdelávacom procese. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent je schopný aplikovať vybrané metódy, techniky, postupy pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie vo výchovno-vzdelávacom procese. • Študent je schopný využiť vybrané metódy, techniky, postupy aplikovanej psychológie a pedagogickej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom procese.	

• Študent je schopný uplatňovať vybrané inovatívne, progresívne metódy a techniky v prospech komplexného rozvoja osobnosti.

Kompetentnosti:

• Študent cielene a systematicky sa usiluje o rozvoj vlastných osobnostných a pedagogických kľúčových kompetencií, o.i. aj prostredníctvom umeleckých a pedagogicko-psychologických disciplín.

• Študent chápe výchovno-vzdelávací proces ako možnosť rozvíjania a formovania osobnosti žiakov ale i pedagógov, s využitím nových poznatkov z oblasti pozitívnej psychológie a pozitívnej edukácie.

• Študent má rozvinuté kompetencie pre adaptovanie prvkov, techník a postupov z oblasti umelecko-výchovných a pedagogicko-psychologických disciplín do vlastného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia.

Stručná osnova predmetu:

• Miesto a význam umeleckých, pedagogických a psychologických disciplín v rozvoji osobnostných predpokladov a harmonického rozvíjania osobnosti.

• Umelecká výchova a jej prostriedky v prospech rozvíjanie emocionálnej inteligencie a komplexného rozvoja osobnosti.

• Možnosti uplatnenia a aplikácie tvorivých metód a techník umeleckej výchovy, pasívnej a aktívnej arteterapie a muzikoterapie vo výchovno-vzdelávacom procese (napr. účasť na umeleckom podujatí, či participácia na tvorbe rôznych projektov umeleckého zamerania).

• Pedagogicko-psychologické disciplíny, metódy, techniky a prostriedky v prospech prevencie a mentálneho zdravia pedagogickej osobnosti.

• Možnosti uplatnenia a aplikácie metód a techník aktivizácie a motivácie vo výchovno-vzdelávacom procese:

- tvorba motivačného kalendára,

- techniky „premyslenia a pretvorenia“ z oblasti pozitívnej psychológie,

- altruizmus, dobrovoľnícke aktivity a ich vplyv na duševné a mentálne zdravie pedagogickej osobnosti,

- možnosti dramatickej výchovy,

- metódy a techniky „team-buildingu“ v prospech budovania interpersonálnych vzťahov.

• Možnosti precvičovania a uplatnenia metód a techník pre rozvoj komunikačných schopností.

• Možnosti precvičovania a uplatnenia metód a techník s relaxačným zámerom a na zmiernenie napätia, stresu, trémy.

• Pozitívna pedagogika, pozitívna psychológia, zážitková pedagogika, ako inovatívne a progresívne smery 21. storočia a možnosti ich implementovania do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Odporúčaná literatúra:

BAGDY, E. 2003. Pszichofitness. ANIMULA, 2003. ISBN 9634080502.

BAGDY, E. 2002. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. ISBN 9631922359.

BAGDY, E. & BISHOP, B. & BÖJTE, CS. & RAMBALA, É. 2011. Hidak egymáshoz: Empátia, kommunikáció, konfliktuskezelés. Budapest: Kulcslyuk Kiadó. ISBN 978-963-89026-5-8.

BAGDY, E., & KÁDÁR, A. KOZMA-VÍZKELETI, D. & PÁL, F. & SZONDY, M. 2014. Bíz magadban!: Önértékelés, önellfogadás, önbecsülés. Budapest: Kulcslyuk Kiadó. ISBN 978-615-5281-18-1.

CINDLEROVÁ I. & A. CSEHIOVÁ & S. DUKIČIN VUČKOVIĆ & G. ENTLOVÁ & Z. GADUŠOVÁ & GY. GÁL & T. GUZIUROVÁ & A. HAŠKOVÁ & L. HOLEČKOVÁ & K. HORVÁTHOVÁ, K. & SZÖKÖL. I. 2016. A pedagógiai kommunikáció. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-175-0.

HORVÁTH & L. IVANOVIĆ VIBIĆ & T. JOVANOVIĆ & S. KLIMSZOVÁ & L. KNEZEVIĆ & L. KOVÁCS & K. KRPÁLKOVÁ-KRELOVÁ & I. LOMNICKÝ & E. MALÁ & ZS. MOGYORÓSI & S. O. NINKOVIĆ & L. PAVERA & L. PREDANOCYOVÁ & B. RADULOVIĆ & M. STOJANOVIĆ & E. STRANOVSKÁ & K. SZARKA & I. ŠIMONOVÁ & A. TÓTH-BAKOS & T. TÖRÖK & M. TRNOVÁ & T. VACINOVÁ & I. VIRÁG & E. PETLÁK & M. VÍTEČKOVÁ. 2021. MENTOR TRAINING: Materials and Tasks. Ostrava: Ostravská univerzita. ISBN 978-80-7599-294-9.

CSEHIOVÁ, A. 2014. Interdiszciplinárís vonatkozások a mívészeti és a zenei nevelés területén. In: Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Univerzity J. Selyeho - 2014: "Vzdelávanie a veda na začiatku XXI. storočia" - Sekcie pedagogických vied. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2014, CD-ROM, s. 59-67. ISBN 978-80-8122-103-3.

CSEHIOVÁ, A. 2021. Mívészeti nevelés, tolerancia és kapcsolódási pontjaik a pedagógushallgatók szemszögéből = Art education, tolerance and their connection from the perspective of teacher trainees. In: Aktuálne úlohy, problémy a riešenia vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vjm. Szóköl István. = Szlovák nyelv és szlovák irodalom aktuális feladatai, problémái, tanításának megoldásai a magyar tannyelvű iskolákban Komárno: Univerzita J. Selyeho. P. 5-22, [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-387-7.

CSEHIOVÁ, A. 2020. The Transfer Effect of Musical Activities in Terms of Abilities and Personality Development - About the Results of a Music-Pedagogical Study. AD ALTA: journal of interdisciplinary research : recenzovaný mezioborový vědecký časopis. Vol. 10, no. 2 (2020), p. 46-50. ISSN 1804-7890. WoS

CSEHIOVÁ, A. & KANCSZÉ NAGY, K. Az élménypedagógia helye és szerepe a felsőoktatásban. In: Neveléstudományi kutatások a Kárpát-medencei oktatási térben: A 4. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia tanulmánykötete: A 4. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia tanulmánykötete. Tóth Péter, Horváth Kinga, Maior Enikő, Bartal Mária, Duchon Jenő. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019, CD-ROM, p. 362-373. ISBN 978-80-8122-310-5.

CSEHIOVÁ, A. & KANCSZÉ NAGY, K. 2019. Élmény-foglalkozások a Selye János Egyetemen: "Mívészet-Pedagógia-PSZIchológia". DOI 10.36007/3334.2019.09-17 In: 11. International Conference of J. Selye University : Pedagogical Sections: Pedagogical Sections. Bukor József, Nagy Melinda, Pukánszki Béla István, Csehiová Agáta, Józsa Krisztián, Szóköl István. Komárno: Univerzita J. Selyeho. Online, s. 9-17. ISBN 978-80-8122-333-4.

CSÍKSZENTMIHÁLYI, M. 2001. Flow - Az áramlat = A tökéletes élmény pszichológiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 05 7770 4.

CSÍKSZENTMIHÁLYI, M. 2016. Kreativitás = A flow és a felfedezés avagy a találékonyság pszichológiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. (Az elme kerekai, ISSN 2061-2087) ISBN 978 963 05 8746 4.

KANCSZÉ NAGY, K. & CSEHIOVÁ, A. 2020. "Az élménykeresés foka" egy tanárképzésben végzett kutatás eredményei. In: HuCER 2020: Tanulás és innováció a digitális korban: Tanulás és innováció a digitális korban. Kozma Tamás, Juhász Erika, Tóth Péter. Budapest: Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete. P. [91]. ISBN 978-615-5657-08-5.

STRÉDL, T. 2017. Terápiák és nevelés: A terápia szocializációs hatása a nevelésben. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2017. 102 s. ISBN 978-80-8122-227-6.

TÓTH-BAKOS, A. Alternatív irányzatok a zenei nevelésben az inklúzió jegyében, avagy, hogyan lehet a zene tényleg mindenkié. In Parlando [online]. 2021, no. 6 [cit. 2021-12-07]. Dostupné na internete: <http://www.parlando.hu/2021/2021-6/Toth-Bakos_Anita.pdf>. ISSN 2063-1979.

TÓTHNÉ LITOVKINA, A. & ZOLCZER, P. 2018. Önfeljesztés és produktivitás: Rövid útmutató személyiségünk és teljesítőképességünk fejlesztéséhez. Komárno: Univerzita J. Selyeho ISBN 978-80-8122-288-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský ,slovenský

Poznámky:	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 37	
a	n
100.0	0.0
Vyučujúci: doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..	
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025	
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/MUV/25	Názov predmetu: Metódy učenia sa a výskumu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: <ul style="list-style-type: none"> • vypracovanie a aktualizácia výskumného plánu v rozsahu min. 2 strán (20 bodov) • vypracovanie/výber/adaptácia výskumnej metódy a výskumného nástroja (20 bodov) • predstavenie výskumnej metódy a výskumného nástroja v rozsahu min. 2 strán (20 bodov) • skúšobná aplikácia výskumnej metódy a výskumného nástroja, zhrnutie skúseností v rozsahu min. 3 strán (40 bodov) ALEBO s ľubovoľným dotazníkom preskúmať štýl učenia sa skupiny študentov/žiacov (minimálne 15 osôb), vyhodnotiť, priradiť metódy učenia sa, výsledky a závery zhrnúť v písomnej práci, ktorá má minimálne 3 strany (40 bodov) Výsledné hodnotenie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • A = 90 – 100% (100 – 90 bodov) • B = 80 - 89 % (89 – 80 bodov) • C = 70 – 79 % (79 – 70 bodov) • D = 60 - 69 % (69 – 60 bodov) • E = 50 – 59 % (59 – 50 bodov) • FX = 0 – 49 % (49 – 0 bodov) Celková záťaž študenta– rozdelenie pracovných hodín: 2 kredit = 60 hodín: <ul style="list-style-type: none"> • Účasť na seminároch: spolu za semester (13 hodín). • Výskumná práca týkajúca sa písomnej práce, pomôcok študenta a jej vypracovanie (47 pracovných hodín).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Po absolvovaní predmetu študent pozná <ul style="list-style-type: none"> * hlavné črty vedeckého poznania, * kvantitatívne a kvalitatívne metódy vedeckého poznania, * metódy zberu údajov, * základy internetových prípadových štúdií a bádania, * základné princípy písania záverečných prác, * metódy a charakteristiky literárneho bádania, * metódy odkazov na odbornú literatúru, * spojitosť štýlu učenia sa, prostredia a motivácie, * základné pojmy metodiky učenia sa,	

- * výskumné nástroje pri zbere údajov a ich charakteristiky,
- * vedecké kritériá reliability a validity,
- * požiadavky zabezpečenia argumentatívnej interpretácie.

Zručnosti:

Študent je schopný

- formulovať cieľ výskumu,
- zostaviť výskumný plán k vybranej téme, napríklad bádania učebných štýlov,
- vypracovať zásady literárneho bádania,
- vyhodnotiť vhodnosť použitých výskumných metód a nástrojov.

Kompetentnosti:

Študent vie

- zostaviť vlastný výskumný plán, napr. na bádanie učebného štýlu,
- formulovať hypotézy a/alebo výskumné otázky k tejto téme,
- vybrať vlastné metódy a nástroje k realizovaniu výskumného plánu,
- odborne analyzovať odbornú literatúru a formulovať odkazy na ich výsledky,
- formulovať súhrnné myšlienky na základe spracovanej odbornej literatúry.

Stručná osnova predmetu:

Hlavné črty vedeckého poznania

Kvantitatívne a kvalitatívne smery pedagogickej vedy

Formulovanie výskumných otázok a hypotéz

Výber a spracovanie odbornej literatúry

Metódy zberu údajov (dotazníky, rozhovor, pozorovanie, testy)

Internetové prípadové štúdie, bádanie

Záverečná práca ako publikačný žáner

Systém odkazov na odbornú literatúru

Učebný štýl a prostredie učenia sa

Didaktika učenia sa

Spojitosť štýlu učenia a štýlu výučby

Odporúčaná literatúra:

Andragógiai interdiszciplináris kutatósmódszertan / Kálmán Anikó. - 2. vyd. - Budapest : OKKER Oktatási és Kiadó Rt., 2005. - 148 s. - ISBN 963 9228 97 4.

Kutatósmódszertan = Elmélet, gyakorlat, tanulmányok : Oktatási segédlet / Menyhárt József. - 1. vyd. - Nitra-Nyitra : Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem -Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015. - 167 s. - ISBN 978-80-558-0962-5.

A társadalomtudományi kutatás gyakorlata / Earl Babbie ; Gábor Kende. - 6. vyd. - Budapest : Balassi Kiadó, 2008. - 600 s. - ISBN 978-963-506-764-0.

Doing a Successful Research Project : Using Qualitative or Quantitative Methods / Martin Davies, Nathan Hughes. - 2. vyd. - Hampshire : Palgrave Macmillan, 2014. - 278 s. - ISBN 978-1-137-30642-5.

Doing Your Research Project : A Guide for First-time Researchers / Judith Bell, Stephen Waters. - 7. vyd. - London : McGraw-Hill Education, 2018. - 344 s. - ISBN 978-0-335-24338-9.

Metody pedagogického výzkumu : Základy kvantitativního výzkumu / Miroslav Chráska. - 2., akt. vyd. - Praha : Grada, 2016. - 254 s. - ISBN 978-80-247-5326-3.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : Tanulási stratégiák / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2012. - 143 s. - ISBN 978-963-88946-7-0.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : A tanulási stílus / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2011. - 222 s. - ISBN 978-963-88946-5-6.-

A hatékony tanulás titka: A hatékony tanítás és tanulás dinamikája / Paul Roeders, Gefferth Éva. - 1. vyd. : Trefort Kiadó, 2007. - 215 s. - ISBN 978-963-446-453-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: maďarský ,slovensky					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 3					
A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. Péter Tóth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., prof. Krisztián Józsa, DSc..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PDI/25	Názov predmetu: Pedagogická diagnostika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%) sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra a záverečným testom. Podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na prednáškach, • participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok, • vypracovanie semestrálnej práce, • úspešné absolvovanie záverečného testu. V priebehu semestra študent musí spĺňať nasledovné kritériá: <ul style="list-style-type: none"> • Práce vytvorené počas semestra:<ol style="list-style-type: none"> a) Vypracovať semestrálnu prácu v podobe kazuistiky žiaka (skupinová práca; rozsah min. 6 strán; max. 50 bodov) alebo b) vypracovať diagnostický a záznamový hárok (skupinová práca; rozsah min. 5 strán; max. 50 bodov), alebo c) vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací plán (v kontexte konkrétneho predmetu) pre žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (skupinová práca; rozsah min. 5 strán, max. 50 bodov). Hodnotiace kritériá: <ol style="list-style-type: none"> a/<ul style="list-style-type: none"> - popis a diagnostika prípadu s využitím odbornej terminológie (20 bodov), - obsah a forma (10 bodov), - vhodnosť odporúčaných stratégií, ktoré sú navrhnuté s cieľom rozvíjať problematickú oblasť u dieťaťa/žiaka (20 bodov). Možnosť výberu: ako písomná práca alebo prezentácia. <ol style="list-style-type: none"> b/<ul style="list-style-type: none"> - požiadavky na obsah (20 bodov), - požiadavky na formu (10 bodov), - kategorizácia oblastí s využitím odbornej terminológie (20 bodov). Možnosť výberu: ako písomná práca alebo prezentácia. <ol style="list-style-type: none"> c/<ul style="list-style-type: none"> - obsah (20 bodov),	

- požiadavky na formu/štruktúra (10 bodov),

- vhodnosť zvolených stratégií (20 bodov).

Možnosť výberu ako písomná práca alebo prezentácia.

• Na konci semestra:

absolvovať záverečný test (max. 50 bodov)

Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia:

- k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.

Celková záťaž študenta – rozdelenie pracovných hodín: 2 kredity = 60 pracovných hodín:

• Prítomnosť na prednáškach: spolu za semester (13 hodín).

• Výskumná práca týkajúca sa semestrálnej prednášky / písomnej práce študenta a jej vypracovanie (22 pracovných hodín).

• Príprava na záverečný test (25 pracovných hodín).

Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100%; na hodnotenie B 80-89%; na hodnotenie C 70-79%; na hodnotenie D 60-69% a na hodnotenie E 50-59% z celkového počtu bodov.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti

Študent bude:

- vedieť identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka, ako aj možnosti rozvoja sebahodnotenia jedinca,
- vedieť teoreticky zdôvodniť možnosti výberu metód a foriem hodnotenia učenia sa a správania žiakov,
- rozumieť vzdelávacím potrebám i špecifikám rôznych sociálnych skupín,
- ovládať problematiku pedagogickej práce v kontexte diverzity vzdelávanej populácie,
- schopný definovať pojem pedagogickej diagnostiky, vysvetliť jej ciele a úlohy, ako i druhy a aplikované metódy,
- poznať spôsoby testovania pomocou informačno-komunikačnej technológie.

Schopnosti

Študent bude:

- schopný/ spôsobilý hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa žiaka: vedieť uplatniť primeraný spôsob pedagogického hodnotenia a evalvácie,
- mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík detí,
- vedieť rozpoznať sociálno-patologické prejavy správania sa žiakov/maldivných; schopný uplatniť prevenciu, odhaliť a riešiť socio-patologické javy,
- podporovať procesy sebahodnotenia žiaka,
- vedieť dokázať modifikovať a zefektívňovať svoje činnosti,
- uplatňovať primerané a efektívne metódy a formy hodnotenia na jednotlivých stupňoch vzdelania, hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- vedieť dokázať v praxi identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky a individuálne vzdelávacie potreby jednotlivca - vedieť rozpoznať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov,
- vedieť zohľadniť rôznu úroveň vývinu a rozvoja každého žiaka ovplyvnenú sociokultúrnym prostredím,
- disponovať základnými poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi z ich zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení, alebo nadania a talentu, a dokáže pri realizácii

výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania a výchovy efektívne kooperovať s odborníkmi (so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi) a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi,

- ovládať spôsob dokumentovania výsledkov, bude spôsobilý vybrať, respektíve zostaviť pozorovací/záznamový hárok,
- schopný aplikovať metódy a nástroje pedagogického diagnostikovania v praxi,
- akceptovať individualitu dieťaťa/žiaka (akceptovať vývinové odlišnosti a psychické osobitosti), mať základné praktické skúsenosti s identifikáciou psychologických a sociálnych faktorov učenia sa jednotlivca, akceptovať diverzitu triedy/žiacov,
- je schopný vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací plán pre žiaka aplikovať tento plán v praxi.

Kompetentnosti:

Študent bude:

- vedieť stotožniť sa s profesijnou rolou a školou,
- vedieť prejavíť empatický postoj k odlišnosti,
- vedieť adekvátne hodnotiť výsledky učenia sa žiaka na základe stanovených kritérií (hodnotenie dosiahnutia stanovených cieľov, hodnotenie efektov učenia sa dieťaťa) vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky,
- vedieť aplikovať systém zručností potrebných pre správne diagnostikovanie a následne stanoviť prognózy a správne vytýčiť vhodné ciele rozvoja,
- vedieť v rámci asertívnej komunikácie aplikovať systém zručností potrebných pre kontakt so zákonnými zástupcami, školskou psychologičkou, špeciálnym pedagógom (podľa potreby s ďalšími odborníkmi) v otázkach týkajúcich sa práce s deťmi so špeciálno-výchovno-vzdelávacími potrebami,
- efektívne komunikovať a kooperovať s externým prostredím,
- cítiť zodpovednosť za kvalitnú realizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti podloženej výsledkami pedagogickej diagnostiky - v rámci vlastného predmetu a za autodiagnostiku.

Stručná osnova predmetu:

Pedagogická diagnostika v systéme pedagogických disciplín. Vývinové tendencie a trendy pedagogickej diagnostiky v 20. a 21. storočí na Slovensku a v zahraničí.

Pedagogická diagnostika- pojem, predmet skúmania, ciele, úlohy a základné pojmy.

Pedagogická diagnostika v školskom prostredí. Jej zameranie, význam, funkcie a metodické pravidlá.

Druhy pedagogickej diagnostiky/Typológia. Proces diagnostikovania. Aplikácia pedagogickej diagnostiky v edukačnom procese.

Diagnostické kompetencie učiteľa.

Pedagogické hodnotenie. Diagnostické, formatívne a sumatívne hodnotenie.

Metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky a ich aplikácia v praxi.

Dokumentovanie výsledkov pedagogického diagnostikovania.

Diagnostikovanie v praxi. Sociálne vzťahy. Diagnostika učebnej motivácie. Diagnostika kognitívnych schopností. Testovanie pomocou informačno-komunikačnej technológie.

Integrácia a inklúzia.

Žiak so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami v škole. Integrácia a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Žiak s problémovým správaním, poruchy správania, poruchy učenia.

Vzdelávacie programy a individuálny vzdelávací plán pre žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Ich aplikácia v praxi.

Spolupráca so zákonnými zástupcami, inštitúciami a odborníkmi.

Odporúčaná literatúra:

- BORBÉLYOVÁ, D. 2021. A pedagógiai diagnosztika új útjai és kihívásai. Komárno: Selye János Egyetem, Tanárképző kar. 251 o. ISBN 978-80-8122-394-5.
- Koncepcia rozvoja nadaných detí a mládeže v SR. 2007. Bratislava. [online]. Dostupné na internete: <https://www.minedu.sk/data/att/933.pdf>
- MERTIN, V.-KREJČOVÁ, L. 2016. Metody a postupy poznávání žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer ČR. 400 s. ISBN 9788075520142.
- Stratégia SR pre mládež na roky 2021-2028. [online]. Dostupné na internete: https://www.minedu.sk/data/files/11043_strategia-slovenskej-republiky-pre-mladez-na-roky-2021-2028.pdf
- STRÉDL, T. 2013. Inkluzív pedagógia avagy a gyógypedagógiáról másképp. 1. kiad. Komárno : Univerzita J. Selyeho, 148 s. ISBN 978-80-8122-089-0.
- VARGÁNÉ, MEZŐ, L. 2009. A pedagógiai dignosztika és az együttnevelést segítő szakmaközi együttműködés lehetőségei. [online]. Dostupné na internete: <https://ofi.oh.gov.hu/vargane-mezo-lilla-pedagogiai-diagnosztika-es-az-egyuttnevelest-segito-szakmakoz-egyuttmukodes>
- VAŠEK, Š. 2004. Špeciálno- pedagogická diagnostika. 4. vyd. Bratislava: Sapientia s.r.o, 2004. 168 s. ISBN 80-969112-0-1.
- ZELINKOVÁ, O. 2009. Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD. 1. vyd. Praha : Portál, 263 s. ISBN 978-80-7367-514-1.
- ZELINKOVÁ, O. 2011. Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program. Praha: Portál. 208 s. ISBN 978-80-2620-044-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 177

A	B	C	D	E	FX
25.99	16.95	19.77	19.77	15.82	1.69

Vyučujúci: prof. Krisztián Józsa, DSc., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Diana Borbélyová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujsk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujsk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujsk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PHO/25	Názov predmetu: Pedagogické hodnotenie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%): samostatná písomná práca študenta a záverečný test. Podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na prednáškach, • vypracovanie vedomostného testu, • úspešné absolvovanie záverečného testu. V priebehu semestra študent musí vypracovať: <ul style="list-style-type: none"> • písomnú prácu: Študent má koncipovať vedomostný test v kontexte vlastného aprobačného predmetu. Dokument má obsahovať:<ol style="list-style-type: none"> 1.) vedomostný test s časovou dotáciou max. 45 minút, 2.) kľúč správnych odpovedí k jednotlivým položkám, 3.) návod k meraniu (kedy, za akých okolností môžu žiaci napísať test, aké pomôcky môžu využívať, atď.), 4.) Krátka analýza učiva (ročník; konkrétna časť učiva, na ktorý je koncipovaný test, atď.). Kritériá hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> - požiadavka na formu (10 bodov), - požiadavka na obsah, metodická správnosť (20 bodov), - kvalita návodu a kľúča (20 bodov). Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia: k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (50-46 bodov); na hodnotenie B 80-89% (45-41 bodov); na hodnotenie C 70-79% (40-36 bodov); na hodnotenie D 60-69% (35-31 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (30-25 bodov) z celkového počtu bodov. 0-24 bodov= FX. <ul style="list-style-type: none"> • Absolvovať záverečný test - na konci semestra (max. 50 bodov). Test slúži na overenie teoretických vedomostí študenta. Hodnotiace kritériá na základe bodového hodnotenia: k dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (50-46 bodov); na hodnotenie B 80-89% (45-41 bodov); na hodnotenie C 70-79% (40-36 bodov); na hodnotenie D 60-69% (35-31 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (30-25 bodov) z celkového počtu bodov. 0-24 bodov= FX. Celková záťaž študenta – rozdelenie pracovných hodín: 2 kredity = 60 pracovných hodín: <ul style="list-style-type: none"> • Prítomnosť na prednáške: spolu za semester (13 hodín).	

- Písomná práca študenta a jej vypracovanie – koncipovanie vedomostného testu (22 pracovných hodín).
- Príprava na záverečný test (25 pracovných hodín).

Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (50-59 bodov) z celkového počtu bodov. 49-0 bodov = FX.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti

Študent bude:

- poznať teóriu a metodiku, ako aj formy a typy hodnotenia žiaka,
- poznať význam hodnotenia a späté väzby v procese učenia sa žiaka,
- mať prehľad o súčasných trendoch pedagogického hodnotenia,
- poznať ciele a spôsoby diagnostického, formatívneho a sumatívneho hodnotenia,
- poznať metodické zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov,
- chápať podobnosti a rozdielnosti medzi vedomostnými testami a testami, ktoré sú určené na meranie schopností (testami schopností),
- poznať zásady koncipovania úloh,
- bude poznať kritériá zostavovania návodu k meraniu a kľúča správnych odpovedí,
- poznať zásady koncipovania vedomostných testov.

Schopnosti

Študent bude:

- schopný/ spôsobilý hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa žiaka: vedieť uplatniť primeraný spôsob pedagogického hodnotenia a evalvácie,
- mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík žiakov,
- uplatňovať primerané a efektívne metódy a formy hodnotenia na jednotlivých stupňoch vzdelávania, hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- vedieť v praxi identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky jednotlivca,
- schopný aplikovať v praxi rôzne nástroje hodnotenia,
- schopný koncipovať vedomostný test v kontexte vlastného aprobačného predmetu.

Kompetentnosti:

Študent:

- sa stotožní s profesijnou rolou a normami školy,
- bude vedieť prejavovať empatický postoj k odlišnosti,
- bude vedieť adekvátne hodnotiť výsledky učenia sa žiaka na základe stanovených kritérií (hodnotenie dosiahnutia stanovených cieľov, hodnotenie efektov učenia sa dieťaťa) vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky,
- bude vedieť hodnotiť žiaka bez predsudkov a stereotypov,
- bude disponovať s potrebnými kompetenciami v oblasti pedagogického hodnotenia.

Stručná osnova predmetu:

Hodnotenie žiakov. Vplyv hodnotenia na výkon a motiváciu žiakov.

Typy hodnotenia, metódy a prostriedky hodnotenia vo vyučovacom procese.

Diagnostické, formatívne a sumatívne hodnotenie, testy.

Normatívne a kritériálne hodnotenie.

Ukazovatele testu, objektivita, reliabilita, validita.

Hodnotenie podporujúce učenie sa žiakov v školskej praxi.

Testy na meranie zručností a schopností žiakov.
Zásady koncipovania a aplikácie vedomostných testov.
Aplikácia taxonómií pri zostavovaní testov v kontexte obsahu a požiadaviek.
Typológia úloh, typy vedomostných testov.
Koncipovanie didaktických vedomostných testov.
Návod k meraniu a hodnoteniu, kľúč správnych odpovedí.
Výsledky meraní, ich interpretácia a využitie v školskej praxi.

Odporúčaná literatúra:

BORBÉLYOVÁ, D. 2021. A pedagógiai diagnosztika új útjai és kihívásai. Komárno: Selye János Egyetem, Tanárképző kar. 251 o. ISBN 978-80-8122-394-5.

CSÍKOS, Cs. & B. NÉMETH, M. 1998. A tesztekkel mérhető tudás. In B. Csapó (Ed.), Az iskolai tudás (pp. 83–114). Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 246 5. online. Dostupné na internete: http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/11931/1/CsBeno_Iskolai_tudas_2002.pdf

CSAPÓ, B. et. al. (szerk.). 2015. A matematikai tudás online diagnosztikus értékelésének tartalmi keretei. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. online. Dostupné na internete: <http://pedagogus.edia.hu/?q=content/matematikai-tudas-online-diagnosztikus-%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9s%C3%A9nek-tartalmi-keretei>

CSAPÓ, B. et. al. (szerk.). 2015. A természettudományi tudás online diagnosztikus értékelésének tartalmi keretei. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest. online. Dostupné na internete: <http://pedagogus.edia.hu/?q=content/termeszettudom%C3%A1nyi-tudas-online-diagnosztikus-%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9s%C3%A9nek-tartalmi-keretei>

D. MOLNÁR, É., MOLNÁR, E. K. & JÓZSA, K. 2012. Az olvasásvizsgálatok eredményei. In: Csapó Benő (szerk.): MÉRLEGEN A MAGYAR ISKOLA. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 17–81. online. Dostupné na internete: http://pedagogus.edia.hu/sites/default/files/merlegen_a_magyar_iskola.pdf

JÓZSA, K. 2012. A tanulás affektív tényezői. In: Csapó Benő (szerk.): MÉRLEGEN A MAGYAR ISKOLA. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 367–406. online. Dostupné na internete: http://www.staff.u-szeged.hu/~fejesj/pdf/Jozsa-Fejes_2012_Affektiv_tenyezok.pdf

JÓZSA, K. 2012. Részletes tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez. In: Csapó Benő és Csépe Valéria (szerk.): Tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 219–308. online. Dostupné na internete: http://www.edu.u-szeged.hu/~csapo/publ/Olvasas_tartalmi_keretek.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Krisztián Józsa, DSc., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Katarína Szarka, PhD., PaedDr. Diana Borbélyová, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa,

DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PPX1/25	Názov predmetu: Úvodná pedagogická prax
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 25s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania pedagogickej praxe stanovuje a upravuje aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax 1 (PPX1). Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na úvodnej pedagogickej praxi v stanovenom časovom intervale v súlade so smernicou, • participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu pedagogickej praxe, • predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Pedagogickej praxe 1, • vypracovanie portfólia (reflexia na úvodnú pedagogickú prax): • hodnotenie úspešnosti portfólia/reflexie (max. 50 bodov): o obsahová stránka 35 bodov, o formálna stránka 15 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín • 5 hodín účasť na pedagogickej praxi (skupinová práca študentov pod vedením cvičného učiteľa); 5 hodín rozboru; 10 hodín príprava portfólia; 5 hodín vyhodnotenie a príprava reflexie. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je: <ol style="list-style-type: none"> 1.) predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Pedagogickej praxe 1, 2.) získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu (50 bodov). Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Absolvoval = 50 – 100% (25 – 50 bodov) • Neabsolvoval= 49 – 0% (0 – 24 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent pozná školské legislatívne dokumenty, • študent pozná pedagogickú dokumentáciu školy, Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent sa dokáže orientovať v školských legislatívnych dokumentoch a vyhľadávať v nich relevantné informácie, • študent sa dokáže orientovať v pedagogickej dokumentácii školy.	

Kompetentnosti:

- študent je spôsobilý samostatne pozorovať a analyzovať interiér a exteriér školy, vo vzťahu k priebehu edukačného procesu.

Stručná osnova predmetu:

Forma pedagogickej praxe v cvičných školách/cvičných školských zariadeniach, v rámci ktorej študenti získavajú vedomosti v nasledovných témach: dokumenty školy alebo školského zariadenia, pedagogická dokumentácia školy alebo školského zariadenia, vyučovacie metódy, učebné plány, učebné osnovy, časovo tematické plány, priebeh vyučovania, osnova vyučovacej hodiny a príprava na vyučovaciu hodinu, možnosti aktívnej práce so žiakmi, kritériá hodnotenia.

Príprava portfólia/reflexie.

Odporúčaná literatúra:

CINDLEROVÁ, I.- CSEHIOVÁ, A. et al. 2021. Mentor Training: Materials and Tasks. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 268 s. ISBN 978-80-7599-294-9.

HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. Komárno : UJS, 2015. 200 s. ISBN 978-80-8122-136-1.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha Portál, 2009. 481 s. ISBN 978-80-7367-503-5.

SIROTOVÁ, M. 2015. Pedagogická prax v pregraduálnej príprave učiteľov. Trnava : UCM, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8105-648-2.

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Štátne vzdelávacie programy

Aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J. Selyeho.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 301

a	n
88.04	11.96

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PPX2/25	Názov predmetu: Pedagogická prax 2 - hospitačná
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 25s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas pedagogickej praxe. Podmienky a kritériá absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none"> • Vyplnený protokol o absolvovaní pedagogickej praxe • Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín a vyplnené pozorovacie hárky • Dokumentácia pedagogickej praxe vrátane príloh. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín (10 hodín pedagogickej praxe – 5 hodín hospitácie, 5 hodín rozbor pozorovaných hodín a 15 hodín prípravy na pedagogickú prax a príprava portfólia a dokumentácie)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent je spôsobilý pozorovať a analyzovať vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ. • Študent je schopný profesionálne hodnotiť a dokumentovať pozorované vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ. • Študent sa vie orientovať v školských dokumentoch. • Študent pozná a orientuje sa v štruktúre personálneho a materiálneho zabezpečenia fungovania školy. • Študent pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas výchovno-vzdelávacieho procesu na 2. stupni ZŠ a na SŠ. • Rozumie environmentu, kultúre, organizácii činností ZŠ a SŠ. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže identifikovať rozmanité prejavy štruktúrnych prvkov osobnosti, psychických procesov žiaka v procese vyučovania a v sociálnych interakciách. • Pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas dňa, v rámci vyučovania a v priebehu vyučovania predmetov na 2. stupni ZŠ a na SŠ.	

- Identifikuje ciele vyučovania formulované učiteľom, použité procesy k ich dosiahnutiu a mieru ich splnenia.
- Vie určiť vyučovacie metódy uplatňované v priebehu vyučovacej hodiny.
- Popíše používané didaktické pomôcky, komunikačné technológie a prostriedky vo vyučovacom procese a možnosti uplatnenia počítača, interaktívnej tabule, internetu, špecifických výučbových programov a softvérov, dynamických systémov a interaktívnych učebných materiálov a portálov vo vyučovaní predmetov 2. stupni ZŠ a na SŠ.
- Popíše procesy hodnotenia žiakov vo vyučovacom procese.
- Identifikuje vyučovací a komunikačný štýl a profesijné zručnosti učiteľov.
- Vie spracovať, vyhodnotiť a reflektovať výsledky pozorovania v súvislosti s pedagogickou teóriou.
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).
- Študent bude vedieť rozpoznať žiakov talentovaných, žiakov s ťažkosťami alebo so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, znevýhodnených, viacnásobne znevýhodnených žiakov a žiakov vyžadujúcich špeciálne zaobchádzanie.

Kompetentnosti:

- Zaujíma stanovisko k pozorovaným javom na základe predchádzajúcich teoretických vedomostí.
- Rozumie vzťahom medzi princípmi vyučovania a dôsledkami - efektivitou učenia sa.
- Reflektuje vlastné pedagogické zručnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti v súvislosti s pedagogickou profesiou.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

Stručná osnova predmetu:

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru cvičnej ZŠ a SŠ.

Poznávanie a práca s pedagogickou dokumentáciou triedy a školy.

Pozorovanie vytvárania podmienok, realizácie a hodnotenia vyučovacích hodín na 2. stupni ZŠ a na SŠ.

Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín spoločne s cvičným učiteľom.

Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných vyučovacích hodín.

Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim pedagogickej praxe s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov didaktiky.

Odporúčaná literatúra:

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike

ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 177

a	n
96.05	3.95

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PPX3/25	Názov predmetu: Pedagogická prax 3 - hospitačná
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 25s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie má charakter portfólia, t.j. na základe prác vytvorených počas pedagogickej praxe. Podmienky a kritériá absolvovania predmetu stanovuje a upravuje Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na pedagogickú prax. Povinné zložky portfólia: <ul style="list-style-type: none"> • Vyplnený protokol o absolvovaní pedagogickej praxe • Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín a vyplnené pozorovacie hárky • Dokumentácia pedagogickej praxe vrátane príloh. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 25 hodín (10 hodín pedagogickej praxe – 5 hodín hospitácie, 5 hodín rozbor pozorovaných hodín a 15 hodín prípravy na pedagogickú prax a príprava portfólia a dokumentácie)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent je spôsobilý pozorovať a analyzovať vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ. • Študent je schopný profesionálne hodnotiť a dokumentovať pozorované vyučovacie hodiny na 2. stupni ZŠ a na SŠ. • Študent sa vie orientovať v školských dokumentoch. • Študent pozná a orientuje sa v štruktúre personálneho a materiálneho zabezpečenia fungovania školy. • Študent pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas výchovno-vzdelávacieho procesu na 2. stupni ZŠ a na SŠ. • Rozumie environmentu, kultúre, organizácii činností ZŠ a SŠ. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže identifikovať rozmanité prejavy štruktúrnych prvkov osobnosti, psychických procesov žiaka v procese vyučovania a v sociálnych interakciách. • Pozná špecifické činnosti učiteľa realizované počas dňa, v rámci vyučovania a v priebehu vyučovania predmetov na 2. stupni ZŠ a na SŠ.	

- Identifikuje ciele vyučovania formulované učiteľom, použité procesy k ich dosiahnutiu a mieru ich splnenia.
- Vie určiť vyučovacie metódy uplatňované v priebehu vyučovacej hodiny.
- Popíše používané didaktické pomôcky, komunikačné technológie a prostriedky vo vyučovacom procese a možnosti uplatnenia počítača, interaktívnej tabule, internetu, špecifických výučbových programov a softvérov, dynamických systémov a interaktívnych učebných materiálov a portálov vo vyučovaní predmetov 2. stupni ZŠ a na SŠ.
- Popíše procesy hodnotenia žiakov vo vyučovacom procese.
- Identifikuje vyučovací a komunikačný štýl a profesijné zručnosti učiteľov.
- Vie spracovať, vyhodnotiť a reflektovať výsledky pozorovania v súvislosti s pedagogickou teóriou.
- Študent bude vedieť rozpoznať úroveň vlastných kompetencií.
- Študent bude vedieť identifikovať bežné odborné problémy, skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na ich riešenie a riešiť ich (s využitím praktických postupov v praxi).
- Študent bude vedieť rozpoznať žiakov talentovaných, žiakov s ťažkosťami alebo so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, znevýhodnených, viacnásobne znevýhodnených žiakov a žiakov vyžadujúcich špeciálne zaobchádzanie.

Kompetentnosti:

- Zaujíma stanovisko k pozorovaným javom na základe predchádzajúcich teoretických vedomostí.
- Rozumie vzťahom medzi princípmi vyučovania a dôsledkami - efektivitou učenia sa.
- Reflektuje vlastné pedagogické zručnosti.
- Študent bude schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti v súvislosti s pedagogickou profesiou.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

Stručná osnova predmetu:

Pozorovanie a hodnotenie interiéru a exteriéru cvičnej ZŠ a SŠ.

Poznávanie a práca s pedagogickou dokumentáciou triedy a školy.

Pozorovanie vytvárania podmienok, realizácie a hodnotenia vyučovacích hodín na 2. stupni ZŠ a na SŠ.

Odborný rozbor pozorovaných vyučovacích hodín spoločne s cvičným učiteľom.

Dokumentovanie priebehu a výsledkov jednotlivých pozorovaných vyučovacích hodín.

Príprava portfólia z hospitačnej činnosti so všetkými jeho súčasťami na základe vopred stanovených kritérií vedúcim pedagogickej praxe s uplatnením samostatnosti a alternatívnosti vychádzajúc zo súčasných trendov didaktiky.

Odporúčaná literatúra:

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike

ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 122

a	n
96.72	3.28

Vyučujúci: PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/PRP/25	Názov predmetu: Profesia pedagóga
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Konečné hodnotenie študenta (max. 100 bodov = 100%) sa skladá z výsledkov viacerých typov prác uskutočnených počas semestra a záverečného didaktického testu. <ul style="list-style-type: none"> • participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok, • esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (50 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať pedagogické kompetencie učiteľa (50 bodov) • záverečný didaktický test (50 bodov). Kritériá hodnotenia eseje: <ul style="list-style-type: none"> - prezentácia prehľadu literatúry (10 bodov), - analýza a hodnotenie (20 bodov), - vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (10 bodov), - vypracovanosť (10 bodov). Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: <ul style="list-style-type: none"> - obsahová stránka (20 bodov) - originalita (10 bodov) - formálna stránka (10 bodov) - prezentácia prehľadu literatúry (10 bodov) Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín <ul style="list-style-type: none"> • 26 hodín účasť na prednáškach (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium; 17 hodín príprava semestrálnych prác. Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (59-50 bodov) z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti <ul style="list-style-type: none"> • študent pozná najdôležitejšie exploračné metódy na odhalenie sociálnej situácie skupín a žiakov, • študent pozná pedagogické metódy, ktoré podporujú formovanie a rozvoj komunity,	

- študent pozná pedagogické teórie o úlohe učiteľa, očakávania súvisiace s rolou pedagóga,
- študent má vedomosti o úlohe reflektívneho myslenia, možnostiach ďalšieho vzdelávania,
- študent je informovaný v oblasti pedagogického výskumu,
- študent pozná hlavné etické normy svojej profesie.

Schopnosti

Študent bude schopný:

- samostatne vyhľadávať, porovnávať a používať relevantné literárne zdroje,
- definovať stratégiu primeranú cieľom výchovy a vzdelávania,
- zvoliť organizačné formy a organizovať prostredie podporujúce efektívne učenie,
- samostatne, odborne analyzovať rôzne vzdelávacie situácie,
- reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

Kompetentnosti:

Študent:

- si vie vytvoriť samostatný názor, reflektovať seba ako budúceho učiteľa.
- je schopný rozvíjať vlastné postupy na dosiahnutie stanovených cieľov,
- sa správa empaticky k rôznym sociálnym skupinám,
- preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie,
- sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.

Stručná osnova predmetu:

1. Profesionalizácia, profesia: profesijné teórie; historický a sociologický výklad profesionalizácie.
2. História a interpretácia vývoja a zmien učiteľského povolania.
3. História učiteľského povolania a prípravy učiteľov. Paradigmy učiteľského vzdelávania. Charakteristika učiteľského povolania.
4. Pedagogický výskum; koncepcia a výsledky pedeutológie.
5. Kariérová vhodnosť, osobnosť učiteľa.
6. Úloha učiteľa vo vyučovanom – učebnom procese. Štýly a stratégie učenia a vyučovania (kedy, ako a prečo je potrebné ich inovovať),
7. Teórie a kariérne modely profesijného rozvoja. Odborne podložená interpretácia individuálneho, organizačného a systémového vzťahu medzi sústavným profesionálnym rozvojom. Inovácia a spolupráca v učiteľskej kariére (dvojfaktorový model zotrvania v profesii)
8. Model kariéry pedagóga. Individuálny kariérny imidž a reflexia.
9. Reflektivita v práci učiteľa. Reflektívny učiteľ.
10. Posilňovanie odborného povedomia učiteľov, podpora ich práce, ich kariérnych možností.
11. Etický kódex učiteľa.
12. Ťažkosti pedagogickej profesie: konflikty rolí, prevencia syndrómu vyhorenia.
13. Kompetencie začínajúcich učiteľov, možnosti ich rozvoja.
14. Odborná podpora začínajúcich učiteľov. Možnosti mentorstva vo verejnom vzdelávaní a vysokoškolskom vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:

Czető Krisztina: Eredményesség és szakmai fejlődés. A tanári eredményesség modelljei és az eredményes szakmai fejlődést és tanulást támogató tanulási helyzetek megközelítése. Neveléstudomány, 2020 (8) 1. sz. 80-93. http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2020/nevelestudomany_2020_1_83-97.pdf [2022. 02. 05.]

Falus Iván (szerk.): Tanári pályaalakmasság – kompetenciák – sztenderdek. Nemzetközi áttekintés. Eszterházy Károly Főiskola, Eger, 2011. http://epednet.ektf.hu/eredmenyek/tanari_palyaalakmassag_kompetenciak_sztenderdek.pdf ISBN 978-963-9894-86-0 [2022. 02. 05.]

Hercz Mária (szerk.): Pályakezdő óvodapedagógusok túlélőkészlete. http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Plyakezd_vodapedaggusok_tllkszleteV3/index.html [2022. 02. 05.]

Ingvarson, L. (2002): Development of a national standards framework for the teaching profession. https://research.acer.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1007&context=teaching_standards [2022. 02. 05.]

N. Tóth Ágnes: Az inkluzív pedagógus. In: A pedagógia adósságai. Savaria University Press. Szombathely. 2015.
https://www.researchgate.net/profile/Agnes-N-Toth/publication/316432178_Az_inkluziv_pedagogus/links/58fdc181a6fdccae60a1e71d/Az-inkluziv-pedagogus.pdf [2022. 02. 05.]

Németh András: Magyar pedagógusképzés és a pedagógus szakmai tudásformák I. 1775 –1945. nemzeti fejlődési trendek, nemzetközi recepciós hatások. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2012. ISBN: 978 963 33120934

Pukánszki Béla István: Iskola és pedagógusképzés. Gondolat, Budapest, 2013. ISBN: 9789636932282

Sági Matild (szerk.): A pedagógushivatás megerősítésének néhány aspektusa. OFI, Budapest, 2015. https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/1506257_a_pedagogushivatas_megerositesenek_nehany_aspektusa_beliv.pdf [2022. 02. 05.]

Szivák Judit: Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok. ELTE, Budapest, 2014. ISBN 978-963-284-482-4.
https://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-_READER.pdf [2022. 02. 05.]

Vámos Ágnes (szerk.): Tanuló pedagógusok és az iskola szakmai tőkéje. Eötvös Kiadó, ELTE, Budapest, 2016. https://www.eltereader.hu/media/2017/05/Vamos_Agnes_Tanulo_pedagogusok_READER.pdf ISBN 978-963-284-805-1 [2022. 02. 05.]

Z. Gadusova (szerk.): Mentor training. Materials and tasks. The publication is supported by Erasmus+ project No. 2020-1-SK01-KA201-078250 Mentor Training (MENTRA). ISBN 978-80-7599-294-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 137

A	B	C	D	E	FX
58.39	14.6	4.38	7.3	6.57	8.76

Vyučujúci: Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/RAS/25	Názov predmetu: Rodina a škola
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania predmetu sú: aktívna účasť študenta na prednáškach a podanie písomnej práce počas semestra. Hodnotenie predmetu sa vykoná na základe získaných bodov v nasledujúcom rozdelení: maximálne 10 bodov za účasť maximálne 30 bodov za riešenie seminárnych úloh počas vyučovania a maximálne 60 bodov za odovzdanú prácu. Hodnotenie na základe získaných bodov: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. FX 50% alebo menej. Celkové zaťaženie študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín aktívna účasť na prednáškach; 17 hodín samostatného štúdia a príprava písomnej práce).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent pozná podrobnosti školskej a rodinnej výchovy. • študent pozná možnosti a interakcie s rodičmi • študent pozná a súčasné metódy na riešenie problémov a zvládnutie konfliktov. • študent pozná súčasné spoločenské trendy v spoločenských a rodinných ťažkosti • študent pozná a spoločenské nerovnosti a problémy ktoré spôsobujú Schopnosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent je schopný samostatne vyhľadávať porovnávať a používať relevantné literárne zdroje, • študent je schopný riadiť medzi právnymi dokumentami a vyhľadávať relevantné legislatívu, • študent je schopný riadiť malú sociálnu skupinu, • študent je schopný spolupracovať s partnerskými inštitúciami svojej školy. • študent je schopný prijať rodinné hodnoty. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent je schopný na používanie svojich teoretických vedomostí v súvislosti rodiny a školy, • študent je schopný na vytvorenie vlastných postupov pre dosiahnutie svojich cieľov, • študent je súcitný voči rôznym spoločenským skupinám, • študent je schopný kriticky ohodnotiť legislatívne dokumenty týkajúce sa svojej práce, • študent berie zodpovednosť za riešenie problémov týkajúcich sa svojej práce.	
Stručná osnova predmetu: # Pojem a história rodiny.	

- # Rodinná forma a funkcie rodiny.
- # Miesto, úloha a neprítomnosť členov v rodine.
- # Vývoj rodinného života a zmeny v rodinnom živote.
- # Paranormatívne krízy a nedostatočne fungujúca rodina.
- # Rodina a škola.
- # Metódy spoznania rodiny.
- # Možnosti spolupráce.
- # Metódy výchovy a učiteľská komunikácia.
- # Spoločenské nedostatky a školský úspech.
- # Výskumy o rodinných nerovnostiach.
- # Výchova rodinného života.
- # Zosilnenie vzťahu medzi školou a rodinou. Dobré postupy.

Odporúčaná literatúra:

Balogh László–Bolló Csaba–Dávid Imre–Tóth László–Tóth Tamás: A pedagógusok, szülők együttműködése és a kollégiumok szerepe a tehetségfejlesztésben. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2014. ISSN 2062-5936

https://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_31_net.pdf

Cs. F. Nemes Márta: Családpedagógiai módszertan. Családi Nevelésért Alapítvány, Bp., 2001-2002.

Forward, S. (2000): Mérgező szülők. Budapest, Háttér Kiadó, 346 p.

Hegedűs Judit (szerk.): Család, gyermek, társadalom – A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése sorozat (5. kötet) ELTE, Budapest, 2006.

<http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Pedagogia/84N%E1dasi/Nyomtat%E1sra/pdf/Csal%E1d,%20gyermek,%20t%E1rsadalom.pdf>

Kováts-Németh Mária – Muhi Béla – Szijártó István (szerk.) A család és szerepe a tehetséggondozásban. Ziegler-nyomda, Keszthely, 2013.

Németh András (2004): Az európai család változásai. in: Pukánszky Béla-Németh András: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Budapest, 241-259.o ISBN: 963 956 7183

Podráczky J. szerk. 2012. Szövetségben. Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó.

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Kiadó, Budapest, 2001.

Ranschburg Jenő (2004): Gepárd–kölykök. Urbis Kiadó, Budapest, 5–137. ISBN: 963 929 1595

Szabó Éva (2008). Szeretettel és szigorral. Az iskolai nevelés problémái a szülők és a tanárok szemszögéből. Akadémiai Kiadó. ISBN:9779630583771

UTASI Ágnes: A bizalom hálója. Mikro-társadalmi kapcsolatok, szolidaritás. Budapest, 2002. Új Mandátum Kiadó 155 p.

Vajda Zsuzsa (2005): A család funkciói. in: Vajda Zsuzsanna–Kósa Éva: Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 171–179. ISBN: 963389 7289

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarsky, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 202

A	B	C	D	E	FX
64.85	15.35	10.89	6.44	0.5	1.98

Vyučujúci: Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., Dr. habil. Erika Kopp, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/RMK/25	Názov predmetu: Regionálna a menšinová kultúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na prednáškach, • participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do analýzy a diskusií v priebehu prednášok, • esej, v ktorej študent analyzuje zodpovedajúcu odbornú, vedeckú literatúru alebo článok (100 bodov), alebo návrh projektu vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka (100 bodov) Kritériá hodnotenia eseje: <ul style="list-style-type: none"> - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov), - analýza a hodnotenie (40 bodov), - vyvodenie záverov a formulovanie návrhov (20 bodov), - vypracovanosť (20 bodov). Kritériá hodnotenia návrhu projektu vzdelávacej aktivity: <ul style="list-style-type: none"> - obsahová stránka (40 bodov), - originalita (20 bodov), - formálna stránka (20 bodov), - prezentácia prehľadu literatúry (20 bodov). Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín <ul style="list-style-type: none"> • 13 hodín účasť na prednáškach; 20 hodín samoštúdium; 27 hodín príprava semestrálnych prác. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu. Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • A = 90 – 100% (90 – 100 bodov) • B = 80 – 89% (80 – 89 bodov) • C = 70 – 79% (70 – 79 bodov) • D = 60 – 69% (60 – 69 bodov) • E = 50 – 59% (50 – 59 bodov) • FX = 0 – 49% (0 – 49 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti:	

- Študent dokáže vysvetliť a zdôvodniť premeny pojmov interkultúrna, multikultúrna a transkultúrna edukácia.
- Študent bude zorientovaný v pojmoch identita, väčšinová a menšinová identita, identita pedagóga, identita menšinového pedagóga.
- Študent bude chápať kultúrny odkaz generácií, a spoločenský hodnotový systém.
- Študent bude vedieť analyzovať aktuálne koncepcie menšinovej vzdelávacej politiky na Slovensku.

Zručnosti:

- Študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný navrhnuť projekt vzdelávacej aktivity s cieľom rozvíjať interkultúrne a menšinové kompetencie žiaka.
- Študent má interiorizované spoločenské hodnoty.
- Študent prechováva úctu k tradíciám predkov.
- Študent je spôsobilý vytvárať rôzne didaktické hry, ktoré smerujú k rozvíjaniu interkultúrnych a menšinových kompetencií žiaka.

Stručná osnova predmetu:

Teoretické prístupy k identite z pohľadu menšinovej identity.

Všeobecné teoretické základy konceptu identity.

Teórie výskumu identity.

Štát a národ – národná, etnická, väčšinová a menšinová identita.

Kultúrne a spoločenské hodnoty so zreteľom na menšiny.

Formy vzdelávania etnických a národnostných menšín; súčasná analýza situácie na Slovensku.

Kurikulárne aspekty menšinovej identity.

Odporúčaná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, Kinga, Péter TÓTH, András NÉMETH. 2019. Kisebbségi helyzet, identitás és műveltség [elektronický zdroj]: A szlovákiai magyar pedagógusok társadalmi önmegvalósítása. 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2019. 117 s. [CD-ROM]. ISBN 978-80-8122-309-9.

HUSZÁR, Zsuzsanna, Melinda NAGY, Péter TÓTH, Béla István PUKÁNSZKY a András NÉMETH. 2021. Szlovákiai magyar pedagógusok szakmaképe, kisebbségi és pedagógusi identitásának vizsgálata. In: Engler Ágnes, Bócsi Veronika, Andl Helga (eds.). Új kutatások a neveléstudományokban 2020: Család a nevelés és az oktatás fókuszában. Debrecen: Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottság, 2021, P. 178-197.

LISZKA, J. 2009. Interetnikus és interkulturális kapcsolatok Dél-Szlovákiában. Komárno : Selye János Egyetem. ISBN 978-80-89234-87-5

LÁZÁR, I., 39 interkulturális játék : Ötlettár tanároknak az interkulturális kompetencia és a csoportdinamika fejlesztéséhez. Budapest : Eötvös Loránd Tudományegyetem. (Bölcsészet- és Művészetpedagógiai Tananyagok, ISSN 2416-1780 ; 9.) ISBN 978-963-284-657-6

NAGY, M., STRÉDL, T., SZARKA, L. 2018. Többség, kisebbség és a tolerancia II. : Kapcsolatok és identitások a számok tükrében. Komárno : Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-280-1

RÓKA, J., HOCHÉL, S. 2009. Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban. Budapest : Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. ISBN 978-963-7340-74-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 249

A	B	C	D	E	FX
38.55	26.1	22.09	10.44	0.8	2.01

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Mgr. Tímea Mészáros., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/RPK/25	Názov predmetu: Rozvoj pohybových kompetencií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie je súhrnným hodnotením teoretických vedomostí a praktických zručností. Základnou podmienkou pre získanie zápočtu je 80% aktívna účasť na prednáškach. Súčasťou hodnotenia je vypracovanie seminárnej práce a prezentácia zdravotných cvičení pre správne držanie tela, resp. relaxačné a relaxačné cvičenia na udržanie zdravia. Formou seminárnej práce študent prezentuje osvojenie si správnej terminológie telesných cvičení, základných pravidiel opisu pohybu. Teoretické vedomosti sa preukazujú písomne počas skúškového obdobia (otvorené a uzavreté otázky). Kreditné podmienky a hodnotiace kritériá: • Seminárna práca v rozsahu 5 strán (A4, v.p. : 12, r.: 1,5), na prípravnú časť vzdelávacích aktivít a na prezentáciu zdravotných cvičení pre správne držanie tela, resp. relaxačné a relaxačné cvičenia na udržanie zdravia. Formou seminárnej práce študent prezentuje osvojenie si správnej terminológie telesných cvičení, základných pravidiel opisu pohybu. Splnenie tejto požiadavky je podmienkou účasti na záverečnom písomnom vedomostnom teste. - Kritériá hodnotenia (max. Bodové hodnotenie: 15): formálna stránka seminárnej práce, realizovateľnosť obsahu a aplikačné možnosti z hľadiska pedagogickej praxe, vhodný výber cvičení a pohybových hier, používanie správnej terminológie a popis cvičenia, naznačenie pedagogickej činnosti pri praktickej realizácii. • Praktická prezentácia rozšírenej prípravnej časti, rôznych rozcvičení (n = 3), ktoré sú obsahovo a formálne prispôbené vybraným vekovým skupinám (mladší školský vek, strašý školský vek a dospelí). Splnenie tejto požiadavky je podmienkou účasti na záverečnom písomnom vedomostnom teste. - Kritériá hodnotenia: pre splnenie požiadavky je žiaduce prezentovať vypracované modely rozcvičky v praxi z hľadiska veku, pedagogického výkonu, organizácie a terminologického výkladu praxí. Dokončené / neúspešné • Vedomostná kontrola (otvorené a uzavreté otázky) je základná terminológia telesných cvičení, princípy grafického znázornenia a kresebných cvičení, zákonitosti ontogenézy motoriky človeka vrátane rozvoja základných pohybových vzorcov a pohybových schopností, osobitosti rastu. , resp. vývin človeka v jednotlivých ontogenetických štádiách, teoretické a didaktické pohybové hry, teória didaktiky zdravia, relaxačné a relaxačné cvičenia, osobitosti rozvíjania pohyblivosti detí predškolského veku. Podmienkou účasti na písomnom vedomostnom teste je splnenie priebežných podmienok zápočtu (účasť, príprava pomôcok na zdravotné cvičenia,	

praktická prezentácia ukážkovej rozcvičky, seminárna práca). Záverečné hodnotenie má charakter písomného testu, ktorý zahŕňa základné delenie pohybových hier a ich použitie v rámci výchovného procesu.

Zostava pohybových cvičení na rozvoj pohybových kompetencií na vybranú vekovú skupinu.

Aktívna účasť na hodinách, priebežné hodnotenie.

Výsledné hodnotenie:

A – 100 - 91%,

B – 90 - 81%,

C – 80 - 71%,

D – 70 - 61%,

E – 60 - 50%.

Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne viac ako 50%.

Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín

Účasť na 13 prednáškach (kontaktné hodiny); 47 hodín samoštúdium.

Výsledky vzdelávania:

Vedomosti:

- Pozná aktuálne štátne vzdelávacie programy, ovláda realizácie a hodnotenia výchovy a vzdelávania
- Študent disponuje základným poznaním odboru.
- Je schopný efektívne pracovať ako člen tímu a riadiť jednotlivcov, aplikovať športové hry.
- Študent bude schopný zorganizovať voľnočasové aktivity.
- Študent bude schopný získať odborné znalosti vo voľnočasových aktivitách a jednotlivých športových hier.
- Študent bude schopný osvojiť a používať základy pohybových a prípravných hier v prírode.

Schopnosti:

- Absolvent pozná a chápe koncept inštitucionálneho socializačného procesu v širších sociálnovedných súvislostiach
- Je pripravený na autonómny výkon svojej profesie a ďalšie vzdelávanie a profesijný rozvoj.
- Študent bude vedieť správne zostaviť pohybové hry pre danú vekovú skupinu.
- Študent bude vedieť správne aplikovať svoje poznatky pri vypracovaní projektov tematikou pohybových hier.

Kompetentnosti:

- Študent bude schopný aplikovať svoje poznatky aj počas svojej práce, ktorá môže ovplyvniť pri výbere voľbe povolania.
- Je schopný zostaviť problémovú anamnézu a získať orientáciu v situácii jednotlivcov z cieľových skupín.
- Študent bude schopný realizovať cieľový rozvoj sebapoznania súvisiaci s kariérnym poradenstvom
- Študent bude schopný samostatne plánovať svoje činnosti,
- Pozná právne predpisy a inštitucionálny kontext výkonu svojej profesie.
- Má vybudované spoločensky akceptované občianske postoje a pozitívny postoj k svojej profesii a cieľovej skupine.
- Študent bude schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať a riadiť štýl práce ostatných.

Stručná osnova predmetu:

Význam pohybových hier z hľadiska somatického, fyziologického a psychického antisociálneho vývinu žiakov. Teoretické a základné poznatky o pohybových hrách a ich rozdelenia. Využitie pohybových hier v praxi a vo voľnom čase. Didaktické základy kolektívnych športových činností, pohybové hry. Rôzne pohybové hry a ich využitie: naháňačky, pohybové hry s loptou (FIT-

BALL), pohybové hry pre deti v prírode. Ovládanie základných vedomostí pri vedenie hry u detí . Manipulačné pohybové hry. Terminológia telesných cvičení. Základné pravidlá popisu pohybu. Prípravná časť výchovno-vzdelávacej činnosti - cvičenia, rozcvičky. Zákonitosti a ontogenéza rastu a rozvoja motoriky človeka. Rozvoj pohybových schopností a možnosti rozvoja pohybových schopností v určitých fázach vývoja detí. Pohybové hry a telesné cvičenia pre správne držanie tela. Pohybové hry a telesné cvičenia na rozvoj základných pohybov. Pohybové hry a telesné cvičenia na rozvoj základných pohybových zručností. Pohybové hry sú zamerané na rozvoj pohybových schopností – kondičných schopností. Pohybové hry sú zamerané na rozvoj pohybových schopností – koordinačných schopností. Príprava a realizácia pohybových hier - metodicko-didaktické postupy (hodnotenia). Relaxačné, zdravotné a relaxačné cvičenia.

Odporúčaná literatúra:

Dobay Beáta: Mozgásos játékgyűjtemény, 2016 ISBN 978-80-81-22-192-7
 Pektor Gabriella: Mozgásfejlesztő játékok gyűjteménye, 2011 ISBN 978-963-697-652-1
 Famosi István: Mozgásfejlődés, Dialog Campus, Pécs, 2007 ISBN 963-9310-06-9
 Laczo Eugen a kol.: Rozvoj a diagnostika pohybových schopností detí a mládeže, Bratislava 2014, ISBN 978-80-97-14-66-0-3, http://www.telesnavychova.sk/userfiles/downloads/Rozvoj_diagnostika_PS_Laczo_2014.pdf
 Nádasi Lajos: Motoros cselekvéses játékok az iskolai testnevelésben, 2001 ISBN 963-19-2112-3
 Židek, J. et al.: Turistika a ochrana života a zdravia, Univerzita Komenského, Bratislava, 2013,
 Židek, J. et al.: Turistika história turistiky obsah, druhy a formy turistiky ochrana prírody, PEEM, Bratislava, 2004

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	B	C	D	E	FX
66.67	17.14	13.33	2.86	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Peter Židek, PhD., Mgr. Attila Bognár.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/SOV/25	Názov predmetu: Sociológia výchovy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania predmetu sú: aktívna účasť študenta na cvičeniach a podanie písomnej práce počas semestra. Hodnotenie predmetu sa vykoná na základe získaných bodov v nasledujúcom rozdelení: maximálne 10 bodov za účasť, maximálne 30 bodov za riešenie semestrálnych úloh počas vyučovania a maximálne 60 bodov za podanú prácu. Hodnotenie na základe získaných bodov: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. FX 50% alebo menej. Celkové zaťaženie študenta: 1 kredit = 30 hodín (13 hodín aktívna účasť na cvičeniach; 17 hodín štúdia a príprava písomnej práce)	
Výsledky vzdelávania: Cieľom tohto predmetu je oboznámiť študenta s rôznymi sociologickými koncepciami vzdelávania a sociálnymi očakávaniami. Cieľom je poskytnúť základy sociologických poznatkov o práci vychovávateľov a empatie potrebnej na pochopenie ľudí v rôznych sociálnych situáciách. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • osvojí základné pojmy sociológie vzdelávania, • študent sa zoznámí s podrobnosťami rodinnej a školskej socializácie, • študent sa zoznámí s aktuálnymi metódami na riešenie konfliktov a problémov, • študent sa zoznámí s aktuálnymi sociálnymi problémami • študent sa zoznámí s aktuálnymi ťažkosťami sociálnych nerovností Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent je schopný samostatne vyhľadávať porovnať a používať relevantné zdroje vedeckej literatúry, • študent je schopný rozpoznať ťažkosti vzdelávania a výchovy detí prichádzajúcich s rozličných sociálnych prostredí, • študent je schopný riadiť malú sociálnu skupinu, • študent je schopný na samostatnú analýzu rôznych výchovných situácií, • študent je schopný si vážiť rozličné spoločenské hodnoty. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent si vytvára vlastný názor, uvažuje o sebe ako o budúceho učiteľa, • študent je schopný si vytvoriť vlastné postupy pre dosiahnutie vlastných cieľov, • študent je empatický voči rôznymi sociálnymi skupinami,	

- študent sa stotožňuje s poslaním svojej inštitúcie,
- študent cíti zodpovednosť pre účinne riešenie problémov.

Stručná osnova predmetu:

Problémy riešené sociológiou výchovy. Názory ohľadne sociológie výchovy.

Vývoj tém sociológie výchovy: sociálno-historický kontext.

Scenáre výchovy, formy socializácie: rodinná, predškolská, školská a mimoškolská výchova.

Výskum rodiny zo sociologického hľadiska: funkcie rodiny a socializácia.

Sociológia vzdelávacieho systému: kontinentálny systém. Atlantický systém. Komu patrí škola?

Teórie kapitálu vo výskume vzdelávania: teória ľudského kapitálu.

Kultúrny kapitál a teória reprodukcie. Spoločenský kapitál ako vyrovnávací faktor znevýhodnenia.

Multi-kulturalizmus, medzi-kultúrna výchova: spoločnosť a historické pozadie. Koncepcia a význam multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania.

Prístup k multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania. Používanie multikultúrneho a medzi-kultúrneho vzdelávania na rozvoj schopností. Analýza školského výkonu a výsledkov študenta.

Spoločenská mobilita a škola: spoločenská štruktúra, nerovnosti v škole. Sociálna mobilita a rovnaké príležitosti v škole.

Rovné príležitosti a začlenenie v škole: stratégie spoločenského a školského spolužitia.

Jazyková socializácia a škola: Škola ako skúška jazykových schopností a vyšší stupeň jazykového styku. Bernsteinove jazykové kódy.

Účinnosť, dobré výsledky a primeranosť vo verejnom vzdelávaní. Okolnosti ovplyvňujúce účinnosť.

Vzdelávanie menšín. Demografické trendy v Karpatskej kotline.

Odporúčaná literatúra:

Csepeli Gy. et al. 1987 Modern polgári társadalomelméletek. Budapest: Gondolat Kiadó
 ĎURDÍK, Ladislav. Asszimilációs folyamatok a szlovákiai magyarság körében. 1. vyd. Pozsony: Kalligram, 2004. 152 s. ISBN 978-80-7149-668-5.

Gál Gyöngyi: Erdélyből áttelepedett pedagógusok otthon- és családképe. Katolikus Pedagógia, VII. ÉVFOLYAM, 2018/1–2. SZÁM. pp.5-16 (2018).

Kováts-Németh Mária: Kultúraközvetítés és pedagógiai értékrendszerek. Komárno: Selye János Egyetem Tanárképző Kara, 2013.

Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó 1994

Lannert Judit (2004): Minőség, hatékonyság, eredményesség. Új Pedagógiai Szemle, <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00087/2004-12-ko-Lannert-Hatekonysag.html>

Tóth Péter, Holik Ildikó (szerk.): Új kutatások a neveléstudományokban 2015: Pedagógusok, tanulók, iskolák – az értékformálás, az értékközvetítés és az értékteremtés világa. MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, Budapest, 2016 ISSN 2062-090X.

Varga Aranka (szerk.): A nevelésszociológia alapjai 2015. Pécs. ISBN (epub) 978-963-642-850-1 – DOI 10.15170/BTK.2015.00001. <https://mek.oszk.hu/14500/14566/14566.pdf>

Továbbá a: Képzés és Gyakorlat, a Köznevelés, az Iskolakultúra, a Neveléstudomány, a Nevelésszociológia, a Pedagógusképzés, a Magyar Pedagógia, a Fejlesztő Pedagógia és az Egészségnevelés című folyóiratok tantárgyhoz kapcsolódó további írásai (2015-2021.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 120

A	B	C	D	E	FX
45.0	25.0	14.17	8.33	4.17	3.33
Vyučujúci: Dr. habil. Erika Kopp, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD..					
Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025					
Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujv.sk					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/STŽ/25	Názov predmetu: Školská stáž
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky absolvovania pedagogickej stáže stanovuje a upravuje aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho. Študent je povinný postupovať podľa príslušnej časti tohto dokumentu, vzťahujúcej sa na Školskú stáž (STZ). Podmienky na absolvovanie predmetu sú nasledovné: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na školskej stáži v rozsahu 20 hodín v súlade so smernicou, • predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní školskej stáže (STZ), • predloženie portfólia zo školskej stáže, ktorého obsah tvoria vyplnené pozorovacie hárky, rozbor a hodnotenie študenta (max. 50 bodov). Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"> • 20 hodín účasť na stáži (kontaktné hodiny); 10hodín rozbor a príprava portfólia. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je: <ol style="list-style-type: none"> 1.) predloženie vyplneného a potvrdeného protokolu o absolvovaní Školskej stáže, 2.) získanie minimálne 50% z maximálneho bodového hodnotenia predmetu (50 bodov). Celkové hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Absolvoval = 50 – 100% (25 – 50 bodov) • Neabsolvoval= 49 – 0% (0 – 24 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Školská stáž je pobyt študentov v škole a v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení ako je školský klub detí, centrum voľného času, školský internát, za účelom zapojenia sa nie len do edukačného procesu, ale tiež do celodennej práce učiteľov a vychovávateľov. Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent disponuje základnými teoretickými poznatkami v oblasti výchovy a vzdelávania v školách a školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, • študent pozná edukačné činnosti učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, • študent pozná ďalšie pracovné činnosti učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, • študent pozná priebeh a sled pracovných činností učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,	

- študent pozná povinnosti učiteľov a vychovávateľov v závislosti od edukačného prostredia – výlet, exkurzia, detský tábor, pobyt vonku a iné,
- študent pozná možnosti a stratégie kooperácie s ostatnými vychovávateľmi, pedagógmi, nadriadenými pracovníkmi, nepedagogickými zamestnancami, rodičmi a ďalšími inštitúciami.

Zručnosti:

- študent dokáže realizovať edukačné činnosti súvisiace s prácou učiteľov v školách a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,
- študent dokáže vykonávať ďalšie pracovné činnosti učiteľov a vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,
- študent dokáže spolupracovať s ostatnými vychovávateľmi, pedagógmi, nadriadenými pracovníkmi, nepedagogickými pracovníkmi, rodičmi a ďalšími inštitúciami,
- študent dokáže plánovať, realizovať, analyzovať a hodnotiť priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti.

Kompetentnosti:

- študent je spôsobilý implikovať vlastné poznatky a skúsenosti do samostatnej realizácie edukačných činností v školách a v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach,
- študent je spôsobilý samostatne vykonávať ďalšie pracovné činnosti vzťahujúce sa k práci učiteľa a vychovávateľa, ktoré sa netýkajú priamej edukačnej činnosti,
- študent je schopný koncipovať vlastné postupy práce pre efektívne pozorovanie, zaznamenávanie, analýzu a hodnotenie priebehu edukačných a záujmových činností a ostatných aktivít.

Stručná osnova predmetu:

V rámci školskej stáže v rozsahu 20 hodín sa študent okrem edukačného procesu zapojí aj do takých činností, ako sú administratívne úlohy, práca s rodičmi, účasť na poradách, plánovanie a realizácia záujmových činností, mimoškolských aktivít, záujmových krúžkov, do prípravy žiakov na súťaže, organizovania súťaží, organizovania výstav, prípravy projektov, prípravy učebných materiálov pre prácu s interaktívnou tabuľou alebo smartfónom, do práce s deťmi v prírode, účasti na exkurziách. V rámci stáže má študent možnosť odučiť aj viac za sebou nasledujúcich hodín, resp. realizovať záujmové činnosti a iné aktivity, čím sa skvalitní praktická príprava na pedagogickú profesiu.

Etické zásady realizácie stáže.

Organizačné požiadavky stáže.

Materiálno-technické, hygienické a bezpečnostné požiadavky stáže.

Plánovanie a projektovanie práce, príprava na činnosť.

Pedagogická reflexia. Hodnotenie. Sebahodnotenie.

Pedagogická dokumentácia

Odporúčaná literatúra:

CINDLEROVÁ, I.,- CSEHIOVÁ, A. et al. 2021. Mentor Training: Materials and Tasks. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 268 s. ISBN 978-80-7599-294-9.

FRÝDKOVÁ, Eva. Metódy a formy spolupráce rodiny a školy. In Manažment školy v praxi: odborný mesačník pre manažment škôl, školských a predškolských zariadení. Bratislava:

IURA EDITION, 2010, (12), 21-27. ISSN 1336-9849. [online]. Dostupné na internete: https://sekarl.euba.sk/arl-eu/sk/detail-eu_un_cat-0124951-Metody-a-formy-spoluprace-rodiny-a-skoly/

FÜLE, S. 2004. Napközi otthoni nevelés. Budapest : OKKER Kft, 2004. 147 s. ISBN 963-9228-85-0.

ORSOVICS, Y. a kol. 2018. A személységfejlesztés új kihívásai a nemzetiségi óvodákban és iskolákban. Komárno : UJS, 2018. 161 s. ISBN 978-80-8122-282-5.

SIROTOVÁ, M. 2015. Pedagogická prax v pregraduálnej príprave učiteľov. Trnava : UCM, 2015. 127 s. ISBN 978-80-8105-648-2.

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 22/2022 Z. z. o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach. [online]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/22/>>.

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 21/2022 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii. [online]. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/21/>

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ostatné dokumenty:

Aktuálna Smernica Dekana PF UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte Univerzity J Selyeho.

Az iskola, intézmény pedagógiai és egyéb dokumentációja.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský , slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 53

a	n
84.91	15.09

Vyučujúci: Mgr. Katalin Sýkora Hernády, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TFV/25	Názov predmetu: Teória a filozofia výchovy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študentov na prednáškach a seminároch, • písomná skúška (50 bodov), • účasť študenta na zadaných seminárnych úlohách, analýzach, skupinová práca, • vypracovanie a prezentácia semestrálnej práce na jednu z tém alebo podtém predmetu s použitím minimálne 5 literárnych zdrojov, min. 15 000 charakterov. Hodnotenie semestrálnej práce (50 bodov): <ul style="list-style-type: none"> • obsah 20 bodov, • formálna štruktúra 10 bodov, • správne uvedenie literárnych zdrojov 20 bodov. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 90 hodín <ul style="list-style-type: none"> • 26 hodín účasť na prednáškach a seminároch (kontaktné hodiny); 32 hodín samoštúdium, 32 hodín príprava semestrálnej práce. Konečné hodnotenie úspešnosti predmetu v oboch moduloch je maximálne 100 bodov, získanie minimálne 50%. Hodnotenie úspešnosti predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • A = 90 – 100% (100 – 90 bodov) • B = 80 – 89% (89 – 80 bodov) • C = 70 – 79% (79 – 70 bodov) • D = 60 – 69% (69 – 60 bodov) • E = 50 – 59% (59 – 50 bodov) • FX = 0 – 49% (49 – 0 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti <ul style="list-style-type: none"> • študent pozná a chápe najnovšie výskumné výsledky, • študent dokáže priblížiť na základe nových kritérií aktuálne javy výchovy a vzdelávania s využitím výskumných výsledkov vednej disciplíny, • študent pozná a chápe najvýznamnejšie vedecké výsledky, rôzne osobitosti vychádzajúc z pedagogických prístupov, pozná sociokultúrne činitele a rozpozná ich vplyv na rozvoj osobnosti, • študent pozná a vie aplikovať teoretické východiská a zdôvodnenia,	

- študent pozná súvislosti výchovy a vzdelávania jedinca z rôznych pohľadov a otvorenosťou a koherenciou vytvárať vlastný názor,
- študent pozná metódy vytvárania a rozvíjania spoločenských skupín.

Schopnosti

- študent bude schopný vytvoriť vlastný obraz osobnosti, svoj pedagogický prístup, komunikovať ich s inými tak, aby jeho prístupy a predstavy boli pochopiteľné,
- študent bude schopný samostatne vyhľadávať, porovnávať a využívať relevantné literárne zdroje,
- študent bude schopný definovať stratégiu primeranú cieľom výchovy a vzdelávania,
- študent bude schopný zvoliť organizačné formy a organizovať prostredie podporujúce efektívne učenie,
- študent bude schopný samostatne, odborne analyzovať rôzne vzdelávacie situácie,
- študent bude schopný reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

Kompetentnosti:

- študent je pripravený na vykonanie zodpovednej a odbornej pedagogickej práce s adekvátnou zaviazanosťou,
- študent preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie,
- študent sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.
- študent je pripravený zodpovedne prijať hodnoty, ktoré sú odlišné od vlastných, je otvorený na prijatie a akceptovanie názorov iných.

Stručná osnova predmetu:

Antropologické základy výchovy. Kultúra, vzdelávanie, výchova, učenie sa: sociálna miméza: mimetické základy kultúry: tradície, sviatky, hra, rituály, informálna výchova.

Základné pojmy výchovy: výchova, kultúra – enkulturácia, spoločnosť – socializácia, individualizácia, výučba, učenie sa.

Disciplína a výchova, cieľový systém výchovy, rola ideálov a noriem vo výchove, hlavné európske hodnoty (konzervatívna náboženská, liberálna, socialistická, alternatívna) - ich súvislosti s výchovou, školská rôznorodosť a pluralizmus hodnôt.

Historické a kultúrne konštrukcie generačných vzťahov: obdobie detstva, puberty a dospelosti, celoživotné vzdelávanie, charakteristiky detstva v súčasnosti, potreby detí/žiacov a škola.

Inštitucionálna výchova, škola ako inštitúcia spoločnosti: funkcie školy, spoločenská mobilita, školská selektivita a rovnoprávnosť. Skryté kurikulum, školské rituály.

Vzťah rodiny a školy.

Vzťah školy, miestnej komunity a štátu. Legislatíva školstva. Zákony v SR a ISCED.

Moderná filozofia spoločnosti, etika spoločnosti. Úskalia modernej masovej demokracie a totalitarizmus.

Postmodernizmus. Hlavné smery a dilemy súčasnej filozofie.

Odporúčaná literatúra:

Bárány Tibor (szerk.): Kiskaté. Kortárs filozófiai kiskönyvtár. Műút Könyvek, Miskolc, 2017.

ISBN 978-615-5355-22-6

<http://www.muut.hu/wp-content/uploads/kiskate.pdf>

Csejtei Dezső (2016): Filozófia a mindennapokban. Gondolatok emberről, világról, Istenről.

Attraktor, Gödöllő-Máriabesnyő. ISBN:9786155601101

<https://www.szaktars.hu/attraktor/view/csejtei-dezso-filozofia-a-mindennapokban-gondolatok-emberrol-vilagrol-istenrol-2016/?pg=224&layout=s>

Dietrich, Jürgen – Tenorth, Heinz-Elmar: A modern iskola kialakulása és működése. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2003. ISBN 963 16 2757 8

Donald, Merlin (2002): Az emberi gondolkodás eredete. Osiris, Budapest. ISBN 963 389 085 3

Németh András (2004): Ember és világainak változásai. Németh András – Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789639567184
Németh András: Nevelés – gyermek – iskola. Eötvös Kiadó, Budapest, 1997. ISBN: 9639024198
Németh András: Emberi idővilágok – pedagógiai megközelítések. Gondolat Kiadó, Budapest, 2013. ISBN 9789636932688
Wulf, Christoph: Az antropológia rövid összefoglalása. Enciklopédia Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 963 9655 09 0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 532

A	B	C	D	E	FX
53.2	25.75	13.72	3.95	0.94	2.44

Vyučujúci: Dr. habil. Erika Kopp, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Dr. habil. Aranka Híves-Varga, PhD., prof. Krisztián Józsa, DSc., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., prof. Péter Tóth, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TKZ/25	Názov predmetu: Telesná kultúra a výchova k zdraviu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách, seminárna práca. Obsahom seminárnej práce bude koncipovanie časti výchovného plánu prislúchajúcej predmetnej tematickej oblasti pre vybraný druh školského zariadenia. Hodnotiť sa bude vymedzenie kompetencií dieťaťa/žiaka vybraného druhu školského zariadenia (50 bodov), vymedzenie tematickej oblasti výchovy vo vybranom druhu školského zariadenia (50 bodov). Výsledné hodnotenie: A – 100 - 91%, B – 90 - 81%, C – 80 - 71%, D – 70 - 61%, E – 60 - 50%. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne viac ako 50% Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín Účasť na 13 hodinách cvičení (kontaktné hodiny); 47 hodín samoštúdium a príprava seminárnu prácu.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent je schopný pracovať s vedomostnými teoretickými znalosťami. • Študent je schopný vypracovať prípravu na zdravotné cvičenia pre deti a mládež • Študent je schopný vypracovať rôzne pomôcky na rozvíjanie pohybovej zručností detí, mládeže a dospelú populáciu. • Študent vie zostaviť samostatne cvičenia na rozcvičenia pre každú vekovú skupinu. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent vie orientovať sa v ŠVP vzdelávacom oblasti zdravie a pohyb. • Študent vie rozširovať svoje poznatky a sebvzdelávania. • Študent sa vie orientovať v základných pojmoch telesnej kultúry na rôzne vekové skupiny. • Študent vie aplikovať poznatky týkajúce sa k správnej životosprávy. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent je schopný aplikovať svoje poznatky aj v budúcnosti vo svojej práci. • Vie vytvoriť kontakt nie len s deťmi ale aj s rodičmi a dospelou populáciou.	

Študent je schopný odborne odôvodniť svoje aktivity.

- Študent je schopný realizovať ciele rozvoj samovzdelávacia.
- Študent je schopný samostatne plánovať činnosti, ktoré rozširujú vedomosti a prispeje k voľbe povolania.
- Študent je schopný vytvoriť atmosféru dôveryhodnosti, nápomocného, povzbudzujúceho, pozorného, akceptujúceho správania, otvorenosti spoznávať.

Stručná osnova predmetu:

Teória a základné poznatky z telesnej kultúry, telesnej a športovej výchovy. (poradové cvičenia, poznatky z telesnej kultúry, pohybové hry, kondičné, koordinačné, kompenzačné cvičenia). Telesný rozvoj žiakov počas školských rokov. Zdravý životný štýl – prvky zdravého životného štýlu pre žiakov. Hlavné zásady zdravého životného štýlu. Fyzická aktivita pre zdravý životný štýl. Teoretické a základné poznatky o pohybových hrách, ich praktické a rekreačné využitie. Rôzne športové aktivity v školských kluboch. Oboznámenie sa so základnými turistickými znalosťami, orientácia v prírode v lete aj v zime. Organizovanie rôznych športových podujatí, podľa platnej legislatívy MŠ SR. Znalosť základných zdravotných predpisov školskej športovej činnosti.

Odporúčaná literatúra:

Dobay, Beáta. Mozgásos játékgyűjtemény: (óvó- és alsó tagozatos pedagógusok részére). 1. vyd. Komárno: Univerzita J. Selyeho, 2016. 135 s. ISBN 978-80-8122-192-7.

Dobay, Beáta a Elena Bendíková. Pohybová aktivita v životnom štýle dospelých z hľadiska zdravia. 1. vyd. Komárom: Kompress, 2016. 104 s. ISBN 978-963-12-7613-8

Domonkos Mihály: Testkultúra, Juhász Gyula Pedagógiai Kar – Szeged, ISBN 978-963-306-366-8, <http://www.ofi.hu/tudastar/kultura-testkultura>, <http://www.jgypk.u-szeged.hu/dok/tamopsport/Nadori-Dancs-Retsagi-Ekler-Gaspar%20-%20Sportelmeleti%20ismeretek>

Gaál Sándorné, Kunos Andrásné : Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában, Szolnok, 0. - 246 s. - ISBN 963 650 519 5.

Gaál Sándorné: Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában : Kézikönyv óvodapedagógusok számára / - 1. vyd. - Szarvas : Szarvaspress, 2010. - 332s. - ISBN 978-963-08-0198-0.

Gaál Sándorné, Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára, Szarvas, 2004. - 224 s. - ISBN 0010409.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgypedagógiája, Dialóg Campus, 2004 Farkas István: Mozgásfejlődés, Dialóg Campus, 2005

Šelingerová - Šelinger: Športová antropológia, SVSpTVaŠ, 2017

ZANZA TV – Testkultúra, <https://zanza.tv/fogalom/testkultura>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	B	C	D	E	FX
45.45	36.36	9.09	9.09	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Peter Židek, PhD., Mgr. Attila Bognár.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa,

DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TPR/25	Názov predmetu: Teória a prax riadenia výchovno-vzdelávacích inštitúcií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Všeobecné podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na prednáškach, • úspešné absolvovanie priebežného vedomostného testu, • úspešné absolvovanie záverečnej skúšky. Predmet sa ukončuje skúškou. Priebežný písomný vedomostný test má maximálny počet bodov 60. Záverečný písomný vedomostný test má 40 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 50 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu (100 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 -69%, E– 50 -59%. Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín <ul style="list-style-type: none"> • 26 hodín účasť na prednáškach (kontaktné hodiny); 4 hodín samoštúdium.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent disponuje poznatkami o špecifikách riadenia školy v oblasti komplexného riadenia, riadenia kvality, štýlov riadenia, marketingu školy, klímy a kultúry školy • študent pozná štýly riadenia a dokáže ich charakterizovať, • študent pozná štruktúru školského systému Slovenskej republiky, • študent pozná školské legislatívne dokumenty, • študent dokáže charakterizovať kompetencie vedúceho pedagogického zamestnanca, jeho práva a povinnosti, ako aj práva a povinnosti zriaďovateľa a kontrolných orgánov, • študent pozná formy spolupráce s partnermi výchovno-vzdelávacích inštitúcií, • študent pozná význam a metódy evaluácie a autoevaluácie, • študent pozná pedagogickú dokumentáciu súvisiacu s riadením výchovno-vzdelávacích inštitúcií (školské vzdelávacie a výchovné programy), • študent pozná cieľový a štruktúrny rozdiel medzi školským vzdelávacím programom materskej školy a výchovným programom školských výchovno-vzdelávacích zariadení, • študent pozná východiská tvorby jednotlivých programov, • študent pozná postupy tvorby jednotlivých programov. Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • študent dokáže samostatne vyhľadávať a porovnať relevantné literárne zdroje a pracovať s nimi,	

- študent sa dokáže orientovať v školských legislatívnych dokumentoch a vyhľadávať v nich relevantné informácie,
- študent dokáže nadviazať spoluprácu s partnermi školy a školských výchovno-vzdelávacích zariadení,

Kompetentnosti:

- študent je spôsobilý implikovať teoretické poznatky do vlastnej pedagogickej praxe v oblasti riadenia a spolupráce,
- študent je schopný koncipovať vlastné postupy pri dosahovaní stanovených cieľov v oblasti riadenia a spolupráce,
- študent dokáže aplikovať poznatky o riadení školy v súvislosti s riadením školstva v SR vo vzťahu k právnym predpisom,
- študent bude schopný kriticky hodnotiť existujúce právne dokumenty najmä vo vzťahu k národnostným školám,
- študent bude vedieť hodnotiť prebiehajúce zmeny v oblasti verejnej správy, vysloviť vlastný názor na opodstatnenosť samosprávnych štruktúr v procese riadenia školy,
- študent cíti zodpovednosť za kvalitu jednotlivých programov v prospech efektívneho výchovno-vzdelávacieho procesu.

Stručná osnova predmetu:

Funkcie školy. Podstata riadenia škôl v demokratickej spoločnosti. Adaptabilnosť systému riadenia školstva.

Postavenie a úlohy štátnej správy v školstve pri riadení škôl. Pôsobnosť územnej samosprávy, školskej samosprávy a iných orgánov pri riadení škôl a školy.

Podstata a obsah manažmentu. Koncepcie a teórie manažmentu. Funkcie manažmentu – základné a všeobecné manažérske funkcie.

Školský manažment. Modely riadenia škôl, ich osobitosti. Organizačná štruktúra školy. Komplexné riadenie školy pri uplatňovaní školského vzdelávacieho programu. Výchovno-vzdelávacie programy z hľadiska riadenia školy. Riadenie tvorby a realizácie školského vzdelávacieho programu. Vnútorne normy školy ako regulatívy optimálneho fungovania.

Štýly riadenia. Osobnosť a komunikačné schopnosti školského manažéra. Školský marketing z hľadiska potrieb súčasnej školy.

Klíma a kultúra školy z hľadiska tvorby a uplatňovania školského vzdelávacieho programu.

Partneri materskej školy a školských výchovno-vzdelávacích zariadení a ich spolupráca.

Metódy evaluácie a autoevaluácie v riadení.

Legislatívne východiská tvorby školského vzdelávacieho programu materskej školy a výchovného programu školských výchovno-vzdelávacích zariadení.

Princípy tvorby a štruktúra školského vzdelávacieho programu materskej školy a výchovného programu školských výchovno-vzdelávacích zariadení.

Analýza miestnych podmienok a možností materskej školy a školských výchovných zariadení pred tvorbou vzdelávacieho a výchovného programu – SWOT analýza.

Fázy tvorby školských vzdelávacích a výchovných programov.

Odporúčaná literatúra:

HORVÁTHOVÁ, K. Oktatásmenedzsment. Komárno : UJS, 2015. 200 s. ISBN 978-80-8122-136-1.

HORVÁTHOVÁ, K., OBDRŽÁLEK, Z. Organizácia a manažment školstva: Terminologický a výkladový slovník. Bratislava : SPN, 2004. 419 s. ISBN 80-10-00022-1.

HORVÁTHOVÁ, K. a kol. Otázky koncepcie prípravy riadiacich zamestnancov škôl. Nitra : UKF, 2011. 344 s. ISBN 978-80-558-0001-1.

HORVÁTHOVÁ, K. Školský manažment v nových spoločenských podmienkach (pre riadiacich pedagogických zamestnancov). Bratislava : UK, 2008. 181 s. ISBN 978-80-969178-8-4.

HORVÁTHOVÁ, K, MANNIOVÁ, J. Úvod do školského manažmentu. Ivanka pri Dunaji : AXIMA, 2008. 179 s. ISBN 978-80-969178-6-0.

KETS DE VRIES, M. The leadership mystique: Leading behavior in human enterprises. Great Britain : Pearson Education, 2006. 279 s. ISBN 978-1-4058-4019-4.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha Portál, 2009. 481 s. ISBN 978-80-7367-503-5.

SIVÁK, J. Minőség az óvodában. Budapest : Okker, 2001, 272 o. ISBN 963-9228-50-8.

SLAVÍK, J. Hodnocení v současné škole: Východiská a nové metody pro praxi. Praha : Portál, 1999. 190 s. ISBN 80-7178-262-9.

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV, 2016. Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách [online]. Bratislava : ŠPÚ, 2016. 112 s. Dostupné na internete <https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf>.

Zákon č. 245/2008 z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zásady tvorby školských vzdelávacích programov a výchovných programov – www.statpedu.sk, www.minedu.sk.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 456

A	B	C	D	E	FX
17.32	21.05	19.96	19.3	21.05	1.32

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., PaedDr. Beáta Kiss, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/TVD/25	Názov predmetu: Tvorivá dielňa
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študenta na cvičeniach • participácia študenta na zadaných úlohách a zapojenie sa do diskusií v priebehu cvičení • odovzdanie semestrálnych prác vo fyzickej a digitálnej forme a jej prezentácia <p>- Hodnotenie úspešnosti semestrálnej práce – max. 50 bodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalita – 20 bodov, - originalita – 10 bodov, - formálna stránka – 10 bodov, - krátky ústny výklad k dielam ku koncepcií a obsahu predkladaných prác – 10 bodov. <p>- Súčasťou úspešného absolvovania predmetu je odovzdávanie semestrálnych prác v digitalizovanej forme vo formáte pdf dokumentu, pričom sa kvalita a obsah tohto dokumentu sa hodnotí samostatne podľa nasledovných kritérií – max. 30 bodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formálna stránka – 10 bodov - kvalita reprodukcii prác – 10 bodov - zručnosti pri používaní digitálnych médií (práca s hardvérom a softvérom) – 10 bodov <p>Hodnotenie – max. 80 bodov:</p> <p>A : 72 – 80 bodov (90 – 100%) B: 64 – 71 bodov (80 – 89%) C: 56 – 63 bodov (70 – 79%) D: 48 – 55 bodov (60 – 69%) E: 40 – 47 bodov (50 – 59%) Fx: 0 – 39 bodov (0 – 49%)</p> <p>Celková záťaž študenta: 1 kredity = 30 hodín</p> <ul style="list-style-type: none"> • 13 hodín účasť na cvičeniach (kontaktné hodiny); 8 hodiny samoštúdium; 9 hodiny príprava semestrálnej práce.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti Študent / Študentka: <ul style="list-style-type: none"> – pozná nástroje výtvarného umenia a ich správne použitie – pozná výtvarné techniky a oblasti ich použitia	

- ovláda aplikáciu niektorých grafických, plastických a digitálnych technológií
- pozná formy činností vizuálnej výchovy
- rozpoznáva osobitosti obrazového stvárnenia dieťaťa a mládeže
- pozná metódy vzdelávania zamerané na rozvíjanie kreativity
- plánuje a organizuje formy aktivít vizuálnej výchovy a remeselných činností

Zručnosti

Študent / Študentka je schopný /schopná:

- správne používať nástroje výtvarného umenia a na ich primeranú aplikáciu
- zvoliť a aplikovať vhodné výtvarné techniky na ploche a v priestore
- používať prvky vizuálneho jazyka rôznymi spôsobmi na ploche a v priestore
- vyjadrovania sa pomocou výtvarných techník na danú tému
- vykonávať určité grafické, plastické a digitálne postupy
- na reflexiu aktuálnych spoločenských a kultúrnych problémov a kritického myslenia

Kompetentnosti:

Študent / Študentka je schopný / schopná:

- aplikovať praktické poznatky učiva, ktoré využíva pri postupoch kreatívnej tvorby
- aplikovať teoretické poznatky učiva, ktoré využíva kreatívnym spôsobom
- stanoviť vlastné postupy pri dosahovaní cieľov pri plánovaní a realizovaní výtvarných činností
- na samostatnú prácu pri postupoch kreatívnej tvorby alebo pri osvojení si učiva
- sa identifikovať s vlastnou profesiou, pri ktorej sa plynule rozvíja vlastné schopnosti a zručnosti
- cítiť zodpovednosť za metodicky správne plánovanie, organizovanie a realizovanie výtvarných činností
- podporovať procesy myslenia a tvorivého procesu detí a mládeže a ich vyjadrovanie sa vizuálnou formou

Stručná osnova predmetu:

Vizuálne vyjadrovanie - vnímanie, vlastnosti, skúsenosti.

Ekológia a environmentálne povedomie vo výtvarnej výchove – land art, environmental art, arte povera.

Vývoj obrazovej reprezentácie dieťaťa a mládeže – schematizmus, symboly, farby a formy, priestor.

Fenomény výtvarného umenia - tvorba, štýly.

Charakteristika médií - typické výrazové prostriedky médií.

Knihotvorba – japonské väzba, zošitová väzba, leporelo.

Teória a prax digitálnych kompetencií - digitálny obraz a text, základy typografie a grafický dizajn – plagát, reklama, vizuálna identita.

Synestézia, vône, zvuky a dotyk na plátne, voľné asociácie obrazov na základe našich zmyslov prostredníctvom arteterapie.

Možnosti priestorového vyobrazenia na ploche – historický prehľad, osobitosti priestorového znázornenia detskej kresby, základy perspektívneho znázornenia.

Možnosti integrácie vizuálnej výchovy do iných oblastí vzdelávania.

Vizuálne vzdelávanie projektovou metódou.

Prostredie: technológia a tradícia - predmety, priestory, funkcia.

Životné prostredie: technológia a tradícia - tradícia, dizajn, móda.

Odporúčaná literatúra:

ARHNEIM, R. A vizuális élmény: Az alkotó látás pszichológiája. Budapest: Gondolat, 1979, 560 s. ISBN 9632801415

BÁLVÁNYOS, H. Esztétikai - művészeti ismeretek nevelés: Vizuális kultúra II. :

Képzőművészet, tárgy - és környezetkultúra. Budapest: Balassi Kiadó, 1998, 168 s. ISBN 963 506 240 0.

BÁLVÁNYOS, H. Látás és szemléltetés. Budapest: Balassi Kiadó, 2003, 155 s. ISBN 963 506 521 3.

BÁLVÁNYOS, H., SÁNTA, L. Vizuális megismerés, kommunikáció. Budapest: Balassi Kiadó, 2000, 125s. ISBN 963 506 354 7.

BAKOS, T., BÁLVÁNYOS, H., PREISINGER ZS. A vizuális nevelés pedagógiája: 6-12 éves korosztályban. Budapest: Balassi Kiadó, 2001, 263 s. ISBN 963 506 398 9.

BEKE, M. 77 magyar népi játékok. Budapest: Corvina, 2017, 304 s. ISBN 978 963 13 6431 6. 161 s. ISBN 978-80-8122-335-8.

DVORSZKY, H. Design: A forma művészete. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1979, 295 s. ISBN 963 336 119 2

FEUER M. A gyermekrajzok fejlődéslélektana. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2000, 405 s. ISBN 9630577321.

FIEDLER, J., VANCSURÁNÉ, S. A., HAJDÚ, A. Kép-játék-hang: Foglalkozási tervek képzőművészeti alkotásokhoz. Budapest: Pedellus Tankönyvkiadó, 2015, 80 s. ISBN 978-615-5154-63-8.

GOMBRICH E. H.. A művészet története. Budapest: Gondolat Kiadó, 1983, 522 s. ISBN 9632812158.

HEGYI, L. Avantgarde és transzavantgarde. Budapest: Magvető Kiadó, 1986, 520 s. ISBN 963 14 0875 2.

KÁRPÁTI A. A gyermekrajztól a fiatalok vizuális nyelvéig. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2019, 210 s. ISBN 978 963 454 361 9.

KÁRPÁTI A. Firkák, formák, figurák: A vizuális nyelv fejlődése a kisgyermekkortól a serdülőkorig. Budapest: Dialóg Campus Kiadó, 2001, 198 s. ISBN 963 9123 36 6.

VIRÁGVÖLGYI P. A tipográfia mestersége számítógéppel. Budapest: Osiris, 2002, 262 s. ISBN 963379529X.

Jazyk, ktorého znalost' je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 115

A	B	C	D	E	FX
53.91	26.09	8.7	0.87	6.09	4.35

Vyučujúci: Mgr. Tímea Mészáros., Csilla Nagyová, ArtD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.skkosoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.skkosoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.skk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UDP/25	Názov predmetu: Úvod do štúdia pedagogických disciplín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky úspešného absolvovania predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť študentov na prednáškach, • písomná skúška (50 bodov), • tvorba a prezentácia semestrálnej práce na jednu z tém alebo podtém predmetu s použitím minimálne 3 primárnych zdrojov a minimálne 5 literárnych prameňov, min. 20 000 charakterov. Hodnotenie semestrálnej práce (50 bodov): <ul style="list-style-type: none"> - obsah 20 bodov, - formálna štruktúra 10 bodov, - zoznam literatúry 20 bodov. Celková záťaž študenta: 3 kredity = 90 hodín (26 hodín účasť na kontaktnej výučbe, 32 hodín samoštúdium, 32 hodín príprava semestrálnej práce) Záverečné hodnotenie: Maximálny počet bodov je 100. Podmienkou na absolvovanie predmetu je dosiahnutie aspoň 50 bodov, t.j. 50% z celkového počtu s podmienkou, že je potrebné získať minimálne polovicu bodov (50 %) z každej úlohy. K dosiahnutiu hodnotenia A je potrebné získať 90-100% (90-100 bodov); na hodnotenie B 80-89% (80-89 bodov); na hodnotenie C 70-79% (70-79 bodov); na hodnotenie D 60-69% (60-69 bodov) a na hodnotenie E 50-59% (59-50 bodov) z celkového počtu bodov.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná a dokáže interpretovať najdôležitejšie vedecké výsledky o človeku, rôzne predstavy o človeku, s nimi spojené výchovné vnímanie, uvedomuje si sociokultúrne faktory ovplyvňujúce prístupy a uvedomuje si dopady toho všetkého na osobnostný rozvoj. • Študent je schopný porozumieť a interpretovať výsledky najnovších teoretických, antropologických a historických výskumov adekvátnych učiteľskému vzdelávaniu. • Študent pozná rôzne teoretické prístupy a interpretácie výchovy a ich úlohy a vie ich aplikovať vo svojej práci. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Pomocou výsledkov disciplíny študent približuje súčasné fenomény výchovy a pedagogiky na základe nových aspektov, s historickým kontextom. • Študent by si mal rozvíjať svoj obraz o človeku a deťoch, svoje vnímanie vzdelávania a výchovy, vedieť si ho uvedomovať a komunikovať ostatným.	

- S demokratickou angažovanosťou a zmyslom pre zodpovednosť je študent pripravený akceptovať aj iné hodnoty ako svoje vlastné, spoznávať a rešpektovať názory iných.
- Študent je schopný reflektívne interpretovať, analyzovať a hodnotiť svoje pedagogické skúsenosti a názory.

Kompetentnosti:

- Študent si dokáže vytvoriť samostatný názor, reflektovať seba ako budúceho učiteľa.
- Študent si vie vypracovať vlastné postupy na dosiahnutie stanovených cieľov,
- Študent sa správa empaticky k rôznym sociálnym skupinám.
- Študent preberá zodpovednosť za poslanie svojej inštitúcie.
- Študent sa cíti zodpovedný za efektívne riešenie každého problému.

Stručná osnova predmetu:

Historický a kultúrny antropologický prístup k výchove, základné pojmy výchovy - ľudské telo, rituál, sviatok, priestor, čas, naratívne poznanie, neformálne vzdelávanie, generačné vzťahy, výchova ako sociálna primárna funkcia, evolúcia kultúry (mimetická, mýtická, paradigmatická) ; Základné modely starogréckej výchovy, výchovné myšlienky gréckych filozofov (Sokrates, Platón, Aristoteles).

Augustiniánsky princíp výchovy, premeny stredovekého človeka a jeho svetov - počiatky stredovekého prístupu k deťom, výchova a vzdelávanie, inštitucionalizovaná výchova žien.

Svet človeka renesancie, jeho významných pedagogických mysliteľov (Vittorino da Feltre, Guarino da Verona, Neri St. Philippines, Juan Vives).

Reformácia a katolícka obnova. Človek a svetonázor – zmeny v detstve, model rodiny a vzdelávanie žien.

Raný novovek a moderný človek a jeho vzdelanie - inštitucionálne vzdelávanie, jeho hlavné ideológie (Komenský, Locke, Rousseau); časová a inštitucionálna disciplína.

Formovanie a vývoj moderných európskych školských systémov v 19. a 20. storočí. Hlavné etapy rozvoja maďarského školstva (Ratio Educationis, Zákon o ľudovej výchove); vek rozvoja vzdelanosti uhorských žien.

Pedagogické vedecké myslenie, Herbart a jeho žiaci, pozitivizmus, pedagogika duchovnej vedy, experimentálne pedagogické aspirácie, pediatrické štúdium a moderná detská psychológia.

Kríza modernej doby. Školská kritika, životná reforma, ženské emancipačné hnutia. Vývoj a hlavné trendy reformnej pedagogiky (Montessori, Waldorf, Freinet, Jenaplan, Dalton-plan), ich metodická úloha v inovácii školy, škôlky a učiteľskej praxe. Kompetenčný profil budúceho učiteľa, praktické činnosti a skúsenosti.

Odporúčaná literatúra:

Kéri Katalin: Hölgyek napernyóvel. Nők a dualizmus kori Magyarországon 1867-1914. Pro Pannonia Kiadó, Pécs, 2008. ISBN: 9789639893092

Kéri Katalin: Lánynevelés és női művelődés az újkori Magyarországon: nemzetközi kitekintéssel és nőtörténeti alapozással. Kronosz Kiadó, Pécs, 2018.

ISBN: 9789634670377

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Neveléstörténet. Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Budapest, 2003. ISBN: 9633793432

Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996. 2. átdolgozott és bővített kiadás: 1998, 3. kiadás: 1998; 4. kiadás 2001. ISBN 9789631921908

Németh András – Skiera Ehrenhard: Reformpedagógia és az iskola reformja. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999. 2. kiadás 2003. ISBN: 9631901688

Németh András – Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9789639567184

Németh András et al: Alternatív- és reformpedagógia a gyakorlatban

<p>http://nti.btk.pte.hu/dogitamas/BHF_FILES/html/99Nemeth/topic.php-topic=14.htm (2022.02.07.) Pukánszki Béla István: Pedagógiai eszmetörténet. Budapest: Gondolat, 2013. ISBN 978-963-693-228-2</p>					
<p>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: maďarský jazyk, slovenský jazyk</p>					
<p>Poznámky:</p>					
<p>Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 309</p>					
A	B	C	D	E	FX
41.42	24.6	16.5	3.88	4.21	9.39
<p>Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Kinga Horváth, PhD., prof. Péter Tóth, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD., prof. Krisztián Józsa, DSc..</p>					
<p>Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025</p>					
<p>Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk</p>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UFIK/25	Názov predmetu: Úvod do fínskeho jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma z oblasti fínskych reálií. Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými fínskymi reáliami, bude mať základne vedomosti o fínskom vzdelávacom systéme, o maďarsko-fínskych vzťahoch a o fínskej kultúre. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre fínskeho jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu fínčiny. Schopnosti: – Študent bude schopný používať základne fínske konverzačné frázy. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti fínskej kultúry a fínskych reálií, hlavne z oblasti fínskeho školstva vo svojej pedagogickej praxi. Kompetentnosti: – Študent vytvorí pozitívne postoje k problematike ugrofínskych jazykov a menšinových skupín. V tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov k tolerancii.	

Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti ugrofinských jazykov, maďarsko-fínskych vzťahov a fínskeho vzdelávacieho systému, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

Stručná osnova predmetu:

1. a) Gramatika: Písma a výslovnosť, ukazovacie zámená, sloveso olla, 3. osoba
- b) Konverzácia: Pozdravy, zdvorilostné frázy
- c) Reálie: Zemepis Fínska. Ugrofínske jazyky
2. a) Gramatika: sloveso olla (jednotné číslo), negácia a opytovacie vety
- b) Konverzácia: Predstavovanie, nadväzovanie známostí, rodina
- c) Reálie: Dejiny Fínska
3. a) Gramatika: Adessív, inessív, harmónia samohlások, striedanie spoluhlások
- b) Konverzácia: Orientácia v meste
- c) Reálie: Maďarsko-fínske vzťahy
4. a) Gramatika: Množné číslo slovesa olla a mn. č. podstatných mien, minulý čas (impf.)
- b) Konverzácia: Dni týždňa, voľný čas
- c) Reálie: Fínske školstvo
5. a) Gramatika: Genitív, slovosled
- b) Konverzácia: Cestovanie
- c) Reálie: Menšiny vo Fínsku
6. a) Gramatika: Číslovky, partitív
- b) Konverzácia: Nakupovanie. Čas a priestor
- c) Reálie: Fínske sviatky
7. a) Gramatika: Vetná štruktúra „minulla on...“
- b) Konverzácia: Pamätihodnosti
- c) Reálie: Charakteristické znaky Fínov, stereotypy, nárečia
8. a) Gramatika: Slovesá typu puhua, translatív, elatív
- b) Konverzácia: Národy a jazyky
- c) Reálie: Kalevala a fínska mytológia
9. a) Gramatiky: Časovanie sloves vzoru tietää, voida, luulla, haluta
- b) Konverzácia: Ubytovanie
- c) Reálie: Fínska literatúra
10. a) Gramatika: Látkové mená
- b) Konverzácia: Farby, vlastnosti
- c) Reálie: Fínska hudba a výtvarné umenie
11. a) Gramatika: Vyjadrenie predmetu, nepravidelné sloveso tehdä
- b) Konverzácia: V reštaurácii
- c) Reálie: Ľudové umenie
12. a) Gramatika: Partitív a akuzatív osobných zámen, opytovacie zámená, slovesá typu tykätä
- b) Konverzácia: Časti tela
- c) Reálie: Fínska literatúra pre deti a mládež

Odporúčaná literatúra:

Olli NUUTINEN, Suomea suomeksi I, Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2008. ISBN 978-951-717-737-5

DOMOKOS Péter. Finnugor regék és mondák, Budapest, Móra Ferenc Könyvkiadó, 2012. ISBN 978 963 11 9257 5.

BERECZKI Gábor, A magyar nyelv finnugor alapjai, Budapest, Universitas Könyvkiadó, 2003. ISBN 963 9104 79 5.

CSEPREGI Márta, Finnugor kalauz, Budapest, Panoráma, 2001. ISBN 9632438620.

Pasi SAHLBERG, A finn példa. Mit tanulhat a világ a finnországi oktatási rendszer reformjából? Preklad Fazekas Dóra. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2013. ISBN 978-963-19-7522-2
POLGÁR Anikó, A másik tekintet. Kisebbség, mítosz, idegenség a finn, magyar és szlovákiai magyar irodalomban, Dunajská Streda: MEDIA NOVA M-Nap Kiadó, 2021. ISBN 978 80 8104 096 2.
POLGÁR Anikó, Stereotypes in the Hungarian translations of contemporary Finnish poetry, Yearbook of Finno-Ugric Studies, Vol. 17, Issue 2, 2023, p. 245–254. (Web of Science) ISSN 2224-9443

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	B	C	D	E	FX
44.44	22.22	11.11	5.56	2.78	13.89

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuProf. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.ssk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.ssk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UFIK2/25	Názov predmetu: Úvod do fínskeho jazyka a kultúry 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Účasť na seminároch v súlade so Študijným poriadkom UJS. Učenie sa gramatických tvarov, čítanie a prekladanie textov. Pravidelná príprava počas semestra. Úspešné absolvovanie ústnej skúšky na konci semestra, na ktorej sa preukážu vedomosti, zručnosti a kompetencie súvisiace s predmetom. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100% - 90%), B (89% - 80%), C (79% - 70%), D (69% - 60%), E (59% - 50%), pod 50%: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, sa kredity neudeľujú.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent si rozšíri svoje vedomosti o fínskych reáliách, fínskej kultúre a fínskom vzdelávacom systéme. - Absolvovaním tohto predmetu si študent rozšíri svoje vedomosti o fínskej gramatike a rozšíri svoju fínsku slovnú zásobu. Schopnosti: - Študent bude schopný používať základné fínske konverzačné výrazy v praxi. - Študent bude schopný aplikovať poznatky o fínskej kultúre, fínskych reáliách a fínskom vzdelávacom systéme do vlastnej pedagogickej praxe. Kompetentnosti: - Študent si vytvorí pozitívny vzťah k ugrofínskym jazykom a menšinám a bude v tomto duchu vyučovať svojich študentov s dôrazom na toleranciu. - Bude schopný formulovať vlastné názory a postoje na ugrofínske jazyky, maďarsko-fínske vzťahy a fínske školstvo a bude schopný ich kriticky prehodnotiť a konštruktívne obhajovať.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: Precvičovanie fínskych čísloviek b) Konverzácia: Predstavenie sa, študentský život 2. a) Gramatika: Typy podstatných mien: precvičovanie striedania stupňov b) Reálie: Fínske mestá 3. a) Gramatika: Typy slovies: precvičovanie striedania stupňov	

- b) Konverzácia: Časti dňa, činnosti
- 4. a) Gramatika: Frazémy
- b) Reálie: Cestovanie, prehliadka pamiatok vo Fínsku
- 5. a) Gramatika: Vzťahné zámená, vzťahné vety
- b) Konverzácia: Osobné údaje, vyplňanie formulárov
- 6. a) Gramatika: Translatív a elatív
- b) Reálie: Menšinová politika, školstvo
- 7. a) Gramatika: Nepravidelné slovesá
- b) Konverzácia: Orientácia, smery
- 8. a) Gramatika: Základy tvorenia slov
- b) Reálie: Fínske úžitkové umenie
- 9. a) Gramatika: Precvičovanie partitívu
- b) Konverzácia: Opozitá, vlastnosti
- 10. a) Gramatika: Vyjadrovanie predmetu
- b) Reálie: Sauna vo fínskej kultúre
- 11. a) Gramatika: Opytovacie zámená, osobné zámená
- b) Konverzácia: Stravovanie, reštaurácia
- 12. a) Gramatika: Opakovanie, prehľad gramatického systému
- b) Reálie: Ugrofínska mytológia

Odporúčaná literatúra:

Olli NUUTINEN, Suomea suomeksi I, Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2008. ISBN 978-951-717-737-5

DOMOKOS Péter. Finnugor regék és mondák, Budapest, Móra Ferenc Könyvkiadó, 2012. ISBN 978 963 11 9257 5.

BERECZKI Gábor, A magyar nyelv finnugor alapjai, Budapest, Universitas Könyvkiadó, 2003. ISBN 963 9104 79 5.

CSEPREGI Márta, Finnugor kalauz, Budapest, Panoráma, 2001. ISBN 9632438620.

Pasi SAHLBERG, A finn példa. Mit tanulhat a világ a finnországi oktatási rendszer reformjából? Preklad Fazekas Dóra. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2013. ISBN 978-963-19-7522-2

POLGÁR Anikó, A másik tekintet. Kisebbség, mítosz, idegenség a finn, magyar és szlovákiai magyar irodalomban, Dunajská Streda: MEDIA NOVA M-Nap Kiadó, 2021. ISBN 978 80 8104 096 2.

POLGÁR Anikó, Stereotypes in the Hungarian translations of contemporary Finnish poetry, Yearbook of Finno-Ugric Studies, Vol. 17, Issue 2, 2023, p. 245–254. (Web of Science) ISSN 2224-9443

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	B	C	D	E	FX
66.67	8.33	16.67	8.33	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujss.sk 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa,

DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/UGK/25	Názov predmetu: Úvod do gréckeho jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Účasť na seminároch v súlade so Študijným poriadkom UJS. Učenie sa gramatických tvarov, čítanie a prekladanie textov. Pravidelná príprava počas semestra. Úspešné absolvovanie ústnej skúšky na konci semestra, na ktorej sa preukážu vedomosti, zručnosti a kompetencie súvisiace s predmetom. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100% - 90%), B (89% - 80%), C (79% - 70%), D (69% - 60%), E (59% - 50%), pod 50%: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, sa kredity neudeľujú.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými gréckymi reáliami, bude mať základné vedomosti o gréckej literatúre a mytológii, o vplyve gréckej kultúry na maďarskú, o dejinách gréckeho jazyka. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre gréckeho jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu gréčtiny. Schopnosti: – Študent bude schopný čítať jednoduché klasické a biblické texty v gréčtine, rozpoznať dôležité slová a výrazy, porovnať grécky text s maďarským prekladom, používať grécko-maďarský slovník. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti gréckej kultúry a gréckych reálií vo svojej pedagogickej praxi. Kompetentnosti: – Študent vytvorí pozitívne postoje k antickému dedičstvu, jednému zo základných pilierov európskej kultúry a v tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov. – Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti kultúry starovekého Grécka a z oblasti vplyvu gréckej kultúry na maďarskú, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: Úvod do štúdia gréckeho jazyka, fonetika gréckeho jazyka, grécke písmo b) Reálie: Úvod do dejín gréckeho jazyka	

2. a) Gramatika: Základné pojmy gréckej gramatiky, prízvuk v gréčtine
 b) Reálie: Charakteristické znaky gréckej kultúry
3. a) Gramatika: Člen. Základný tvar gréckeho podstatného mena
 b) Reálie: Zemepis Grécka
4. a) Gramatika: Prítomný čas slovesa ε#μί
 b) Reálie: Architektúra v starovekom Grécku
5. a) Gramatika: o-kmeňová deklinácia
 b) Reálie: Grécke divadlo
6. a) Gramatika: a-kmeňová deklinácia – ženský rod
 b) Reálie: Grécka rétorika
7. a) Gramatika: a-kmeňová deklinácia – mužský rod
 b) Reálie: Základy gréckej mytológie
8. a) Gramatika: Imperfektum slovesa ε#μί
 b) Reálie: Charakteristické znaky gréckej literatúry
9. a) Gramatika: Osobné zámená
 b) Reálie: Grécke sviatky
10. a) Gramatika: Grécke prídavné mená
 b) Reálie: Kresťanstvo a antická kultúra
11. a) Gramatika: Praesens imperfectum
 b) Reálie: Antická kultúra v európskej vzdelanosti
12. a) Gramatika: Úvod do tretej deklinácie
 b) Reálie: Vplyv gréckej kultúry

Odporúčaná literatúra:

- Varga Zsigmond: Bibliai görög olvasó- és gyakorlókönyv. Sárospatak, Hernád Kiadó, 2015, ISBN 978-615-80132-6-0
- Györkösy Alajos – Kapitánffy István – Tegye Imre: Ógörög – magyar nagyszótár. Budapest, Akadémiai, 1993 ISBN 963 05 6522 6
- Tóth Eszter – Csalog Eszter: Újszövetségi görög nyelvkönyv. Budapest, Szent Pál Akadémia, 1998. ISBN 963 04 9816 2
- Bolonyai Gábor – Forró Orsolya – Kulin Veronika: Bevezetés az ógörög nyelvbe. ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. Budapest, Bölcsész Konzorcium 2006. ISBN 963 9704 67 9
- Belfiore, Jean-Claude – Karsai György: A görög és római mitológia lexikona. Budapest, Saxum, 2008. ISBN 978 963 248 046 6.
- Maywald József – Vayer Lajos – Mészáros Ede: Görög nyelvtan. Budapest, Tankönyvkiadó, 1980. ISBN 963 17 32 282
- Szepessy Tibor: Görög költők antológiája. Egyetemi tankönyv. Budapest, Typotex, 2000 ISBN 963 9132 888
- Polgár Anikó: Poszeidón gyöngyszakálla. Görög–latin intertextusok nyomában, Janus Pannoniustól Weöres Sándorig. Pozsony, Kalligram, 2020. ISBN 978-80-8101-992-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 31

A	B	C	D	E	FX
58.06	16.13	9.68	3.23	6.45	6.45

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ULK/25	Názov predmetu: Úvod do latinského jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent počas semestra uskutoční interaktívnu prednášku, v ohnisku ktorej bude umiestnená slobodne vybraná téma z oblasti rímskych reálií. Za prednášku je možné dosiahnuť maximálne 25 bodov. Prednáška bude absolvovaná iba vtedy, ak študent dosiahne najmenej 13 bodov. Hodnotiace kritériá: - odbornosť (10 bodov), - interaktivita (5 bodov), - skupinová interakcia (5 bodov), - požiadavky na formu (5 bodov). V skúškovom období sa študent zúčastní na písomnej skúške, prostredníctvom ktorej demonštruje svoje vedomosti, schopnosti týkajúce sa predmetu. Na písomnej skúške je možné dosiahnuť maximálne 75 bodov. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín príprava na interaktívnu prednášku. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: – Študent sa oboznámi so základnými rímskymi reáliami, bude mať základne vedomosti o rímskej literatúre a mytológii, o vplyve rímskej kultúry na maďarskú. – Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o gramatickej štruktúre latinského jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu latinčiny. Schopnosti: – Študent bude schopný čítať jednoduché súvislé texty v latinčine. – Študent bude schopný aplikovať osvojené poznatky z oblasti rímskej kultúry a rímskych reálií vo svojej pedagogickej praxi. Kompetentnosti: – Študent vytvorí pozitívne postoje k antickému dedičstvu, jednému zo základných pilierov európskej kultúry a v tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov.	

– Bude vedieť formulovať vlastné stanoviská a postoje z oblasti kultúry starovekého Ríma a z oblasti vplyvu rímskej kultúry na maďarskú, dokáže ich kriticky revidovať a konštruktívne obhajovať.

Stručná osnova predmetu:

1. a) Gramatika: Úvod do štúdia rímskeho jazyka, latinské písmo, výslovnosť. I. deklinácia
b) Reálie: Úvod do dejín rímskeho jazyka
2. a) Gramatika: Substantíva II. deklinácie
b) Reálie: Založenie Ríma
3. a) Gramatika: Adjektíva II. deklinácie. Základné tvary slovies
b) Reálie: Charakteristické znaky rímskej kultúry
4. a) Gramatika: Substantíva III. deklinácie, spoluhláskový kmeň, mužský a ženský rod
b) Reálie: Zemepis Rímskej ríše
5. a) Gramatika: Substantíva III. deklinácie, spoluhláskový kmeň, stredný rod
b) Reálie: Pannonia
6. a) Gramatika: Časovanie latinských slovies. I-IV. konjugácia, praesens
b) Reálie: Architektúra v antickom Ríme
7. a) Gramatika: Časovanie slovesa esse, praesens. Substantíva III. deklinácie, i- kmeň.
b) Reálie: Rodina v antickom Ríme
8. a) Gramatika: Praeteritum imperfectum
b) Reálie: Škola v antickom Ríme
9. a) Gramatika: Skloňovanie osobných a prívlastňovacích zámen
b) Reálie: Rímska mytológia
10. a) Gramatika: Imperatív. Používanie lokatívu a vokatívu
b) Reálie: Rímska literatúra
11. a) Gramatika: Praesens perfectum. Supinum
b) Reálie: Rímske sviatky
12. a) Gramatika: Ukazovacie, vzťažné a opytovacie zámená
b) Reálie: Vplyv rímskej kultúry na maďarskú kultúru

Odporúčaná literatúra:

N. Horváth Margit – Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv I., Budapest, Oktatási Hivatal, 2013. ISBN 978-615-6336-82-8
Finály Henrik: A latin nyelv szótára, Budapest, Akadémiai, 2002. ISBN 963 05 7863 8
Bárczi Ildikó: Orbis Latinus I. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 18 8680 8
Bárczi Ildikó: Orbis Latinus II. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 19 0127 0.
Polgár Anikó: Ráfogások Ovidiusra. Fejezetek az antik költészet magyar fordítás- és hatástörténetéből. Bratislava, Kalligram, 2011. ISBN 978-80-8101-491-8
Belfiore, Jean-Claude – Karsai György: A görög és római mitológia lexikona, Budapest, Saxum, 2008. ISBN 978 963 248 046 6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 42

A	B	C	D	E	FX
45.24	23.81	21.43	0.0	2.38	7.14

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy,
PhD.nagym@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa,
DSc.jozsak@ujv.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár,
PhD.polgara@ujv.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ULK2/25	Názov predmetu: Úvod do latinského jazyka a kultúry 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Účasť na seminároch v súlade so Študijným poriadkom UJS. Učenie sa gramatických tvarov, čítanie a prekladanie textov. Pravidelná príprava počas semestra. Úspešné absolvovanie ústnej skúšky na konci semestra, na ktorej sa preukáže vedomosti, zručnosti a kompetencie súvisiace s predmetom. Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100% - 90%), B (89% - 80%), C (79% - 70%), D (69% - 60%), E (59% - 50%), pod 50%: Fx. Študentovi, ktorý nedosiahne 50 %, sa kredity neudeľujú.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - Študent si rozšíri vedomosti o rímskych reáliách, literatúre, mytológii, kultúre a o vplyve rímskej kultúry na maďarskú. - Absolvovaním predmetu študent získa prehľad o systéme slovíes a podstatných mien, o analýze latinskej vety a rozšíri si latinskú slovnú zásobu. Schopnosti: - Študent bude schopný čítať jednoduché stredoveké a humanistické latinské texty s pomocou slovníka a gramatiky a porovnávať preklady s originálom. - Študent bude schopný aplikovať a integrovať poznatky získané v oblasti latinského jazyka a kultúry a v oblasti vplyvu latinčiny na maďarskú kultúru do vlastnej pedagogickej praxe. Kompetentnosti: - Študent vytvorí pozitívne postoje k antickému dedičstvu, jednému zo základných pilierov európskej kultúry a v tomto duchu bude učiť aj svojich žiakov. - Bude schopný formulovať vlastné názory a postoje z oblasti latinského jazyka a kultúry a z oblasti vplyvu latinčiny na maďarskú kultúru, dokáže ich kriticky prehodnotiť a konštruktívne obhájiť.	
Stručná osnova predmetu: 1. a) Gramatika: Precvičovanie prvej a druhej deklinácie podstatných mien b) Reálie: Študentské piesne. Gaudeamus igitur 2. a) Gramatika: Charakteristické znaky tretej deklinácie podstatných mien	

- b) Reálie: Slová latinského pôvodu v maďarčine
3. a) Gramatika: Zhoda prídavných a podstatných mien
- b) Reálie: Latinské sentence
4. a) Gramatika: Charakteristické znaky tretej deklinácie prídavných mien
- b) Reálie: Vplyv antickej mytológie
- 5 a) Gramatika: Predložky s akuzatívom a ablatívom
- b) Reálie: Antická rétorika a jej vplyv
6. a) Gramatika: Indicativus praesens. Precvičovanie konjugácií
- b) Reálie: Žánre antického pôvodu
7. a) Gramatika: Analýza latinskej vety
- b) Reálie: Carmina Burana
8. a) Gramatika: Praeteritum imperfectum. Praeteritum imperfektum slovesa sum
- b) Reálie: Stredoveká latinská literatúra
9. a) Gramatika: Vyjadrovanie budúceho času. Futurum imperfektum slovesa sum
- b) Reálie: Latinská humanistická literatúra.
10. a) Gramatika: Systém časovania sloves – prehľad
- b) Reálie: Vplyv latinčiny na maďarskú kultúru
11. a) Gramatika: Systém skloňovania podstatných mien – prehľad. Štvrtá a piata deklinácia
- b) Reálie: Vplyv antickej vzdelanosti
12. a) Gramatika: Trpný rod
- b) Reálie: Latinčina v novoveku

Odporúčaná literatúra:

N. Horváth Margit – Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv I., Budapest, Oktatási Hivatal, 2013. ISBN 978-615-6336-82-8

Finály Henrik: A latin nyelv szótára, Budapest, Akadémiai, 2002. ISBN 963 05 7863 8

Bárczi Ildikó: Orbis Latinus I. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 18 8680 8

Bárczi Ildikó: Orbis Latinus II. Latin nyelvkönyv és kultúrtörténet kisgimnazisták számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994. ISBN 963 19 0127 0.

Polgár Anikó: Ráfogások Ovidiusra. Fejezetek az antik költészet magyar fordítás- és hatástörténetéből. Bratislava, Kalligram, 2011. ISBN 978-80-8101-491-8

Belfiore, Jean-Claude – Karsai György: A görög és római mitológia lexikona, Budapest, Saxum, 2008. ISBN 978 963 248 046 6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 20

A	B	C	D	E	FX
55.0	5.0	0.0	25.0	10.0	5.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.k8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.k

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/URJ/25	Názov predmetu: Úvod do ruského jazyka a kultúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie predmetu je pozostáva z nasledujúcich činností: <ul style="list-style-type: none"> • práca počas seminárov (50 %) • test (50 %) Celková záťaž študenta: 1 kredit = 30 hodín 13 hodín účasť na seminároch (kontaktné hodiny); 17 hodín samoštúdium. Stupnica hodnotenia: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nedosiahne 50%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent bude poznať základné komunikačné témy a vedomosti v ruskom jazyku. - Absolvovaním predmetu získa študent prehľad o gramatickej štruktúre ruského jazyka a osvojí si základnú slovnú zásobu ruštiny. Schopnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent bude schopný používať základné ruské konverzačné výrazy v praxi. - Študent bude schopný samostatne tvoriť vety v rámci jednotlivých komunikačných tém. - Študent bude schopný uplatňovať základnú ruskú slovnú zásobu používanú v každodennom živote. Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent si vytvorí pozitívny vzťah k ruskému jazyku a národnostným menšinám a v tomto duchu, s dôrazom na toleranciu, bude vyučovať aj svojich študentov. - Bude schopný formulovať vlastné stanoviská a postoje k ruskému jazyku, k maďarsko-ruským vzťahom a bude schopný ich kriticky prehodnotiť a konštruktívne obhájiť.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> a) Gramatika: ruská abeceda, prízvuk, výslovnosť, písanie ruských písmen b) Konverzačné témy: úvod a) Gramatika: členy: podstatné mená, množné číslo b) Konverzačné témy: Kto je to? Čo je to? a) Gramatika: osobné zámená b) Konverzačné témy: Rodina. Predstavenie členov rodiny. a) Gramatika: prívlastňovacie zámená (1. a 2. osoba)	

- b) Konverzačné témy: Rodina. Privítanie, rozlúčenie.
 5. a) Gramatika: osobné zámená
 b) Konverzačné témy: Rodina. Ako sa máš?
 6. a) Gramatika: zápor : Vyjadrenie veku.
 b) Konverzačné témy: Rodina. Vykanie. Tykanie.
 7. a) Gramatika: privlastňovacie támená (3. osoba)
 b) Konverzačné témy: Domov. Oslovenia.
 8. a) Gramatika: Opytovacie zámeno „čí?“. Vyjadrenie času. Vyjadrenie miesta.
 b) Konverzačné témy: Domov. Kde je? Koľko je hodín? Čí je?
 9. a) Gramatika: Je, nie je.
 b) Konverzačné témy: Domácnosť. Spoznávanie sa.
 10. a) Gramatika: Pád podstatných mien po číslovkách.
 b) Konverzačné témy: Domácnosť. Ponuka.
 11. a) Gramatika: Prídavné mená. Aký? Aká? Aké?
 b) Konverzačné témy: Ročné obdobia. Mesiace.
 12. a) Gramatika: Prídavné mená. Aký – opytovací a rozkazovací spôsob (intonácia)
 b) Konverzačné témy: Obed. Recepčia.
 13. Zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

Осипова Ирина. Ключ 1. Учебник русского языка для начинающих. - 4-е изд. - Budapest: Corvina, 2005.

Осипова Ирина. Ключ 1. Рабочая тетрадь. Budapest: Corvina, 2006.

Székely András, Székely Nyina. Шаг за шагом 1. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2010

Székely András, Székely Nyina. Шаг за шагом 1. Orosz munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Anna Tóthné Litovkina, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk
 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/VVP/25	Názov predmetu: Všeobecná a vývinová psychológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je aktívna účasť na prednáškach a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie pozostáva z bodov získaných za plnenie podmienok v podobe: max. 30 bodov za účasť a max. 70 bodov za skúšku. Študent môže získať celkovo maximálne 100 bodov. Výsledné hodnotenie predmetu: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Hodnotenie FX sa udeľuje v prípade, ak študent dosiahne menej ako 50% celkového počtu bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín (26 hodín: účasť na prednáškach, 34 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent: <ul style="list-style-type: none"> • Sa vie orientovať v základnej terminológii danej problematiky, poznať rôzne teoretické smery. • Ovláda základné pojmy všeobecnej psychológie, ako vnímanie, pociťovanie, učenie, pamäť, pozornosť a koncentrácia, komunikácia, myslenie, inteligencia, emócie, motivácia • Pozná mechanizmy fungovania kognitívnych, emocionálnych a motivačných procesov. • Pozná a vie charakterizovať biologické, psychologické a sociologické aspekty ontogenetického vývinu všetkých vývinových. • Ovláda odborné znalosti, vývinové kritériá a psychologické usmernenia pre účastníkov verejného školstva (obdobia predškolského veku, mladšieho a staršieho školského veku, stredoškolského veku, celoživotného vzdelávania). • Vie transformovať teóriu do praxe, oboznámiť sa s progresívnymi trendmi v oblasti špeciálnej a aplikovanej psychológie. • Oboznámi sa s metodickými prístupmi, štruktúrou a aspektmi popisov pracovných pozícií . Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Je schopný samostatne zostaviť psychologické kritériá podľa fyzického i mentálneho veku. • Je schopný orientovať sa v metódach danej problematiky, aplikovať pozorovacie schémy, sc어링. • Vie diferencovať deti a žiakov ŠVVP, postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho plánu. • Dokáže vykonať depistáž a orientovať sa v pedagogicko-psychologickej diagnostike.	

- Je schopný skúmať a formulovať teoretické a praktické východiská potrebné na riešenie vyskytnutých problémov v pedagogickej praxi ohľadom psychických procesov a vývinových osobitostiach.
- Dokáže spolupracovať a konzultovať s inými odborníkmi, pracovať v tíme.
- Dokáže nadobudnuté poznatky aplikovať pri riešení praktických problémov v rôznych oblastiach spoločenského života, najmä však v pedagogickej praxi.

Kompetentnosti:

- Reaguje flexibilne a fundovane na problémy, demokraticky vystupuje, koná tolerantne,
- Aplikuje zásady inkluzívneho myslenia, optimálnej pracovnej klímy, kooperatívnej metodiky.
- Aplikuje získané vedomosti o psychologických javoch a procesoch a vekových osobitostiach z pohľadu vývinovej psychológie do vlastného štúdia, do konkrétnych pedagogických, metodologických a didaktických disciplín a predmetov pedagogickej praxe.
- Realizuje ciele rozvoja sebapoznania, zúčastňuje sa ďalšieho vzdelávania
- Absolvent sa vyznačuje tvorivým myslením, samostatnosťou pri plánovaní svojho vlastného vzdelávania, autonómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní v nadväznosti na problematiku študijného odboru učiteľstvo.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do psychológie, všeobecná psychológia ako vedecká disciplína.

Biologické činitele psychiky, psychofyziológia, vnímanie a pociťovanie

Učenie sa, pamäť, pozornosť a koncentrácia

Reč a komunikácia, verbálna, neverbálna komunikácia a metakomunikácia.

Pocity a emócie, motivácia, myslenie a myšlienkové procesy,

Inteligencia a modely inteligencie, emočná inteligencia, kreativita.

Vývinová psychológia ako špeciálny vedný odbor – definícia.

Fyzický a mentálny vek – pozorovacie schémy.

Vývinové škály a vývinové obdobia.

Teórie vývinu Piageta, Freuda, Eriksona.

Generačné zmeny a charakteristika generačných rozdielov x, y, z a alpha generácií – zmena intelligenčnej štruktúry

Gardnerova teória schopností a jej význam pre edukáciu, Rogersova teória na človeka orientovaného prístupu.

Najnovšie výskumu v oblasti vývinovej psychológie.

Odporúčaná literatúra:

GOLEMAN, Daniel, N. KISS Zsuzsanna. Érzelmi intelligencia - 4. kiad. - Budapest : Háttér, 2008. - 456 s. - ISBN 9638128666.

BUGÁN Antal, OLHÁH Attila. Fejezetek a pszichológia alapterületeiből - 1. vyd. - Budapest : ELTE EÖTVÖS Kiadó, 2006. - 592 s. - ISBN 963 463 478 8.

PLÉH Csaba, BOROSS Ottilia. Pszichológia A-Z : A pszichológia legfontosabb fogalmai magyar és angol nyelven - 1. vyd. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 2010. - 403 s. - ISBN 978 963 8658 0.

PLÉH Csaba. Bevezetés a pszichológiába : Olvasmányok és feladatok a lélektan alapkérdéseinek tanulmányozásához - 1. vyd. - Budapest : Osiris Kiadó, 2004. - 920 s. - ISBN 963 389 478 6.

PLÉH Csaba. A lélektan története - 2. vyd. - Budapest : Osiris Kiadó, 2010. - 652 s. - ISBN 978 963 276 052 0.

ATKINSON, R. 2000. Pszichológia. (Psychológia). Budapest : Osiris Kiadó. 2000.

Bordás, S., FORRÓ, Zs., NÉMETH, M. STRÉDL, T. Pszichológiai jegyzetek. 1. vydanie 2005.

Komárno: UJS. ISBN 8096925156

BAGDY, E. 2002. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Budapest : Nemzeti

Tankönyvkiadó, 2002. 308 s. ISBN 9631922359.

N. KOLLÁR, K. 2004. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest : Osiris Kiadó, 2004. 637 s. ISBN 963389672X.

STRÉDL, T. 2009. Fejlődéslektan (Vývinová psychológia). In Bordás-Forró-Németh-Stredl, T. 2009. Pszichológiai jegyzetek (Základy psychológie). Komárno : UJS. 2009. s. 156 – 210. ISBN 80-969251-5-6

VAJDA, ZS. 1990. A gyermek pszichológiai fejlődése. (Psychický vývoj dieťaťa). Budapest : 2006 (3. prepracované vydanie)

VAJDA, ZS., KÓSA, É. 2005. Neveléslektan. (Psychológia výchovy). Budapest : Osiris Kiadó . 2005.,

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský ,slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 125

A	B	C	D	E	FX
19.2	24.0	26.4	19.2	11.2	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Terézia Strédl, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujsk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujsk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujsk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ZAP/25	Názov predmetu: Základy akademického písania
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: <ul style="list-style-type: none"> • vypracovanie a aktualizovanie výskumného plánu v rozsahu min. 2 strán (20 bodov) • vypracovanie a adaptovanie výskumnej metódy a pomôcky (20 bodov) • predstavenie výskumnej pomôcky a metódy v rozsahu min. 2 strán (20 bodov) • vyskúšanie výskumnej metódy a pomôcky, zhrnutie skúseností v rozsahu min. 3 strán (40 bodov) Výsledné hodnotenie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • A = 90 – 100% (100 – 90 bodov) • B = 80 - 89 % (89 – 80 bodov) • C = 70 – 79 % (79 – 70 bodov) • D = 60 - 69 % (69 – 60 bodov) • E = 50 – 59 % (59 – 50 bodov) • FX = 0 – 49 % (49 – 0 bodov) Celková záťaž študenta: 2 kredit = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava výskumného plánu).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Po absolvovaní predmetu študent pozná <ul style="list-style-type: none"> * hlavné črty vedeckého poznania * kvantitívne a kvalitatívne metódy vedeckého poznania * metódy zberu údajov * základy prípadových štúdií a bádania na internete * základné princípy písania bakalárskych prác * metódy a hlavné črty literárneho bádania * metódy odkazov na odbornú literatúru * spojitosť štýlu učenia, prostredia učenia a motivácie učenia * použité pomôcky merania pri zbere údajov a ich hlavné črty * vedecké kritériá platnosti a spoľahlivosti * požiadavku zabazpečenia argumentatívnej interpretácie Zručnosti: Študent je schopný	

- formulovať cieľ výskumu
- zostaviť výskumný plán k vybranej téme, napríklad bádania učebných štýlov
- vypracovať zásady literárneho bádania
- vyhodnotiť vhodnosť použitých výskumných pomôcok a metód

Kompetentnosti:

Študent vie

- zostaviť vlastný výskumný plán
- formulovať hypotézy a/alebo otázky
- vybrať vlastné metódy a pomôcky k realizovaniu výskumného plánu
- odborne analyzovať odbornú literatúru a formulovať odkazy na ich výsledky
- formulovať súhrnné myšlienky na základe spracovanej odbornej literatúry.

Stručná osnova predmetu:

Hlavné črty vedeckého poznania

Kvantitatívne a kvalitatívne smery pedagogickej vedy

Formulovanie výskumných otázok a hypotéz

Výber a spracovanie odbornej literatúry

Metódy zberu údajov (dotazníky, rozhovor, pozorovanie, testy)

Prípadové štúdie, bádanie na internete

Bakalárska práca ako publikačný žáner

Systém odkazov na odbornú literatúru

Učebný štýl a prostredie učenia

Didaktika učenia

Spojitosť štýlu učenia a štýlu vyučovania

Odporúčaná literatúra:

Andragógiai interdiszciplináris kutatómódszertan / Kálmán Anikó. - 2. vyd. - Budapest : OKKER Oktatási és Kiadói Rt., 2005. - 148 s. - ISBN 963 9228 97 4.

Kutatómódszertan = Elmélet, gyakorlat, tanulmányok : Oktatási segédlet / Menyhárt József. - 1. vyd. - Nitra-Nyitra : Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem -Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015. - 167 s. - ISBN 978-80-558-0962-5.

A társadalomtudományi kutatás gyakorlata / Earl Babbie ; Gábor Kende. - 6. vyd. - Budapest : Balassi Kiadó, 2008. - 600 s. - ISBN 978-963-506-764-0.

Doing a Successful Research Project : Using Qualitative or Quantitative Methods / Martin Davies, Nathan Hughes. - 2. vyd. - Hampshire : Palgrave Macmillan, 2014. - 278 s. - ISBN 978-1-137-30642-5.

Doing Your Research Project : A Guide for First-time Researchers / Judith Bell, Stephen Waters. - 7. vyd. - London : McGraw-Hill Education, 2018. - 344 s. - ISBN 978-0-335-24338-9.

Metody pedagogického výzkumu : Základy kvantitativního výzkumu / Miroslav Chráska. - 2., akt. vyd. - Praha : Grada, 2016. - 254 s. - ISBN 978-80-247-5326-3.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : Tanulási stratégiák / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2012. - 143 s. - ISBN 978-963-88946-7-0.

Egyéni különbségek szerepe a tanulásban : A tanulási stílus / Tóth Péter. - 1. vyd. - Budapest : DSGI, 2011. - 222 s. - ISBN 978-963-88946-5-6.-

A hatékony tanulás titka: A hatékony tanítás és tanulás dinamikája / Paul Roeders, Gefferth Éva. - 1. vyd. : Trefort Kiadó, 2007. - 215 s. - ISBN 978-963-446-453-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovensky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 178

A	B	C	D	E	FX
44.94	21.91	17.42	8.43	0.0	7.3

Vyučujúci: prof. Péter Tóth, PhD., PaedDr. Alexandra Nagyová, PhD., doc. dr. univ. Agáta Csehiová, PhD., Mgr. Anita Tóth-Bakos, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.s.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.s.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ZPP/25	Názov predmetu: Základy prvej pomoci a biológia pre učiteľov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou pre absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, ktoré pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Študent počas praktickej časti vyskúša, precvičí a na konci predvedie ukážku základných praktických zručností pri poskytovaní neodkladnej prvej pomoci v rôznych simulovaných situáciách a pri rôznych typoch úrazov a nehôd. Čiastkové hodnotenie predmetu predstavuje hodnotenie seminárnej práce (rozsah min. 5 strán, písmo TNR, veľkosť písma 12) na ľubovoľne vybranú tému z ponuky prebratých tém podľa osnovy predmetu. Hodnotiace kritériá (30%): <ul style="list-style-type: none"> - Zhrnutie danej problematiky podľa aktuálne dostupnej odbornej literatúry, čerpanej minimálne z troch odborných zdrojov - Popis konkrétneho prípadu na základe vlastných skúseností, alebo navrhnutie konkrétneho praktickej metódy na implementáciu danej témy do praxe - Požiadavky na obsah, formu, a grafickú, obrazovú dokumentáciu. V záverečnej časti študent preukáže svoje teoretické znalosti vyplnením testu (70%). Výsledné hodnotenie predmetu: A – 100-90%, B – 89-80%, C – 79-70%, D – 69-60%, E – 59-50%. Na udelenie kreditov je potrebné dosiahnutie 50% z celkových bodov. Celková záťaž študenta: 2 kredity = 60 hodín (13 hodín: účasť na seminároch, 47 hodín: samoštúdium a príprava na skúšku, vypracovanie seminárnej práce).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> - Študent bude schopný pomenovať príčiny vzniku, následky a riešenie najčastejších náhlych udalostí úrazového a neúrazového pôvodu ohrozujúcich život a zdravie novorodenca, dieťaťa a dospelého. - Študent bude schopný zhrnúť teoretické vedomosti o základných úkonoch zachraňujúcich život, o poruchách vedomia, poruchách dýchania, záchvatových stavoch, o krvácaní z rán, o šoku, zlomeninách, poraneniach kĺbov, popáleniny. - Študent bude schopný si navrhnúť úpravy na vytvorenie bezpečného prostredia pre deti, a pre zorganizovanie rôznych školských aktivít. - Študent bude vedieť charakterizovať jednotlivé orgánové sústavy, ich charakterizovať a spojiť s vedomosťami prvej pomoci pri zlyhaní týchto sústav. Schopnosti:	

- Študent bude schopný zhodnotiť situácie so zameraním na minimalizáciu rizika ďalšieho ohrozenia seba, a bude vedieť zavolať záchranné zdravotné služby a ďalšie zložky integrovaného záchranného systému v prípade nehody.
- Študent bude schopný prakticky vykonať základnú neodkladnú podporu životných funkcií - uvoľnenie dýchacích ciest, záchranné dýchanie, stláčanie hrudníka (masáž srdca), zastavenie krvácania, stabilizovaná poloha, kardiopulmonálna resuscitácia (oživovanie), vrátane použitia automatickej externej defibrilácie,
- Študent bude schopný poskytnúť psychickú podporu postihnutému.
- Študent bude schopný poskytnúť zdravotnú starostlivosť pri rôznych typoch detských ochorení, ako alergie, metabolické poruchy, parazity, ochorenia dýchacích ciest a gastrointestinálneho traktu.

Kompetentnosti:

- Študent získa pozitívny postoj k poskytovaniu prvej pomoci a k prevencii náhleho ohrozenia života a zdravia detí v školskom veku aj u dospelých.
- Študent bude schopný zdôvodniť význam poskytovania prvej pomoci v systéme neodkladnej zdravotnej starostlivosti pri náhlych život a zdravie ohrozujúcich udalostiach.
- Študent bude schopný prakticky využiť vedomosti a zručnosti pri riešení náhlych život a závažných zdravie ohrozujúcich udalostiach úrazového a/alebo neúrazového pôvodu.

Stručná osnova predmetu:

Význam prvej pomoci, implementácia prvej pomoci do vzdelávacieho procesu, postup pri oznámení nehody záchrannej službe.

Bezpečnosť v školskom prostredí (v budove, na dvore, počas voľno časových aktivít), zostavenie lekárničky v škole a na školských aktivitách.

Základná charakteristika dýchacej sústavy. Zistenie stavu postihnutého, vyšetrenie dýchacích ciest a základných životných funkcií, stabilizačná poloha, odstránenie cudzieho telesa z dýchacích ciest, umelé dýchanie.

Stavba a funkcia srdca, ochorenia obehového systému a srdca, poskytnutie prvej pomoci pri zástave srdca.

Funkcia krvi a krvných elementov, zastavenie krvácania pri rôznych typoch rán, typy obväzov a techniky obväzovania rán, vnútorné krvácanie.

Základná charakteristika pohybového aparátu, svalov a kostí. Poranenie šliach, kĺbov, ošetrenie zlomenín.

Typy šokových stavov, anafylaktický šok a základná charakteristika imunitného systému.

Základná charakteristika nervového systému. Poškodenia nervového systému, epileptický záchvat, kŕčové stavy a prvá pomoc.

Základná charakteristika pokožky. Typy popálenín, prvá pomoc pri popáleninách, poranenia očí,

Základná charakteristika gastrointestinálnej sústavy. Prvá pomoc pri otrave.

Rany spôsobené uštipnutím, pohryznutím, plánovanie, organizácia a uskutočňovanie prechádzok, výletov, táborov, bezpečná preprava detí.

Alergie, časté ochorenia dýchacích ciest a gastrointestinálneho traktu, parazity v detskom veku, autoimunitné ochorenia a metabolické poruchy u detí.

Písomný test na preverenie znalostí z prebratých tém prvej pomoci.

Odporúčaná literatúra:

ANDICS, L.: Elsősegély: Közúton, otthon, munkahelyen, közterületen – 1. vyd. – Budapest: Sophia Kiadó, 2004 – 86 s. – ISBN 963216279X.

BASS, D., MAURICE, K.: Elsősegélynyújtás csecsemőknek és gyermekeknek. – 1, vyd. – Békéscsaba: Booklands, 2000. – 160 s. – ISBN 97863 9613 62 1.

BODZSÁR, E., ZSÁKAI, A.: Humánbiológia: Gyakorlati kézikönyv. - 1. vyd.- Budapest: Elte Eötvös Kiadó, 2004 – 300 s. – ISBN 963 463 653 5.

MADER, S. S.: Human biology. - 11. vyd. - Boston: Wm. C. Brown Publishers, USA, – 2008. - 600 s. - ISBN 0-978-0-07-016778-0.

McCracken, T. O.: Háromdimenziós anatómiai atlasz. Budapest : Scolar Kiadó, 2000. - 237 s. - ISBN 978-963-9193-99-4.

NAGY, M.: Humánbiológia. – 1. vyd. – Komárno – Dunajská Streda: Selye János Egyetem – Lilium Aurum, 2006. – 250 s. – ISBN 8080622833.

PORÁČOVÁ, J., NAGY, M., BERNÁTOVÁ, R., a kol. Fyziológia živočíchov a človeka - 1. vyd. - Prešov : Fakulta humanitných a prírodných vied PU v Prešove, 2014. - 591 s., [36,65 AH]. - ISBN 978-80-555-1150-4.

STOPPARDOVÁ, M.: Prvá pomoc malým deťom: Stručný sprievodca prvou pomocou. – 1. vyd. – Bratislava: Slovart s.r.o., 2005. – 63 s. – ISBN 80-8085-022-4.

SZENTÁGOTHAI, J.: Funkcionális anatómia I.-III. Budapest : Medicina Könyvkiadó, 2006. - 710, 600, 800. - ISBN 963 242 565 0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Sarolta Zsuzsanna Mészárosné Darvay, PhD., Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., RNDr. Štefan Balla, PhD..

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuDr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programuprof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@uj.sk8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programudoc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@uj.sk

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita J. Selyeho	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: KPD/UZ/ŠSB/25	Názov predmetu: Teoretické základy výchovy a vzdelávania
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: KPD/UZ/UDP/25 a KPD/UZ/DID/25 a KPD/UZ/PPX1/25 a KPD/UZ/TFV/25 a KPD/UZ/PPX2/25 a KPD/UZ/PRP/25 a KPD/UZ/PPX3/25 a KPD/UZ/VVP/25 a KPD/UZ/TPR/25	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky zaradenia na štátnu skúšku: a) absolvovanie všetkých povinných predmetov (16 kreditov) b) získanie minimálne 11 kreditov za PV predmety programu c) za výberové predmety sa zarátava 5 kreditov d) získanie 32 kreditov v predpisanej skladbe (za absolvovanie predmetov štátnej skúšky študent získa 2 kredity) Na ústnej štátnej skúške študent preukazuje vedomosti z pedagogicko-psychologicko-biologických komponentov výchovy a vzdelávania. Kolokviálnu skúšku z oblasti teoretického poznania študijného odboru pedagogických disciplín hodnotí komisia pre štátne záverečné skúšky. Výsledné hodnotenie: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 - 69%, E – 50 -59%.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: - študent vie vysvetliť biologické a sociálno-psychologické aspekty vývinu žiakov školského veku - študent vie na základe teoretických východísk pedagogického diagnostikovania žiakov školského veku rozlíšiť aktuálnu vývinovú úroveň a rozvojové charakteristiky dieťaťa - študent vie reflektovať psychologické zákonitosti procesu učenia sa žiaka - študent vie identifikovať individuálne spôsoby učenia sa žiakov - študent vie posúdiť vplyv sociokultúrnych determinantov na vývin a rozvoj dieťaťa - študent vie zhodnotiť kompenzačnú funkciu školy vo vzťahu k vplyvom sociokultúrneho prostredia na vývin a rozvoj osobnosti žiaka - študent bude disponovať interdisciplinárnymi poznatkami o odlišnostiach vývinu jednotlivcov vyplývajúcimi zo zdravotných alebo sociálnych znevýhodnení - študent bude vedieť posúdiť možnosti vlastného kariérového rastu v systéme kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov - študent bude vedieť zdôvodniť výber metód sebavzdelávania. Kompetentnosti:	

- študent bude mať základné praktické skúsenosti s posúdením aktuálnej vývinovej úrovne a rozvojových charakteristík žiakov
- študent bude schopný akceptovať vývinové odlišnosti a psychické osobitosti každého žiaka
- študent bude schopný rozpoznať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov
- študent bude schopný rešpektovať individuálne spôsoby učenia sa žiakov
- študent má základné praktické skúsenosti s identifikáciou multikultúrneho prostredia žiaka
- študent je schopný zohľadňovať rôznu úroveň vývinu a rozvoja každého dieťaťa a ovplyvnenú sociokultúrnym prostredím.

Kompetencie:

- študent dokáže vybrať a používať vhodné pedagogicko-diagnostické metódy (napr. pozorovanie, rozhovor) na posúdenie osobnostných vlastností dieťaťa/žiaka
- študent dokáže interpretovať výsledky diagnostiky a vyvodíť závery pre výber stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
- študent dokáže spolupracovať s odborníkmi pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre deti/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- študent dokáže spolupracovať pri tvorbe/inovácií školského vzdelávacieho programu
- študent bude schopný spolupracovať s rôznymi odborníkmi s cieľom vlastného odborného a profesijného rozvoja
- študent bude schopný stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja
- študent bude schopný stotožniť sa s nevyhnutnosťou celoživotne sa vzdelávať
- študent bude empatický, sociálne angažovaný.

Stručná osnova predmetu:

- Nerelevantné

Odporúčaná literatúra:

Uvedená v informačných listoch povinných a povinne voliteľných predmetov, tvoriace jadro študijného odboru.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	B	C	D	E	FX
40.0	20.0	21.67	8.33	8.33	1.67

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2025

Schválil: 8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.nagym@ujssk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu prof. Krisztián Józsa, DSc.jozsak@ujssk
8osoba zodpovedná za realizáciu študijného programu doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.polgara@ujssk